

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
Η τηλεδιάσκεψη έγινε ο νέος κανόνας

Η **σμερινή** πραγματικότητα της διαφήμισης δεν πρόκειται να διαλυθεί ούτε λόγω του Netflix ούτε λόγω οποιασδήποτε άλλης πλατφόρμας, τονίζουν στο ΔΕΚΑ στα ΔΕΚΑ οι Στέλιος και Αντρέας Αναστασιάδης, της TELIA & PAVLA BBDO. Για την τηλεδιάσκεψη αναφέρουν ότι έχει γίνει ο νέος κανόνας και εκτιμούν ότι θα συνεχισθεί η τάση στο ηλεκτρονικό εμπόριο. **Σελ. 24**

ΗΠΑ-ΚΙΝΑ
Εμπορικός πόλεμος χωρίς τέλος

Συνεχίζεται και κλιμακώνεται ο νέος εμπορικός πόλεμος Ουάσινγκτον -Πεκίνου, με την κυβέρνηση Μπάιντεν να προσθέτει τουλάχιστον άλλες 10 κινεζικές επιχειρήσεις στη μαύρη λίστα, μετά τις πέντε που προσέθεσε τον περασμένο μήνα. Το Πεκίνο πέρασε στην αντεπίθεση ανακοινώνοντας ότι σκοπεύει να ασκεί πιο ενδελεχή έλεγχο στις ξένες επενδύσεις. **Σελ. 12**

ΤΙΜΗ ΡΕΚΟΡ ΣΕ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ
«Super Mario» πωλήθηκε προς 1,56 εκατ.

Τιμή-ρεκόρ καταβλήθηκε σε δημοπρασία για βιντεοπαιχνίδι-αντίκα. Σύμφωνα με τον αμερικανικό οίκο Heritage Auctions, μια σφραγισμένη κασέτα του θρυλικού «Super Mario» της κονσόλας Nintendo 64 πωλήθηκε την Κυριακή έναντι 1,56 εκατ.δολαρίων. Την Παρασκευή κασέτα του βιντεοπαιχνιδιού «The Legend of Zelda» του Nintendo NES πωλήθηκε έναντι 870.000 δολ. **Σελ. 8**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Η ΕΚΤ παρατείνει τον φθηνό δανεισμό

Οφέλη για την Κύπρο από τη χάραξη νέας νομισματικής πολιτικής - Η θέση του Κωνσταντίνου Ηροδότου

Ο **νέος** στόχος της ΕΚΤ για τον πληθωρισμό να οριστεί στο 2% είναι απόφαση στρατηγικής νομισματικής πολιτικής που προέκυψε από την αντιμετώπιση κρίσεων, με αυτή της πανδημικής κρίσης να λειτουργεί καταλυτικά για να αλλάξει η στρα-

τηγική νομισματικής πολιτικής που ισχύει από το 2003. Με την απόφαση αυτή επωφελούνται όλα τα κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος. Η συνέχιση της αγοράς των στοιχείων ενεργητικού θα επιτρέπει στο κυπριακό ομόλογο να

είναι κοντά στο μηδέν και η χώρα να δανείζεται φθηνά. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υιοθετεί πλήρως τις προτάσεις της ΕΚΤ και είναι πλήρως εναρμονισμένη με τις πολιτικές της Φρανκφούρτης. Σε δηλώσεις του ο Διοικητής της Κεντρικής

Τράπεζας, Κωνσταντίνος Ηροδότου, ανέφερε στο πλαίσιο ενημέρωσης για τις εξελίξεις της νομισματικής πολιτικής πως «τα μέτρα της ΕΚΤ βοήθησαν την Ευρωζώνη και την οικονομία της χώρας μας σημαντικά». Ο Κεντρικός Τραπεζίτης πα-

ράλληλα ανέφερε ότι «η νέα στρατηγική της ΕΚΤ, με τους πιο ξεκάθαρους στόχους, θα επιτρέψει τη συνέχιση της υποστήριξης των οικονομικών και των χρηματοοικονομικών συνθηκών των χωρών της Ευρωζώνης». **Σελ. 3**

Το καλάθι κινήτρων για εμβολιασμό των νέων

Ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής τους Ευθύνης, θα παραχωρήσουν κίνητρα προς τους νέους για προώθηση του εμβολιασμού. Στο καλάθι των κινήτρων μπαίνουν προϊόντα που απευθύνονται στις ηλικιακές ομάδες στόχευσης και έχουν να κάνουν με τεχνολογία, επικοινωνία, διασκέδαση, θεματικά πάρκα και άλλα. **Σελ. 6**

Ηλεκτροσόκ στην Ευρώπη από τις τιμές του ρεύματος

Αντιμέτωπη με ένα ανατιμητικό κύμα αυξήσεων στις τιμές του ρεύματος βρίσκεται ολόκληρη η Ευρώπη. Η αυξημένη ζήτηση, τα παιχνίδια της Μόσχας με το φυσικό αέριο, το κόστος ρύπων και η αδυναμία των ΑΙΠΕ να υποκαταστήσουν πλήρως, τον λιγνίτη, δημιουργούν ένα εκρηκτικό κοκτέιλ. Αναλυτές προειδοποιούν ότι τον χειμώνα οι Ευρωπαίοι καταναλωτές θα υποστούν σοκ από το κόστος του ρεύματος. **Σελ. 15**

Αβεβαιότητα για τις τιμές του πετρελαίου

Η ρήξη που επήλθε ανάμεσα σε δύο χώρες - μέλη του ΟΠΕΚ, στην ντε φάκτο ηγεσία δυνάμει του, τη Σαουδική Αραβία, και τον παραδοσιακό σύμμαχό της, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ενέσπειρε για μια ακόμη φορά την υποψία ότι το διεθνές καρτέλ πετρελαίου χάνει τον έλεγχο της παγκόσμιας αγοράς. Εν ολίγοις, ο ΟΠΕΚ αδυνατεί πλέον να συμφωνήσει για τα επίπεδα της παραγωγής. Η συμφωνία, που αντανάκλα τα αποκλίνοντα συμφέροντα των μελών του, μπορεί να αφήσει το ύψος της παγκόσμιας παραγωγής στην τύχη και τις τιμές να πάρουν άγνωνστη πορεία, ανοδική ή καθοδική, αναλόγως, με ασάθηπτους παράγοντες. **Σελ. 10**

Αισιοδοξία για νέα κανονικότητα στον τουρισμό

Κλειδί η εμβολιαστική κάλυψη

Η **άρση** της καραντίνας για εμβολιασμένους ταξιδιώτες η οποία εφαρμόζεται σε Βρετανία και Γερμανία και η άρση των περιορισμών της χρήσης μάσκας που ανακοίνωσε η Βρετανία δίνουν μια νότα αισιοδοξίας για τον τουρισμό. Κλειδί για αύξηση των αφίξεων αποτελεί η εμβολιαστική κάλυψη. Ιδιαίτερα ενθαρρυντική η εικόνα για τις πτήσεις από τις ευρωπαϊκές χώρες με την πληρότητα να φτάνει κατά μέσο όρο το 69%. **Σελ. 5**

Παρενέργειες στα κέντρα αναφυχής από το safe pass

Αντιδράσεις και μέτρα

Εντείνονται οι αντιδράσεις για το ποιος θα ελέγχει το safe pass των πελατών προκειμένου να μπορούν να εισέλθουν σε ένα εστιατόριο, ή ένα μπαρ. Δεν υπάρχει πρόθεση μέχρι στιγμής για αλλαγή της απόφασης, αναφέρει το Υπ. Υγείας. Κλείνουν υποστατικά και βγαίνουν στους δρόμους οι ιδιοκτήτες κέντρων αναψυχής. **Σελ. 4**

ΣΤΑ ΥΨΗ ΟΙ ΑΞΙΕΣ

Φόβοι «φούσκας» από επενδύσεις σε startups

Οι **ευρωπαϊκές** νεοφυείς εταιρείες τεχνολογίας αντλούν ιλιγγιώδη ποσά από επενδυτές, με αποτέλεσμα η κεφαλαιοποίηση τους να ανταγωνίζεται τις χρηματιστηριακές αξίες μεγάλων αμερικανικών και ασιατικών επιχειρήσεων. Εκφράζονται φόβοι πως η δυναμική τους δεν είναι βιώσιμη και οι δυσθεώρητες χρηματιστηριακές τους αξίες εγκυμονούν «φούσκες». **Σελ. 9**

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΕΠΕ

«Πάγωμα» κατώτατου μισθού στην Ελλάδα

Η **υψηλή** ανεργία και οι εντονότερες πιέσεις στην οικονομία δεν ευνοούν την αύξηση του κατώτατου μισθού, εκτιμά το ΚΕΠΕ, που συστήνει τη διατήρησή του στα 650 ευρώ και την αύξησή του όταν ανακάμψει η οικονομία. Στην Επιτροπή Εμπειρογνημόνων οι τοποθετήσεις είναι επιφυλακτικές. Εισαγούνται από «πάγωμα» του κατώτατου έως αυξήσεις το πολύ 4%. **Σελ. 18**

ΕΛΛΑΔΑ

Χαμηλώνει ο πήχυς για τουρισμό και ανάπτυξη

Ολο και πιο ρεαλιστική φαίνεται για τους διεθνείς οίκους η πρόβλεψη της ελληνικής κυβέρνησης για ανάπτυξη φέτος στο 3,6%, λόγω των νέων τριμήνων που εκτιμάται ότι θα προκαλέσει η μετάλλαξη «Δέλτα» στον τουρισμό το τρέχον πολύ κρίσιμο για τον κλάδο τρίμηνο, καθώς οι ελπίδες για σημαντική αύξηση επισκεπτών το καλοκαίρι θολώνουν. **Σελ. 16**

5 291296 000378

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ιστορική αναθεώρηση

Μετά από 18 χρόνια και με έντονη την σφραγίδα της Κριστίν Λαγκάρντ, η ΕΚΤ προχώρησε στην αναθεώρηση της στρατηγικής της σε μια διαδικασία που, όπως τη χαρακτήρισε η επικεφαλής της νομισματικής αρχής, δεν «αφύσασε όρθια πέτρα στη θέση της». Η νέα στρατηγική αποτελεί την απάντηση της Φρανκφούρτης στις δομικές αλλαγές που επήλθαν στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία και περιλαμβάνουν πτωτικούς δείκτες ανάπτυξης και σταθεροποίηση των επιτοκίων προς τα κάτω ως αποτέλεσμα της χρηματοοικονομικής κρίσης του 2008. Σημαντικές, επίσης, υπήρξαν και οι έντονες μεταβολές στα θέματα της παγκοσμιοποίησης, της ψηφιοποίησης και της κλιματικής αλλαγής, παράγοντες που συναποτελούν λόγους αναθεώρησης της

νομισματικής πολιτικής. Η αναθεωρημένη νομισματική στρατηγική της ΕΚΤ, αν και εξακολουθεί να είναι προσπλωμένη στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, επικεντρώνεται στην λογική της διευρύνσης ώστε να «αγγίζει» θέματα που αφορούν στην ισόρροπη ανάπτυξη μεταξύ των οικονομιών της ευρωζώνης, την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς -όπως εκφράζεται μέσα από την απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο των πολιτών- και την προστασία και βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος. Επίσης, η ΕΚΤ δλώνει την πρόθεσή της να στηρίξει με τις κατάλληλες πολιτικές την ευρωστία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη διατήρηση συνθηκών σταθερότητας στο χρηματοοικονομικό σύστημα. Όσον αφορά στην επιμέτρηση

των τιμών, η ΕΚΤ σημειώνει ότι ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή θα πρέπει να διευρυνθεί με τη συμπερίληψη του κόστους στέγασης για να υπάρξει καλύτερη αποτύπωση του πληθωρισμού στην οικονομία. Η προσπάθεια για συμπερίληψη της συγκεκριμένης παραμέτρου, αν και τεχνικά συνιστά μια απαιτητική διαδικασία, η εφαρμογή θα ξεκινήσει άμεσα σε αρχικό επίπεδο. Σε κάθε περίπτωση, η συγκεκριμένη εξέλιξη ενδέχεται να δώσει υψηλότερες τιμές πληθωρισμού, καθώς στοχεύει να προσεγγίσει καλύτερα την πραγματικότητα που σε αρκετές περιπτώσεις «αδυνατούσε» να προσεγγίσει η υφιστάμενη πρακτική. Η πιο σημαντική εξέλιξη όμως σε σχέση με αυτή την από κάθε άποψη ιστορική αναθεώρηση είναι η εγκατά-

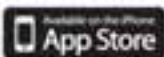
ληψη του στόχου για μηδενικό πληθωρισμό και η «προσέγγιση» της πολιτικής που ακολουθεί η αμερικανική FED για μεσοπρόθεσμο στόχο πληθωρισμού στο 2%. Αξιοσημείωτη είναι και η αναφορά σε ισόμετρο απόκλιση από τον στόχο που σημαίνει ότι η ΕΚΤ θα τείνει να «αποδεχθεί» και πληθωρισμό πάνω από το 2% για συγκεκριμένες περιόδους. Σημαντικό, επίσης, είναι και το γεγονός ότι η ΕΚΤ δεν προτίθεται να περιορίσει τις παρεμβάσεις της στη μεταβολή των επιτοκίων αναφοράς αλλά σκοπεύει να εμπλακεί σε πιο μόνιμη βάση και σε άλλες ενέργειες, όπως είναι η αγορά στοιχείων του ενεργητικού και οι μακροπρόθεσμες πράξεις αναχρηματοδότησης. Η ευελιξία, με άλλα λόγια, αναμένεται πως θα αποτελέσει στο μέλλον

τη νέα τάξη πραγμάτων για την ΕΚΤ σε μια προσπάθειά να πετύχει τους νομισματικούς στόχους. Όσον αφορά στην κλιματική αλλαγή, η προσέλιξη στη νομισματική στρατηγική είναι το αποτέλεσμα της «επιμονής» της Κριστίν Λαγκάρντ και σταχυολογείται στην πλήρη στήριξη που θα δώσει το ευρωσύστημα στην Κομισιόν, ως εκτελεστικός βραχίονας της ΕΕ, για προώθηση των πολιτικών για την «πράσινη» ατζέντα. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ θα «απαιτήσει» στο επόμενο διάστημα όλοι οι εποπτευόμενοι να συμπεριλάβουν την κλιματική αλλαγή ως έναν ουσιαστικό κίνδυνο, που θα πρέπει να αναγνωρίζεται και να επιμετράται ενώ θα γίνονται και αγορές στοιχείων του ενεργητικού από εταιρείες που προωθούν την «πράσινη» οικονομία.

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Mple Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Το μέλλον της εργασίας και νέα επαγγέλματα

Η αύξηση της ανεργίας είναι πρόβλημα. Μεγαλύτερο όμως είναι η μείωση των απασχολούμενων, η αύξηση εκείνων που δεν θέλουν να εργαστούν. Αυτό είναι το «νέο» πρόβλημα που ανέδειξε η πανδημία και φέρνει στην επιφάνεια ένα φαινόμενο που θα απασχολεί τα επόμενα χρόνια. Το μέλλον της εργασίας.

Η ανακοίνωση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, που πέρασε σχεδόν απαρατήρητη, καταγράφει ότι τέλη Απριλίου οι απασχολούμενοι στη χώρα είναι 3,7 εκατ. άτομα, περίπου όσα ήταν πριν από τέσσερα χρόνια, το 2016.

Η πρόοδος στην ψηφιοποίηση και το ηλεκτρονικό εμπόριο προσφέρουν πλεονεκτήματα σε χρήμα, χρόνο, δυνατότητες επιλογών.

Θα μπορούσε ο περιορισμός των ενδιαφερομένων να εργαστούν να αποδοθεί σε παρενέργεια της πανδημίας. Πράγματι, με κλειστές αρκετές δραστηριότητες, είναι πιθανόν κάποιοι να μην ήθελαν να εργαστούν. Ωστόσο οι παροχές που δόθηκαν για τη συγκράτηση της απασχόλησης ήταν σημαντικές. Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται σε προστασία των θέσεων εργασίας. Π.χ. στην επιστρεπτέα προκαταβολή 5, οι θέσεις εργασίας των επιχειρήσεων πρέπει να διατηρηθούν έως τις 30 Ιουνίου. Στη επιστρεπτέα προκαταβολή 6, οι αιτήσεις για την οποία υποβάλλονταν έως τα τέλη Φεβρουαρίου, οι θέσεις εργασίας πρέπει να διατηρηθούν έως τις 31 Ιουλίου.

Το φαινόμενο ωστόσο περιορισμένης απασχόλησης δεν εμφανίζεται μόνο στην ελληνική αγορά. Η πανδημία λειτουργήσει ως επιταχυντής τάσεων και σύμφωνα με έρευνα του McKinsey Global Institute (MGI) που πραγματοποιήθηκε σε οκτώ χώρες με διαφορετικό επίπεδο ανάπτυξης, οι εργαζόμενοι που χρειάζεται να αλλάξουν τομέα απασχόλησης έχουν αυξηθεί κατά 25% σε σχέση με την προ πανδημίας περίοδο. Το γενικό συμπέρασμα είναι η εγγύτητα της απασχόλησης, το πού βρίσκεται ο εργαζόμενος μετράει, κυρίως όμως έχει

σημασία ο βαθμός που κάθε εργασία επηρεάζεται ή και αναστρέπεται, εξαιτίας της τεχνολογίας.

Η εντονότερη αναστάτωση, σύμφωνα με τα ευρήματα, είναι σε τέσσερις περιοχές: στην εξυπηρέτηση πελατών στις εγκαταστάσεις π.χ. λιανικών πωλήσεων, αφού κάποιοι ανακαλύπτουν ότι μπορούν να εξυπηρετηθούν ηλεκτρονικά. Οι τομείς ψυχαγωγίας, ταξιδιών, που συμπεριλαμβάνουν εστιατόρια, ξενοδοχεία. Η μεταποίηση και οι αποθήκες, που περιλαμβάνουν τα εργοστάσια, και οι δουλειές γραφείου που γίνονται κυρίως με υπολογιστή.

Η πανδημία μάς έδωσε προφανή συμπεράσματα. Όσοι εργάζονται σε υπολογιστή μπορούν να κάνουν τη δουλειά τους από το σπίτι. Πολλές μετακινήσεις για επαγγελματικές συναντήσεις μπορούν να αποφευχθούν, δεν χρειάζονται. Η πρόοδος στην ψηφιοποίηση και το ηλεκτρονικό εμπόριο προσφέρουν πλεονεκτήματα σε χρήμα, χρόνο, δυνατότητες επιλογών.

Οι αλλαγές που έρχονται δεν περιορίζονται στο γεγονός ότι περίπου 20%-25% των εργαζομένων μπορούν να εργάζονται από σπίτι τουλάχιστον τρεις ημέρες την εβδομάδα. Κάποια επαγγέλματα υποχωρούν και άλλα αναβαθμίζονται. Μεταξύ των επαγγελματιών που αναμένεται να υποχωρήσουν και να βρεθούν σε πορεία απαίσιων είναι ότι αφορά την εστίαση, ξενοδοχεία, υπηρεσίες ενοφίων, εξυπηρέτηση πελατών και πωλήσεις. Επαγγέλματα ιδιαίτερα ανεπτυγμένα στην ελληνική οικονομία. Είναι το πρόβλημα των επόμενων ετών που επιβάλλει την αλλαγή προτύπου στην ελληνική οικονομία.

Αντίθετα, στη «νέα εποχή» αναπτύσσονται τα επαγγέλματα υγείας όχι μόνον εξαιτίας της γήρανσης του πληθυσμού, αλλά και επειδή αυξάνονται τα εισοδήματα της μεσαίας τάξης, η οποία απαιτεί καλύτερες συνθήκες. Αναπτύσσονται τα επαγγέλματα των μηχανικών και επαγγέλματα που σχετίζονται με μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, πληροφορική, μεταφορές.

Περισσότεροι άνθρωποι θα αλλάζουν επάγγελμα ή χρειάζονται νέες γνώσεις και δεξιότητες. Και δεν αρκεί να υπάρχουν κανονιστικές ευκαιρίες απασχόλησης, χρειάζονται και διάδρομοι επαγγελματικής ανέλιξης. Μαζί με τα επαγγέλματα, αλλάζει και ο τρόπος που μπορεί κάποιος να βελτιώσει το εισόδημά του.

Τα τηλεφωνήματα της Νούλαντ

Πολλά αναμένει στις επόμενες δύο-τρεις ημέρες η κυβέρνηση από τις ΗΠΑ και τον φίλο μας τον Τζο Μπάιντεν. Ο ΥΠΕΞ Νίκος Χριστοδουλίδης είχε χθες τηλεφωνική επικοινωνία με την Βικτώρια Νούλαντ, την παλιά γνώριμη του Αναστασιάδη και το βαρύ πυροβολικό του αμερικανικού ΥΠΕΞ για τα δύσκολα και ειδικά για την Κύπρο και την ανατολική Μεσόγειο.

Σύμφωνα με πηγή μου, η Νούλαντ είχε πολύ πρόσφατα τηλεφωνική επικοινωνία με τον αναπληρωτή ΥΠΕΞ της Τουρκίας για την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν στα κατεχόμενα στην μαύρη επέτειο της εισβολής. Η Νούλαντ ενημέρωσε τον Χριστοδουλίδη για το αποτέλεσμα του κρίσιμου τηλεφωνήματος της και φέρεται να έδωσε υποσχέσεις για νέα παρέμβαση προς την Τουρκία σε υψηλό επίπεδο, χωρίς όμως να υποσχεθεί σιδήποτε. Δεν απέκλεισε πάντως μια επίσκεψη στην περιοχή μας.

• • • •

Πόσο πιο ξεκάθαρα να το πει;

Ποιο ξεκάθαρα δεν μπορούσε να το πει ο Τατάρ, όπως το είπε χθες: Η λύση δύο κρατών είναι σημαντική για τα εθνικά συμφέροντα της Τουρκίας στην περιοχή. Ενώ, ανακουφισμένος, δήλωσε ότι οι επικίνδυνες συνομιλίες για την ομοσπονδία έχουν τελειώσει.

Όλοι ακούνε τον Τατάρ εκτός από τον Αντόνιο και τους φίλους μας σε ΕΕ και ΗΠΑ;

• • • •

Μεγάλη η ανυπομονησία στο ΑΚΕΛ

Ένταση επικρατεί στο ΑΚΕΛ μετά τις πρόσφατες εσωκομματικές ανακατατάξεις. Δεν είναι μόνο τα παλιά στελέχη που έχουν περιθωριοποιηθεί είναι και αυτοί που πιέζουν για πολύ πιο εμφανείς και άμεσες αλλαγές στο κόμμα. Η διαμάχη του παλιού με το νέο φαίνεται πως μόλις έχει μπει σε νέα φάση στο μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης. Κάποιοι εμφανίζονται ιδιαίτερα έντονοι και ανυπόμονοι και δεν δίνουν καν το απαιτούμενο χρονικό περιθώριο στο νέο ηγέτη του ΑΚΕΛ για να δρομολογήσει τις αποφάσεις του. Όπως με ενημέρωσε η αζιόπιστη κυρία Γιαννούλλα, η οποία ως νυνιστόν ακούει όλα όσα ψιθυρίζονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμη περισσότερα, όλα τα βλέμ-

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Γιατί φεύγει ο Έλληνας πρέσβης από την Λευκωσία;

Νούλαντ: Πρόεδρε ελπίζω να με πεθύνουμε γιατί σύντομα θα σας ξανάρθω.

ματα είναι στραμμένα στις ανακοινώσεις που θα κάνει ο Στεφάνου και κυρίως στο πρόσωπο που θα επιλεγεί ως εκπρόσωπος Τύπου του κόμματος.

• • • •

Γιατί φεύγει από τη Λευκωσία ο Έλληνας πρέσβης;

Για έντονο παρσάκνιο με την μετακίνηση του πρέσβη της Ελλάδας στη Λευκωσία Θεοχάρη Λαλάκο μου μιλούσε προχθές πηγή μου από την Αθήνα. Όπως μου ανέφερε, ο Λαλάκος μετακινείται πριν καν κλείσει δύο χρόνια στη Λευκωσία και στην Αθήνα γίνεται μεγάλη συζήτηση για τους λόγους που οδήγησαν στην εσπευσμένη μετακίνησή του. Ως κύριο λόγο, διπλωματική πηγή στην Αθήνα αναφέρει την διαφωνία μεταξύ του Λαλάκου και του Προέδρου Αναστασιάδη για τους χειρισμούς στο Κυπριακό. Η πηγή μου αναφέρει ότι η διαδικασία για εξεύρεση του αντικαταστάτη του βρίσκεται

σε προχωρημένη εξέλιξη και οι ΥΠΕΞ Ελλάδας και Κύπρου βρίσκονται σε συνεργασία για το θέμα. Ακούγονται δύο ονόματα, και οι δύο άνδρες. Ο ένας από τους δύο, εάν τελικά επιλεγεί, θα είναι η πρώτη του φορά που θα υπηρετήσει ως πρέσβης. Όσον αφορά τον Λαλάκο αναμένεται να αναλάβει πολύ ψηλό πόστο το ελληνικό ΥΠΕΞ με τις ευλογίες του Δένδια. Κάτι που σημαίνει ότι δεν θα σταματήσει την ενασχόλησή του με το Κυπριακό.

• • • •

Η νέα μεγάλη μάχη του Σιζό

Ενώ ο Μαρίνος Σιζόπουλος αναρρώνει από την εγκύριση στην οποία υποβλήθηκε στην Αθήνα, στη Λευκωσία κάποιοι εργάζονται ασταμάτητα για το εκλογικό συνέδριο της ΕΔΕΚ τον Οκτώβριο. Και δεν είναι όλοι φίλοι ή υποστηρικτές του... Όπως μαθαίνω από έγκυρη πηγή μου εντός του κόμματος, ο Σιζό θα έχει τον Οκτώβριο αντίπαλο, ίσως και αντιπάλους, στη διεκδίκηση της προεδρίας του κόμματος. Προς το παρόν γίνεται

λόγος για δύο αντιπάλους με τον έναν να έχει παρελθόν σε εκλογική αντιπαράθεση με τον Σιζό. Ο συγκεκριμένος που βρίσκεται στην αφάνεια τα τελευταία χρόνια, φέρεται να φρεσκάρει αργά αλλά σταθερά τις ζώνες επιρροής του εντός της ΕΔΕΚ και κυρίως στην ηγετική βαθμίδα. Κάποιοι που μέχρι πρόσφατα ήταν φανατικά Σιζόπουλικοί φαίνεται να αλλάζουν στρατόπεδο, κάτι που προκαλεί μεγάλη αναστάτωση και ψιθύρους. Οι σταθεροί οπαδοί του Σιζό τον αναμένουν να επιστρέψει κανονικά στα καθήκοντά του για να αναλάβουν από κοινού δράση για να προασπίσουν την εξουσία τους στο κόμμα, σύμφωνα πάντα με την πηγή μου. «Το σκηνικό που ζει αυτή την περίοδο η ΕΔΕΚ μοιάζει πολύ με τις παραμονές ενός σίγουρου αλλά μη προαναγγελλέντος πολέμου όλα για όλα», μου ανέφερε.

• • • •

ΚΟΙΝΙΣ: Αληθεύει ότι στον τέως ηγέτη του ΑΚΕΛ Αντρο Κυπριανού προτάθηκε από τον Στεφάνου συγκεκριμένος πολιτικός ρόλος τον οποίο ο ίδιος απέρριψε;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Εγκαίνια της έκθεσης «Λήδρα Πάλας: χορεύοντας σε μια γραμμή»

Μέσα σε μια ιδιαίτερη ατμόσφαιρα, στην εσωτερική αυλή του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου Λευκωσίας, η πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, κυρία Αννίτα Δημητρίου, τέλεσε τα εγκαίνια της έκθεσης «Λήδρα Πάλας: χορεύοντας σε μια γραμμή». Η έκθεση ξετυλίγει τη διαδρομή του Λήδρα Πάλας από την εποχή της ίδρυσής του, αναδεικνύοντας πτυχές τόσο της νεωτερικότητας στην Κύπρο όσο και της κοσμοπολιτικής Λευκωσίας. Παράλληλα, ανασύρει μνήμες από την ταραχώδη σύγχρονη ιστορία της Κύπρου, με το εμβληματικό ξενοδοχείο να βρίσκεται στην καρδιά των γεγονότων. Μέσα από σύγχρονες διαδραστικές τεχνολογίες, οι επισκέπτες βιώνουν μια ξεχωριστή εμπειρία: η ιστορία και οι χώροι του ξενοδοχείου «ζωντανεύουν» γύρω τους, προσκαλώντας τους σε ένα συναρπαστικό ταξίδι στον χρόνο.

Οι επίσημοι προσκεκλημένοι, ανάμεσα τους και η πρόεδρος της Βουλής, ξεναγήθηκαν από τις επιμελήτριες της έκθεσης. Εκεί τους περιέμενε και μια μεγάλη έκπληξη αφού με τη βοήθεια τεχνολογιών εικονικής πραγματικότητας «συμμετείχαν» στο τελευταίο γεύμα που παρατέθηκε στο ξενοδοχείο στις 15 Αυγούστου 1960 γιορτάζοντας μια σημαντική ιστορική στιγμή, την ανακάλυψη της Ανεξαρτησίας της Κύπρου. Οι επισκέπτες της βραδιάς είχαν επίσης την ευκαιρία να γευτούν το θρυλικό brandy sour, ποτό για το οποίο φημιζόταν το Λήδρα Πάλας, όπως και άλλες μικρές γαστρονομικές δημιουργίες που συμπεριλαμβάνονταν στα μενού του εστιατορίου του ξενοδοχείου. Η πολυσυζητημένη έκθεση Λήδρα Πάλας: χορεύοντας σε μια γραμμή, που διοργανώνεται από το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας και το Κέντρο αριστείας CYENS, έχει ήδη ανοίξει από την 1η Ιουνίου 2021 κερδίζοντας τις εντυπώσεις του κοινού. Οι επισκέπτες καθημερινά γεμίζουν με θετικά και συγκινητικά σχόλια, τόσο το βιβλίο

Η κυρία Δήμητρα Θεοδότη Ανταγωνιστοπούλου, Διευθύντρια του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου Λευκωσίας, η κυρία Elizabeth Spehard Special Representative and Head of the United Nations Peacekeeping Force in Cyprus, ο Δήμαρχος Λευκωσίας κύριος Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης, η Πρόεδρος της Βουλής κυρία Αννίτα Δημητρίου και η επιμελήτρια της έκθεσης κυρία Λουκία Λοϊζού Χατζηγαβριήλ.

Η πολυσυζητημένη έκθεση Λήδρα Πάλας: χορεύοντας σε μια γραμμή, που διοργανώνεται από το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας και το Κέντρο αριστείας CYENS, έχει ήδη ανοίξει από την 1η Ιουνίου 2021.

επισκεπτών όσο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Μουσείου.

Φυσικές ξεναγήσεις από τις επιμελήτριες της έκθεσης, εκπαιδευτικά προγράμματα αλλά και ποικίλες διαδραστικές δράσεις για μικρούς και μεγάλους έχουν ήδη αρχίσει να πραγματοποιούνται στην έκθεση. Για το αναλυτικό πρόγραμμα των εκπαιδευτικών ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκέπτονται την ιστοσελίδα του Μουσείου www.leventismuseum.org.cy ή τις σελίδες Facebook και Instagram: @leventismuseum.

Την έκθεση επιμελήθηκαν η Λουκία Λοϊζού Χατζηγαβριήλ, η Αντιγόνη Ηρακλείδου και η Θεοπίστη

Στυλιανού-Λάμπερτ, ενώ τον γενικό συντονισμό είχαν η διευθύντρια του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου Λευκωσίας Δήμητρα Θεοδότη Ανταγωνιστοπούλου και η έφορος Μαρία Πατσαλοσαββή.

Πληροφορίες:

Διάρκεια έκθεσης: 1 Ιουνίου - 31 Οκτωβρίου 2021
Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, Αίθουσα Προσωρινών Εκθέσεων
Ώρες λειτουργίας: Τρίτη-Κυριακή, 10:00-16:30

Χορηγοί:

Το Κέντρο Αριστείας CYENS έχει λάβει χρηματοδο-

τηση από το Πρόγραμμα για την Έρευνα και την Καινοτομία Ορίζοντας 2020 της Ε.Ε. βράσει της συμφωνίας επιχορήγησης Νο. 739578. Επίσης, το έργο έχει λάβει χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής.

Υποστηρικτές: Ledra Palace Hotel PLC, ΡΙΚ, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Σύνδεσμος Φίλων Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου Λευκωσίας και Λεβέντειου Πινακοθήκης, Δήμος Λευκωσίας, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Χορηγός επικοινωνίας: Η Καθημερινή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

**Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»**

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΤΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογίας: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντές: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** ■ Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Απόφαση σταθμός ΕΚΤ με προεκτάσεις σε Κύπρο

Θα συνεχίσει η χώρα να δανείζεται φθηνά λόγω της αγοράς στοιχείων ενεργητικού – Ορίστηκε στο 2% ο πληθωρισμός

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Ο νέος στόχος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τον πληθωρισμό να οριστεί στο 2% είναι απόφαση στρατηγικής νομισματικής πολιτικής που προέκυψε από την αντιμετώπιση κρίσεων, με αυτή της πανδημικής κρίσης να λειτουργεί καταλυτικά για να αλλάξει η στρατηγική νομισματική πολιτικής που ισχύει από το 2003. Όπως γίνεται αντιληπτό, όπως όλα τα κράτη, έτσι και η Κύπρος, δεν μπορεί να παραμείνει ανεπηρέαστη από τη νέα στρατηγική της ΕΚΤ που υιοθετεί συμμετρικό στόχο για ρυθμό πληθωρισμού 2% μεσοπρόθεσμα, ενώ η συνέχιση της αγοράς των στοιχείων ενεργητικού θα επιτρέπει στο κυπριακό μολόγο να είναι κοντά στο μηδέν και η χώρα να δανείζεται φθηνά. Η αγορά των στοιχείων ενεργητικού έχει φέρει το κυπριακό μολόγο από το 2,25% τον Απρίλιο του 2020 στο 0,23% τον Ιούλιο του 2021, ενώ την ίδια ώρα η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έχει αγοράσει από τον Απρίλη του 2020 2 δισεκατομμύρια κυπριακά μολόγια. Με τον αυστηρό στόχο του 2% η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θέτει αν όχι ψηλά το δείκτη, σε επίπεδα που κυνηγά την ανάπτυξη, την απασχόληση και φεύγει από το μέχρι τώρα «αποστειρωμένο πλαίσιο» του πληθωρισμού κοντά στο 0% και με πολιτική αυξομειώσεων του επιτοκίου βάσης. Οι καθαρές αγορές στοιχείων ενεργητικού στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος

Κωνσταντίνος Ηροδότου: Τα μέτρα της ΕΚΤ βοήθησαν την Ευρωζώνη και την οικονομία της χώρας μας σημαντικά.

αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (pandemic emergency purchase programme – PEPP) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από έκτακτο μέτρο που παρουσιάστηκε στην αρχή της πανδημίας για να ενισχυθούν οι οικονομίες, πλέον βλέπουμε να γίνεται πιο μόνιμες και να συνεχίζονται – βάσει των εξαγγελιών της ΕΚΤ- με σημαντικούς ρυθμούς. Η Πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, εκτιμά πως δεν πρέπει η ΕΚΤ να έχει ρόλο που να επιμβάινει μόνο σε κρίσεις, αλλά να έχει ρόλο βοηθητικό και εκτός περιόδου κρίσεων. Την ίδια ώρα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ εγκρίνει ένα φιλόδοξο σχέδιο δράσης για την κλιματική αλλαγή και συμβάλλει σε αυτή. Ο στόχος του

Το Διοικητικό Συμβούλιο θα χρησιμοποιεί την παροχή ενδείξεων σχετικά με τη μελλοντική κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής («forward guidance»), τις αγορές στοιχείων ενεργητικού και τις πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης.

πληθωρισμού μέχρι πριν την απόφαση της Προέδρου της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, ήταν κοντά σε, αλλά χαμηλότερα από το 2% (close to but below 2%). Ο στόχος αυτός θεωρείτο μέχρι στιγμής πως είχε κάποιου είδους «ασάφεια» (ambiguity) και ίσως μια «προδιαγεγραμμένη αποτυχία» για να επιτευχθεί ο στόχος εκείνος που είχε τεθεί. Βασική αλλαγή πλέον, η κατάργηση αυτού του «κοντά σε, αλλά χαμηλότερα από το 2%» δίνεται ένα σαφές μήνυμα προς τις αγορές ότι όλα τα μέτρα, είτε έκτακτα, είτε κανονικά, δεν υπάρχει «κατεύθυνση» στο να κατέβει ο πληθωρισμός κάτω από το 2%, αλλά τώρα θα πρέπει να επιτευχθεί το 2%. Ο στόχος του 2% είναι συμμετρικός και δεν γίνεται λόγος ούτε να κατευθυν-

θεί προς τα πάνω, ούτε προς τα κάτω. Αυτός ο στόχος λοιπόν, όπως μεταφέρθηκε κατά την ενημέρωση από τους εκπότες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, αν το δούμε έξω από την πανδημία, φέρνει σταθερότητα στις τιμές και επιτρέπει επίσης στην ΕΚΤ να έχει χώρο για να βοηθήσει σε οποιαδήποτε επόμενη κρίση. Οι αρνητικές και οι θετικές αποκλίσεις από αυτόν τον στόχο είναι εξίσου ανεπιθύμητες. Ο στόχος για ρυθμό πληθωρισμού 2% παρέχει ένα σαφές σημείο αναφοράς για τις προσδοκίες για τον πληθωρισμό, το οποίο είναι ουσιώδες για τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Σημειώνεται πως, σε αναγνώριση του κατώτατου δυνατού επιπέδου για τα επιτόκια πολιτικής, το Δι-

οικητικό Συμβούλιο θα χρησιμοποιεί την παροχή ενδείξεων σχετικά με τη μελλοντική κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής («forward guidance»), τις αγορές στοιχείων ενεργητικού και τις πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, κατά περίπτωση. Την ίδια ώρα, απαιτούνται ιδιαίτερα σθεναρά ή επίμονα μέτρα από την πλευρά της νομισματικής πολιτικής για να αποτραπεί η παγίωση των αρνητικών αποκλίσεων από τον στόχο για τον πληθωρισμό.

Τι λέει ο Διοικητής

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υιοθετεί πλήρως τις προτάσεις της ΕΚΤ και είναι πλήρως ενσωματωμένη στις πολιτικές της Φρανκφούρτης. Η νέα στρατη-

γική νομισματικής πολιτικής είναι αποτέλεσμα της διεξοδικής επανεξέτασης που ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2020, δηλαδή προ 18 μηνών. Οι διοικητές των κεντρικών τραπεζών της κάθε χώρας συνεδριάζουν τακτικά και λαμβάνουν αποφάσεις νομισματικής πολιτικής κάθε 6 εβδομάδες. Σε δηλώσεις του ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, Κωνσταντίνος Ηροδότου, ανέφερε στο πλαίσιο ενημέρωσης για τις εξελίξεις της νομισματικής πολιτικής πως «τα μέτρα της ΕΚΤ βοήθησαν την Ευρωζώνη και την οικονομία της χώρας μας σημαντικά». Ο Κεντρικός Τραπεζίτης παράλληλα ανέφερε ότι «η νέα στρατηγική της ΕΚΤ, με τους πιο ξεκάθαρους στόχους, θα επιτρέψει τη συνέχιση της υποστήριξης

των οικονομικών και των χρηματοοικονομικών συνθηκών των χωρών της Ευρωζώνης».

Κλιματική αλλαγή

Ταυτόχρονα, μέσα από την τεράστια συζήτηση που άνοιξε η Ευρώπη με το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας των χωρών, η ΕΚΤ αποδεικνύεται πως θέλει να συμμετάσχει ενεργά στην στροφή των χωρών και των οικονομιών προς την πράσινη ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή. Σύμφωνα με τη δήλωση για τη στρατηγική νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ, αναφέρεται πως η κλιματική αλλαγή έχει σημαντικές συνέπειες για τη σταθερότητα των τιμών μέσω του αντίκτυπου που ασκεί στη δομή και στις κυκλικές παραμέτρους της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αποτελεί παγκόσμια πρόκληση και προτεραιότητα πολιτικής για την ΕΕ. Στο πλαίσιο της εντολής του, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει δεσμευτεί να διασφαλίζει ότι το Ευρωσύστημα λαμβάνει πλήρως υπόψη, σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους της ΕΕ για το κλίμα, τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και τις μεταβάσεις σε μια οικονομία χαμηλότερων εκπομπών άνθρακα για τη νομισματική πολιτική και τις δραστηριότητες των κεντρικών τραπεζών. Αντίστοιχα, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει δεσμευτεί να υλοποιήσει ένα φιλόδοξο σχέδιο δράσης που σχετίζεται με το κλίμα. Πέραν της συνολικής ενσωμάτωσης παραγόντων που σχετίζονται με το κλίμα στις αξιολογήσεις του για τη νομισματική πολιτική, το Διοικητικό Συμβούλιο θα προσαρμόσει τη σχεδίαση του λειτουργικού πλαισίου της άσκησης νομισματικής πολιτικής σε σχέση με τη δημοσιοποίηση στοιχείων, την αξιολόγηση κινδύνων, τις αγορές στοιχείων ενεργητικού του επιχειρηματικού τομέα και το πλαίσιο για τις εξασφαλίσεις.

Επηρεάζονται οι τράπεζες;

Ερωτηματικά δημιουργούνται δε, όπως σχολιάζουν τραπεζικές πηγές εκτός Κεντρικής, για τις τράπεζες. Συγκεκριμένα, αν θα συνεχίσει η πίεση προς τις τράπεζες, αφού το χαμηλό περιβάλλον κερδοφορίας τους συνδέεται με την ΕΚΤ, λόγω των χαμηλών επιτοκίων που δημιουργούνται. Αντίλογος αυτών στις θέσεις φυσικά, η ανάγκη αντιμετώπισης των διαρθρωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες, όπως για παράδειγμα τα υψηλά ποσοστά των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχουν στους ισολογισμούς τους και όχι η σύνδεση της χαμηλής τους κερδοφορίας με τις νομισματικές πολιτικές που ακολουθεί η ΕΚΤ.

Στο Ecofin της 26ης Ιουλίου το Σχέδιο Ανάκαμψης της Κύπρου

Ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 1,2 δισ. ευρώ, 1 δισ. σε χορηγίες και 0,23 δισ. δανεισμό

Οι Υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης ενέκριναν 12 εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ενώ της Κύπρου αναμένεται να συζητηθεί, άρα και να εγκριθεί, στο Ecofin της 26ης Ιουλίου που θα γίνει διαδικτυακά. Συγκεκριμένα, το Ecofin ενέκρινε τα Σχέδια της Αυστρίας, του Βελγίου, της Δανίας, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ελλάδας, της Ιταλίας, της Λετονίας, του Λουξεμβούργου, της Πορτογαλίας, της Σλοβακίας και της Ισπανίας. Αυτές οι χώρες έλαβαν την Τρίτη την έγκριση για να προχωρήσουν στα Σχέδια που έφεραν ενώπιον των ευρωπαϊκών θεσμών. Βάσει του πλάνου, ο συνολικός προϋπολογισμός του Σχεδίου της Κύπρου ανέρχεται στα 1,2 δισ. ευρώ, ποσό που φτάνει τα 1 δισ. ευρώ σε χορηγίες και σε δανεισμό από τον μηχανισμό.

Το σχέδιο της Κύπρου αφιερώνει το 23% της συνολικής χρηματοδότησης σε μέτρα που στηρίζουν την ψηφιακή μετάβαση.

νισμό, ύψους 0,23 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι στις 8 Ιουλίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου, ωστόσο αναμένεται και η «διαδικαστική μὲν» αλλά απαραίτητη έγκριση του σχεδίου και από το Ecofin. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής, διαπιστώνεται ότι το σχέδιο της Κύπρου αφιερώνει το 41 % της συνολικής χρηματοδότησης του σχεδίου σε μέτρα που στηρίζουν τους κλιματικούς στόχους. Το σχέδιο περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις σχετικά με την εισαγωγή της πράσινης φορολογίας, την ελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τη διευκόλυνση των ενεργειακών ανακαινίσεων στα κτήρια

Ο μηχανισμός του Ταμείου βρίσκεται στο επίκεντρο του Next Generation EU που θα διαθείσει έως και 800 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) για τη στήριξη επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων σε ολόκληρη την ΕΕ.

και την επιτάχυνση της ηλεκτρικής κινητικότητας. Το σχέδιο περιλαμβάνει επίσης ευρύ φάσμα επενδύσεων για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που στοχεύουν νοικοκυριά, επιχειρήσεις, δήμους και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και μη κυβερνητικές οργανώσεις («ΜΚΟ»). Το σχέδιο περιλαμβάνει επενδύσεις σχετικά με τη μαζική ανάπτυξη έξυπνων μετρητών, καθώς και το έργο EuroAsia Interconnector (ευρωπαϊτικός διασυνδεδεμένος αγωγός), το οποίο αναμένεται να ενισχύσει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από καθαρότερες πηγές, ιδίως από ανανεώσιμες πηγές.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής, διαπιστώνεται ότι το σχέδιο της Κύπρου αφιερώνει το 23% της συνολικής χρηματοδότησης του σχεδίου σε μέτρα που στηρίζουν την ψηφιακή μετάβαση. Τα μέτρα που σχετίζονται με την ψηφιακή μετάβαση είναι διασκορπισμένα σε ολόκληρο το σχέδιο. Το σχέδιο περιλαμβάνει σημαντικές επενδύσεις στη συνδεσιμότητα, μέσω μιας σειράς μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της κάλυψης με ευρυζωνικές συνδέσεις πολύ υψηλής χωρητικότητας. Προωθεί την ψηφιακή εκπαίδευση και τις ψηφιακές δεξιότητες με την ενίσχυση των ψηφιακών υποδομών και προ-

γραμμάτων σπουδών στα σχολεία, την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και την επένδυση σε προγράμματα κατάρτισης στις ψηφιακές δεξιότητες. Περιλαμβάνει επίσης έργα που αναμένεται να προωθήσουν την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του δικαστικού συστήματος.

Ο μηχανισμός του Ταμείου βρίσκεται στο επίκεντρο του Next Generation EU που θα διαθείσει έως και 800 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) για τη στήριξη επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων σε ολόκληρη την ΕΕ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

ΑΡΘΡΟ / Των **HOLGER SCHMIEDING** ΚΑΙ **KALLUM PICKERING***

Εμπόδιο στην ανάκαμψη η έλλειψη πρώτων υλών

Η αύξηση του ΑΕΠ της Βρετανίας τον

Μάιο αποδείχθηκε ελαφρώς μικρότερη από όσο είχαμε προβλέψει, ήτοι κατά 0,8% από το 1%, ενώ τον Απρίλιο είχε ενισχυθεί σε μηνιαία βάση κατά 2%. Παρά τη μικρή μας απογοήτευση, ο ρυθμός ανάπτυξης παραμένει δυναμικός. Σε βάση τριμήνου το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε 3,6%, ισοδυναμώντας με τον ταχύτερο ρυθμό από τον Νοέμβριο του 2020. Εχοντας κατά νου τα στοιχεία ΑΕΠ για τον Μάιο, σήμερα προβλέπουμε ότι το δεύτερο τρίμηνο η οικονομική παραγωγή ενισχύθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 4,8% και κατά τη χαμηλότερα από την πρώτη εκτίμησή μας του 5%. Παρά ταύτα, οι προσωρινές πιέσεις στη βιομηχανία λόγω ελλείψεων εξαρτημάτων ευθύνονται εν μέρει για την πιο περιορισμένη αύξηση του ΑΕΠ τον Μάιο. Ως αποτέλεσμα τώρα πλέον αναμένουμε μια ελαφρώς ταχύτερη ανάπτυξη το δεύτερο εξάμηνο του 2021, δεδομένου ότι συν τα χρόνια θα επιλυθούν τα θέματα της παραγωγικής ικανότητας. Το 2021 εκτιμούμε πως θα υπάρξει αύξηση ΑΕΠ κατά 6,8% έναντι 7%, όπως είχαμε προβλέψει αρχικά, και κατά 5,5% το 2022 από το 5,4% προηγούμενως. Το πρώτο τρίμηνο του 2022 πιστεύουμε πως η παραγωγή της Βρετανίας θα φθάσει τα προπандημικά της επίπεδα.

Σε όλο τον προηγμένο κόσμο οι καταναλωτές, οι οποίοι διαθέτουν αρκετό ρευστό, επιστρέφουν μαζικά στα εστιατόρια, τα μπαρ και τα καταστήματα. Η παραγωγή του κλάδου παροχής υπηρεσιών, που απευθύνεται στο κοινό εντός συνόρων, ενισχύθηκε 0,9% τον Μάιο, ενώ τον Απρίλιο είχε άνοδο 2,8% σε μηνιαία βάση. Ειδικότερα, η φιλοξενία και οι υπηρεσίες εστίασης, οι οποίες συρρικνώθηκαν 90% στην πρώτη πανδημία πέρυσι, ενδυναμώθηκαν 37% τον Μάιο σε μηνιαία βάση και

45% τον Απρίλιο. Ανάλογη είναι η εικόνα και από την ηπειρωτική Ευρώπη. Στο δε πεδίο της βιομηχανίας, η παραγωγή στη Βρετανία ανήλθε σε μηνιαία βάση 0,8% τον Μάιο, αντισταθμιζώντας έως ένα βαθμό την κάμψη του 1% τον Απρίλιο εξαιτίας κυρίως της προσωρινής διακοπής λειτουργίας των πετρελαιοπαραγωγικών μονάδων λόγω επισκευών. Τον Μάιο η βιομηχανική παραγωγή σε ετήσια βάση ελαττώθηκε μόλις 2,5% από τα επίπεδα του Ιανουαρίου 2020. Η ανάκαμψη στον εξαγωγικό κλάδο της μεταποίησης παρεμποδι-

Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε βιομηχανία και μεταποίηση είναι μεγαλύτερα των αρχικώς αναμενόμενων.

ζεται σήμερα από την προσωρινή έλλειψη πρώτων υλών κυρίως παρά από τη συγκρατημένη ζήτηση. Επί παραδείγματι, η κατασκευή εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται στον τομέα των Μεταφορών, ελαττώθηκε κατά 16,4% σε μηνιαία βάση εξαιτίας της ανεπάρκειας ημιαγωγών, που ανέκοψε την παραγωγή αυτοκινήτων. Τέλος, τα δεδομένα του Ηνωμένου Βασιλείου δείχνουν τις καθοδικές πιέσεις που σχετίζονται με την οικονομική ανάπτυξη στον προηγμένο κόσμο, όπως τη μελετούμε. Οι ελλείψεις προμηθειών, τέλος, σε ορισμένους κλάδους μπορεί να ανασχέσουν προσωρινά την ανοδική τους πορεία πιο πολύ απ' όσο αναμένεται.

* Οι κ. Holger Schmieding και Kallum Pickering είναι οικονομολόγοι της Berenberg Bank.

Το safe pass φέρνει παρενέργειες στις εξόδους

Δεν υπάρχει πρόθεση μέχρι στιγμής για αλλαγή της απόφασης αναφέρει το Υπουργείο Υγείας

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Οι αντιδράσεις για το ποιος θα ελέγχει τελικά το safe pass των πελατών προκειμένου να μπορούν να εισέλθουν σε ένα εστιατόριο, μια καφετέρια, ή ένα μπαρ συνεχίζονται με πρωτοστάτες τον σύνδεσμο κέντρων αναψυχής ΠΑΣΙΚΑ, τα μέλη του οποίου προειδοποιούν με δυναμικά μέτρα: από κλείσιμο υποστατικών μέχρι κινητοποιήσεις στους δρόμους. Αντιδράσεις προκύπτουν και από την ΟΣΙΚΑ-Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής- ωστόσο σε αυτή την περίπτωση δίνεται πίστωση χρόνου στο Υπουργείο Υγείας για αναθεώρηση της πρότασης, ενώ διαφορετική είναι η προσέγγιση των κέντρων διασκέδασης. Ωστόσο, τα δεδομένα δείχνουν ότι οι διαμαρτυρίες εκφράζονται τουλάχιστον επί του παρόντος επί ματαίω. Σύμφωνα να ενημέρωση από το Υπουργείο Υγείας, δεν υπάρχει τουλάχιστον αυτή την στιγμή πρόθεση αλλαγής του διατάγματος και αναθεώρησης της απόφασης, ενώ δεν φαίνεται να υπάρχει συγκεκριμένη πρόταση από τον Υπουργό Υγείας για το θέμα ώστε να κατατεθεί στο σημερινό Υπουργικό Συμβούλιο.

Να αναλάβουν άνεργοι

Έτοιμοι να κλείσουν τα υποστατικά τους και να προχωρήσουν σε δυναμικές κινητοποιήσεις είναι τα μέλη του Συνδέσμου Κέντρων Αναψυχής, τα οποία είχαν την επισκεψιμότητα τους μειωμένη

Προχωρούν με μέτρα τα κέντρα αναψυχής τις επόμενες ημέρες- Κλείνουν υποστατικά και βγαίνουν στους δρόμους.

κατά 60% από την περασμένη Παρασκευή, ενώ φαίνεται να έγιναν δέκτες αντιδράσεων από πελάτες. Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος του συνδέσμου Φάνος Λεβέντης, ανέφερε ότι ο σύνδεσμος είναι διατεθειμένος να λειτουργήσει υποστηρικτικά στην εφαρμογή του μέτρου για το safe pass, ωστόσο, υπογράμμισε ότι δεν πρόκειται να αναλάβουν την ευθύνη του ελέγχου.

Ανέφερε επίσης ότι αριθμός ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής προτίθεται να αναστείλει τη λειτουργία των επιχειρήσεων τους ανάλογα με τις αποφάσεις του Υπουργικού σήμερα, ενώ από την Παρασκευή είναι έτοιμοι να ξεκινήσουν κινητοποιήσεις σε κομβικά σημεία ώστε να υποχρεωθεί η πολιτεία να ακούσει τις ανησυχίες των επιχειρηματιών. Επιπλέον, σε συνέντευξη Τύπου του συνδέσμου, έγινε δημόσια εισήγηση προς το Υπουργείο Εργασίας, να εργοδοτηθεί αριθμός ανέργων για τον έλεγχο του safe pass στις επιχειρήσεις αναψυχής, για όσο καιρό διαρκεί το εν λόγω μέτρο. Σημειώνει

Υπάρχουν περιπτώσεις υποστατικών που ήδη συνεργάζονται με συνεργεία διενέργειας rapid test έξω από το υποστατικό τους.

δε ότι όλες οι αποφάσεις του συνδέσμου θα εφαρμόστούν εφόσον, όπως αναφέρει ο κ. Λεβέντης, τυχόν απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για το θέμα δεν ικανοποιήσει τα μέλη του.

Πίστωση χρόνου

Πίστωση χρόνου επιλέγει να δώσει η Ομοσπονδία Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής ΟΣΙΚΑ. Τα τελευταία 24ωρα η ηγεσία της είναι σε επαφή με τον Υπουργό Υγείας, ενώ έχει αποστείλει σχετική επιστολή και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ζητώντας αλλαγή στάσης για το θέμα του ελέγχου των safe pass. Σε αντίθεση με τον Σύνδεσμο Κέντρων Αναψυχής, δεν προτίθενται τουλάχιστον επί του παρόντος να προχωρήσει σε λήψη μέτρων, επιλέγοντας να δώσει πίστωση χρόνου στην κυβέρνηση ώστε να επανεξετάσει το όλο ζήτημα. Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος της Φύτος Θρασυβούλου, τόνισε ότι ο ρόλος των επιχειρηματιών του κλάδου είναι να εξυπηρετούν τον κόσμο και όχι να τον ελέγχουν. Επιπλέον,

ανέδειξε ότι υπάρχει θέμα κόστους και υποδομών. Ως εκ τούτου, θέση της ΟΣΙΚΑ είναι ότι την ευθύνη για το θέμα θα πρέπει να αναλάβουν είτε μέλη της αστυνομίας ή ακόμα και το ίδιο το Υφυπουργείο Τουρισμού. Ο κ. Θρασυβούλου ξεκαθαρίζει την ίδια ώρα ότι δεν υπάρχει εισήγηση τουλάχιστον από τους ίδιους, ώστε όσοι δεν έχουν safe pass να μπορούν να παραμένουν στο υποστατικό, χωρίς ωστόσο να εξυπηρετούνται. Τονίζει ότι μια τέτοια εισήγηση και απόφαση, δεν ενισχύει την προσπάθεια περιορισμού της διασποράς του ιού.

Πράσινο για τα κλαμπ

Διαφορετικά ωστόσο φαίνεται να είναι η περίπτωση των νυχτερινών κέντρων, για τα οποία έχει συμφωνηθεί ότι μπορούν να κάνουν τον έλεγχο, λόγω και του τρόπου λειτουργίας του και του τρόπου εισόδου ο οποίος γίνεται ήδη ελεγχόμενα. Η εφαρμογή του μέτρου θεωρείται μάλιστα μονόδρομος από τον πρόεδρο του συνδέσμου κέντρων διασκέδασης Νίκο

Βασιλείου, ο οποίος αναφέρει ότι πρόκειται για το μοναδικό εργαλείο το οποίο διαφυλάσσει την υγιεινολογική ασφάλεια των θαμώνων, του προσωπικού και τελικά και την βιωσιμότητα της επιχείρησης. «Είναι πάγια η θέση μας και σε ό,τι αφορά την ανανέωση του αέρα, την απολύμανση του χώρου και την εφαρμογή του safe pass για να νιώθει ο κόσμος ασφάλεια», σημειώνει.

Ως εκ τούτου, από την πλευρά τους, τα 115 εγκεκριμένα κέντρα διασκέδασης, αναφέρουν ότι θα στηρίζουν την εφαρμογή του ελέγχου των safe pass αν και αναγνωρίζουν ότι μια οριζόντια και καθολική εφαρμογή του, ενδεχομένως να μην είναι εφικτή και εισήγούνται να γίνουν κάποιες εξαιρέσεις. Οι θέσεις του συνδέσμου για το θέμα φάνηκαν από τον Νοέμβριο του 2020 με την κατάθεση της πρότασης τους προς το Υφυπουργείο Κανονισμών για το Liberty Pass. Πρόκειται για μια εφαρμογή στο smart phone, η οποία βάσει των αποτελεσμάτων των PCR και Rapid test (διάρκειας 72 ωρών) και

του πιστοποιητικού του εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού θα δημιουργεί έναν κωδικό QR σε πράσινο χρώμα αν ο κάτοχος της είναι αρνητικός στον ιό. Το προσωπικό QR code παραμένει σε ισχύ για 72 ώρες (σε περίπτωση αρνητικού test) ή σε όλη την διάρκεια ισχύος του εμβολίου.

Πέραν του liberty pass, ο σύνδεσμος είχε εισηγηθεί την εφαρμογή ειδικού συστήματος συνεχούς απολύμανσης εσωτερικού χώρου κάτι που θα επιτρέπει την επιστροφή στην παραγωγική καθημερινότητα. Πάντως η πλειοψηφία του κοινού φαίνεται να προτιμά να μείνει σπίτι και να περιορίσει τις εξόδους το προηγούμενο Σαββατοκύριακο. Ο σύνδεσμος Κέντρων Αναψυχής κάνει λόγο για μείωση 60% και το αποδίδει στον έλεγχο των safe pass. Ο σύνδεσμος Κέντρων Διασκέδασης μιλά επίσης για μείωση πέραν του 50% και το αποδίδει στην έξαρση των κρουσμάτων, εξελιχί η οποία σαφώς έπεισε τον κόσμο να είναι πιο επιφυλακτικός στις μετακινήσεις τους.

Από εστιατόρια μετατρέπονται σε κλαμπ

Πάντως ο πρόεδρος των Κέντρων Διασκέδασης τονίζει ότι η αύξηση των κρουσμάτων δεν θα πρέπει να συνδέεται με την επαναλειτουργία των κέντρων διασκέδασης, αναφέροντας ότι στοχοποιούνται τα μέλη του συνδέσμου τα οποία λειτουργούν νόμιμα και στη βάση των προδιαγραφών που είναι αναρτημένα στο Υφυπουργείο Τουρισμού. Τονίζει ότι είναι ο μοναδικός κλάδος παγκύπρια ο οποίος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει μηχανήματα εναλλαγής αέρα, ως απαραίτητη προϋπόθεση ώστε να τους δοθεί η άδεια λειτουργίας. Την ίδια ώρα, ωστόσο, φαίνεται ότι αριθμός επιχειρήσεων ενώ είναι εγγεγραμμένες ως εστιατόρια και ταβέρνες, επιλέγουν να λειτουργούν ως υπαίθριοι χώροι διασκέδασης χωρίς να υποχρεώνονται βάσει και της άδειας τους, να πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για το είδος της λειτουργίας τους. «Είναι άδικο να στοχοποιούνται τα εγγεγραμμένα κέντρα διασκέδασης που έχουν ανοίξει τις τελευταίες εβδομάδες και διαθέτουν μικρό αριθμό θέσεων διασκέδασης ενώ η διασκέδαση να γίνεται σε άλλους εξωτερικούς χώρους», τόνισε ο κ. Βασιλείου. Ανατρέχοντας στους καταλόγους που βρίσκονται αναρτημένοι στο Υφυπουργείο Τουρισμού, διαπιστώνεται ότι πασίγνωστες επιχειρήσεις οι οποίες είναι δημοφιλείς χώροι διασκέδασης, είναι εγγεγραμμένες ως εστιατόρια.

Στο έγγραφο των υποχρεώσεων των ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής αναφέρεται συγκεκριμένα ότι «οποιαδήποτε αλλαγή του επιχειρηματία ή διευθυντή του κέντρου ή αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας του κέντρου από απόψεως παρεχομένων υπηρεσιών, που δυνατόν να μη συμβιβάζεται με την κατηγορία ή τάξη του κέντρου, θα πρέπει να κοινοποιούνται έγκαιρα στο Υφυπουργείο για έγκριση. Επιπλέον, σε περίπτωση αλλαγής επιχειρηματία ή ονομασίας ή κατηγορίας ή ταξινόμησης ή αλλαγής της άδειας λειτουργίας», σημειώνεται ότι οι λίστες των κέντρων αναψυχής έχουν επικαιροποιηθεί τον Δεκέμβριο του 2020.

Αύξηση κρατήσεων από Βρετανούς στην Ελλάδα

Ισχυρή ζήτηση για πακέτα διακοπών στην Ελλάδα βλέπουν TUI και easyJet

Ελπιδες για σημαντική αύξηση των ταξιδιωτικών ροών από το Ηνωμένο Βασίλειο δημιουργούν οι πρώτες ενδείξεις στην αγορά μετά την ανακοίνωση της βρετανικής κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται ταξίδια σε ολόκληρη την Ελλάδα χωρίς να επιβάλλει καραντίνα σε όσους επιστρέφουν από τη χώρα μας στη Βρετανία.

Η άρση της υποχρεωτικής καραντίνας, που αποτέλεσε σημαντικό αντικίνητρο για τον προγραμματισμό ταξιδιών από τη Βρετανία προς την Ελλάδα καθ' όλη τη διάρκεια του 2021, θα ισχύσει από τις 19 Ιουλίου για

Οι αναζητήσεις για την Ελλάδα έχουν τριπλασιαστεί, λέει εκπρόσωπος του ταξιδιωτικού οργανισμού Thomas Cook.

τους Βρετανούς που επιστρέφουν πίσω στη χώρα τους από ταξίδια σε «πορτοκαλί» προορισμούς όπως η Ελλάδα. Η Βρετανία είναι η δεύτερη μετά τη Γερμανία σημαντικότερη αγορά για τον ελληνικό τουρισμό, με την ταξιδιωτική κίνηση πέρυσι να διαμορφώνεται στο ένα εκατομμύριο Βρετανούς και τις εισπράξεις στην Ελλάδα από αυτούς τους ταξιδιώτες να ανέρχονται στα επίπεδα των 750 εκατομμυρίων. Το δε 2019, οπότε και η αγορά λειτουργούσε κανονικά, οι αφίξεις από τη Βρετανία είχαν ξεπεράσει τα 4 εκατομμύρια ταξιδιώτες και οι δαπάνες τους ταξιδιώτες να ανέρχονται στα επίπεδα των 750 εκατομμυρίων. Το δε 2019, οπότε και η αγορά λειτουργούσε κανονικά, οι αφίξεις από τη Βρετανία είχαν ξεπεράσει τα 4 εκατομμύρια ταξιδιώτες και οι δαπάνες τους ταξιδιώτες να ανέρχονται στα επίπεδα των 750 εκατομμυρίων. Το δε 2019, οπότε και η αγορά λειτουργούσε κανονικά, οι αφίξεις από τη Βρετανία είχαν ξεπεράσει τα 4 εκατομμύρια ταξιδιώτες και οι δαπάνες τους ταξιδιώτες να ανέρχονται στα επίπεδα των 750 εκατομμυρίων.

Ωστόσο, η απελευθέρωση αυτή έρχεται σύμφωνα με ορισμένες πλευρές πολύ αργά,

Η άρση της υποχρεωτικής καραντίνας θα ισχύσει από τις 19 Ιουλίου για τους Βρετανούς που επιστρέφουν πίσω στη χώρα τους από ταξίδια σε «πορτοκαλί» προορισμούς. Η easyJet καταγράφει εβδομαδιαία αύξηση έως 400% στις κρατήσεις για Κέρκυρα.

καθώς το μεγάλο τμήμα του καλοκαιριού θα έχει παρέλθει έως τις 19 Ιουλίου, ενώ η μετάλλαξη «Δέλτα» κινδυνεύει να φέρει νέους περιορισμούς από ναυρίς το φθινόπωρο. Σε κάθε περίπτωση η βρετανική αγορά φαίνεται ότι ανταποκρίθηκε στις α-

ποφάσεις της κυβέρνησής της, με τις πληροφορίες να θέλουν τις κρατήσεις για αεροπορικά ταξίδια στην Ελλάδα να τριπλασιάζονται τα τελευταία εβδομημέτωρα, πλην όμως από ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα προηγούμενων. Πηγές του μεγαλύτερου

ευρωπαϊκού tour operator, TUI, εκτιμούν πως τις αμέσως επόμενες μέρες η ισχυρή ζήτηση που έχει χαρτογραφηθεί σε πρόσφατες σχετικές έρευνες θα μετατραπεί σε κρατήσεις, ενώ επιπροσθέτως μιλούν για εκτόξευση στις επισκεψιμότητας των ιοστοελιδών της που αφορούν κρατήσεις στην Ισπανία, την Ιταλία και την Ελλάδα.

Σύμφωνα με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης του Ηνωμένου Βασιλείου, οι Βρετανοί σπεύδουν στο Ιντερνέτ και στα ταξιδιωτικά γραφεία για να κλείσουν επιθέσεις τις πολυπόθητες διακοπές, για «μια θεση στον ήλιο» όπως γράφουν χαρακτηριστικά. Μετά την άρση της καραντίνας για τους προσεχόμενους από 140 προορισμούς, οι πλήρως εμβολιασμένοι Βρετανοί μπορούν να ταξιδέψουν και να επιστρέψουν χωρίς περιορισμούς από χώρες όπως η Ελλάδα, η Κύπρος, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ισπανία, η Πορτογαλία κ.ά. Σύμφωνα με το Sky News, που μετέδωσε την άποψη εκπροσώπου του μεγάλου ταξιδιωτικού οργανισμού Thomas Cook, «οι αναζητήσεις ειδικά για την Ελλάδα έχουν τριπλασιαστεί και η χώρα αυτή θα είναι που θα ωφεληθεί περισσότερο από τις οικογένειες που θα κλείσουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές την τελευταία στιγμή».

Σύμφωνα με την Daily Mail, η easyJet είδε τις κρατήσεις ειδικά για την Ελλάδα μετά την ανακοίνωση της κυβέρνησης και πρόσθεσε επιπλέον άλλες 145.000 θέσεις διαθέσιμες στην αγορά. Συγκεκριμένα, η εταιρεία καταγράφει εβδομαδιαία αύξηση έως 400% στις κρατήσεις για Κέρκυρα, καθώς και προς Αλικάντε και Μάλαγα στην Ισπανία, Νίκαια στη Γαλλία και Φάρο στην Πορτογαλία. Όσο για τις πωλήσεις πακέτων διακοπών που προσφέρει η εταιρεία, η άνοδος φθάνει το 440%.

ΑΡΘΡΟ / Του ΣΑΚΗ ΜΟΥΜΤΖΗ

Αρνητές της επιστήμης

Δεν χρειάζεται να έχουμε βαθιές γνώσεις επιστημολογίας για να γνωρίζουμε πως αν μια υπόθεση επιβεβαιώνεται, μέσω αλληπάλλων πειραμάτων, τότε αναγορεύεται σε θεωρία και πάντα της πλέον κτίζονται όλες οι νέες προβλέψεις, οι οποίες είτε τη βελτιώνουν είτε δημιουργούν νέα δεδομένα με την ίδια μέθοδο. Εμείς, οι «κοινοί θνητοί», γνωρίζουμε μόνο τις υποθέσεις που επιβεβαιώνονται και γίνονται θεωρία. Αγνωστές όλες αυτές που στο πειραματικό στάδιο διαψεύστηκαν.

Συνεπώς, δεν υπάρχει ο επιστημονικός σχετικισμός, ο οποίος οδηγεί τελικά στην απονομιμοποίηση της ίδιας της επιστήμης. Υπάρχει επιστημονική αλήθεια, η οποία δεν προκύπτει ούτε χαρακτηρίζεται από εξουσιαστικές σχέσεις, όπως διατείνονται διανοούμενοι των αποκαλούμενων κοινωνικών επιστημών. Η παρασκευή της ινσουλίνης ή της πενικιλίνης δεν ήταν αποτέλεσμα διαπάλης στην οποία επικράτησε ο λόγος του ισχυρότερου. Προήλθε από την επιστημονική έρευνα, που επαληθεύθηκε με τα πειράματα και έτσι σώθηκαν ζωές δεκάτομμυριών ανθρώπων στον πλανήτη μας. Πώς φαντάζονται κάποιοι ότι επιμυκύνθηκε η ανθρωπινή ζωή; Με την πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, της φαρμακολογίας και, κυρίως, με τα αποτελέσματα αυτής της προόδου που γίνονταν και γίνονται αντιληπτά και αποδεκτά, καθημερινά, από τους πολίτες.

Είναι ολοφάνερο και δεν χρειάζεται επιχειρηματολογία πως ένα φάρμακο, αν στο πειραματικό στάδιο δεν έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα ή προκαλεί επικίνδυνες παρενέργειες, δεν κυκλοφορεί. Δεν συμφέρει πρωτίστως την ίδια την εταιρεία που το παράγει, ενώ σχεδόν σε όλες τις χώρες υπάρχουν οι αρμόδιοι οργανισμοί που δίνουν ή δεν δίνουν την έγκρισή τους. Στο οικείο λογική, που απαιτεί στοιχειώδεις γνώσεις. Ενώ σε άλλες επιστήμες υπάρχει η λεγόμενη «δαισθητική αντίληψη», δηλαδή μια αλήθεια που δεν αποδεικνύεται, στη φαρμακολογία κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Το επαναλαμβανόμενο πείραμα είναι το αποκλειστικό κριτήριο της επικύρωσης μιας προσπάθειας δεκάδων ή και εκατοντάδων επιστημόνων.

Τα γράφω όλα αυτά γιατί οι ανεμβολιαστοί, είτε εκ πεποιθήσεως είτε εκ φόβου, αρνούνται σε τελική ανάλυση την ίδια την επιστήμη. Αυτός που φοβάται έχει ένα ελαφρυντικό. Έχει ακούσει πολλά αντικρουόμενα, όμως αδυνατεί να κατανοήσει πως το ρίσκο που αναλαμβάνει εάν δεν εμβολιασθεί. Αν ρίξει μια ματιά στο περιβάλλον του, θα το διαπιστώσει. Οι εκ πεποιθήσεως ανεμβολιαστοί κυριαρχούνται από τον σκοταδισμό και τις προλήψεις και δεν αξίζει τον κόπο να ασχοληθούμε μαζί τους. Γι' αυτούς θα αποφασίσει η φύση.

Σε νέα κανονικότητα οδηγείται ο τουρισμός

Κλειδί η εμβολιαστική κάλυψη εντός και εκτός Κύπρου για την αύξηση των τουριστικών αφίξεων

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Η άρση της καραντίνας για εμβολιασμένους ταξιδιώτες ή ταξιδιώτες με πιστοποιητικό νόσησης από τον ιό, η οποία εφαρμόζεται σε Βρετανία και Γερμανία και η άρση των περιορισμών της χρήσης μάσκας που ανακοίνωσε τη Δευτέρα η Βρετανία δίνει το στίγμα για το ποια θα είναι πλέον η πραγματικότητα και όχι απλά στον τομέα των ταξιδιών και των διακοπών. Κυρίως δε, υπογραμμίζει τη σημασία των εμβολιασμών στην επιστροφή στη νέα κανονικότητα. Προς την ίδια κατεύθυνση και οι εκτιμήσεις του υφυπουργού Τουρισμού Σάββα Περδίου, ο οποίος δήλωνε την προηγούμενη εβδομάδα στην «Κ» ότι «από την στιγμή που οι εμβολιασμένοι δεν έχουν περιορισμό στην επιστροφή τους, αυτό σημαίνει ότι τα ταξίδια στην Κύπρο δεν έχουν απαγορευτεί, ακόμα και με την υφιστάμενη επιδημιολογική μας εικόνα». Εξέφρασε την εκτίμηση ότι μελλοντικά, η εμβολιαστική κάλυψη της κάθε χώρας θα είναι κλειδί στην κατάταξη της ως ασφαλή ή όχι προορισμός. Αυτή την στιγμή το ποσοστό της εμβολιαστικής κάλυψης της Κύπρου με την πρώτη δόση κυμαίνεται στο 64,6% ενώ το ποσοστό των εμβολιασμένων και με τις δύο δόσεις στο 50,2%. Φυσικά τα πιο πάνω, δεν υποβαθμίζουν τη σημασία της μείωσης του αριθμού των κρουσμάτων του κορωνοϊού, αν θέλουμε να ελπίζουμε για επιμύκυνση της τουριστικής περιόδου ακόμα και τους χειμερινούς μήνες. Είναι σαφές ότι περισσότερο τουρισμό θα προσελκύσουν χώρες οι οποίες συνδυάζουν τόσο την ψηλή εμβολιαστική τους κάλυψη, όσο και τους χαμηλούς αριθμούς στα νέα κρούσματα.

Μέχρι στιγμής εκτιμάται ότι η εμβολιαστική κάλυψη στα ξενοδοχεία αγγίζει το 70%, από το σύνολο των 20 χιλιάδων εργαζομένων.

Στο 70%

Γύρω στο 70% εκτιμάται ότι ανέρχεται το ποσοστό της εμβολιαστικής κάλυψης. Είναι απίστευτη η ανταπόκριση του προσωπικού. Υπάρχουν περιπτώσεις ξενοδοχειακών μονάδων με 50-60 αιτήσεις εμβολιασμού από το προσωπικό ανέφερε η γενική Διευθύντρια του ΣΤΕΚ Χρυσάιμμη Ψηλογένη, τονίζοντας ότι έγινε καλή κινητοποίηση και ενημέρωση από τις διευθύνσεις των ξενοδοχείων. Από την έναρξη του το περασμένο Σάββατο είχε εκδηλωθεί ενδιαφέρον για 1.500 εμβολιασμούς και οι αιτήσεις εμβολιασμού συνεχίζονται. Η κινητή μονάδα φαίνεται ότι έχει εξυπηρετήσει ιδιαίτερα το ξένο εργατικό δυναμικό των ξενοδοχείων που δεν έχουν μεταφορικό μέσο ώστε να μεταβούν σε εμβολιαστικά κέντρα. Από την άλλη, έχουν εκφραστεί αναφορές για εκβιαστική στάση από διευθύνσεις ξενοδοχείων που οδηγούν στον εμβολιασμό. Ως παράδειγμα, αναφέρεται η επιλογή προσωπικού που έχει εμβολιαστεί έναντι των μην εμβολιασμένων για τις ανάγκες του ξενοδοχείου, κάτι που ωστόσο δεν φαίνεται να αφορά την πλειοψηφία των ξενοδοχείων. Φορείς του τουρισμού εκφράζουν την εκτίμηση ότι κάτι ανάλογο θα πρέπει να εφαρμοστεί σε περισσότερους τομείς ώστε να

βελτιωθεί σημαντικά η εμβολιαστική κάλυψη της χώρας. Υπολογίζεται ότι ο μέσος όρος εμβολιασμού στο αεροδρόμιο είναι γύρω στο 60%, ενώ γίνονται προσπάθειες αύξησης του ποσοστού μέσω της ενημέρωσης του προσωπικού. Στο πλαίσιο της προσπάθειας ενημέρωσης, έχουν καταγραφεί οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί των εργαζομένων, ενώ την ερχόμενη Παρασκευή και την Δευτέρα προγραμματίζονται διαδραστικές συναντήσεις και συζητήσεις με επιδημιολόγους, ώστε να λυθούν απορίες για το θέμα του εμβολιασμού.

Το επόμενο διάστημα τα δεδομένα θα δείξουν κατά πόσο η επιδημιολογική εικόνα της χώρας θα συνεχίσει να υπερτερεί της εμβολιαστικής της κάλυψης, στην διαδοκασία επιλογής προορισμού διακοπών.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου Apple Pay

Ενθαρρυντικές ενδείξεις

Η νέα κανονικότητα στον τουρισμό, αφορά και στις αγορές οι οποίες διοικετούν στην Κύπρο τουρισμό. Ενώ μέχρι στιγμής τουλάχιστον το ενδιαφέρον ήταν για την Βρετανία και τη Ρωσία, τα δεδομένα δείχνουν ότι το στοίχημα είναι η ευρωπαϊκή αγορά. Τις πρώτες έντεκα μέρες Ιουλίου, οι πτήσεις από τις ευρωπαϊκές χώρες παρουσιάζουν αύξηση και μέσο δείκτη πληρότητας στο 69%, ενώ το ποσοστό των επιβατών από Βρετανία και Ρωσία είναι πολύ μικρό σε σχέση με το σύνολο των επιβατών Ιουλίου. Από τις 20 Ιουλίου και εφόσον παραμείνουμε στην πορτοκαλί κατηγορία, το πρόγραμμα πτήσεων από την βρετανική αγορά θα φτάσει στις 38/εβδομάδα. Ο Αύγουστος ξεκινά με 65 πτήσεις την εβδομάδα για την βρετανική αγορά, με το πτητικό πρόγραμμα να διατηρείται και να αυξάνεται για τον Αύγουστο. Φυσικά το πεδίο παραμένει ρευστό και τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν σε μερικά 24ωρα, στην περίπτωση που η χώρα κατατάξει την Κύπρο στην κόκκινη κατηγορία. Στο μεταξύ, χωρίς αλλαγές συνεχίζεται το πτητικό πρόγραμμα της Γερμανίας παρά τις τελευταίες ανακοινώσεις της κυβέρνησης και την καταγοριοποίηση της Κύπρου στις χώρες υψηλού κινδύνου. Βάσει των δεδομένων της Hermes Airports, οι πτήσεις από Γερμανία είναι 25 την εβδομάδα μέχρι τέλος Ιουλίου και παρουσιάζουν μικρή αύξηση από τον Αύγουστο και μετά. Αυτό ενισχύει την εκτίμηση ότι η κατηγοριοποίηση των χωρών δεν θα επηρεάσει δραματικά τα πλάνα όσον ταξιδιωτών έχουν εμβολιαστεί, εφόσον εξαιρούνται της καραντίνας και άλλων περιορισμών.

Ιδιαίτερα ενθαρρυντική η εικόνα για τις πτήσεις από τις ευρωπαϊκές χώρες με την πληρότητα να φτάνει κατά μέσο όρο το 69%

Με 84 πτήσεις την εβδομάδα ξεκινά ο Αύγουστος για τη Ρωσία, η Αυστρία διατηρεί 21 πτήσεις την εβδομάδα από την πρώτη εβδομάδα Ιουλίου ενώ παρουσιάζει μικρή αύξηση από τον Αύγουστο λόγω της προσθήκης μιας πτήσης την εβδομάδα από τις Austrian Airlines. Με 96 πτήσεις την εβδομάδα κλείνει ο Ιούλιος για την ελληνική αγορά με τους αριθμούς να παραμένουν στα ίδια επίπεδα και τον Αύγουστο, ενώ στις 21/εβδομάδα είναι οι πτήσεις από Ουκρανία.

ΑΠΟΨΗ / Του **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Ανάγκη νέων προσεγγίσεων σε κρατική περιουσία

Οι δύο πιο καταθλιπτικές εικόνες στα κέντρα εμβολιασμού στις εγκαταστάσεις της Κρατικής Έκθεσης, είναι, πρώτον η χαμηλή προσέλευση ατόμων τις τελευταίες βδομάδες, και δεύτερον οι ίδιες οι εγκαταστάσεις.

Για το μεν πρώτον, ευχόμαστε πραγματικά η πολιτική χαράτου και μαστιγίου να πιάσει τόπο και να δούμε αυξημένες προσελεύσεις, επειδή διαφορετικά υπάρχει μεγάλο απόθεμα ανεξάντλητων γραμμών της αλφαβήτου για ονομασία μεταλλάξεων και θα πεθάνουμε όλοι πριν τον κορωνοϊό.

Για το δε δεύτερον, αυτοί που διανύουν την τέταρτη τους δεκαετία και άνω, θυμούνται τις εποχές που ο εν λόγω χώρος εφύζε από ζωή κατά τις προκαθορισμένες εκθέσεις γενικής και ειδικής θεματολογίας. Για τους εφήβους των 80s ήταν ένα συναρπαστικό γεγονός, αφού τους δινόταν η ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με «καλούδια» της εποχής και ταυτόχρονα να παίξουν στους ελεύθερους ανοικτούς χώρους. Μόνο και μόνο που κόρευες πάνω σε καναπέδες ενώ ο πωλητής σε έβλεπε με το μισό του ή πατούσες όλα τα κουμπιά στο ταμπλό ενός αυτοκινήτου και ο α-ντιπροσωπος μισοάφριζε θέλοντας να σε φυτέψει στη γη ενώ προσπαθούσε με χαμόγελο να πείσει τον πατέρα σου να

Είναι ποτέ δυνατόν να λειτουργήσει απρόσκοπτα ένα κέντρο υγείας σε πυκνοκατοικημένες περιοχές;

το αγοράσει, ήταν μια ευχαρίστηση ... that no money can buy!

Η εποχή αυτή έφτασε στο τέλος της για πολλούς και διάφορους λόγους που δεν είναι της παρούσης. Το real estate όμως έμεινε εκεί και παραπαίει έκτοτε. Μπορεί το κράτος να εξέφρασε κατά καιρούς προθέσεις για διάθεση αυτών των εκτάσεων προς εκμετάλλευση χαρακτηρίζοντας τις μάλιστα και με ειδικά πολεοδομικά καθεστώτα στο Τοπικό Σχέδιο, αλλά το... πολυπόθητο ενδιαφέρον δεν ήρθε ποτέ. Ανάλογη εξέλιξη (μη εξέλιξη) επιδείχθηκε και σε άλλα κρατικά «φιλέτα» σε διάφορες περιοχές.

Προηγήθηκαν φυσικά κάποιες μελέτες συμβούλων οι οποίες εισηγούνταν τον διαχωρισμό τους σε οικοπέδα και την πώληση τους... μια συμβουλή η οποία έφερε αντιδράσεις αφού μια τέτοια εξέλιξη σήμαινε ανταγωνισμό με τον ιδιωτικό τομέα – ίσως και αθέμιτο και συνέχιζε

Το κράτος έπρεπε και πρέπει να αξιοποιήσει την ιδιοκτησία που κατέχει σε τέτοια φιλέτα γης και να δώσει σοβαρά κίνητρα για να ελκύσει έντονη δραστηριότητα και στους τομείς της υγείας, της παιδείας και των νεοφυών επιχειρήσεων.

μια πορεία που ήθελε το κράτος να έχει τον ρόλο επιχειρηματία.

Το κράτος δεν το είχε, δεν το έχει και δεν θα το έχει σαν επιχειρηματίας. Μπορεί όμως να παίξει ένα πολύ σοβαρό ρόλο ρυθμιστή. Για παράδειγμα, σήμερα υ-

πάρχουν τρία «hot topics» στην οικονομία: η υγεία, η παιδεία και οι νεοφυείς επιχειρήσεις. Το είπα και παλαιότερα, το επαναλαμβάνω και τώρα. Το κράτος έπρεπε και πρέπει να αξιοποιήσει την ιδιοκτησία που κατέχει σε τέτοια φιλέτα γης και να

δώσει σοβαρά κίνητρα για να ελκύσει έντονη δραστηριότητα και στους τρεις τομείς. Η θετική λεκτική τοποθέτηση από μόνη της δεν αρκεί.

Έχουμε τα παραδείγματα των διαφόρων κέντρων υγείας που φυτρώνουν σαν μανιτάρια εντός οικιστικών περιοχών και μάλιστα πυκνοκατοικημένων. Αλήθεια είναι να διερωτάται κάποιος αν σκέφτονται τόσο αυτοί που παίρνουν την απόφαση να επενδύσουν αλλά και αυτοί που χορηγούν τις άδειες. Είναι ποτέ δυνατόν να λειτουργήσει απρόσκοπτα ένα τέτοιο κέντρο σε πυκνοκατοικημένες περιοχές; Είναι ποτέ δυνατόν να μην επηρεάζονται αρνητικά παράγοντες όπως οι ανέσεις των περιοίκων, το κυκλοφοριακό και η ίδια η λειτουργία των κέντρων; Ασφαλώς και επηρεάζονται.

Μάλιστα το ΓεΣΥ χειροτέρεψε τα πράγματα επειδή, με την ένταξη των κέντρων σε αυτό, αυξήθηκε κατακόρυφα η επισκεψιμότητα με αποτέλεσμα δρόμοι, παράδρομοι, σοκάκια και οικόπεδα να γεμίζουν αυτοκίνητα, να φράσσονται εισοδοί σε πολυκατοικίες και κατοικίες, να στενεύουν οι δρόμοι και να μην μπορεί να περάσει κανένας – ούτε ασθενοφόρα, ούτε ιδιοκτήτες ΙΧ οχημάτων, ούτε Λεωφορεία. Καλά για τα τελευταία είναι μια άλλη πολεμένη ιστορία, αφού μόνο εμείς

θα μπορούσαμε να βγάλουμε διαδρομές για «υπερωκεάνια» μέσα από γειτονιές με στενούς δρόμους τη στιγμή που αφήνουμε κύριες οδικές αρτηρίες χωρίς διαδρομές... Με όλον αυτόν τον συρφετό, οι πάντα ζοχαδιασμένοι οδηγοί λεωφορείων βαρύνε μόνιμα τις κόρφες και μετά διαμαρτύρεται ο κόσμος ότι του εκδίδονται πρόστιμα για παράνομο στάθμευση.

Η μετάβαση από μια lose-lose κατάσταση σε μια win-win κατάσταση γίνεται με πιο ορθολογιστική προσέγγιση στην αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας. Το κόστος της γης δεν θα είναι επιβαρυντικός παράγοντας στην εξίσωση για αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας, της τριτοβάθμιας και εξειδικευμένης εκπαίδευσης και της ανάπτυξης του τομέα των νεοφυών επιχειρήσεων. Παράλληλα αξιοποιούνται οικονομίες κλίμακας, συγκεντρωμένες υποδομές, ευκολίες προσβάσεων, ενώ αντί να υπάρχει αντιπαλότητα χρήσεων με όλα τα αρνητικά συνεπακόλουθα, επιτυγχάνεται θετικός και ενισχυτικός ρόλος μεταξύ τους.

Οι εποχές αλλάζουν, εμείς αλλάζουμε... πρέπει να αλλάξουν και οι προσεγγίσεις.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Βάζει πλάτη ο ιδιωτικός τομέας για κίνητρα σε νέους

Ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου οι προσφορές εταιρειών και οργανισμών

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Με τη συμβολή και του ιδιωτικού τομέα, η κυβέρνηση ετοιμάζεται να συμπληρώσει το πακέτο κινήτρων που αποφάσισε την περασμένη Παρασκευή και αποφύθουνται σε νεαρούς από 18 έως 30 χρόνων, σε μια προσπάθεια επιτάχυνσης του εμβολιαστικού προγράμματος. Σύσκεψη, που πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα υπό τον Επίτροπο του Πολίτη Παναγιώτη Σεντώνα, καθόρισε τις βάσεις πάνω στις οποίες θα υλοποιηθεί η πολιτική της κυβέρνησης να δώσει κίνητρα σε νέους που για οποιοδήποτε λόγο δεν έχουν εμβολιαστεί. Στη σύσκεψη πήραν μέρος και οι εργοδοτικές οργανώσεις, τα μέλη των οποίων κλήθηκαν να στηρίξουν έμπρακτα την προσπάθεια που καταβάλλεται και, όπως πληροφορείται η «Κ», η ανταπόκριση είναι ενθαρρυντική. Στη σύσκεψη προσκλήθηκαν και παραβρέθηκαν, η ΟΕΒ, το ΚΕΒΕ, ο Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών, Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, ο ΚΟΑ, η Cyta, η ΑΗΚ και η Cablenet. Τα σύσκεψη απασχόλησε η επιθυμία του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη για εξεύρεση τρόπων επιτάχυνσης του εμβολιαστικού προγράμματος. Στη σύσκεψη κατατέθηκαν ιδέες και προτάσεις με τους συμμετέχοντες να τονίζουν πως τα κίνητρα θα πρέπει να συνάδουν με το αγοραστικό ενδιαφέρον των νέων, προκειμένου να είναι ελκυστικά και κατά συνέπεια αποτελεσματικά.

Οι προτάσεις

Η ΟΕΒ, το ΚΕΒΕ και ο Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών έχουν ήδη αποστείλει στα μέλη τους σχετική επιστολή με την προτροπή θετικής ανταπόκρισης στο πρό-

γραμμα κινήτρων έναντι εμβολιασμού. Το ποιες εταιρείες θα αντιδράσουν θετικά αναμένεται να διαφανεί τις επόμενες ημέρες, ενώ δεν αποκλείεται να γίνουν σχετικές ανακοινώσεις, την Τετάρτη μετά το Υπουργικό Συμβούλιο μιας και Πρόεδρος της Δημοκρατίας επιθυμεί να ξεκινήσει άμεσα το πρόγραμμα κινήτρων. Στην προσπάθεια που γίνεται να περιοριστούν τα ποσοστά των ανεμβολιαστών, θέση θα έχουν όλοι όσοι το επιθυμούν αρκεί η προσφορά τους να είναι «γενναιόδωρη». Η τελική λίστα εταιρειών, οργανισμών και άλλων φορέων θα αναρτηθεί σε ιστοσελίδα που βρίσκεται στα στάδια της δημιουργίας από το Υπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας. Στην διαδικτυακή τοποθεσία θα αναρτηθούν οι επιλογές που θα δοθούν στους ανεμβολιαστούς καθώς και ο τρόπος συμμετοχής στο πρόγραμμα κινήτρων ο οποίος να αναμένεται να είναι απλός με την επίδειξη της κάρτας εμβολιασμού.

Τα προϊόντα

Κυβέρνηση και οργανώσεις δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις μεγάλες επιχειρήσεις προκειμένου το πρόγραμμα κινήτρων να έχει επιτυχία. Η κατεύθυνση που έχει δοθεί είναι στο καλάθι των κινήτρων να μπουν προϊόντα που απευθύνονται στις ηλικιακές ομάδες στόχους και έχουν να κάνουν με τεχνολογία, επικοινωνία, διασκέδαση, θεματικά πάρκα και άλλα. Ήδη, όπως έγγραφη η ηλεκτρονική «Κ», η Cyta φέρει διατεθειμένη να παραχωρήσει επιπρόσθετο όγκο δεδομένων στους χρήστες κινητών τηλεφώνων, ενώ η Cablenet προτίθεται να παραχωρήσει μειωμένες τιμές στα πακέτα κινητών τηλεφώνων. Επίσης, μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων με προϊόντα τε-

Εάν υπάρξει ικανοποιητική ανταπόκριση από ιδιωτικές επιχειρήσεις, δεν αποκλείεται να ανακοινωθούν επίσημα μετά τη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου της Τετάρτης.

Ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής τους Ευθύνης, θα παραχωρήσουν κίνητρα προς τους νέους για προώθηση του εμβολιασμού.

χνολογία, ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, αναμένεται να ανταποκριθούν θετικά στο κάλεσμα μιας και ανταποκρίνονται στο αγοραστικό προφίλ των 18 έως 30. Όπως πληροφορούμαστε, παρασκευάζονται προϊόντα προαπαιτήσεις, πέρα από την θετική απάντηση, η προσφορά των εταιρειών να είναι τέτοια που να μην μπορεί να αγνοηθεί. Ήδη γίνεται λόγος ακόμα για εκπαιδύσεις έως και 50% σε προϊόντα για όσους δεχθούν να εμβο-

λίστουν με το πρόγραμμα κινήτρων.

Με οδηγό το μάρκετινγκ αγοράς, ιδιαίτερη προσοχή στην προστάθεια που γίνεται, δίνεται και σε άλλα προϊόντα που απευθύνονται στις ηλικίες από 18 έως 30. Τέτοια είναι αθλητικά είδη αλλά και υπηρεσίες της εστίασης, με εκπαιδύσεις σε χώρους διασκέδασης ή δωρεάν εισιτήρια για κινηματογράφους και θέατρα. Στο χορό των προσφορών έχει μπει και ο αθλητισμός. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο ΚΟΑ που συμμετείχε στη σύσκεψη της Δευτέρας, ενημέρωσε πως η ΚΟΠ θα διαθέσει 500 εισιτήρια διαρκείας για ποδοσφαιρικούς αγώνες της νέας σεζόν. Η τράπεζα Κύπρου έβαλε στο τραπέζι 2.000 κουπόνια αξίας, 50 ευρώ έκαστο για αγορές από συγκεκριμένη αλυσίδα καταστημάτων με προϊόντα τεχνολογίας. Αν ληφθεί υπόψη η παρουσία ακαδημαϊκών ιδρυμάτων στη σύσκεψη τότε δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο στο προσφερόμενο πακέτο κινήτρων να συμπεριληφθούν και υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση.

Η προσφορά του δημόσιου τομέα

Το πακέτο κινήτρων θα συμπληρώσουν οι προσφορές του δημόσιου τομέα. Από τα κίνητρα που ανακοινώθηκαν και αφορούν όσους έχουν εμβολιαστεί περιλαμβάνεται η παραχώρηση επιδόματος διακοπών σε εμβολιασμένους. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν τουριστικά καταλύματα, τα οποία προσφέρουν για την περίοδο από την 15η Ιουλίου 2021 μέχρι και την 31η Αυγούστου 2021 μέχρι την τιμή με ΦΠΑ 80 ευρώ για δίκλινο δωμάτιο, με πρόγευμα, ανά ημέρα, με ελάχιστη παραμονή τα τρία βράδια. Παραχώρηση πενήνήμερης τιμητικής άδειας σε όσους εθνοφρουρούς εμβολιάστηκαν ή θα εμβολιαστούν μέχρι 31η Αυγούστου 2021. Οι τιμητικές ημέρες θα χορηγηθούν στους εθνοφρουρούς της 2020 ΕΞΣΟ όσο και στους στρατεύσιμους της 2021 ΕΞΣΟ.

Οι εργαζόμενοι του δημόσιου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μπορούν να απουσιάζουν από την εργασία τους ολόκληρη την ημέρα του εμβολιασμού τους, χωρίς η ημέρα να αφαιρείται από την άδεια αναπαύσεως και τις απολαβές του εργαζόμενου. Εάν πρόκειται για εμβολιασμό με εμβόλιο δύο δόσεων, ισχύει και για τις δύο μέρες. Το ίδιο θα ισχύει και για τις περιπτώσεις γονέα, νόμιμου κηδεμόνα ανήλικου τέκνου νοσημένου ότι ο γονέας, νόμιμος κηδεμόνας θα συνοδεύσει το ανήλικό τέκνο του για εμβολιασμό και νοσημένου ότι θα προσκομίζεται αντίγραφο της κάρτας εμβολιασμού του παιδιού για επιβεβαίωση.

Ακροβατούν μεταξύ πανδημίας και οικονομίας τα κατεχόμενα

Ανψυχητική αύξηση των κρουσμάτων

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Οι Τουρκοκύπριοι επιστήμονες και ιατροί που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του μετώπου της πανδημίας δεν κρύβουν τον μεγάλο προβληματισμό τους για τις νέες διαστάσεις που προσλαμβάνει η κρίση του Covid 19. Εκτιμούν ότι η Κύπρος ενδέχεται να βρίσκεται αντιμετώπιση με ένα νέο κύμα της πανδημίας, παρά την συνεχιζόμενη προσπάθεια των μαζικών εμβολιασμών.

Ο Ερόλ Ουτσάνερ, ο διευθυντής του «Νοσοκομείου Πανδημίας», το οποίο δημιούργησε η Τουρκία στην κατεχόμενη Λευκωσία, τονίζει ότι η αύξηση των κρουσμάτων δεν αφήνει περιθώρια εφελκυσμού.

Η τουρκοκυπριακή ηγεσία παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις στο μέτωπο της πανδημίας και φυσικά τα ανψυχητικά μηνύματα που στέλνουν οι ειδικοί. Η «κυβέρνηση» επικριρεί αυτό το διάστημα να εξισορροπήσει ανάμεσα στο αίτημα των ειδικών για αυστηρότερη μέτρα προστασίας και στον στόχο της διατήρησης των εύθραυστων ισορροπιών στην τ/κ οικονομία, η οποία δέχεται ασφυκτικές πιέσεις από πολλές κατευθύνσεις.

Ανοδική πορεία κρουσμάτων

Ανοδική πορεία ακολουθεί τις τελευταίες εβδομάδες ο αριθμός των κρουσμάτων στα κατεχόμενα, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα. Την ίδια στιγμή, τ/κ επιστήμονες και πολίτες εκφράζουν μεγάλη ανψυχία για την επικείμενη χαλάρωση των μέτρων προστασίας. Η τ/κ ηγεσία, με απώτερο στόχο την διεκδύληση της πρόσβασης των πολιτών στα εμβόλια του κορωνοϊού, κατήργησε πρόσφατα το σύστημα των ραντεβού για τους εμβολιασμούς.

Όπως μεταδίδει η τ/κ εφημερίδα «Γενί Ντουζέν», παρά την εντατικοποίηση των εμβολιασμών, την περίοδο 1 Ιουνίου-11 Ιουλίου στα κατεχόμενα ε-

ντοπίστηκαν συνολικά 2.240 νέα κρούσματα. Το γεγονός ότι από αυτά τα κρούσματα τα 1.823 είναι «ντόπια», δηλαδή δεν έχουν εισαχθεί στα κατεχόμενα από την Τουρκία ή τις ελεύθερες περιοχές, προκαλεί μεγάλη ανψυχία στους τ/κ επιστήμονες. Τις τελευταίες ημέρες, τα περισσότερα νέα κρούσματα εντοπίζονται στην Κερύνεια. Την ίδια στιγμή, στα κατεχόμενα 36 άτομα νοσηλεύονται σε μονάδα εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ). Οι κλίνες στις ΜΕΘ άρχισαν να γεμίζουν το προηγούμενο διάστημα, παράλληλα με την εκτόξευση του αριθμού των νέων κρουσμάτων.

Τα ημερήσια κρούσματα στα κατεχόμενα πλέον έχουν αγγίξει τριψήφιο αριθμό. Την Κυριακή στα κατεχόμενα πραγματοποιήθηκαν συνολικά 10.364 τεστ και εντοπίστηκαν 111 νέα κρούσματα. Ένα άτομο έχασε την ζωή του εξαιτίας του Covid 19. Σύμφωνα με το Υπουργείο Υγείας» τα 90 από τα 111 νέα κρούσματα είναι «τοπικά». Το πρώτο της Δευτέρας, ο διευθυντής του «Νοσοκομείου Πανδημίας», Ουτσάνερ ανακοίνωσε ότι στα 111 κρούσματα που εντοπίστηκαν προηγουμένως, προστέθηκαν άλλα 42 κρούσματα. Έτσι, σε σχεδόν 24 ώρες, ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων στα κατεχόμενα ξεπέρασε τα 150.

Ανακοινώνοντας τα νέα κρούσματα, ο Ουτσάνερ ανέφερε ότι την προηγούμενη εβδομάδα περίπου 700 άτομα ζήτησαν βοήθεια από το «Νοσοκομείο Πανδημίας». Πρόκειται για περίπου 400 άνδρες και 300 γυναίκες που ανήκουν κυρίως στις ηλικιακές κατηγορίες 18-35 και 35-65. Οι τ/κ προσφεύγουν στο «Νοσοκομείο Πανδημίας» καθώς παρατηρείται αξιοσημείωτη αύξηση κρουσμάτων σχεδόν σε όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα του βορείου κομματιού της Κύπρου.

Τι προβληματίζει τους ειδικούς

Οι τ/κ επιστήμονες επικεντρώνουν τώρα την προσοχή τους σε δύο πείδι,

Μέσα σε σχεδόν 24 ώρες, ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων στα κατεχόμενα ξεπέρασε τα 150.

Τα νοσοκομεία γεμίζουν με νέους ασθενείς, επειδή το προηγούμενο διάστημα, οι τ/κ έπαψαν να συμμορφώνονται με τους βασικούς κανόνες προστασίας.

στις επιπτώσεις της χαλάρωσης των μέτρων προστασίας και στις κινήσεις της «κυβέρνησης» απέναντι στο ενδεχόμενο ενός νέου κύματος της πανδημίας. Με άλλα λόγια, οι τ/κ επιστήμονες προβληματίζονται τόσο ως προς τις ευθύνες της ίδιας της κοινωνίας για τον εκτροχασμό των εξελίξεων στο μέτωπο της πανδημίας όσο και την αναποτελεσματικότητα της πολιτικής ηγεσίας.

Ως προς το πρώτο ζήτημα, η Πρόεδρος της τ/κ Ένωσης Ιατρών, Οζλέμ Γκιουργκούτ, δεν κρύβεται πίσω από τις λέξεις και τα λογοπαίγνια. Σε νέα δημόσια τοποθέτησή της, η Γκιουργκούτ θεωρεί ότι η συμπεριφορά των πολιτών πρωταγωνιστεί στις τελευταίες εξελίξεις. Επισμαίνει ότι το τελευταίο διάστημα άρχισαν να γεμίζουν τα νοσοκομεία και τα ειδικά διαμορφωμένα σημεία καρνατίνας σε ολόκληρα τα κατεχόμενα. Εξαιτίας αυτής της εξέλιξης, δοκιμάζονται για μια ακόμη φορά οι αντοχές των ια-

τρών και του νοσηλευτικού προσωπικού. Τα νοσοκομεία γεμίζουν με νέους ασθενείς, επειδή το προηγούμενο διάστημα, οι τ/κ έπαψαν να συμμορφώνονται με τους βασικούς κανόνες προστασίας. Η προστατευτική μάσκα έφυγε από τους δρόμους των κατεχομένων την στιγμή που γέμισαν με τουρίστες. Παράλληλα, παρατηρείται συνωστισμός σε μεγάλα νυχτερινά κέντρα δίχως να λαμβάνονται υπόψη οι βασικοί κανόνες υγείας και προστασίας.

Ο Ουτσάνερ έρχεται να επιβεβαιώσει τον προβληματισμό της Γκιουργκούτ αφήνοντας να εννοηθεί ότι εκτός από την ίδια κοινωνία, για το νέο αδιέξοδο ευθύνεται και η πολιτική ηγεσία των τ/κ. Σύμφωνα με τον ιατρό, την παρούσα στιγμή η τ/κ πλευρά αντιμετωπίζει προβλήματα και προκλήσεις ως προς την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση των νέων κρουσμάτων. Πρόκειται για έναν προβληματισμό που συμμερίζεται και η τ/κ αντιπολίτευση. Τα τ/κ κόμματα αντιπολιτεύονται θεωρούν ότι οι λανθασμένες κινήσεις της «κυβέρνησης» του Ερσίλ Σανέρ φέρουν επίσης, μερίδιο ευθύνης στην νέα κρίση.

Πιέζει η οικονομία

Οι εκπρόσωποι της «κυβέρνησης» υπερασπίζονται τις αποφάσεις του Σανέρ και των συνοδοιπόρων τους επικαλούμενοι τις ανάγκες της τ/κ οικονομίας. Το σκεπτικό των υπερασπιστών της «κυ-

βέρνησης» είναι σχετικά απλό: εν μέσω τουριστικής περιόδου η τ/κ πλευρά δεν έχει την πολυτέλεια να οδηγηθεί σε νέο γενικό κλείσιμο. Η τ/κ οικονομία, που βρίσκεται στα πρόθυρα νέας κατάρρευσης, δεν έχει άλλη επιλογή παρά να συνεχίσει την πορεία της με ανοικτά τα λιμάνια, το «Αεροδρόμιο» και τα οδοφράγματα.

Ο κύκλοι της «κυβέρνησης» προσθέτουν στο πιο πάνω σκεπτικό ότι ήδη την συγκεκριμένη περίοδο το μέτρο της απαγόρευσης κυκλοφορίας από τα μεσάνυχτα μέχρι τις 05.00 πλήττει πολυδιάστατα την τ/κ οικονομία. Εξαιτίας του μέτρου που παραμένει σε ισχύ, οι τ/κ τουριστικές επιχειρήσεις βλέπουν τα κέρδη τους να μειώνονται και τα κατεχόμενα δεν εκπέμπουν προς τον έξω κόσμο την εικόνα ενός ασφαλούς προορισμού.

Στα πλαίσια του παραπάνω σκεπτικού εντάσσεται και η συνείνωση της τ/κ ηγεσίας για την συνέχιση της λειτουργίας των οδοφραγμάτων με την λήψη νέων μέτρων προστασίας. Για το συγκεκριμένο ζήτημα, κύκλοι της τ/κ ηγεσίας επισμαίνουν χαρακτηριστικά ότι «η τ/κ πλευρά δεν έχει άλλη λύση παρά να συναινέσει στην ομαλή λειτουργία των οδοφραγμάτων. Και αυτό παρά τους κινδύνους που συνοδεύουν την συγκεκριμένη απόφαση. Τα οδοφράγματα παραμένουν ανοικτά καθώς το μεροκάματο χιλιάδων τ/κ νοικοκυριών εξαρτάται από αυτά».

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Wannabe Ευρωπαίοι

Ο στόχος όλων των χωρών που είναι περικυκλωμένες από ευρωπαϊκές χώρες ή και συνορεύουν μ' αυτές, είναι να μπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να απολαμβάνουν οι πολίτες τους τα προνόμια της Ευρωπαϊκής οικογένειας. Μιλώ για χώρες όπως η Τουρκία και η Αλβανία. Χώρες όπου η διαφθορά ακόμα και στα υψηλότερα κυβερνητικά στρώματα είναι σύννηθες φαινόμενο αν όχι δεδομένη. Διοικούνται από ανθρώπους που θα μπορούσαν άνετα να είναι μπράβοι σε νυχτερινό κέντρο, όμως νιώθουν αδικημένοι που η ενταξιακή τους πορεία δεν προχωράει όσο γρήγορα θα ήθελαν οι ίδιοι. Παρευρισκόμενος στο συνέδριο του Economist στην Αθήνα είδα με τα μάτια μου τον Αλβανό Πρωθυπουργό που μάλλον μόλις είχε ξυπνήσει (από ξενύχτι;) στις εννέα το πρωί, να επιτίθεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί η Αλβανία καθυστερεί στην πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή οικογένεια. Μάλλον ξεχνάει ότι η χώρα του έχει συμβατικές υποχρεώσεις που πρέπει να φέρει εις πέρας όπως η καταπολέμηση της διαφθοράς και η εισαγωγή χρηστής διακυβέρνησης, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ελευθερία του τύπου και η ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος. Μικρά γράμματα για τον Έντι Ράμα που προτίμησε την ειρωνεία από τη διάθεση για συνεργασία. Έτσι και ο Τούρκος Πρόεδρος, συμπεριφέρεται στους Ευρωπαίους αξιωματούχους προσβλητικά, όπως και στην περίπτωση του Σαρλ Μισέλ, στην τελευταία τηλεφωνική συνομιλία που είχαν για την Αμμόκωστο, του έιπε να μην ανακατεύεται γιατί θα τον «μαλώσει». Κάπου πρέπει να μπει μια κόκκινη γραμμή σε τέτοιου είδους συμπεριφορές, γιατί αφήνοντάς τις θα δημιουργήσουν ρήγμα στην ήδη εύθραυστη Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μπορεί μια από τις μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις του κόσμου να ανέχεται τον Ερντογάν και τον Ράμα. Μέχρι να εμπειδώσουν οι ίδιοι τους στόχους και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως το να υπάρχει ειρήνη, να ζουν καλά οι κάτοικοί της, να υπάρχει δικαιοσύνη, οι γλώσσες και οι κοινότητες όλων των ανθρώπων να γίνονται σεβαστές, να φροντίζουν οι χώρες για την ισότητα όλων των ανθρώπων αλλά και για τον σεβασμό των δικαιωμάτων τους, τότε οι χώρες που διοικούνται από ανθρώπους όπως ο Ερντογάν και ο Ράμα δεν θα πρέπει να γίνονται δεκτές και θα πρέπει να υπάρχει μια κοινή και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούν.

Ο Κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

ΓΑΣΤΡΟΝÓΜΟΣ

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΑΚΟΜΗ

Η **Αθηνά Λοϊζίδου** ετοιμάζει σαλάτα του βοσκού, γεμιστές πιπεριές με πουργούρι, σιγομαγειρεμένο ρόστο με έψημα και αποδομημένα πουρέκια αναρής.

Η **Μαριλένα Ιωαννίδου** μάς παρουσιάζει δύο απόλυτα μεσογειακές συνταγές με θρεπτικές σαρδέλες.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΙΟΥΛΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Διαφωνούν για τον ελάχιστο εταιρικό φόρο ΗΠΑ και Ε.Ε.

Το Eurogroup ανέδειξε συγκλίσεις και τριβές στις Ευρωαντλαντικές οικονομίες

Του ανταποκριτή μας
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Τα σημεία σύγκλισης αλλά και τις τριβές στις ευρωατλαντικές οικονομικές σχέσεις ανέδειξαν η παρουσία της Αμερικανίδας υπουργού Οικονομικών Τζάνετ Γέλεν στις Βρυξέλλες και η συμμετοχή της στο Eurogroup. Η κ. Γέλεν, που συναντήθηκε επίσης με την πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και την πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Κριστίν Λαγκάρντ, παρότρυνε τους ομολόγους της στην Ευρώζωνη να υιοθετήσουν την πρόσφατη παγκόσμια συμφωνία για τη φορολόγηση των επιχειρήσεων και να εξετάσουν το ενδεχόμενο νέων δημόσιων δαπανών για την τόνωση της οικονομίας απέναντι στη συνεχιζόμενη αβεβαιότητα σχετικά με την πορεία της πανδημίας. Ήταν η πρώτη συμμετοχή Αμερικανού υπουργού Οικονομικών στο Eurogroup έπειτα από δέκα χρόνια.

Η Αμερικανίδα υπουργός ωστόσο δεν κατάφερε να πείσει τον οικοδεσπότη της, πρόεδρο του Eurogroup και υπουργό Οι-

Η Αμερικανίδα υπουργός παρότρυνε τους ομολόγους της να εξετάσουν το ενδεχόμενο νέων δημοσίων δαπανών για την τόνωση της οικονομίας.

κονομικών της Ιρλανδίας Πασκάλ Ντόναχιου, να στηρίξει τον δεύτερο πυλώνα της φορολογικής συμφωνίας, ειδικότερα το σημείο που αφορά τον ελάχιστο φορολογικό συντελεστή 15% για τις επιχειρήσεις. Μετά τη συνάντησή τους ο κ. Ντόναχιου επανέλαβε στη συνέντευξη Τύπου τη διαφωνία της χώρας του απέναντι στο μέτρο. Από την πλευρά του ο επίτροπος Οικονομίας Πάολο Τζεντίλνι μίλησε για μια νέα εποχή στις ευρωατλαντικές σχέσεις, που έχουν «περάσει από έναν χειμώνα της δυσάρεσκιας σε ένα καλοκαίρι της συνεργασίας».

Πριν από τη συνεδρίαση του

Η κ. Γέλεν δεν κατάφερε να πείσει τον πρόεδρο του Eurogroup και υπουργό Οικονομικών της Ιρλανδίας Πασκάλ Ντόναχιου να στηρίξει τον ελάχιστο φορολογικό συντελεστή 15% για τις επιχειρήσεις. Μετά τη συνάντησή τους, ο κ. Ντόναχιου επανέλαβε τις επιφυλάξεις της χώρας του απέναντι στο μέτρο.

Eurogroup, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι αποφάσισε ναβάλει σε πάγο την πρότασή της για το νέο ψηφιακό τέλος που σκόπευε να παρουσιάσει την ερχόμενη εβδομάδα. Οπως ανέφερε αρμόδιος εκπρόσωπος της Κομισιόν, το ζήτημα θα επανεξεταστεί το φθινόπωρο.

Η αμερικανική πλευρά είχε ασκήσει έντονες πιέσεις να εγκαταλειφθεί το συγκεκριμένο μέτρο, το οποίο η Ε.Ε. προόριζε για νέο ίδιο πόρο (own resource) του κοινοτικού προϋπολογισμού. Η παγκόσμια φορολογική συμφωνία που εγκρίθηκε σε επίπεδο υπουργών Οικονομικών και κεντρικών τραπεζιτών του G20 το Σάββατο προβλέπει την ανακατανομή δικαιωμάτων φορολόγησης ώστε να διασφαλιστεί ότι (σε πρώτη φάση) οι 100 μεγαλύτερες ε-

ταιρίες του πλανήτη δεν θα μπορούν να αποφεύγουν την καταβολή φόρων με τη χρήση επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Μεταξύ αυτών των εταιρειών είναι οι αμερικανικοί κολοσσοί της τεχνολογίας (Google, Apple, Amazon, Facebook), οι πρακτικές φοροαποφυγής των οποίων έχουν απασχολήσει συχνά τα πρωτοσέλιδα.

Ετερο σημείο τριβής με τις ΗΠΑ αποτελούν τα σχέδια της Ε.Ε. για τον Μνημονισμό Συνοριακής Προσαρμογής Ανθρακα. Σε tweet του μετά τη συνάντησή του με την κ. Γέλεν, ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Κομισιόν, αρμόδιος για θέματα Οικονομίας Βάλντις Ντομπρόσκis, την ευχαρίστησε για την «αποφασιστική ώθηση» που έδωσε στις διαπραγματεύσεις για

την παγκόσμια φορολογική συμφωνία και ανέφερε ότι «μοιραζόμαστε τον στόχο της αντιμετώπισης της διαρροής ανθρακα με τρόπο που να συμμορφώνεται με τον ΠΟΕ».

Μιλώντας σε φόρουμ για το κλίμα στη Βενετία, η Αμερικανίδα υπουργός Οικονομικών είχε ζητήσει καλύτερο συντονισμό στις πολιτικές για τον περιορισμό των εκπομπών ανθρακα, που είναι πλέον (επί προεδρίας Μπάιντεν) προτεραιότητα και της Ουάσινγκτον. Ο Μνημονισμός Συνοριακής Προσαρμογής Ανθρακα, τον οποίο αναμένεται να παρουσιάσει αύριο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει σκοπό να επιβάλει τέλη σε εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων που παράγονται σε χώρες με πιο χαλαρή περιβαλλοντική νομοθεσία

από την Ε.Ε. Το ύψος των τελών θα βασιστεί στην τιμή ανθρακα του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας εκπομπών. «Είναι σημαντικό οποιοδήποτε σύστημα προσαρμογής ανθρακα να εστιάσει στον βαθμό στον οποίο οι πολιτικές της εκάστοτε χώρας μειώνουν τις εκπομπές, και συνεπώς το ανθρακικό περιεχόμενο, αντί να εστιάσει στην άμεση τιμολόγηση του ανθρακα», τόνισε στην παρέμβασή της η κ. Γέλεν. Στη δική του δήλωση, προσεκρόμενος στο Eurogroup, ο Έλληνας υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας σημείωσε: «Παρά τις δυσκολίες και την αβεβαιότητα, η Ευρώπη ανακάμπτει. Το NextGenerationEU [σ.σ.: το Ταμείο Ανάκαμψης] θα βελτιώσει σημαντικά αυτήν τη διαδικασία».

Η μετάβαση στην πράσινη οικονομία απαιτεί πρόσθετες επενδύσεις 2%, λέει το ΔΝΤ

Η προσαρμογή των υφιστάμενων υποδομών σε μια οικονομία με μηδενικό αποτύπωμα ανθρακα θα απαιτήσει πρόσθετες επενδύσεις από 0,5% έως 4,5% του παγκόσμιου ΑΕΠ μέσα στην επόμενη δεκαετία. Οπως επισημαίνει το ΔΝΤ σε σχετική έκθεσή του για τον στόχο των μηδενικών εκπομπών καυσαερίων, οι εκτιμήσεις ποικίλλουν μεν αλλά ως επί το πλείστον συγκλίνουν σε ένα ποσοστό της τάξης του 2% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Οπως τονίζει το Ταμείο, οι επενδύσεις πρέπει να αλλάζουν κατεύθυνση και από την εξόρυξη και καύση των ορυκτών καυσίμων να στραφούν στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και στην αποθήκευση ανανεώσιμων πηγών, στη μετατροπή όλων των χρήσεων με ηλεκτρική ενέργεια και στην πιο αποτελεσματική χρήση της ενέργειας. Στις περισσότερες χώρες, ο μεγάλος όγκος των επενδύσεων θα προέλθει από τον ιδιωτικό τομέα. Σύμφωνα, όμως, με το ΔΝΤ ο δημόσιος τομέας πρέπει να διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στις άμεσες επενδύσεις σε έργα υποδομής

Ο δημόσιος τομέας πρέπει να διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο σε έργα υποδομής.

καθώς και μέσω άλλων μέτρων υποστήριξης, όπως για παράδειγμα στη συγχρηματοδότηση σχεδίων αλλά και την ανάληψη μέρους του κινδύνου παρέχοντας ασφάλιση και εγγυήσεις.

Οι ερευνητές του Ταμείου που εκπόνησαν τη σχετική έκθεση επισημαίνουν, επίσης, πως για να συγκρατηθεί η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη σε ασφαλή επίπεδα, οι κυβερνήσεις πρέπει να υιοθετήσουν άμεσα συνεκτικές δέσμες μέτρων κατά της κλιματικής αλλαγής. Τονίζει ειδικότερα πως μια στρατηγική φιλική προς την ανάπτυξη βασίζεται σε τέσσερις θεμελιώδεις πυλώνες: ένα πρόγραμμα πρόσινων επενδύσεων, την πολιτική τιμολόγησης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τη στήριξη στις πράσινες πολιτικές

Στην έκθεση του Ταμείου επισημαίνεται πως πρέπει να εφαρμοστεί τάχιστα μια πολιτική τιμολόγησης των εκπομπών καυσαερίων, γιατί εάν καθυστερήσει για 10 χρόνια, τότε δεν πρόκειται να επιτευχθεί ο στόχος των μηδενικών εκπομπών καυσαερίων το 2050.

έρευνας και ανάπτυξης και στα μέτρα που θα διασφαλίζουν κοινωνική δικαιοσύνη κατά τη μετάβαση. Το πρόγραμμα πράσινων επενδύσεων θα μπορούσε να προ-

λείανει το έδαφος για μια αύξηση των επενδύσεων και παράλληλα να δίνει ώθηση στη ζήτηση και στην απασχόληση και να διευκολύνει την

ανάκαμψη από την οικονομική κρίση της πανδημίας. Η τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του ανθρακα είναι αναγκαία για να οδηγήσει σε μεγαλύτερη μείωση των εκπομπών καυσαερίων, που δεν θα μπορούσε να επιτύχει μόνον ένα πρόγραμμα πράσινων επενδύσεων. Οι ερευνητές του ΔΝΤ υπογραμμίζουν πως η πολιτική τιμολόγησης των εκπομπών καυσαερίων, που μπορεί να έχει τη μορφή ενός φόρου στις εκπομπές καυσαερίων, είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά πολιτική για να επιτευχθούν μειώσεις στις εκπομπές καυσαερίων. Επιπλέον θα φέρει έσοδα στα ταμεία των κρατών, που θα μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για να χρηματοδοτήσουν αντισταθμιστικά μέτρα ή κοινωνικά μέτρα όπως για παράδειγμα η οικονομική στήριξη όσων νοικοκυριών έχουν πληγεί από τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία ή δαπάνες σε πράσινες υποδομές. Τα στελέχη του Ταμείου επισημαίνουν πως η πολιτική αυτή της τιμολόγησης των εκπομπών καυσαερίων πρέπει να εφαρμοστεί τάχιστα, γιατί αν καθυ-

στερήσει για 10 χρόνια, τότε δεν πρόκειται να επιτευχθεί ο στόχος των μηδενικών εκπομπών καυσαερίων το 2050. Στην περίπτωση αυτή θα αυξηθεί η θερμοκρασία του πλανήτη περισσότερο από όσο θα αυξανόταν εάν είχε εφαρμοστεί εσπευσμένα η πολιτική τιμολόγησης των εκπομπών καυσαερίων.

Το Ταμείο τονίζει ειδικότερα πως η μετάβαση σε μια οικονομία περιορισμένης χρήσης ανθρακα πρέπει να γίνει με κοινωνική δικαιοσύνη και να προσφέρει ευκαιρίες σε όσους εργαζομένους χάσουν τη θέση εργασίας τους εξαιτίας της μετάβασης. Τα μέτρα που αποδεδειγμένα μπορούν να βοηθήσουν τις πληγείσες περιοχές είναι, μεταξύ άλλων, τα προγράμματα επαγγελματικής επανακατάρτισης, τα προγράμματα στήριξης εργαζομένων που μετακινούνται σε άλλες περιοχές για να εργαστούν, η ενεργή πολιτική στήριξης της δημιουργίας άλλων βιομηχανιών και της ανάπτυξης άλλων κλάδων, αλλά και οι επενδύσεις στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής σε ορισμένες περιοχές.

Βιντεοπαιχνίδι αντίκα πωλήθηκε έναντι 1,56 εκατ. δολ.

Τιμή-ρεκόρ καταβλήθηκε σε δημοπρασία για ένα βιντεοπαιχνίδι-αντίκα, καθώς τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί μια νέα τάση μεταξύ των νουσταλγών των παλιών βιντεοπαιχνιδιών. Σύμφωνα με τον αμερικανικό οίκο δημοπρασιών Heritage Auctions, μια σφραγισμένη κασέτα του θρυλικού «Super Mario» της κονσόλας Nintendo 64 πωλήθηκε την Κυριακή έναντι 1,56 εκατ. δολαρίων, μια τιμή ιλιγγιώδης δεδομένου ότι πρόκειται για ένα βιντεοπαιχνίδι. «Αυτό είναι το πρώτο παιχνίδι που δημοπρατήθηκε ποτέ σε τιμή άνω του ενός εκατ. δολαρίων», δήλωσε στο Γαλλικό Πρακτορείο ο Ερικ Μπράντλεϊ, ένας εκπρόσωπος του αμερικανικού οίκου που εδρεύει στο Ντάλας του Τέξας.

Η Heritage είχε ήδη καταγράψει ένα πρώτο ρεκόρ την Παρασκευή, καθώς μια κασέτα της σειράς βιντεοπαιχνιδιών «The Legend of Zelda» της κονσόλας του Nintendo NES είχε ήδη πωληθεί έναντι 870.000 δολαρίων. Η κασέτα του «Super Mario 64» χρονολογείται από το 1996 και χρησιμοποιούσε 3D για πρώτη φορά. Ο Μάριο, ένας αεικίνητος μουστακαλός μικροκαμωμένος υδραυλικός με κόκ-

Η κασέτα του «Super Mario 64» χρονολογείται από το 1996 και χρησιμοποιούσε 3D για πρώτη φορά.

ολόενα και μεγαλύτερη επιτυχία ανάμεσα στους νουσταλγούς λάτρεις των βιντεοπαιχνιδιών. Ήταν όμως και ο ήρωας των βιντεοπαιχνιδιών που έδωσε το υποκοριστικό «σούπερ Μάριο» τόσο στον Μάριο Μόντι, Ιταλό οικονομολόγο, πρώην επίτροπο Ανταγωνισμού τη δεκαετία του 1990, που διετέλεσε πρωθυπουργός της Ιταλίας, επικεφαλής κυβέρνησης τεχνοκρατών από το 2011 έως το 2013, μεσούσης της κρίσης χρόους της Ευρωζώνης. Στη συνέχεια,

το ίδιο υποκοριστικό επεκτάθηκε και στον άλλο Μάριο, τον Μάριο Ντράγκι, που από πρόεδρος της ΕΚΤ κατέληξε επίσης πρωθυπουργός της Ιταλίας και επικεφαλής κυβέρνησης τεχνοκρατών.

Τον περασμένο Απρίλιο, μια κασέτα «Super Mario Bros» του 1986 της κονσόλας Nintendo NES πωλήθηκε έναντι 660.000 δολαρίων σε μια δημοπρασία που διοργάνωσε πάλι η Heritage Auctions.

Αλλαγή πολιτικής της ΕΚΤ προανήγγειλε η Λαγκάρντ

Η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Κριστίν Λαγκάρντ, ενημέρωσε τους επενδυτές να προετοιμαστούν για αλλαγή στην καθοδήγηση που δίνει η τράπεζα στην αγορά σε ό,τι αφορά τα μέτρα στήριξης νομισματικής πολιτικής. Τις αλλαγές θα ανακοινώσει σε 10 ημέρες. Παράλληλα, προανήγγειλε το ενδεχόμενο λήψης νέων μέτρων για το επόμενο έτος, με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας της Ευρωζώνης μετά τη λήξη του τρέχοντος προγράμματος εκτάκτου ανάγκης για τα ομόλογα.

Μιλώντας στην τηλεόραση του Bloomberg, λίγες ημέρες αργότερα η ΕΚΤ αύξησε τον στόχο της για τον πληθωρισμό στο 2%, η κ. Λαγκάρντ δήλωσε ότι θα υπάρξουν ορισμένες ενδιαφέρουσες αλλαγές στη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου στις 22 Ιουλίου.

«Θα είναι μια σημαντική συνεδρίαση, δεδομένης της επιμονής που πρέπει να επιδείξουμε για να τηρήσουμε τη δέσμευσή μας, η μελλοντική καθοδήγηση θα επανεξεταστεί σίγουρα», είπε μετά τη συνάντηση των υπουργών Οικονομικών και των κεντρικών τραπεζιτών της Ομάδας των 20. Η τράπεζα ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα απροσδόκητα ότι ολοκληρώθηκε κάπως πρόωρα η διαδικασία αναθεώρησης της πολιτικής της. Η κίνηση της αυτή τροφοδοτεί άμεσα τις εικασίες σχετικά με τα σχέδιά της, καθώς η οικονομία της Ευρωζώνης αρχίζει να ανακάμπτει από την πανδημία.

Σύμφωνα με την κ. Λαγκάρντ, το υφιστάμενο σχέδιο αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ ύψους 1,85 τρισ. ευρώ (2,2 τρισ. δολάρια) θα διαρκέσει «τουλάχιστον» μέχρι τον Μάρτιο του 2022. Στη συνέχεια θα μπορούσε να ακολουθήσει μια μετάβαση με κάποιο πρόγραμμα «σε νέα μορφή» όπως είπε, χωρίς, ωστόσο, να διευκρινίσει. Απέφυγε, άλλωστε, να δώσει κάποια σαφή απάντηση για το πότε θα μπορούσε να τερματιστεί

Σύμφωνα με την πρόεδρο της κεντρικής τράπεζας, το υφιστάμενο σχέδιο αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ, ύψους 1,85 τρισ. ευρώ, θα διαρκέσει «τουλάχιστον» μέχρι τον Μάρτιο του 2022.

η έκτακτη τόνωση της οικονομίας. Αρκέστηκε να δηλώσει ότι είναι «συγκρατημένα αισιόδοξη» για την πρόοδο της οικονομίας, καθώς η παραλλαγή «Δέλτα» του κορωνοϊού αποτελεί απειλή για νέο κύκλο περιοριστικών μέτρων ανά την Ευρώπη. Παράλληλα, εκτιμάται πως ο πληθωρισμός θα αυξηθεί φέτος, ενώ η κεντρική τράπεζα αναμένει ότι αυτό θα είναι προσωρινό. «Πρέπει να είμαστε ευέλκτικοι και να μην αρχίσουμε να καλλιεργούμε την προσδοκία ότι η επιστροφή στην κανονικότητα θα έρθει μέσα στις επόμενες εβδομάδες», σημείωσε η κ. Λαγκάρντ.

Η προσέγγιση της ΕΚΤ τη διαφοροποιεί από ορισμένες από τις μεγαλύτερες κεντρικές τράπεζες του κόσμου. Οι αξιωματούχοι της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ συζητούν ήδη πότε θα αρχίσουν να μειώνουν το πρόγραμμα τόνωσης της οικονομίας τους, καθώς η ανάπτυξη και ο πληθωρισμός επιταχύνονται.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι προκλήσεις της Γέλεν για τον ελάχιστο εταιρικό φόρο

Του **DAVID LAWDER / REUTERS**

Η Αμερικανίδα υπουργός Οικονομικών Τζάνετ Γέλεν, η οποία κατόρθωσε να συσπειρώσει 130 χώρες και αυτές να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για μια μείζονα αλλαγή του διεθνούς φορολογικού συστήματος, που αφορά τα κέρδη των εταιρειών, ενδεχομένως να φέρει και θεμιλώδη δικασμό στο αμερικανικό Κογκρέσο. Και η πρόκληση θα είναι αντιστοίχως μεγάλη.

Η κ. Γέλεν αναμένεται να δεχθεί ερωτήσεις από τους υπουργούς Οικονομικών των χωρών που ανήκουν στην «Ομάδα των είκοσι», στη συνεδρίασή τους αύριο και μεθαύριο στη Βενετία. Οι ερωτήσεις θα σχετίζονται με το πώς η κυβέρνηση του Αμερικανού προέδρου Τζο Μπάιντεν θα εξασφαλίσει την αναγκαία

ενδεχομένως να φέρουν σε δύσκολη θέση την Τζάνετ Γέλεν, διότι εκείνη ήταν η κινητήρια δύναμη πίσω από τη διεθνή εκστρατεία για τον ελάχιστο εταιρικό φόρο του 15% και πλέον, καθώς και τη θέσπιση ενός μηχανισμού ο οποίος θα επιτρέπει τα κέρδη των μεγάλων πολυεθνικών να φορολογούνται μερικώς από τις χώρες στις οποίες πωλούν προϊόντα και υπηρεσίες, ανεξαρτήτως από το πού εδράζονται τα κεντρικά τους και οι πατέντες τους. «Εάν η Γέλεν πιέξει τις άλλες χώρες να υιοθετήσουν έναν παγκόσμιο ελάχιστο φόρο της τάξης του 15%, θα είναι απολύτως λογικό αυτές να αναρωτηθούν εάν το Κογκρέσο αποδεχθεί όσα η ίδια προτείνει για τον υπόλοιπο κόσμο», επισημαίνει η Μάναλ Κόρβιν, διευθύντρια της KPMG για θέμα φορολογικής πρακτικής της Ουάσιγκτον.

Ειδήμονες περί τα φορολογικά ισχυρίζονται ότι αφ' ης στιγμής στις ΗΠΑ εφαρμόζεται για τις πολυεθνικές ένας ελάχιστος παγκόσμιος φορολογικός συντελεστής της τάξεως του 10,5%, πιθανώς και να θεωρείται πως ήδη η χώρα έχει συμμορφωθεί με αυτό το τμήμα της συμφωνίας του ΟΟΣΑ. Εντούτοις απαιτείται να αυξηθεί ο συντελεστής, ώστε εμμέτρως να φθάσει το ελάχιστο του 15%.

Από πλευράς της κυβέρνησης Μπάιντεν έχει προτείνει να ενισχυθεί ο φόρος των πολυεθνικών στο 21%. Επιπλέον, το Κογκρέσο θα πρέπει να ψηφίσει τις αλλαγές εκείνες προκειμένου να εναρμονιστεί η χώρα με νέα πολυμερή συμφωνία για τη μετατόπιση των δικαιωμάτων φορολόγησης στα πολυεθνικές. Όπως ανέφερε αξιωματούχος, η Τζάνετ Γέλεν έχει στενή συνεργασία με τους ηγέτες των Δημοκρατικών στη Γερουσία και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, που προεδρεύουν των αντιστοίχων φορολογικών επιτροπών, ώστε να συμπεριλάβουν προβλέψεις που θα εναρμονίσουν τη νομοθεσία με τους στόχους του Ο-ΟΣΑ.

Τέλος, ο ίδιος τόνισε πως η πρόταση δικαιωμάτων φόρου πολυεθνικών έχει συνταχθεί με προσοχή, ώστε να είναι ελκυστική και για Δημοκρατικούς και για Ρεπουμπλικανούς, πόσω μάλλον που θα μειώσει τη διάκριση κατά αμερικανικών ομίλων και θα εξαλείψει τον ψηφιακό φόρο που βάλλει κατά των τεχνολογικών κολοσσών.

Αλμα επενδύσεων, αλλά και φόβοι «φρούσκας» για ευρωπαϊκές startups

Υπερδιπλασιάζουν τις χρηματιστηριακές τους αξίες σε χρόνο-ρεκόρ

Αποτελούν μια νέα κατηγορία τεχνολογικών εταιρειών καθώς έχουν αντλήσει και εξακολουθούν να αντλούν ιλιγγιώδη ποσά από επενδυτές, με αποτέλεσμα η κεφαλαιοποίησή τους να ανταγωνίζεται τις χρηματιστηριακές αξίες μεγάλων αμερικανικών και ασιατικών επιχειρήσεων. Ο λόγος για τις ευρωπαϊκές νεοφυείς εταιρείες τεχνολογίας που έχουν ενθουσιάσει τους επενδυτές. Ακόμη, όμως, και οι πλέον φανατικοί υποστηρικτές του κλάδου τους αρχίζουν να εκφράζουν φόβους πως η δυναμική τους δεν είναι βιώσιμη και οι δυσθεώρητες χρηματιστηριακές τους αξίες εγκυμονούν «φρούσκες».

Ενδεικτική περίπτωση η Hoppin, εταιρεία οργάνωσης ψηφιακών συνεδρίων και συναντήσεων, της οποίας η χρηματιστηριακή αξία υπερδιπλασιάστηκε μέσα σε τέσσερις μήνες, ενώ αντίσπε από επενδυτές 5,65 δισ. δολάρια τον Μάρτιο. Η μεγαλύτερη νεοφυής εταιρεία της Γηραιάς Ηπείρου, η Klama Bank AB, στην τελευταία έκθεσή της στις αγορές αντίσπε 45,6 δισ. δολάρια, ποσό τετραπλάσιο από αυτό που είχε αντλήσει το περασμένο έτος. Και τώρα η βρετανική νεοφυής εταιρεία τεχνολογίας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών Revolut σχεδιάζει να απευθυνθεί και πάλι στους επενδυτές, με στόχο να αντλήσει νέα κεφάλαια της τάξης άνω των 20 δισ. δολαρίων. Όπως επισημαίνουν πηγές προσκειμένες στην εταιρεία και στα σχέδιά της, πρόκειται για ποσό υπερτριπλάσιο των 5,5 δισ. δολαρίων στα οποία ανερχόταν η χρηματιστηριακή αξία της το 2020.

Υπάρχει «ένα είδος τεχνολογικής φούσκας», τονίζει ο Μάρτιν Ντέιβις, διευθύνων σύμβουλος της Draper Esprit plc που επενδύει σε καινοτόμες εταιρείες και είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο του Λονδίνου. Σε συνέντευξή του στο Bloomberg τόνισε, πάντως, πως «όλο αυτό δεν πρόκειται να διαρκέσει για πάντα». Τους τελευταίους 12 μήνες μέχρι τον Μάρτιο η αξία του χαρτοφυλακίου της Draper σημείωσε άλμα 51%, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους είχε αυξηθεί μόνο κατά 10%. Η αλλαγή στάσης των καταναλωτών στη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού, σε συνδυασμό με τα χαμηλά επιτόκια, ανάγκασε τους επενδυτές να στραφούν στον κλάδο της τεχνολογίας αναζητώντας πιο ελκυστικές αποδόσεις. Σχολιάζοντας σχετικά η Εριν Πλάτς, επικεφαλής του τμήματος Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής στη Silicon Valley Bank, τόνισε πως «ορισμένες από αυτές τις αποτιμήσεις κυριολεκτικά μας αφήνουν άφωνους. Όπως ακριβώς συνέβαινε στις ΗΠΑ επί χρόνια, τώρα συμβαίνει εδώ». Η ίδια υπογραμμίζει, άλλωστε, πως αυτό που

Η Εριν Πλάτς, επικεφαλής του τμήματος Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής στη Silicon Valley Bank, τόνισε πως «ορισμένες από αυτές τις αποτιμήσεις, για νεοφυείς τεχνολογικές εταιρείες, κυριολεκτικά μας αφήνουν άφωνους. Όπως ακριβώς συνέβαινε στις ΗΠΑ επί χρόνια, τώρα συμβαίνει και εδώ». Η ίδια υπογραμμίζει πως αυτό που τη φοβίζει κάπως «είναι η ταχύτητα με την οποία εξελίσσεται όλο αυτό και όχι τόσο τα νούμερα».

Ο τεχνολογικός κλάδος αριθμεί τώρα 166 εταιρείες, με αξία άνω του 1 δισ. δολαρίων.

τη φοβίζει κάπως «είναι η ταχύτητα με την οποία εξελίσσεται όλο αυτό και όχι τόσο τα νούμερα».

Οι υψηλές αποτιμήσεις των εταιρειών αυτών από τους ιδιώτες επενδυτές δεν συνάδουν με τις πραγματικές χρηματιστηριακές αξίες τους, όπως αυτές διαμορφώνονται με την αρχική δημόσια εγγραφή τους. Οι επενδυτές δεν φαίνεται να πτοούνται όμως. Σύμφωνα με σχετική έκθεση της επενδυτικής GP Bullhound,

ο τεχνολογικός κλάδος της Ευρώπης αριθμεί τώρα 166 εταιρείες της κατηγορίας «μονόκερας», όπως έχουν χαρακτηριστεί όσες έχουν αξία άνω του 1 δισ. δολαρίων. Συνολικά αυτές οι 166 εταιρείες έχουν αθροιστική αξία άνω των 800 δισ. δολαρίων και το ήμισυ αυτής της αξίας το απέκτησαν στη διάρκεια μόνο του περασμένου έτους. Η ανησυχία για την ταχύτητα ανάπτυξη ενός κλάδου δεν είναι, πάντως, κάτι καινούργιο. Όπως τονίζει, άλλωστε, ο Λαρς Τζόρντο, συνεργάτης της EQT Ventures, σουηδικής επενδυτικής σε καινοτόμες μη εισηγμένες, όσοι επενδυτές τοποθετούν χρήματα στη σωστή εταιρεία ενδέχεται «να δουν εντυπωσιακή αύξηση της αξίας της». Ο ίδιος επισημαίνει, επίσης, πως η αγορά τεχνολογίας εξακολουθεί να αναπτύσσεται και «οι χρημα-

τιστηριακές αξίες των εταιρειών ενδέχεται να αλλάξουν κάποια στιγμή, αλλά ο κλάδος κινείται ανδοικά εδώ και δύο δεκαετίες».

Σύμφωνα με την εταιρεία δεδομένων Businesshala, στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους, άλλωστε, οι εισαγωγές ευρωπαϊκών τεχνολογικών εταιρειών σημείωσαν επίπεδα ρεκόρ και οι εταιρείες έχουν αντλήσει περισσότερα κεφάλαια από οποιαδήποτε άλλη χρονιά μέχρι τουλάχιστον το 2019. Εχει, άλλωστε, αυξηθεί ο αριθμός των τεχνολογικών εταιρειών και εταιρειών Ιντερνετ, με 75 ευρωπαϊκές εταιρείες τεχνολογίας να αρχίζουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα φέτος, όταν σε όλη τη διάρκεια του 2020 ο αντίστοιχος αριθμός ήταν μόνο 45.

BLOOMBERG

Ο αριθμός των εκατομμυριούχων σε όλο τον κόσμο αυξήθηκε το 2020 κατά 5,2 εκατ.

Περισσότερα από πέντε εκατ. άνθρωποι σε όλο τον κόσμο έγιναν εκατομμυριούχοι το 2020 παρά την οικονομική ζημία από την πανδημία του νέου κορωνοϊού.

Ενώ στο ίδιο χρονικό διάστημα πολλοί φτωχοί έγιναν φτωχότεροι εξαιτίας της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων για την ανάσχεσή της, ο αριθμός των εκατομμυριούχων αυξήθηκε κατά 5,2 εκατ., σε 56,1 εκατ. παγκοσμίως. Η εικόνα προκύπτει από σχετική έρευνα της Credit Suisse που δημοσίευσε χθες το βρετανικό δίκτυο BBC και η οποία φέρνει στο φως ένα πρωτόφαντες και εντυπωσιακό στοιχείο: το περασμένο έτος για πρώτη φορά περισσότερο από το 1% των ενγλικών παγκοσμίων αναδείχθηκαν σε εκατομμυριούχους. Αιτίες βέβαια ήταν η ανάκαμψη των χρηματιστηρίων και η άνοδος των τιμών των κατοικιών που βοήθησαν στην ενίσχυση του πλούτου τους.

Η δημιουργία πλούτου φάνηκε να είναι «εντελώς ανεξάρτητη» από τα οικονομικά δεινά της πανδημίας, όπως ανέφεραν οι ερευνητές.

Αιτίες, η ανάκαμψη των χρηματιστηρίων και η άνοδος των τιμών των κατοικιών.

Σύμφωνα με τον οικονομολόγο και συγγραφέα της Global Wealth Report, Άντονι Σόροκς, η πανδημία είχε «οξεία, βραχυπρόθεσμη επίπτωση στις παγκόσμιες αγορές», αλλά, όπως προσέθεσε, «αντιστράφηκε σε μεγάλο βαθμό μέχρι τη τέλη Ιουνίου 2020». «Ο παγκόσμιος πλούτος όχι μόνο διατηρήθηκε σταθερός ενόψει τέτοιων αναταραχών, αλλά στην πραγματικότητα αυξήθηκε ραγδαία το δεύτερο εξάμηνο του έτους», είπε.

Οστόσο, οι διαφορές στον πλούτο μεταξύ των ενγλικών διευρύνθηκαν το 2020, και ο κ. Σόροκς εκτίμησε ότι εάν αφααιρεθούν από την εν λόγω ανάλυση οι αυξήσεις των τιμών των περιουσιακών στοιχείων, όπως για παράδειγμα η αύξηση των τιμών των κατοικιών, «τότε ο πα-

Από τις αρχές του 21ου αιώνα ο αριθμός των ανθρώπων με πλούτο μεταξύ 10.000 και 100.000 δολ. είχε τριπλασιαστεί και από 507 εκατ. άτομα το 2000 εκτινάχθηκε στο 1,7 δισ. στα μέσα του 2020. Όπως υποστηρίζεται, η αύξηση αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη ευημερία των αναδυόμενων οικονομιών, με προεξάρχουσα την Κίνα.

Η κλιματική αλλαγή αλλάζει τη διοίκηση επιχειρήσεων

Η αντίληψη για τη σωστή διοίκηση των επιχειρήσεων έχει αλλάξει ριζικά και η αιτία δεν είναι άλλη από τον παράγοντα της κλιματικής αλλαγής. Καθώς εντείνονται οι πιέσεις τόσο προς τις χώρες όσο και προς τις επιχειρήσεις για μείωση των εκπομπών καυσαερίων, οι διοικήσεις των εταιρειών αναγκάζονται να θέσουν συγκεκριμένους χρονικούς στόχους για το πότε θα μειώσουν ή θα μηδενίσουν τις εκπομπές ρύπων. Συχνά πάντως οι υποσχέσεις τους δεν είναι καθόλου φιλόδοξες.

Στο ερώτημα τι χρειάζεται να έχει ένας διευθύνων σύμβουλος, κάποτε η απάντηση ήταν μια εντυπωσιακή επιχειρηματική στρατηγική, ένα πτυχίο καλού πανεπιστημίου, παχυλές αμοιβές, ένα μπαστούνι του γκολφ και ένα εταιρικό τζετ.

Πλέον, ένας επιτυχημένος διευθύνων σύμβουλος οφείλει να διατυπώνει μία δέσμευση για μηδενικές εκπομπές ρύπων.

Εν ολίγοις, όλα όσα συνδέονται με την εικόνα της επαγγελματικής επιτυχίας και της κοινωνικής θέσης. Σήμερα τα πράγματα είναι διαφορετικά, καθώς αυτό που μετράει είναι μία δέσμευση για μηδενικές εκπομπές ρύπων.

Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι μια εταιρεία ή χώρα δεν πρέπει να εκπέμπει περισσότερους ρύπους –και ειδικότερα περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα–

στην ατμόσφαιρα από αυτούς που απομακρύνει. Κάποιες χώρες, όπως η Κίνα, έχουν υποσχεθεί να επιτύχουν τον στόχο για μηδενικές εκπομπές ρύπων όταν οι περισσότεροι από εμάς θα έχουν πεθάνει, το 2060. Η Ε.Ε., το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιαπωνία έχουν θέσει στόχο για μηδενικούς ρύπους το 2050, ενώ Microsoft και Apple κοιτούν προς το 2030.

Σε κάθε περίπτωση, η δέσμευση σε στόχους μηδενικών εκπομπών ρύπων έχει μετατραπεί σε ένα χρήσιμο εργαλείο για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Γιατί έχει αυτό σημασία; Φανταστείτε ότι το περιβάλλον μας είναι σαν μια τεράστια μηχανή που είναι έτοιμη να υπερχειλίσει. Οι επιστήμονες γνωρίζουν πόση ποσότητα διοξειδίου του άνθρακα θα πυροδοτήσει αυτή τη μη αναστρέψιμη

διαδικασία, ακριβώς όπως μπορούμε να πούμε πότε μια μηχανέρα θα υπερχειλίσει αν το νερό συνεχίσει να τρέχει.

Υπάρχουν δύο τρόποι να σταματήσουμε τη διαδικασία: να κλείσουμε τη βρύση ή να επιβραδύνουμε τη ροή, δηλαδή να σταματήσουμε να προσθέτουμε καυσαέρια στην ατμόσφαιρα ή να τραβήξουμε την τάπα, δηλαδή να βρούμε έναν τρόπο να αφαιρέσουμε τους ρύπους από το περιβάλλον.

Δισεκατομμυριούχοι, όπως ο Ελον Μασκ και ο Μπιλ Γκέιτς επενδύουν τεράστια κεφάλαια στη δεύτερη λύση, δηλαδή σε διάφορες τεχνικές απορρόφησης των καυσαερίων. Όπως, όμως, επισημαίνουν όλες οι επιστημονικές έρευνες, μέχρι να δούμε αν θα λειτουργήσει πρέπει να σταματήσουμε τη ροή του διοξειδίου του άνθρακα.

Οι διοικήσεις των εταιρειών αναγκάζονται να θέσουν συγκεκριμένους χρονικούς στόχους για το πότε θα μειώσουν ή θα μηδενίσουν τις εκπομπές ρύπων.

Η πρόβλεψη

Ο πρώην υπουργός Ενέργειας των ΗΠΑ, Νταν Μπρούγιετ, πρόβλεψε πως «μπορεί εύκολα να εκτιναχθεί η τιμή του πετρελαίου στα 100 δολάρια το βαρέλι, ίσως ακόμη και πιο ψηλά», μετά τη ρήξη στον ΟΠΕΚ. Προσέθεσε, πάντως, πως «είναι εξίσου πιθανό να καταρρεύσουν οι τιμές του πετρελαίου».

Το ερώτημα

«**Ο ΟΠΕΚ** βυθίζεται στη σοβαρότερη κρίση που έχει γνωρίσει μετά τον ατυχή πόλεμο τιμών που εκδηλώθηκε πέρυσι ανάμεσα στη Σαουδική Αραβία και στη Ρωσία», σχολίασε η επικεφαλής της RBC Capital Markets, Ελίσα Κροφτ, και συμπλήρωσε πως «εφεξής θα εντεινεται το ερώτημα κατά πόσον θα παραμείνουν τα Εμιράτα στο διεθνές καρτέλ πετρελαίου».

Διάλυση

«**Σήμερα** διαλύθηκε η αλληλεγγύη στον ΟΠΕΚ», τόνισε ο αναλυτής της Again Capital, Τζον Κίλντουφ, ο οποίος επισήμανε πως «η πανδημία τούς κράτησε ενωμένους και τώρα η ανάκαμψη τους χωρίζει, οπότε το ερώτημα είναι ποιος θα αποχωρήσει από το καρτέλ, με τα Εμιράτα να είναι ίσως το πρώτο πiónι που θα προκαλέσει το ντόμινο».

Το πετρέλαιο (και ο ΟΠΕΚ) από την αρχή της πανδημίας έως σήμερα

TIMES ΑΡΓΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΕΞΑΣ (WTI)

Αβεβαιότητα μετά τη ρήξη στον ΟΠΕΚ

Αδυναμία συμφωνίας για τα επίπεδα παραγωγής, ανησυχία για τις τιμές του πετρελαίου

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

ΟΤΩΝ Μένιανρτ Κέινς είχε επανειλημμένως επισημάνει την ανάγκη για μια παγκόσμια διαχείριση των τιμών των εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένου ενός εκ των σημαντικότερων: του πετρελαίου. Η μόνη προσπάθεια, όμως, που έγινε ποτέ προς αυτή την κατεύθυνση ήταν η διάσκεψη για τη Διεθνή Οικονομική Συνεργασία που συγκαλείτο στο Παρίσι τη διετία 1975-1977. Τότε, μια επιλεγμένη ομάδα χωρών μελών του Ο-ΟΣΑ, του ΟΠΕΚ αλλά και των «λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών» είχαν επιχειρήσει να ελέγξουν από κοινού τις τιμές της ενέργειας. Είχε υπαγορευτεί τη σύγκλησή της η εκτίναξη των τιμών του πετρελαίου και ένας

γενικευμένος φόβος για ενδεχόμενη έλλειψη μαύρου χρυσού. Η προσπάθεια απεδείχθη ατελέσφορη και αιτία ήταν η απροθυμία του ΟΠΕΚ, που τότε βρισκόταν στην κορωνίδα της ισχύος του και δεν ήταν διατεθειμένος να συζητήσει θέμα τιμών του πετρελαίου με τις ανεπτυγμένες χώρες της Δύσης χωρίς να αποσπάσει ανταλλάγματα. Το διεθνές καρτέλ πετρελαίου είχε, άλλωστε, λόγω ύπαρξής από το 1960, οπότε δημιουργήθηκε, να εξασφαλίσει στις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες γενναίο μερίδιο των κερδών από τον μαύρο χρυσό. Έτσι ουσιαστικά από το 1970 ο ΟΠΕΚ είναι ο μοναδικός διεθνής οργανισμός που έχει κατορθώσει με σχετική επιτυχία να ελέγχει τον όγκο της παγκόσμιας παραγωγής και

να σταθεροποιεί τις τιμές, για την ακρίβεια να τις κατευθύνει προς τα επιθυμητά επίπεδα για τα μέλη του. Μέσα στην εβδομάδα, όμως, η ρήξη που επήλθε ανάμεσα σε δύο χώρες - μέλη του, στην ντε φάκτο ηγετιδα δύναμή του, τη Σαουδική Αραβία, και τον παραδοσιακό σύμμαχό της, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ), ενέσπειρε για μια ακόμη φορά μέσα στα τελευταία χρόνια την υποψία ότι το διεθνές καρτέλ πετρελαίου χάνει τον έλεγχο της παγκόσμιας αγοράς. Εν ολίγοις ο ΟΠΕΚ, που τα τελευταία χρόνια έχει συνάψει συμμαχία με τη Ρωσία και μικρότερες πετρελαιοπαραγωγούς χώρες και αναφέρεται ως ΟΠΕΚ+, αδυνατεί πλέον να συμφωνήσει για τα επίπεδα της παραγωγής. Η ασυμφωνία, που αντανακλά τα αποκλίνοντα συμφέροντα

των μελών του, μπορεί να αφήσει το ύψος της παγκόσμιας παραγωγής στην τύχη και τις τιμές να πάρουν άγνωστη πορεία, ανοδική ή καθοδική, αναλόγως, με αστάθμητους παράγοντες. Υπάρχουν ήδη ενδείξεις και για τα δύο ενδεχόμενα: στην αρχή της εβδομάδας οι τιμές σημείωσαν άλμα περίπου στα 77 δολάρια το βαρέλι και πολλοί αναλυτές της αγοράς έσπευσαν να προβλέψουν εκτίναξη του στα 100 δολάρια το βαρέλι. Σε λιγότερο από 24 ώρες, όμως, οι τιμές υποχώρησαν στα 73,3 δολάρια το βαρέλι επιστρέφοντας κοντά στα επίπεδα πριν από τη σύνοδο του ΟΠΕΚ.

Δεν λείπουν, άλλωστε, και οι φωνές που διαβλέπουν, όχι μόνον παροπλισμό του ΟΠΕΚ αλλά και σταδιακή διάλυσή του, με ποιήσουν την οικονομία τους. Μιλώντας στην τηλεόραση του Bloomberg, ο Τζεφ Κιουρί, επικεφαλής του τομέα εμπορευμάτων στην Goldman Sachs, τόνισε πως «ζητούμενο για τα Εμιράτα είναι μια υψηλότερη ποσόστωση παραγωγής ώστε να αντιστοιχεί στις επενδύσεις που έχουν κάνει».

Σε αντίθεση με τη Σαουδική Αραβία και με τις περισσότερες χώρες του Κόλπου και μέλη του ΟΠΕΚ, στο Αμπου Ντάμπι οι επενδυτές στη βιομηχανία υδρογονανθράκων είναι ξένοι.

Στους μακροχρόνιους εταίρους των Εμιράτων, όπως οι BP Plc και Total Energies SE, έχουν προστεθεί τα τελευταία τρία

χρόνια και άλλοι εταίροι από Ινδία και Κίνα. Με την υποστήριξη του πρίγκιπα Μοχάμεντ, ο σουλτάνος Αλ Τζαμπερ, διευθύνων σύμβουλος της Abu Dhabi National Oil Co, ηγήθηκε μιας επιθετικής αναδιάρθρωσης της κρατικής πετρελαϊκής από το 2016, οπότε και ανέλαβε καθήκοντα. Εκτός από την αύξηση της παραγωγικής δυνατότητας της χώρας και τη σύσφιξη των σχέσεων με ενεργειακές εταιρείες της Ασίας, έχει πουλήσει αγωγούς, διυλιστήρια και ακίνητα αξίας πολλών δισ. δολαρίων σε ιδιώτες επενδυτές. Αυτό σημαίνει ότι μια μείωση της παραγωγής του θα αποβεί ζημιώδης τόσο για αυτούς τους επενδυτές όσο και για τα ίδια τα Εμιράτα.

Τα σχέδια των Εμιράτων που έβαλαν φωτιά στις διαπραγματεύσεις

Του ANTHONY DI PAOLA / BLOOMBERG

Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ), τέταρτη δύναμη του ΟΠΕΚ σε παραγωγή, εναντιώθηκαν στην παράταση των ποσοστώσεων παραγωγής μέχρι τα τέλη του επόμενου έτους, που πρότειναν Σαουδική Αραβία και Ρωσία, αντί για την αρχική συμφωνία που ήταν ο τερματισμός αυτών των ποσοστώσεων τον Απρίλιο. Υποστηρίζουν πως μπορούν να αντλούν πάνω από 3,2 εκατ. βαρέλια την ημέρα, την ποσόστωση που τους έχει ανατεθεί στο πλαίσιο του συστήματος ποσοστώσεων του ΟΠΕΚ. Ο υπουργός Ενέργειας της χώρας, Σουχάιλ Αλ Μαζρούεϊ χαρακτήρισε την υφιστάμενη

ποσόστωση «εντελώς άδικη και μη βιώσιμη». Το Αμπου Ντάμπι θέλει να αυξήσει την παραγωγή του στα 3,8 εκατ. βαρέλια την ημέρα για να συναινέσει στην παράταση της συμφωνίας που υπέγραψαν τα μέλη του ΟΠΕΚ τον Απρίλιο του 2020. Σύμφωνα με τον κ. Μαζρούεϊ, τα Εμιράτα κρατούν σε αδράνεια περίπου το 1/3 της παραγωγής τους, «θυσιάζουν» δηλαδή πολύ περισσότερα από όσα άλλες χώρες - μέλη του ΟΠΕΚ. Η Σαουδική Αραβία υποστηρίζει πως η ίδια διατηρεί σε αδράνεια πολύ περισσότερο πετρέλαιο και μάλιστα ότι το κάνει αυτό επί χρόνια.

Το Ριάντ επιμένει πως χρειάζεται να παραταθεί η συμφωνία για τις ποσοστώσεις,

ώστε να υπάρξει σταθερότητα και ηρεμία στις διεθνείς αγορές ενέργειας, δεδομένου ότι η πανδημία εξακολουθεί να απειλεί μονίμως τα επίπεδα κατανάλωσης καυσίμων. Το Αμπου Ντάμπι, που αντιπροσωπεύει σχεδόν το σύνολο της παραγωγής πετρελαίου των Εμιράτων, επενδύει περίπου 25 δισ. δολάρια ετησίως για να επιτύχει αύξηση της παραγωγικής του δυνατότητας στα 5 εκατ. βαρέλια την ημέρα μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Για τον ηγέτη των Εμιράτων, τον πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Χαγιέντ, το σχέδιο αυτό είναι αναγκαίο για να αντλήσουν τα Εμιράτα μεγάλα κεφάλαια και να επενδύσουν σε νέες βιομηχανίες ώστε να μπορούν να διαφορο-

ποιήσουν την οικονομία τους. Μιλώντας στην τηλεόραση του Bloomberg, ο Τζεφ Κιουρί, επικεφαλής του τομέα εμπορευμάτων στην Goldman Sachs, τόνισε πως «ζητούμενο για τα Εμιράτα είναι μια υψηλότερη ποσόστωση παραγωγής ώστε να αντιστοιχεί στις επενδύσεις που έχουν κάνει».

Σε αντίθεση με τη Σαουδική Αραβία και με τις περισσότερες χώρες του Κόλπου και μέλη του ΟΠΕΚ, στο Αμπου Ντάμπι οι επενδυτές στη βιομηχανία υδρογονανθράκων είναι ξένοι.

Στους μακροχρόνιους εταίρους των Εμιράτων, όπως οι BP Plc και Total Energies SE, έχουν προστεθεί τα τελευταία τρία

χρόνια και άλλοι εταίροι από Ινδία και Κίνα. Με την υποστήριξη του πρίγκιπα Μοχάμεντ, ο σουλτάνος Αλ Τζαμπερ, διευθύνων σύμβουλος της Abu Dhabi National Oil Co, ηγήθηκε μιας επιθετικής αναδιάρθρωσης της κρατικής πετρελαϊκής από το 2016, οπότε και ανέλαβε καθήκοντα. Εκτός από την αύξηση της παραγωγικής δυνατότητας της χώρας και τη σύσφιξη των σχέσεων με ενεργειακές εταιρείες της Ασίας, έχει πουλήσει αγωγούς, διυλιστήρια και ακίνητα αξίας πολλών δισ. δολαρίων σε ιδιώτες επενδυτές. Αυτό σημαίνει ότι μια μείωση της παραγωγής του θα αποβεί ζημιώδης τόσο για αυτούς τους επενδυτές όσο και για τα ίδια τα Εμιράτα.

«Ανάσταση» του μαύρου χρυσού και επιστροφή στις παρυφές των 80 δολ. το βαρέλι

Αδιακρίτως του τι πρόκειται να γίνει πραγματικά με τον ΟΠΕΚ και του πώς θα επιπρεάσει τελικά τις τιμές του πετρελαίου, η «ανάσταση» του μαύρου χρυσού είναι, έστω προσωρινά, γεγονός. Δεδομένου ότι βρίσκεται σε εξέλιξη, έστω και ασθμαίνουσα, η στροφή της παγκόσμιας οικονομίας στην πράσινη ενέργεια και στο μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα, η επιστροφή των τιμών του πετρελαίου στις παρυφές των 80 δολαρίων το βαρέλι μοιάζει πραγματικά με ολική επαναφορά σε ένα παρελθόν προτού μεσολαβήσουν ιστορικές εξελίξεις.

Αν για το διεθνές καρτέλ πετρελαίου είναι η τρίτη φορά που μοιάζει σαν να επέρχεται η διάλυσή του, το περασμένο

έτος είχε φανεί να εξοστρακίζεται από την παγκόσμια οικονομία ο μαύρος χρυσός που καθόρισε την παραγωγή, τις διεθνείς σχέσεις έως και τις πολεμικές συγκρούσεις για περισσότερο από έναν αιώνα. Την άνοιξη του 2020, όταν η πανδημία είχε βυθίσει σε lockdown το σύνολο σχεδόν των ανεπτυγμένων οικονομιών, η παγκόσμια ζήτηση είχε κυριολεκτικά καταβαραθρωθεί. Η αγορά κολυμπούσε στο πλεόνασμα, οι δεξαμενές πλημμύριζαν μαύρο χρυσό, δεξαμενόπλοια έμεναν γεμάτα να περιμένουν μέχρις ότου εντοπίσουν οι εταιρείες τους αποθηκευτικούς χώρους και κυριολεκτικά κάθε αποθηκευτικός χώρος είχε δεσμευθεί για το αζήττο καύσιμο. Κι ενώ όλα αυτά έμοιαζαν

Στα τέλη Απριλίου του 2020 οι τιμές στα προθεσμιακά συμβόλαια πετρελαίου είχαν διολισθήσει σε αρνητικό έδαφος.

ήδη με σενάρια κινηματογραφικής φαντασίας, συνέβη το πραγματικό αδιανόητο που αιφνίδιασε κάθε παράγοντα της διεθνούς αγοράς πετρελαίου: έπειτα από συνεχή υποχώρηση των τιμών του πετρελαίου από τις αρχές του έτους, στα τέλη Απριλίου του 2020 οι τιμές στα προ-

θεσμιακά συμβόλαια διολισθήσαν σε αρνητικό έδαφος. Στην πράξη, οι πετρελαϊκές πλήρωσαν τους πελάτες τους για να αγοράσουν το πετρέλαιό τους!

Η ασύλληπτη εξέλιξη οδήγησε τότε σε κατάρρευση μεγάλου αριθμού αμερικανικών εταιρειών οχιστολιθικού πετρελαίου και ειδικότερα των μικρών εταιρειών, που υπέβαλαν μαζικά αιτήσεις προσφυγής στο άρθρο 11 του αμερικανικού πτωχευτικού κώδικα. Κλόνισε στο σύνολό της τον αμερικανικό πετρελαϊκό κλάδο, εξωθώντας τον τότε πρόεδρο των ΗΠΑ, τον αλκοσμένο Ντόναλντ Τραμπ, να υποβάλει στο αμερικανικό Κογκρέσο αίτηση για έκτακτη ενίσχυση του κλάδου. Επρόκειτο για την έκλειψη ενός κλάδου

που του είχε δώσει την ευκαιρία να κερδίσει την υπερδύναμη ενεργειακά ατάρκα.

Η αμερικανική οχιστολιθική βιομηχανία, η πυρετώδης παραγωγή της και η θεαματική ανάπτυξη της σε μια δεκαετία είχε ανατρέψει μια πολιτική σχεδόν μισού αιώνα, καθώς έπεισε το αμερικανικό Κογκρέσο να ανακαλέσει την απαγόρευση στις εξαγωγές αμερικανικού πετρελαίου που είχε επιβληθεί από την πετρελαϊκή κρίση της δεκαετίας του 1970.

Προπαντός, όμως, η πτώχευση των οχιστολιθικών των ΗΠΑ ήταν η έκλειψη ενός κλάδου που είχε αφοπλίσει τον ΟΠΕΚ, δημιουργώντας μια τόσο πλεονασματική αγορά, ώστε καμία μείωση της

παραγωγής από το διεθνές καρτέλ του πετρελαίου δεν μπορούσε να επιπρεάσει τις τιμές. Κι αν τώρα το διεθνές καρτέλ μοιάζει να κλονίζεται και πάλι, αλλά από φυγόκεντρες εσωτερικές δυνάμεις, η οχιστολιθική βιομηχανία των ΗΠΑ δεν φαίνεται να καρπούται το όφελος. Ούτε και από τις υψηλές τιμές του πετρελαίου. Το καταμαρτυρούν αλληπάλληλα δημοσιεύματα του αμερικανικού Τύπου, που φέρουν τη βιομηχανία της υδραυλικής ρηγμάτωσης, όπως αποκαλείται η μέθοδος εξόρυξης των οχιστολιθικών υδρογονανθράκων, να παραμένει διστακτική και να μη σπεύδει να αρπάξει την ευκαιρία τώρα που το πετρέλαιο βρίσκεται στα ύψη.

Experience Center:

Ώρα να αναθεωρήσουμε τα πάντα!

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα δεδομένα
στις αγορές ομολόγωνΤης **DHARA RAMASINGHE / REUTERS**

Με τα σημερινά δεδομένα, αυτό που θα προσέφερε μία εξήγηση για τη ζωηρή ζήτηση ομολόγων στα μέσα της εβδομάδας στις μεγαλύτερες αγορές του κόσμου, θα ήταν το γεγονός πως η οικονομία ανακάτ ταχύτητα μετά το δραματικό σοκ που υπέστη λόγω κορωνοϊού. Οι πμές στα δεκαετή ομόλογα των Ηνωμένων Πολιτειών εκτινάχθηκαν, με τις αποδόσεις να υποχωρούν 8 μονάδες βάσης την Τρίτη, η οποία ήταν και η μεγαλύτερη σε ημερήσια βάση από τις αρχές του 2021. Την Τετάρτη το ενδιαφέρον ενισχύθηκε και οι αποδόσεις εξασθένησαν σε επίπεδα λίγο κάτω από το 1,3%, δηλαδή βρέθηκαν στα χαμηλότερα τετραμήνου. Αντιστοίχως, οι αποδόσεις των βρετανικών ομολόγων, όπως και των γερμανικών, σημείωσαν πτώση. Οι λόγοι τους οποίους επικαλούνται

Η μεταστροφή των ομολογιακών αγορών ίσως να μην ταιριάζει με το μήνυμα το οποίο εκπέμπεται από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, η οποία υιοθέτησε πιο σκληρή στάση και ανακοίνωσε πως θα προχωρήσει σε αυξήσεις επιτοκίων νωρίτερα από όσο αρχικά εκτιμούσε. Παρά ταύτα, ακόμα και με αυτήν την αλλαγή, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ δεν αναμένεται να εκκινήσει την αύξηση στο κόστος δανεισμού παρά μετά το 2023 και ενδεχομένως, όπως και άλλες μεγάλες κεντρικές τράπεζες, έχει ήδη τονίσει μετ'επιτάσεως ότι θα παραβλέψει την όποια βραχυπρόθεσμη όξυνση στις πληθωριστικές πιέσεις. Τον Ιούνιο οι αξιωματούχοι της τράπεζας διαπίστωσαν πως ακόμα δεν έχει επιτευχθεί σαφής περαιτέρω πρόοδος στην ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας. «Οφείλει κανείς να αλλάξει την προσέγγισή του, δεδομένου του γεγονότος ότι ακόμα η ανάπτυξη δεν έχει εδραιωθεί και ο πληθωρισμός ίσως ενισχυθεί», επισημαίνει ο Φρέντερικ Ντικροτζ, υπεύθυνος στρατηγικής αγορών της Pictet Wealth Management. Το ζωπρό αγοραστικό ενδιαφέρον για τα ομόλογα παρατηρείται, ενώ τα τελευταία οικονομικά στοιχεία συνηγορούν υπέρ της άποψης πως ίσως η ανάπτυξη να έχει φθάσει το ανώτατο σημείο της.

Την Τρίτη τα στοιχεία της δραστηριότητας στον κλάδο της παροχής υπηρεσιών στις ΗΠΑ έδειξαν μία ήπια ενίσχυση τον Ιούνιο, ενώ ο δείκτης του επενδυτικού κλίματος στη Γερμανία, ο οποίος παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς, εμφάνισε πτώση άνω του αναμενομένου για τον Ιούλιο. Πληθώρα επενδυτών, συμπεριλαμβανομένου του μεγαλύτερου ομίλου διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων της BlackRock, προσεγγίζουν συγκρατημένα το θέμα των κρατικών ομολόγων των Ηνωμένων Πολιτειών. Και αυτή τη θέση την επανέλαβε η BlackRock στα μέσα της εβδομάδας και παρά ταύτα από τον Μάρτιο ήδη οι αποδόσεις των τίτλων σταθερά έχουν υποχωρήσει 50 μονάδες βάσης. Οι εξηγήσεις ποικίλες, όπως το ότι υπάρχουν ζήτηση από την Ιαπωνία και την Β.Ε., των οποίων οι κεντρικές τράπεζες ανήκουν στις «περιστερές». Πέραν αυτού, ίσως να έχει να κάνει και με το ότι οι ομολογιακές αγορές, παρά τη φαινομενικά πλούσια ανάκαμψη, δεν πείθονται ακόμα για τις προοπτικές της.

Στροφή των καταναλωτών
στις «έξυπνες» οικιακές συσκευές

Μεγάλη αύξηση πωλήσεων στην Ευρώπη το πρώτο τρίμηνο του έτους

Στο υψηλότερο σημείο της τελευταίας διетίας βρίσκεται, σήμερα, η αγορά smart home στην Ευρώπη, με τις πωλήσεις «έξυπνων» οικιακών συσκευών να ακολουθούν ανοδική πορεία. Με την πανδημία να έχει επιτελέσει βασικό ρόλο στην ενίσχυση της ζήτησης για ηλεκτρικές συσκευές, οι καταναλωτές έχουν αρχίσει και στρέφονται όλο και περισσότερο σε έξυπνες συσκευές προηγμένης τεχνολογίας.

Ετσι, η αγορά προϊόντων smart home στην Ευρώπη ανερχόταν σε 23 εκατ. συσκευές το πρώτο τρίμηνο του 2021, που συνιστά αύξηση πωλήσεων κατά 25,6% σε σχέση με έναν χρόνο νωρίτερα, σύμφωνα με την International Data Corporation (IDC), περίοδο κατά την οποία ο κορωνοϊός δεν είχε αρχίσει να εξαπλώνεται παγκοσμίως. Όπως αναφέρει ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδος (ΣΕΠΕ), η αγορά του smart home στην Ευρώπη αναμένεται –σύμφωνα με τους αναλυτές– να συνεχίσει την αναπτυξιακή της πορεία, προσεγγίζοντας πωλήσεις 210 εκατ. συσκευών το 2025. Η εκτίμηση αυτή μεταφράζεται σε μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης των πωλήσεων «έξυπνων» οικιακών συσκευών κατά 14% την περίοδο

Η αγορά προϊόντων smart home έφτασε τα 23 εκατ. συσκευές.

έως το 2025. «Η ανάπτυξη των smart οικιακών προϊόντων είναι ορατή σε όλες τις κατηγορίες. Επειτα από ένα –σχεδόν– επιπέδο 2020, τα προϊόντα ψυχαγωγίας βίντεο και οι «έξυπνες» τηλεοράσεις είναι από τους κύριους συντελεστές ανάπτυξης της αγοράς κατά το τρέχον έτος», επισημαίνει η IDC.

Στο μεταξύ, μεγάλη ανάπτυξη πωλήσεων σημειώνεται και στην κατηγορία των μικρών οικιακών συσκευών smart home: ειδικά οι πωλήσεις στην κατηγορία «έξυπνες» ηλεκτρικές σκούπες κινούνται έντονα ανοδικά, δεδομένης και της σταδιακής αποκλιμάκωσης των τιμών τους.

Την ίδια στιγμή, οι πωλήσεις «έξυπνων» οικιακών συσκευών, που σχετίζονται με την ψυχαγωγία μέσω βίντεο, έφτασαν τις 10,7 εκατ. μονάδες το πρώτο τρίμηνο του 2021 στην Ευρώπη, με μερίδιο αγοράς 46,6% και αύξηση 24,9%. Οι «έξυπνες» τηλεοράσεις αντιπροσώπευαν το 79,4% της κατηγορίας, ενώ οι προσαρμογείς ψηφιακών μέσων είχαν μερίδιο κατηγορίας 20,4%. Επιπλέον, οι πωλήσεις «έξυπνων» πκείων αυξήθηκαν κατά 19,1%, που αντιστοιχεί στη μεγαλύτερη ανάπτυξη αυτής της κατηγορίας μεταξύ 2020 και 2021.

Η Amazon εξακολουθεί να είναι η Νο1

Τα προϊόντα ψυχαγωγίας και οι «έξυπνες» τηλεοράσεις είναι από τους πρωταγωνιστές της ανάπτυξης της αγοράς.

κατασκευάστρια στην κατηγορία, ακολουθούμενη από την Google. Τέλος, ο τομέας του «έξυπνου» οικιακού φωτισμού, της ασφάλειας, καθώς και οι θερμοστάτες, αντιπροσώπευαν πωλήσεις 6,1 εκατ. συσκευών κατά το εξεταζόμενο διάστημα, καταγράφοντας ετήσια αύξηση 26,7%. Σύμφωνα με τον ΣΕΠΕ, όσον αφορά τις εταιρείες που

πρωταγωνίστησαν στην αγορά smart home το πρώτο τρίμηνο του 2021, την πρώτη θέση κατέλαβε η Samsung, ενώ δεύτερη τερμάτισε η Amazon.com. Την τρίτη θέση της ευρωπαϊκής αγοράς «έξυπνων» οικιακών συσκευών κατέλαβε το πρώτο τρίμηνο η Google, με την LG Electronics και τη Sony να ακολουθούν.

Η Samsung συγκέντρωσε τους τρεις πρώτους μήνες του έτους το 12,4% της αγοράς στην Ευρώπη, ενώ Amazon.com και Google κονταροχτυπήθηκαν στην τρίτη θέση, με μερίδιο αγοράς 11,6% καθεμία. Η LG Electronics κατέκτησε την εξεταζόμενη περίοδο μερίδιο 9% των συνολικών πωλήσεων, ενώ η Sony απέσπασε το 4,5%.

Αγωγή κατά της Google κατέθεσαν
36 αμερικανικές πολιτείες

Για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης στο κατάστημα εφαρμογών και παιχνιδιών της

Στο στόκαστρο 36 πολιτειών των ΗΠΑ βρίσκεται ο κολοσσός ψηφιακής τεχνολογίας της Google (θυγατρική της Alphabet), ο οποίος φέρεται να έχει παρανόμως κατακρατήσει την επιρροή του στις πωλήσεις και τη διανομή εφαρμογών διά μέσου του καταστήματος εφαρμογών του (Play Store) στις φορητές συσκευές. Το γενικό πρόσταγμα στον δικαστικό αγώνα έχουν οι Νέα Υόρκη, Γιούτα, Τενεσί και Βόρεια Καρολίνα. Οι αρμόδιες εισαγγελικές αρχές επισημαίνουν ότι η μήνυση, που υποβλήθηκε στο ομοσπονδιακό δικαστήριο του Σαν Φρανσίσκο, αναφέρεται στο ότι η εταιρεία ακολουθεί αθέμιτες τακτικές για να υπονομεύσει τον ανταγωνισμό και να διασφαλίσει πως όσοι δημιουργούν

Δεν επιβάλλουμε τους ίδιους περιορισμούς όπως άλλα λειτουργικά συστήματα κινητών συσκευών, υποστηρίζει η Google.

εφαρμογές δεν έχουν άλλη επιλογή για να προσεγγίσουν τους χρήστες από το να διέλθουν μέσω του Play Store της Google.

Στη συνέχεια η τελευταία εισπράττει υπερβολικές προμήθειες, οι οποίες φθάνουν έως και το 30% της αγοράς εφαρμογών. Τα σχετικά αναφέρονται στη μήνυση. Ο αμερικανικός κολοσσός κατηγορήθηκε πως είχε πληρώσει τη νοτιοκρεατική εταιρεία Samsung Electronics, τη μεγαλύτερη κατασκευάστρια του λει-

Στην αγωγή των 36 πολιτειών αναφέρεται ότι η Google ακολουθεί αθέμιτες τακτικές για να υπονομεύσει τον ανταγωνισμό και να διασφαλίσει πως όσοι δημιουργούν εφαρμογές δεν έχουν άλλη επιλογή για να προσεγγίσουν τους χρήστες από το να διέλθουν μέσω του Play Store.

τουργικού συστήματος Android, ώστε να μην αναπτύξει δικό της ανταγωνιστικό κατάστημα εφαρμογών. Επιπροσθέτως, αφ' ns στιγμής η εταιρεία Epic Games, η οποία δημιούργησε την εφαρμογή Fortnite, άρχισε να τη διανέμει εκτός Play Store, η Google «εξαγόρασε» δημιουργούς λογισμικού για να τους αποτρέψει από το να κάνουν το ίδιο, όπως αναφέρεται στη μήνυση, όπου και δίδονται λεπτομέρειες αυτής της «εξαγοράς».

Από πλευράς του ο όμιλος της Σίλικον

Βάλεί θεωρεί πως η μήνυση υποπίπτει σε σφάλμα, εφόσον περιορίζει τον ορισμό της αγοράς εφαρμογών στις συσκευές, όπου έχει εγκατασταθεί το λειτουργικό σύστημα Android, αγνοώντας πως η Google έρχεται σε ανταγωνισμό με τον άλλον κολοσσό, την Apple, για να εξαγοράσει και δημιουργούς εφαρμογών και καταναλωτές. «Εμείς δεν επιβάλλουμε τους ίδιους περιορισμούς όπως κάνουν άλλα λειτουργικά συστήματα κινητών συσκευών» υποστηρίζει ο ανώτατος δι-

ευθυντής δημόσιας πολιτικής της Google, Γουίλσον Γουάιτ.

«Συνεπώς είναι παράξενο όταν πολιτειακοί εισαγγελείς αποφασίζουν να υποβάλουν μήνυση, επιτιθέμενοι σε ένα σύστημα το οποίο είναι πιο ανοικτό και με πιο πολλές επιλογές από άλλα».

Κατά τη γενική εισαγγελία της Νέας Υόρκης Λετίσια Τζέιμς, «ο όμιλος της Google διαδραματίζει ρόλο φύλακα του Διαδικτύου για πάρα πολλά χρόνια, αλλά ακόμα πιο πρόσφατα έχει αναχθεί σε θυρωρό των ψηφιακών μας συσκευών και το αποτέλεσμα είναι ότι όλοι μας καταλήγουμε να χρεωνόμαστε περισσότερο για το λογισμικό, το οποίο καθημερινά χρσιμοποιούμε».

Ουσιαστικά, η συλλογική μήνυση των 36 πολιτειών συνιστά ακόμα μία επίθεση του κράτους κατά των τεχνολογικών κολοσσών, με αφορμή τις πρακτικές που εφαρμόζουν. Τον Οκτώβριο πέρυσι το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ και επιμέρους πολιτείες είχαν ξεχωριστά υποβάλει μηνύσεις για τη μηχανή αναζήτησης της Google, ενώ κατά τις ίδιες εταιρείες εξαιτίας των διαφημιστικών πολιτικών της στράφηκε και άλλη ομάδα πολιτειών. Και αυτή η κινητοποίηση παρατηρείται ανεξαρτήτως του ότι δικαστική απόφαση την περασμένη εβδομάδα απέρριψε μήνυση κατά της Facebook για στρέβλωση του ανταγωνισμού με την εξαγορά των Instagram και WhatsApp, που τις θεωρούσε απειλές. Η τιμή της μετοχής της Google υποχώρησε 0,2%, μετά την είδηση για τη συλλογική προσφυγή των πολιτειών, στα 2.523,20 δολάρια, ενώ συνολικά από τις αρχές του 2021 έχει αυξηθεί 44%.

Πρόστιμο 875 εκατ. ευρώ
από την Κομισιόν
σε Volkswagen και BMW

Πρόστιμο 875 εκατομμυρίων ευρώ συμφώνησαν να πληρώσουν οι αυτοκινητοβιομηχανίες Volkswagen και BMW λόγω της δημιουργίας καρτέλ, το οποίο εμπόδισε το λανσάρισμα της τεχνολογίας απορρύπανσης AdBlue. Από πλευράς της, η πρώτη θα πληρώσει 502 εκατομμύρια ευρώ ενώ σχεδόν 373 εκατομμύρια ευρώ θα καταβάλει η BMW, κάτι το οποίο απέχει πολύ από την αρχική πρόβλεψη της του 1,4 δισ. ευρώ. Τον Μάιο, πάντως, η εν λόγω γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία είχε δηλώσει, κάνοντας στροφή 180 μοιρών, πως πρόκειται να έρθει σε διακανονισμό με την Κομισιόν – μέχρι τότε διεκίνησε ότι θα προσέφευγε στη Δικαιοσύνη. Ο διακανονισμός σημαίνει πως οι επιχειρήσεις αποδέχονται όλα τους προαπαιτήρια Ε.Ε. και ως αντάλλαγμα τα πρόστιμά τους μειώνονται. Εν τω μεταξύ, ακόμη μία γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία, η Daimler, δεν θα επιβαρυνθεί με πρόστιμο, διότι αν και συμμετείχε στο σχήμα της παράνομης συνεργασίας ενημέρωσε σχετικά τις ευρωπαϊκές αρχές. Ωστόσο, το τωρινό πρόστιμο είναι πρωτόγνωρο ως προς το ότι υπεισέρχεται και στο επίπεδο των τεχνικών συμφωνιών μεταξύ εταιρειών για τον καθορισμό κοινών προδιαγραφών. Επ' αυτού ενδεχομένως να κινηθεί νομικά η Volkswagen.

Η αρμόδια επιτροπή Ανταγωνισμού και αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μαργκρέτε Βεστάγκερ, επισήμανε ότι «οι αυτοκινητοβιομηχανίες είχαν στην κατοχή τους τεχνολογία μείωσης των βλαβερών εκπομπών ρύπων πέραν των επιπέδων που η ίδια η Ε.Ε. είχε ορίσει». Εντούτοις, «απέφυγαν να ανταγωνιστούν γύρω από αυτήν και να εκμεταλλευθούν πλήρως τις δυνατότητές της». Κατά το

Αιτία, η δημιουργία καρτέλ, το οποίο εμπόδισε το λανσάρισμα τεχνολογίας απορρύπανσης.

πόρισμα της Κομισιόν, οι τρεις εταιρείες συμφώνησαν μεταξύ τους για τις σχεδιαστικές προδιαγραφές του πρόσθετου συστατικού της ουρίας AdBlue, το οποίο μειώνει τις επιβλαβείς εκπομπές οξειδίου του αζώτου από τα ντιζελοκίνητα οχήματα. Επιπλέον, οι εταιρείες συμφώνησαν για το μέγεθος της δεξαμενής της AdBlue και τον τρόπο κατανάλωσής της. Ως αντίδραση των αγορών στις εξελίξεις των προστίμων, οι μετοχές των Volkswagen και BMW χθες στο Χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης είχαν πτώση 1,4% και 1,3% αντιστοίχως. Τα πρόστιμα επιβάλλονται, τέλος, ενόσω οι αυτοκινητοβιομηχανίες στη Γερμανία αρχίσουν να εξέρχονται από τη στενωπό της πανδημίας, η οποία κατακρήμνισε τις πωλήσεις οχημάτων.

BLOOMBERG, REUTERS

Κλιμακώνεται ο εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ - Κίνας

Στη μαύρη λίστα της Ουάσιγκτον
ακόμη 10 κινεζικές εταιρείες

Συνεχίζεται και κλιμακώνεται έστω και αθόρυβα ο νέος εμπορικός πόλεμος ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και το Πεκίνο, με την κυβέρνηση Μπάιντεν να προσθέτει τουλάχιστον άλλες 10 κινεζικές επιχειρήσεις στη μαύρη λίστα, μετά τις πέντε που προσέθεσε τον περασμένο μήνα. Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ του αμερικανικού δικτύου CNBC επικαλούμενο πηγές της Ουάσιγκτον, η επιχειρηματολογία θα είναι και πάλι η ίδια και θα αφορά τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην πόλη Σινγκιάνγκ. Έχει προηγηθεί σχετική ανακοίνωση του αμερικανικού υπουργείου Εμπορίου, που τον περασμένο μήνα προσέθεσε πέντε επιχειρήσεις και κινεζικούς φορείς στη μαύρη λίστα, επικαλούμενο καταγγελίες για εξαναγκαστική εργασία στην απομακρυσμένη περιοχή της δυτικής Κίνα. Από την πλευρά του το Πεκίνο αρνείται τις κατηγορίες τόσο για γενοκτονία όσο και για εξαναγκαστική εργασία στην πόλη Σινγκιάνγκ. Υποστηρίζει, άλλωστε, ότι οι πολιτικές που εφαρμόζει όταν είναι αυταρχικές υπαγορεύονται από την ανάγκη να ελέγξει τις αποσχιστικές οργανώσεις ή τις ακραίες θρησκευτικές ομάδες που έχουν διοργανώσει συνωμοσίες και έχουν καλλιεργήσει εντάσεις μεταξύ κυρίως της μουσουλμανικής μειονότητας

Το Πεκίνο πέρασε στην αντεπίθεση ανακοινώνοντας ότι σκοπεύει να ασκήσει ενδελεχή έλεγχο στις ξένες επενδύσεις.

των Ουιγούρων και της μεγαλύτερης εθνοτικής ομάδας της χώρας, της φυλής των Χαν. Μία από τις πηγές ανέφερε πως η κυβέρνηση σχεδιάζει να προσθέσει 14 κινεζικές εταιρείες στη σχετική λίστα, χωρίς, ωστόσο, να δώσει πληροφορίες σχετικά για το ποιες εταιρείες πρόκειται. Οι πηγές της Ουάσιγκτον τόνισαν πάντως ότι αναμένεται να προστεθούν στη μαύρη λίστα και εταιρείες άλλων χωρών. Ως προς τις πρακτικές συνέπειες που έχει η καθυστέρηση μιας ξένης εταιρείας στη μαύρη λίστα, συνιστανται κυρίως στην υποκρέωση των εταιρειών να υποβάλουν αίτηση για ειδική άδεια στο αμερικανικό υπουργείο Εμπορίου και να υποστούν διεξοδικούς ελέγχους όταν θέλουν να λάβουν προϊόντα και εξαρτήματα από αμερικανικές επιχειρήσεις-προμηθευτές τους. Σε ό,τι αφορά τις πέντε κινεζικές επιχειρήσεις

Στο προσκήνιο και πάλι τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην πόλη Σινγκιάνγκ. Έχει προηγηθεί σχετική ανακοίνωση του αμερικανικού υπουργείου Εμπορίου που τον περασμένο μήνα είχε προσθέσει πέντε επιχειρήσεις και κινεζικούς φορείς στη μαύρη λίστα, επικαλούμενο καταγγελίες για εξαναγκαστική εργασία στην απομακρυσμένη περιοχή της δυτικής Κίνας.

που προσέθεσε το υπουργείο στη μαύρη λίστα τον περασμένο μήνα, στη σχετική ανακοίνωσή του τονίζει ότι στόχος της κίνησης είναι να πλήξει «τη δυνατότητα αυτών των πέντε επιχειρήσεων», μεταξύ των οποίων κινεζικά φωτοβολταϊκά της εταιρείας Hoshine Silicon Industry, «να έχουν πρόσβαση σε εμπορεύματα, λογισμικό και τεχνολογία και εντάσσονται στην προσπάθεια της Ουάσιγκτον να αναλάβει αποφασιστική δράση κατά των αυταρχικών πολιτικών του Πεκίνου». Στο μεταξύ, στην αντεπίθεση φαίνεται να περνάει για ακόμη μία φορά το Πεκίνο καθώς υιοθετεί τη ρητορική της Δύσης αλλά και την προσέγγιση των δυτικών χωρών, της Ε.Ε. και των ΗΠΑ στο θέμα των ξένων επενδύσεων, των περιορισμών που τις διέπουν και των κινδύνων που αυτές εγκυμονούν. Μέσω του υπουργείου Εμπορίου ανακοινώνει ότι σκοπεύει να ασκήσει εν-

δελεχή έλεγχο στις ξένες επενδύσεις εντός Κίνας και να τις εξετάζει προσεκτικά με κριτήριο το κατά πόσον απειλούν την εθνική ασφάλεια της χώρας. Οι προτεραιότητες του κινεζικού υπουργείου, που ανακοινώθηκαν δημοσίως μέσα στην εβδομάδα, αφορούν τα «μέτρα για την εξέταση των ξένων επενδύσεων με κριτήριο την ασφάλεια». Μεταξύ άλλων τα μέτρα αυτά προβλέπουν εκτεταμένους ελέγχους σε οποιοδήποτε επενδυτικό σχέδιο ξένου παράγοντα αποβλέπει σε σχέσεις με τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας, τις αγροτικές καλλιέργειες αλλά και τα προϊόντα ενέργειας και τεχνολογίας. Σε ειδικό τμήμα της σχετικής ανακοίνωσης που αναφέρεται συγκεκριμένα στους κινδύνους από τις ξένες επενδύσεις, το κινεζικό υπουργείο Εμπορίου τονίζει πως η νέα πολιτική «θα βελτιώσει το σύστημα περιφρούρησης της εθνικής ασφάλειας από τους κινδύνους των ξένων

επενδύσεων, εγκαινιάζοντας έρευνες στις ξένες επενδύσεις που έχουν αντίκτυπο ή θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην εθνική ασφάλεια». Υπογραμμίζει, άλλωστε, ότι επεκτείνει τους διεξοδικούς ελέγχους σε οποιονδήποτε τομέα θα μπορούσε να τοποθετηθεί το ξένο κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων των τηλεπικοινωνιών, του Ιντερνέτ, της Παιδείας και της Υγείας. Παράλληλα, όμως, προσθέτει πως θα χαλαρώσει τους κανονισμούς που διέπουν τις στρατηγικές επενδύσεις ξένου κεφαλαίου σε εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Σημειώνει ότι έχει προηγηθεί το πρόγραμμα των επόμενων 14 ετών που ανακοίνωσε η κινεζική ηγεσία τον Μάρτιο, παρά την πάγια τακτική του Πεκίνου να θέτει οικονομικούς και αναπτυξιακούς στόχους κάθε πέντε χρόνια. Την ίδια τακτική ακολουθούν παράλληλα τα διάφορα κλιμάκια της κινεζικής ηγεσίας και των το-

πικών και περιφερειακών αρχών, που διίνουν στη δημοσιότητα λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζουν να κινηθούν ώστε να εφαρμόσουν τους εθνικούς στόχους της χώρας. Όπως τονίζουν οικονομικοί αναλυτές και παρατηρητές, η νέα πολιτική που εξαγγέλει το Πεκίνο δεν συνεπάγεται αυτομάτως και συγκεκριμένα έμπρακτα μέτρα για τις κινεζικές αρχές. Σηματοδοτεί, ωστόσο, την πρόθεση του Πεκίνου να ασκήσει αυστηρότερους ελέγχους στις ξένες επενδύσεις στη χώρα. Στην πραγματικότητα, βέβαια, οι αμερικανικές επιχειρήσεις είναι αυτές που έχουν προσκρούσει σε πολύ περισσότερους περιορισμούς στην προσπάθειά τους να επενδύσουν και να δραστηριοποιηθούν στην Κίνα. Τα τελευταία χρόνια, πάντως, η Ουάσιγκτον έχει εντείνει τους ελέγχους που ασκεί στις κινεζικές επενδύσεις εντός των ΗΠΑ.

Εξαπλασιάστηκε ο αριθμός των θανάτων από πείνα τους τελευταίους 12 μήνες

Σε τρομακτικό βαθμό αυξάνονται τα ποσοστά υποσιτισμού στον κόσμο, σύμφωνα με αποκαλυπτική έρευνα της Oxfam. Ειδικότερα, ο αριθμός των ατόμων που έχουν πεθάνει από την πείνα τους τελευταίους 12 μήνες έχει εξαπλασιαστεί, ξεπερνώντας αυτόν της COVID-19. Περίπου 11 άνθρωποι πεθαίνουν το λεπτό από πείνα, με τον συνολικό αριθμό να έχει εκτοξευθεί από την αρχή της πανδημίας. Πρόκειται για αριθμό υψηλότερο της τρέχουσας θνητότητας της COVID-19, που είναι 7 νεκροί το λεπτό, υπογραμμίζει η έρευνα. Μάλιστα, πάνω από 155 εκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε επαρκή τροφή, δηλαδή 20 εκατομμύρια περισσότεροι σε σύγκριση με πέρυσι.

Η μη κυβερνητική οργάνωση μέσω της συγκεκριμένης έκθεσης κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, προειδοποιώντας για μία κλιμακούμενη επισιτιστική κρίση. Όπως αναφέρει το σπbc που επικαλείται τη συγκεκριμένη έρευνα, οι πολεμικές συρράξεις παραμένουν η κυριότερη αιτία για την έκρηξη των ποσοστών πείνας, αντιπροσωπεύοντας τα δύο τρίτα των θανάτων παγκοσμίως που οφείλονται σε περιπτώσεις

Πάνω από 155 εκατ. άνθρωποι σε όλο τον κόσμο δεν έχουν πρόσβαση σε επαρκή τροφή.

υποσιτισμού. Ωστόσο, η έξαρση της πανδημικής κρίσης, το οικονομικό πλήγμα που έχει επιφέρει η επέλαση του ιού και η επιδεινούμενη κλιματική κρίση, έχει οδηγήσει στην πείνα πολλές δεκάδες εκατομμύρια ανθρώπους.

Την ίδια στιγμή, οι τιμές των τροφίμων έχουν εκτοξευθεί κατά 40% παγκοσμίως, φθάνοντας σε υψηλό δεκαετίας, επισημαίνει χαρακτηριστικά η έκθεση της Oxfam. «Τα στατιστικά στοιχεία είναι συγκλονιστικά, ωστόσο πρέπει να θυμόμαστε πως αυτά τα στοιχεία αφορούν άτομα τα οποία ταλαιπωρούνται σε πολύ μεγάλο βαθμό. Ακόμη και ένας άνθρωπος αντιπροσωπεύει πολλούς», σημείωσε η πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος της Oxfam στην Αμερική, Αμπί Μάξμαν. Οι χώρες που καταγράφουν τα υψηλότερα

Η έξαρση της πανδημικής κρίσης, το οικονομικό πλήγμα που έχει επιφέρει η επέλαση του ιού και η επιδεινούμενη κλιματική κρίση έχουν οδηγήσει στην πείνα πολλές δεκάδες εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως.

ποσοστά υποσιτισμού είναι το Αφγανιστάν, η Αιθιοπία, το Νότιο Σουδάν, η Συρία και η Υεμένη. «Ο λοιμός συνεχίζει να αποτελεί όπλο κατά τη διάρκεια ενός πολέμου, στερώντας από τον λαό φαγητό και νερό και θέτοντας εμπόδια στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας», επισήμανε η κ. Μάξμαν. «Οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν με ασφάλεια ούτε μπορούν να βρουν φαγητό όταν οι χώρες τους βομβαρδίζονται και οι χώροι αποθήκευσης τροφής καταστρέφονται». Στο μεταξύ, η περιουσία των 10 πλουσιότερων ανθρώπων στον κόσμο αυξήθηκε κατά 413 δισ. δολ. πέρυσι, αριθμός 11 φορές μεγαλύτερος από τις εκτιμήσεις του ΟΗΕ για το κόστος παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας με σκοπό την αποτροπή περιπτώσεων υποσιτισμού. «Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να σταματήσουν τη συνέχιση των εχθροπραξιών προκαλώντας καταστροφική πείνα. Αντ' αυτού θα πρέπει να διασφαλίσουν πως παρέχεται βοήθεια σε όσους το έχουν ανάγκη», επισήμανε η κ. Μάξμαν, καλώντας σε μαζική στήριξη όσους χαράσσουν την πολιτική των χωρών. «Πρέπει οι ΗΠΑ να παίξουν πρωταρχικό ρόλο ώστε να λάβει τέλος η επισιτιστική κρίση, σταματώντας τις πολεμικές συρράξεις οι οποίες προκαλούν αυτών την καταστροφή και παρέχοντας τη σωστή χρηματοδότηση για να σωθούν ζωές».

Υποπτος λογοκλοπής ο κεντρικός τραπεζίτης της Τουρκίας

Ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Τουρκίας Σαχάπ Καβτσιόγλου βρίσκεται υπό έρευνα για λογοκλοπή από το πρώην πανεπιστημίο του. Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ του Bloomberg, το Πανεπιστήμιο του Μαμπαρά της Κωνσταντινούπολης διερευνά καταγγελίες κατά του κ. Καβτσιόγλου ότι η διδακτορική διατριβή του έχει δανειστεί ολόκληρα τμήματα μιας έκθεσης της κεντρικής τράπεζας, χωρίς να τα επικαλείται και χωρίς να τα αναφέρει στις πηγές και τις σημειώσεις της. Πρόκειται για διατριβή που έχει παρουσιάσει ο ήδη

Ο Σαχάπ Καβτσιόγλου βρίσκεται υπό έρευνα από το πρώην πανεπιστημίο του.

αμφιλεγόμενος κεντρικός τραπεζίτης από το 2003 και αφορά τα προβληματικά δάνεια σε εμπορικές τράπεζες. Η διατριβή είχε επιβλέπουν καθηγητή την Εριόαχ Αριτζάν, η οποία είναι επί του παρόντος πρόεδρος του χρηματιστηρίου της Κωνσταν-

τινούπολης και αναπληρώτρια πρόεδρος του κρατικού Ταμείου Επενδύσεων της Τουρκίας. Το ενδιαφέρον στοιχείο είναι, όμως, πως η κ. Αριτζάν επέβλεψε επίσης τη διατριβή του Μπεράτ Αλμπαϊράκ, του γαμπρού του προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και πρώην υπουργού Οικονομικών, καθώς και του πρώην κυβερνήτη της κεντρικής τράπεζας Μουράτ Ουϊσάλ, ο οποίος αντιμετώπισε παρόμοιες κατηγορίες λογοκλοπής το 2019. Απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις του Bloomberg με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ο Ομέρ Αγκιράλ, επικεφαλής

του διοικητικού συμβουλίου του πανεπιστημίου, τόνισε πως «το ζήτημα διερευνάται σύμφωνα με την οδηγία της Επιτροπής Ηθικής Δημοσιεύσεων του Πανεπιστημίου του Μαμπαρά». Η έρευνα ξεκίνησε αμέσως η αριστερή εφημερίδα Birgün υπέβαλε αίτημα παροχής πληροφοριών στο κέντρο επικοινωνιών της Τουρκικής Προεδρίας, ανέφερε. Περιβάλλει, έτσι, αρνητική δημοσιότητα τον Σαχάπ Καβτσιόγλου, τον οποίο διόρισε ο Τούρκος πρόεδρος τον Μάρτιο αντικαθιστώντας εν μια νυκτί τον Νατσίο Αγκιμπάλ, ορθόδοχο οικονομολόγο

που έχαιρε της εμπιστοσύνης της αγοράς. Πριν από τον διορισμό του ο κ. Καβτσιόγλου ήταν υποστηρικτής της ανορθόδοξης θεωρίας του Τούρκου προέδρου ότι τα υψηλότερα επιτόκια προκαλούν πληθωρισμό. Πρόκειται για άποψη που προκαλεί θυμωδιά στους οικονομολόγους, αλλά έχει προκαλέσει πολλά δεινά στην τουρκική οικονομία και στον τουρκικό λαό. Ο Καβτσιόγλου έχει, πάντως, διατηρήσει αμετάβλητα τα επιτόκια στα οποία τα άφησε ο Αγκιμπάλ τον Μάρτιο, καθώς αυξάνονται οι πληθωριστικές πιέσεις.

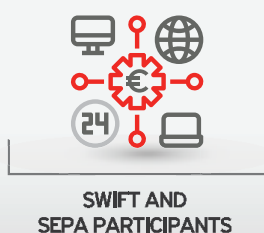
Τον τραπεζίτη διόρισε ο Τούρκος πρόεδρος Ταγίπ Ερντογάν τον Μάρτιο, αντικαθιστώντας εν μια νυκτί τον Νατσίο Αγκιμπάλ.

ecommbx
Fintech e-accounts platform

ECOMMBX provides convenient, quality payment solutions of the highest standards by innovatively incorporating e-money and e-accounts into one master platform for enhanced efficiency and transparency.

A platform to rule them all

SWIFT AND SEPA PARTICIPANTS

MULTI-CURRENCY CONVERSIONS

UNIQUE IBAN PER ACCOUNT

Participants of: SWIFT & SEPA Authorised & Licensed Central Bank of Cyprus Electronic Money Institution # 115.1.3.20/2018 / BIC # ECBXCYN

www.ecommbanx.com

27 Pindarou Street, 3rd Floor, Office 301, Block A, Alpha Business Center, 1060 Nicosia, Cyprus +357 22270349 | info@ecommbx.com

Οι προκλήσεις μετά τη δέσμη των νέων μέτρων

Στοιχήματα, το ΕΣΥ, η τήρηση των απαγορεύσεων σε χώρους διασκέδασης και η κάλυψη τυχόν ελλείψεων σε υγειονομικούς

Τον **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Η κινούμενη άμμος που λέγεται πανδημία αλλάζει για μία ακόμα φορά το πολιτικό τοπίο. Η κυβέρνηση υπολόγιζε πως το καλοκαίρι θα ήταν ανέφελο και έως τον Σεπτέμβριο θα είχε αυξηθεί το ποσοστό των εμβολιασμών, ώστε το φθινόπωρο να είναι «αμιγώς» πολιτικό και η υγειονομική κρίση να έχει μείνει πίσω. Ο συγκεκριμένος στόχος δεν έχει βεβαίως χαθεί, αλλά έχει ως ενδιάμεσο κρίσιμο σταθμό ένα ακόμα –το τέταρτο– κύμα, που μεταβάλλει τα δεδομένα σε όλα τα επίπεδα: από τον τουρισμό, τα μέτρα αντιμετώπισης και κατα-

λήγει βεβαίως στον εσωτερικό πολιτικό χώρο.

Παράλληλα, το Μαξίμου καλείται να διαχειριστεί και επικοινωνιακά τη νέα έξαρση που επισκιάζει τις θετικές ειδήσεις σε άλλα μέτωπα, καθώς τα νέα μέτρα που λήφθηκαν, όπως η εξαγγελία για υποχρεωτικό εμβολιασμό και η χρήση κλειστών χώρων μόνο για εμβολιασμένους, προγραμματίζονταν για αρχές του φθινοπώρου. Στο νέο αυτό τοπίο που διαμορφώθηκε τις τελευταίες 15 ημέρες η κυβέρνηση καλείται να αντιμετωπίσει τρεις μεγάλες προκλήσεις που η έκβασή τους θα διαμορφώσει και το πολιτικό σκηνικό: Πρώτον, η έξαρση

Ακόμη δεν μπορεί να ειπωθεί με ασφάλεια εάν τα κρούσματα του τέταρτου κύματος θα οδηγήσουν σε αύξηση της πίεσης στα νοσοκομεία, και ειδικότερα στις ΜΕΘ, ή όχι.

των κρουσμάτων δεν πρέπει να μεταφερθεί σε πίεση στα νοσοκομεία. Παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση ετοιμάζεται για ένα τέτοιο ενδεχόμενο, όλοι ελπίζουν να επιβεβαιωθεί η τάση πως το νέο κύμα χτυπά κυρίως τους νέους και δεν οδηγεί όσους ασθενούν στα νοσοκομεία και στις ΜΕΘ. Για τα οριστικά συμπεράσματα πρέπει να περάσουν τουλάχιστον δέκα ακόμα ημέρες.

Η δεύτερη αγωνία αφορά τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν για τους κλειστούς χώρους. Το ερώτημα είναι κατά πόσον επιχειρηματίες και πελάτες, καθώς τώρα μπαίνουμε στην κορύφωση των θερινών διακοπών, θα μπορέσουν να τηρήσουν τα μέτρα.

Πηγές του Μαξίμου αναφέρουν μάλιστα στην «Κ» πως το στοίχημα αφορά και τους ανοικτούς χώρους όπου μαζεύεται η νεολαία. Η τήρηση και ίσως μεγαλύτερη πρόκληση για το Μαξίμου έχει να κάνει με τον εμβολιασμό. Το μεγάλο στοίχημα, όπως έχει ήδη πει ο Κυριάκος Μητσοτάκης, είναι να εισέλθουμε στο φθινόπωρο με το 70% του ενήλικου πληθυσμού εμβολιασμένο, αλλά και να αποδώσει η υποχρεωτικότητα που επιβλήθηκε στους υγειονομικούς ή να καλυφθούν γρήγορα τα κενά όσων αρνηθούν να εμβολιαστούν. Είναι ένα πολύπλοκο εγχείρημα, εξ ου και ο συνδυασμός πειθούς, κινήτρων και προ-

ειδοποιήσεων για όσους δεν έχουν εμβολιαστεί. Όπως προαναφέρθηκε, η έξαρση της πανδημίας αλλάζει και τα πολιτικά δεδομένα. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης σε μια δύσκολη συγκυρία καλείται να κρατήσει ψηλά στην ατζέντα τις θετικές ειδήσεις που παράγει η κυβέρνηση του. Εξ ου και χθες ο πρωθυπουργός πήγε στη Βουλή, όπου μίλησε για τον Ε65, δείκνοντας πως δεν θέλει να χάσει το μομέντουμ που έχει χτίσει η κυβέρνηση το τελευταίο δίμηνο, ενώ σε δεύτερο χρόνο τουίταρε και για την έγκριση του ελληνικού σχεδίου για το Ταμείο Ανάκαμψης, που οδηγεί στην πρώτη εκταμίευση.

Ποινές σε αρνητές, πρόστιμα σε παραβάτες μέτρων εμβολιασμού

Της **ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΣΑ**

Με αναγκαστική άδεια άνευ αποδοχών κινδυνεύει το προσωπικό των μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ που επιμένει να μην εμβολιαστεί έναντι της COVID-19. Περιθώριο για να κάνουν την πρώτη δόση του εμβολίου έχουν οι εργαζόμενοι των μονάδων έως τις 16 Αυγούστου. Αντίστοιχα, οι εργαζόμενοι σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας και διαγνωστικά κέντρα πρέπει να έχουν εμβολιαστεί έως την 1η Σεπτεμβρίου.

Όπως ανέφερε χθες ο υπουργός Υγείας Βασίλης Κικίλιας, καθίσταται υποχρεωτικός ο εμβολιασμός όλου του προσωπικού των ιδιωτικών και δημόσιων μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων και φροντίδας ΑμεΑ. Εως τις 16 Αυγούστου το σύνολο του προσωπικού των μονάδων θα πρέπει να έχει κάνει τουλάχιστον την πρώτη δόση εμβολίου. «Οποιος αρνείται να εμβολιαστεί ή δεν

που θα επιλέξουν να μην εμβολιαστούν. Μάλιστα από το υπουργείο Υγείας παρέμειναν χθες σε μελλοντικές ανακοινώσεις. Πολλοί υγειονομικοί εκτιμούν ότι και για τους ανεμβολίαστους υγειονομικούς πιθανόν να ισχύσει η άδεια άνευ αποδοχών. Σημειώνεται ότι, με νομοθετική ρύθμιση που θα κατατεθεί προς ψήφιση, οι μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ και οι μονάδες υγείας θα μπορούν να προσλαμβάνουν προσωπικό ορισμένου χρόνου προς αναπλήρωση όσων δεν εμβολιάζονται. Επιπλέον, θα συσταθούν ειδικές επιτροπές ανά υγειονομική περιφέρεια που θα αξιολογούν αιτήματα απαλλαγής από τον εμβολιασμό με βάση την εκτίμηση λόγων υγείας. Εως τώρα το 80% του προσωπικού στα νοσοκομεία και κέντρα υγείας έχει εμβολιαστεί έναντι της COVID-19, με το υψηλότερο ποσοστό να παρατηρείται στο ιατρικό προσωπικό (93%). Στις ιδιωτικές δομές φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ είναι εμβολιασμένο το 65% των εργαζομένων και στις δημόσιες το 43%.

«Όλοι οι υγειονομικοί οφείλουμε να έχουμε εμβολιαστεί για τους ασθενείς μας, τον εαυτό μας και τους οικείους μας», τόνισε στην «Κ» η πρόεδρος της Ενώσης Ιατρών Νοσοκομείων Αθηνών - Πειραιώς Ματίνα Παγώνη. Και πρόσθεσε ότι «εάν δεν φτιαχτεί το τείχος ανοσίας έως το τέλος Αυγούστου, τον Σεπτέμβριο η κατάσταση θα είναι πολύ δύσκολη. Το ΕΣΥ δεν θα αντέξει νέα πίεση». «Το μέτρο είναι ορθό και επιβεβλημένο και θα αποδειχθεί σωτήριο, γιατί είχαμε περιπτώσεις υγειονομικών που κατέληξαν λόγω της COVID», επισημαίνει στην «Κ» ο πρόεδρος του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου Αθανάσιος Εξαδάκτυλος. Στον αντιποδο, την αντίθεσή της εκφράζει η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Δημόσιων Νοσοκομείων (ΠΟΕΔΗΝ). Σε ανακοίνωσή της τονίζει ότι «η υποχρεωτικότητα παραβιάζει συνταγματικές ελευθερίες και ατομικά δικαιώματα. Με πειθώ θα εμβολιαστούν όλοι οι υγειονομικοί. Ο εξαναγκασμός ή η επιβολή πειθαρχικών μέτρων οδηγεί σε αντίθετα αποτελέσματα».

Το περιθώριο για τον εμβολιασμό των υγειονομικών και εργαζομένων σε μονάδες φροντίδας που έδωσε το υπουργείο Υγείας.

ολοκληρώνει τον εμβολιαστικό κύκλο απέχει από την εργασία του άνευ αποδοχών. Στο εξής, κάθε νεοεισερχόμενος φιλοξενούμενος στις παραπάνω μονάδες θα πρέπει να είναι εμβολιασμένος υποχρεωτικά», σημείωσε ο υπουργός. Στις δομές που παραβιάζουν τους κανόνες επιβάλλεται πρόστιμο 50.000 ευρώ, ενώ σε περίπτωση υποτροπής το πρόστιμο είναι 200.000 ευρώ.

Υποχρεωτικός είναι και ο εμβολιασμός του προσωπικού των ιδιωτικών και δημόσιων νοσοκομείων, διαγνωστικών κέντρων και δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, που οφείλουν να έχουν κάνει την πρώτη δόση έως την 1η Σεπτεμβρίου. Προς το παρόν δεν έχει διευκρινιστεί τι θα ισχύσει για τους εργαζομένους σε μονάδες υγείας

Προβλεπόμενες κυρώσεις

1η παράβαση

Για τα καταστήματα εμβადού

<200 τ.μ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ

2.000 ευρώ

στην επιχείρηση/νομικό πρόσωπο και αναστολή λειτουργίας από την επόμενη ημέρα της παράβασης και για

7 ημερολογιακές ημέρες

Για τα καταστήματα εμβადού

>200 τ.μ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ

5.000 ευρώ

στην επιχείρηση/νομικό πρόσωπο και αναστολή λειτουργίας από την επόμενη ημέρα της παράβασης και για

7 ημερολογιακές ημέρες

2η παράβαση

Για όλα τα καταστήματα ανεξαρτήτως επιφάνειας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ

10.000 ευρώ

και αναστολή λειτουργίας από την επόμενη ημέρα της παράβασης και για

15 ημερολογιακές ημέρες

3η παράβαση

Για όλα τα καταστήματα ανεξαρτήτως επιφάνειας προσωρινή αφαίρεση άδειας λειτουργίας καταστήματος για

60 ημερολογιακές ημέρες

Για τη θεμελίωση δεύτερης και τρίτης παράβασης αρκεί η διάπραξη οποιασδήποτε παράβασης.

Είναι δυνατή η επιβολή κυρώσεων ακόμη και μετά την πραγματοποίηση οποιασδήποτε παράβασης βάσει αποδεικτικού υλικού από το οποίο προκύπτει η παράβαση.

Τι προβλέπεται για τους κλειστούς χώρους

Τον **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Μέσω της υιοθέτησης σειράς μέτρων, όπου κομβικό ρόλο θα έχει η ειδική εφαρμογή επαλθθευσης ευρωπαϊκών ψηφιακών πιστοποιητικών COVID και ελληνικών βεβαιώσεων του gov.gr για κινητά τηλέφωνα και τάμπλετ, θα καταστεί εφικτή η επαναλειτουργία των κλειστών χώρων εστίασης και διασκέδασης. Όπως ανέφερε χθες σε συνέντευξη Τύπου ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Αδωνīs Γεωργιάδης, από τις 16 Ιουλίου έως και τις 31 Αυγούστου οι κλειστοί χώροι ψυχαγωγίας, τα εστιατόρια, οι κινηματογράφοι, τα θέατρα μπορούν να λειτουργούν μόνο αμιγώς για εμβολιασμένους και έως το 85% της χωρητικότητάς τους. Η επαναλειτουργία των συγκεκριμένων χώρων έχει ως προαπαιτούμενα, εκτός από τον εμβολιασμό των πελατών, οι τελευταίοι να είναι καθημένοι, ενώ θα πρέπει να τηρούνται οι αποστάσεις και τα μέτρα κατά της διασποράς του ιού.

Στους κλειστούς χώρους που απευθύνονται μόνο σε εμβολιασμένους θα είναι δυνατόν να εισέρχονται ανήλικοι –που βρίσκονται κάτω από το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τους εμβολιασμούς– με self test και δήλωση γονέα ότι έχουν κάνει το αυτοδιαγνωστικό τεστ. Όσοι ανήλικοι είναι σε ηλικία που μπορούν να εμβολιαστούν υπάρχουν οι στους γενικούς κανόνες του εμβολιασμού.

Ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων που αφορούν υπαίθρια ψυχαγωγία μπορούν να επιβλέπουν να καθίστανται οικειοθελώς αμιγείς χώροι εκμετάλλευσης, που απευθύνονται, δηλαδή, μόνο σε όσους έχουν εμβολιαστεί. Ωστόσο, όλα τα κέντρα διασκέδασης, υπαίθρια και κλειστά, λειτουργούν βάσει των κανόνων κοινωνικής αποστασιοποίησης που ισχύουν ευρύτερα στην εστίαση. Για τον σκοπό αυτό, μέσω της πλατφόρμας gov.gr είναι διαθέσιμα τρία σήματα. Από αυτά, τα δύο πρώτα αφορούν αμιγείς και μεικτούς (υπαίθριους)

επαγγελματικών χώρους, όπου οι εισερχόμενοι θα πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό και το προσωπικό να έχει πλήρως εμβολιαστεί. Το τρίτο σήμα αναφέρει ότι ο χώρος είναι μεικτός, δηλαδή οι εισερχόμενοι θα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό εμβολιασμού ή πιστοποιητικό νόσησης ή αρνητικό τεστ COVID.

Τα μέτρα συνοδεύονται από κλιμακωτές κυρώσεις. Για την πρώτη παράβαση επιβάλλεται για καταστήματα εμβადού μικρότερο από 200 τ.μ. πρόστιμο 2.000 ευρώ, που αυξάνεται σε 5.000 ευρώ για χώρους με επιφάνεια μεγαλύτερη από 200 τ.μ. Και στις δύο περιπτώσεις επιβάλλεται αναστολή λειτουργίας από την επόμενη ημέρα της παράβασης και για επτά ημερολογιακές ημέρες. Για τη δεύτερη παράβαση, σε περίπτωση δηλαδή «υποτροπής», ανεξαρτήτως επιφάνειας, επιβάλλεται πρόστιμο 10.000 ευρώ και αναστολή λειτουργίας από την επόμενη ημέρα της παράβασης και για 15 ημερολογιακές ημέρες. Σε πε-

ρίπτωση τρίτης παράβασης, ανεξαρτήτως εμβადού, θα αφαιρείται προσωρινά η άδεια λειτουργίας καταστήματος για 60 ημερολογιακές ημέρες. Για τα πανηγύρια καταργείται ο όρος συμπλήρωσης κατά τόπον εμβολιαστικής κάλυψης. Εφεξής, δηλαδή, επιτρέπονται με τους γενικούς όρους που αφορούν τα προστατευτικά μέτρα κατά του ιού, ιδίως σε σχέση με τη λειτουργία υπαίθριων αγορών και την καθημενή μόνο διασκέδαση. Σχετικά με τους αθλητικούς αγώνες, θα διεξάγονται με θεατές μόνο σε αμιγείς χώρους, κλειστούς ή ανοικτούς, ενώ η χωρητικότητα θα ανέρχεται στο 80% του συνόλου, από το οποίο 5% μπορεί να είναι ανήλικοι που θα έχουν υποβληθεί σε τεστ. Προβλέπεται ανώτατο όριο προσέλευσης 25.000 και 8.000 ατόμων για υπαίθρια και κλειστά γήπεδα, αντίστοιχα. Ευρύτερα, σε όλο τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα οι εργοδότες έχουν δικαίωμα να ζητούν πληροφόρηση εάν οι εργαζόμενοι έχουν εμβολιαστεί ή όχι.

Πώς θα λειτουργεί η δωρεάν εφαρμογή «COVID Free Gr»

Καίριο ρόλο κατά την εφαρμογή των νέων μέτρων θα διαδραματίσει η εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα και tablet «COVID Free Gr», μέσω της οποίας θα πραγματοποιείται η επαλήθευση των ευρωπαϊκών ψηφιακών πιστοποιητικών COVID και των ελληνικών βεβαιώσεων του gov.gr. Να διευκρινιστεί ότι απαιτείται Διαδίκτυο για την επαλήθευση των ελληνικών βεβαιώσεων του gov.gr, κάτι που δεν ισχύει για τα ευρωπαϊκά ψηφιακά πιστοποιητικά.

«Η εφαρμογή είναι εξαιρετικά απλή. Αρκεί κάποιος να την κατεβάσει. Με το που την ανοίγει, αναφέρεται σάρωση QR Code, η οποία μπορεί να γίνει είτε σε

χαρτί είτε σε ψηφιακή μορφή», ανέφερε χθες ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κυριάκος Πιερρακιάς.

Η εφαρμογή, που έχει υλοποιηθεί από τον φορέα ΕΔΥΤΕ GRNET, το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, διατίθεται δωρεάν μέσω του επίσημου λογαριασμού της Ελληνικής Δημοκρατίας στο App Store και Google Play. Μπορεί, δηλαδή, να εγκατασταθεί σε οποιαδήποτε συσκευή χρησιμοποιεί λογισμικό iOS ή Android, δείχνει μόνο το όνομα του κατόχου του πιστοποιητικού και δεν κρατάει ή αποθηκεύει προσωρινά ή μόνιμα προσωπικά δεδομένα ή ιστορικό επαληθεύσεων. Σύμφωνα με όσα ανέφερε ο υπουργός

θα επαληθευτεί τα ευρωπαϊκά ψηφιακά πιστοποιητικά COVID και τις ελληνικές βεβαιώσεις του gov.gr.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης, υπάρχουν τρία επίπεδα επαλήθευσης που κατηγοριοποιούνται χρωματικά. Το πράσινο χρώμα σημαίνει ότι ο κάτοχος του πιστοποιητικού έχει εμβολιαστεί ή έχει νοσήσει από COVID, το κίτρινο σηματοδοτεί πως ο κάτοχος του πιστοποιητικού έχει

αρνητικό τεστ (rapid ή PCR), ενώ το κόκκινο αντιστοιχεί σε λάθος ή μη έγκυρο πιστοποιητικό.

Όσον αφορά την ισχύ των πιστοποιητικών είναι δεκατεσσάρων ημερών για εμβολιασμό από την ημερομηνία της τελευταίας δόσης, ενώ σε περίπτωση νόσησης διαρκούν έως και έξι μήνες μετά την εκδήλωση της ασθένειας. Εάν αφορούν rapid test, τα πιστοποιητικά διαρκούν 48 ώρες από τη συλλογή δείγματος (η διάρκεια μετράει από τις 00.01 από την ημερομηνία συλλογής δείγματος), ενώ εάν σχετίζεται με PCR test απαιτούνται έως 72 ώρες από τη συλλογή δείγματος (η διάρκεια μετράει από τις

00.01 από την ημερομηνία συλλογής δείγματος).

Σκοπάζοντας τα νέα μέτρα, η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας σε ανακοίνωσή της επισμαίνει τον προβληματισμό της για τα νέα μέτρα και τις δυσκολίες που αυτά δημιουργούν, «ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις του κλάδου της εστίασης», ζητώντας μέτρα ενίσχυσης. Στην ίδια ανακοίνωση αναφέρεται ότι «δεν θα πρέπει η κυβέρνηση να εργαλειοποιεί κλάδους της οικονομίας ως μοχλούς άσκησης πίεσης στην κοινωνία για το αυτονόητο που είναι ο εμβολιασμός».

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΣ

Η εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα και tablet «Covid Free Gr» δείχνει μόνο το όνομα του κατόχου του πιστοποιητικού και δεν κρατάει ή αποθηκεύει προσωρινά ή μόνιμα προσωπικά δεδομένα ή ιστορικό επαληθεύσεων.

RCB

25 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

RCB Bank Ltd. Διευτική Εταιρεία, Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγραμμένη Έδρα: Αρσινόους 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Βάζουμε πλήρη για νέες επιτυχίες

Για εμάς, την Κύπρο και τους ανθρώπους της

800 00 722 www.rcbcy.com

Αγώνας δρόμου για εμβολιασμούς

Ενα εκατομμύριο Γάλλοι έκλεισαν εντός ολίγων ωρών ραντεβού μετά το διάγγελμα Μακρόν

Η ιλιγγιώδης ταχύτητα εξάπλωσης της μετάλλαξης «Δέλτα» και η ζοφερή απειλή ενός ακόμα πανδημικού κύματος προκάλεσε επίσπευση των εμβολιαστικών προγραμμάτων σε πολλά κράτη, όπου οι ρυθμοί είχαν επιβραδυνθεί κυρίως λόγω της μεγάλης κόπωσης των πολιτών, αλλά και της ύφεσης των λοιμώξεων.

Στο Ισραήλ, οι εμβολιασμοί συνεχίζονται με ταχύτερους ρυθμούς από οποιαδήποτε άλλη στιγμή, ενώ στην ίδια ευθεία βρίσκονται Νορβηγία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία, Σαουδική Αραβία και Σιγκαπούρη. Το μεγάλο «πάγωμα» της εμβολιαστικής εκστρατείας στο Ισραήλ καταγράφηκε τον Απρίλιο εξαιτίας της καθημερινής μείωσης των κρουσμάτων COVID-19 και της ψευδαίσθησης ότι η υγειονομική κρίση ανήκε στο παρελθόν. Η άφιξη της «Δέλτα» τάρaxe τα νερά και η κυβέρνηση δρομολόγησε νέα εμβολιαστική εκστρατεία, ζητώντας από τους εφήβους και τους γονείς παιδιών

Εφιάλτες προκαλεί στους ειδικούς η απόφαση του Μπόρις Τζόνσον για πλήρη άρση όλων των περιοριστικών μέτρων από την ερχόμενη Δευτέρα.

ηλικίας 12 έως 15 ετών να εμβολιαστούν. Η Χάιντι Λάρσον, επικεφαλής του παγκόσμιου προγράμματος «Εμπιστοσύνη στα εμβόλια» και καθηγήτρια στη Σχολή Δημόσιας Υγείας και Τροπικής Ιατρικής του Λονδίνου, υποστηρίζει ότι τροχοπέδη στην αύξηση των εμβολιασμών λόγω της «Δέλτα» αποτέλεσαν τα πρόωγα και άφρονα μηνύματα περί τέλους της πανδημίας, που δημιούργησαν η άρση της υποχρέωσης χρήσης μάσκας και των ταξιδιωτικών περιορισμών.

Στις ΗΠΑ, επίσης, οι εμβολιασμοί βρίσκονται σε τέλεια παρότι οι νεότεροι είχαν δικαίωμα εμβολιασμού από τον Απρίλιο. Ο αποτέλεσμα της διατακτικότητας των πολιτών είναι ότι η κυβέρνηση Μπάιντεν απέτυχε στην υλοποίηση του στόχου της, δηλαδή τον εμβολιασμό του 70% των πολιτών μέχρι την 4η Ιουλίου.

Μία λύση που επέλεξαν κάποιες κυβερνήσεις σε μια προσπάθεια να προστατευθούν οι πιο ευάλωτοι πολίτες από τα επόμενα πανδημικά κύματα είναι η επιβολή υποχρεωτικού εμβολιασμού σε κάποιες τουλάχιστον κατηγορίες επαγγελματιών και ταυτόχρονα η θέσπιση κινήτρων για όλους τους εμβολιαστές. Ο Γάλλος πρόεδρος Μακρόν, το βράδυ της Δευτέρας, ανακοίνωσε ότι από την 21η Ιουλίου πρόσβαση σε θέατρα, κινηματογράφους, αθλητικά στάδια και εκδηλώσεις με πάνω από 50 άτομα θα έχουν μόνο εκείνοι που θα επιδείξουν πιστο-

Επίσπευση των εμβολιαστικών προγραμμάτων σε πολλά κράτη προκάλεσε η διασπορά της μετάλλαξης «Δέλτα», με τον Γάλλο υπουργό Υγείας να δηλώνει χθες ότι τα νέα κρούσματα στη χώρα διπλασιάζονται ανά πενήντημερο.

Δεκάδες θύματα από πυρκαγιά

Τουλάχιστον 66 άνθρωποι σκοτώθηκαν και άλλοι 100 τραυματίστηκαν όταν το βράδυ της Δευτέρας ξέσπασε πυρκαγιά στον θάλαμο απομόνωσης ασθενών με COVID-19 του νοσοκομείου Αλ Χουσίεν, στη Νασιρίγια του Ιράκ. Τα αίτια της τραγωδίας παραμένουν ασαφή, αλλά σύμφωνα με πληροφορίες η φωτιά ξέσπασε όταν σπύθες από φθαρμένες καλωδιώσεις έφτασαν σε φιάλη οξυγόνου, με αποτέλεσμα να εκραγεί. Δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο στο Ιράκ. Τον Απρίλιο η έκρηξη φιάλης οξυγόνου σε νοσοκομείο της Βαγδάτης και η φωτιά που ακολούθησε προκάλεσαν τον θάνατο 82 ανθρώπων και τον τραυματισμό άλλων 100. Η πανδημία έχει προκαλέσει κατάρρευση του ιρακινού συστήματος υγείας, προκαλώντας περίπου 17 χιλιάδες θανάτους και πάνω από 1,4 εκατομμύρια κρούσματα. Το πρακτορείο Reuters μεταδίδει ότι μετά το τραγικό δυστύχημα ξέσπασαν επεισόδια μεταξύ εξοργισμένων συγγενών των θυμάτων της πυρκαγιάς και αστυνομικών, έξω από το νεκροτομείο της πόλης. Δύο περιπολικά παραδόθηκαν στις φλόγες.

ποιστικό εμβολιασμού ή αρνητικό τεστ κορωνοϊού. Το ίδιο μέτρο θα ισχύσει από την 1η Αυγούστου και για την είσοδο σε μπαρ, εστιατόρια, τρένα και αεροπλάνα. Λίγες ώρες μετά το προεδρικό διάγγελμα, το σύστημα κράτησης ραντεβού για εμβολιασμό κατακλύστηκε από αιτήματα, που έφταναν ακόμα και στις 20.000 το λεπτό. Συνολικά, 926.000 Γάλλοι, οι περισσότεροι νεότεροι των 35 ετών, έκλεισαν ραντεβού για να εμβολιαστούν εντός μερικών ωρών. Προκειμένου να αποδώσει με ακρίβεια την κλίμακα της εξάπλωσης της «Δέλτα» στη

χώρα του, ο Γάλλος υπουργός Υγείας Ολιβιέ Βεράν δήλωσε χθες ότι τα νέα κρούσματα στη Γαλλία διπλασιάζονται ανά πενήντημερο.

Αντιδιαμετρική άποψη όσον αφορά τον υποχρεωτικό εμβολιασμό κάποιων πληθυσμιακών ομάδων εξέφρασε η καγκελάριος Μέρκελ, αποκλείοντας το ενδεχόμενο επιβολής του μέτρου στη χώρα της. Η Γερμανίδα καγκελάριας τόνισε ότι «η Γερμανία δεν πρόκειται να ακολουθήσει αυτή την ατραπώ, αφού «βρίσκομαστε στην αρχή της φάσης πρώθσους των εμβολίων».

Η καγκελάριας Μέρκελ θα ανακηρυχθεί επίτιμη διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Τζον Χόκινς των ΗΠΑ και θα είναι ο 18ος τιμητικός τίτλος που της απονέμεται.

δυνάμεν. Οι διμερείς σχέσεις έχουν επιπλέον διπλωματιστεί από τον σχεδόν έτομο αγωγό Nord Stream 2, που θα μεταφέρει ρωσικό φυσικό αέριο στη Γερμανία. Ωστόσο ο Μπάιντεν, όπως και ο Τραμπ, φοβάται ότι ο αγωγός θα εμποφραγίσει την εξάρτηση της Γερμανίας και της Ευρώπης από τη Ρωσία, αποδυναμώνοντας ταυτόχρονα την Ουκρανία ως χώρα διέλευσης. Παράλληλα, αυτό που ενοχλεί την Ουάσινγκτον είναι η ρεαλιστική προσέγγιση της Κίνας από τη Μέρκελ, που έχει κυρίως οικονομικά κίνητρα. Πάντως ενόψει της αυριανής συνάντησης αμφότερες οι πλευρές βάζουν τα δυνατά τους προκειμένου να υποβαθμίσουν τις διαφορές. Πρόσφατα ο Μπάιντεν επι-

Σε μία άλλη εξέλιξη, ρεκόρ ημερήσιων θανάτων κατέγραψε για μία ακόμα φορά η Ρωσία, με 780 νεκρούς, τους περισσότερους από την αρχή της πανδημίας. Την ίδια στιγμή, όπως αναφέρουν Ευρωπαίοι αξιωματούχοι, η Μόσχα δεν έχει προωθήσει ικανοποιητικά στοιχεία για την αξιολόγηση του ρωσικού εμβολίου Sputnik V από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA), παρά τα επανειλημμένα αιτήματα.

Στην Αγγλία, η πλήρης άρση όλων των περιοριστικών μέτρων από την ερχόμενη Δευτέρα προκαλεί εφιάλτες στους ειδικούς. Η Βρετανική Ιατρική Εταιρεία χαρακτήρισε την απόφαση του Μπόρις Τζόνσον «ανεύθυνη» και επικίνδυνη «για καταστροφικές συνέπειες».

Τέλος, μετά την προσθήκη του νευρολογικού συνδρόμου Γκίλεν Μπαρέ μεταξύ των παρενεργειών του μονοδοσικού εμβολίου της Johnson & Johnson από τον αμερικανικό Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA), κίνηση στην οποία είχε προχωρήσει και ο EMA πριν από μερικές ημέρες, δημοσίευμα της Wall Street Journal αναφέρει ότι τόσο η AstraZeneca όσο και η Johnson & Johnson αναζητούν τρόπους ώστε τα εμβόλιά τους να μην προξενούν, ακόμα και τις ελάχιστες φορές που συμβαίνει, θρομβώσεις, κάτι που επί του παρόντος δεν είναι απολύτως βέβαιο ότι είναι εφικτό.

Μπάιντεν εναντίον Τραμπ για το δικαίωμα ψήφου

Ο Αμερικανός πρόεδρος Μπάιντεν καταδίκασε χθες απερίφραστα τις απόπειρες του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος να περιορίσει το δικαίωμα ψήφου σε μια σειρά πολιτειών, ενώ οι βουλευτές από το Τέξας χρησιμοποίησαν ανорθήδοξες μεθόδους προκειμένου να αποκρούσουν μια αντίστοιχη ρεπουμπλικανική απόπειρα στη δική τους πολιτεία.

Παρά την ένθερμη υποστήριξη του δικαιώματος ψήφου, ο Τζο Μπάιντεν δεν προχώρησε στο βήμα που θα άλλαζε τα δεδομένα και θα εμπόδιζε τις ρεπουμπλικανικές απόπειρες επιβολής των συμφερόντων της μειοψηφίας. Στην ομιλία του στη Φιλαδέλφεια, συμβολική γενέτειρα της αμερικανικής δημοκρατίας, ο Αμερικανός πρόεδρος κατήγγειλε χθες τον προκάτοχό του, Ντόναλντ Τραμπ, για την ανυπόστατη αμφισβήτηση του αποτελέσματος των εκλογών του Νοεμβρίου και επισήμανε ότι η χρησιμότητα του «μεγάλου ψεύδους» είναι η εξής: με την πρόφαση ότι υπήρχε νοθεία στις προεδρικές εκλογές, εισάγονται δρακόντειες απαιτήσεις προεγγραφής, εξακριβωσης ταυτότητας κ.λπ., οι οποίες

στην πράξη αποκλείουν από τις κάλπες τους ψηφοφόρους που δεν πρόκεινται στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα.

Παράλληλα, όμως, ο Μπάιντεν απέφυγε να θίξει το θέμα του filibuster, του διαδικαστικού κανόνα της Γερουσίας, που επιτρέπει στη μειοψηφία να τινάζει στον αέρα τις περισσότερες νομοθετικές πρωτοβουλίες της πλειοψηφίας, αν αυτή δεν συγκεντρώνει 60 από τις 100 ψήφους. Το «παράθυράκι» αυτό είναι που επιτρέπει στους Ρεπουμπλικανούς να αναθεωρούν τους κανόνες της εκλογικής διαδικασίας κατά το δοκούν.

Σε κάθε πολιτεία οι συνθήκες είναι διαφορετικές, αν και η γενική κατεύθυνση παραμένει ίδια. Στο Τέξας, η κοινοβουλευτική ομάδα των Δημοκρατικών αποφάσισε να εγκαταλείψει την πολιτεία, ώστε να μη συμπληρώνεται ο αριθμός βουλευτών που θα ήταν απαραίτητος για να είναι έγκυρη η ψηφοφορία. Διασχίζοντας τα σύνορα της πολιτείας δεν υπόκεινται στους κανόνες των τοπικών αρχών ούτε στη δικαιοδοσία της πολιτειακής αστυνομίας.

NYT, HUFFINGTON POST

Στο Τέξας, η κοινοβουλευτική ομάδα των Δημοκρατικών εγκατέλειψε την πολιτεία, ώστε να μη συμπληρώνεται ο απαραίτητος αριθμός βουλευτών για να είναι έγκυρη η ψηφοφορία.

Πρόστιμο 500 εκατ. ευρώ στην Google από τη Γαλλία

Η γαλλική επιτροπή ανταγωνισμού επέβαλε την Τρίτη πρόστιμο ύψους 500 εκατ. ευρώ στην Google, διότι δεν συμμορφώθηκε πλήρως με τους προσωρινούς κανόνες που της επέβαλε κατόπιν διαμάχης της με τα μέσα ενημέρωσης της χώρας. Μέσα στους δύο επόμενους μήνες ο αμερικανικός γίγαντας του Ιντερνετ θα πρέπει πλέον να παρουσιάσει προτάσεις για το πώς θα αποζημιώσει τη πρακτορεία ειδήσεων και άλλα μέσα ενημέρωσης, των οποίων τις ειδήσεις χρησιμοποιεί και παρουσιάζει στην έρευνα των χρηστών της. Εφόσον δεν το πράξει, θα αντιμετωπίζει ημερήσιο πρόστιμο 900.000 ευρώ.

Γαλλικοί επδοσεογραφικοί οργανισμοί, μεταξύ των οποίων και το Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων, κατηγορούν την Google ότι απέφυγε να αρχίσει καλή τη πίστη συνομιλίες μαζί τους. Επισμημαινουν πως αν το είχε κάνει θα μπορούσε ενδεχομένως να έχει βρεθεί κοινό έδαφος για την αποζημίωσή τους έναντι της χρήσης των ειδήσεών τους, βάσει της πρόσφατης οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί των λεγόμενων «γειτονικών δικαιωμάτων».

Οι έρευνες των γαλλικών αρχών επικεντρώθηκαν κυρίως στο κατά πόσον η Google παρέβη τους προσωρινούς κανονισμούς της αρχής ανταγωνισμού της Γαλλίας. Οι εν λόγω κανονισμοί επιβάλλουν στον τεχνολογικό κολοσσό

να διεξάγει συνομιλίες με όποιο ειδοσεογραφικό οργανισμό το ζητήσει προκειμένου να καταλήξει σε συμφωνία για την αποζημίωσή του και να τις ολοκληρώσει εντός τριών μηνών. Σχολιάζοντας σχετικά, η επικεφαλής της αρχής ανταγωνισμού της Γαλλίας, Ισαμπέλ ντε Σιλβά, τόνισε πως «όταν οι Αρχές επιβάλλουν μια υποχρέωση σε μια εταιρεία, αυτή οφείλει να την τηρεί απεργχλικά, τόσο στο πνεύμα όσο και

Παρέβη τους κανόνες ανταγωνισμού με τα μέσα ενημέρωσης της χώρας.

στο γράμμα της σχετικής απόφασης». Η ίδια κατέληξε πως «στην προκειμένη περίπτωση δυστυχώς δεν συνέβη αυτό». Στο μεταξύ, η Google απάντησε χθες χαρακτηρίζοντας άδικη την επιβολή αυτού του προστίμου και εξέφρασε την απογοητευσή της με την απόφαση. «Εμείς δράσαμε καλή τη πίστη καθ' όλη τη διαδικασία. Το πρόστιμο αγνοεί τόσο τις προσπάθειές μας να φθάσουμε σε συμφωνία, όσο και την πραγματικότητα του πώς λειτουργούν οι ειδήσεις στις πλατφόρμες μας», δήλωσε εκπρόσωπος της αμερικανικής εταιρείας.

REUTERS

Τελευταίο ταξίδι της Αγκελα Μέρκελ στις ΗΠΑ

Θα συναντηθεί με τον Τζο Μπάιντεν

Λέγεται πως ο Χένρι Κίσινγκερ είχε αναρωτηθεί κάποτε: «Ποιον παίρνω τηλέφωνο όταν θέλω να μιλήσω με την Ευρώπη;». Ο πρώην υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ αστόσο αρνείται ότι διατύπωσε αυτήν την απορία. Τα τελευταία χρόνια πάντως οι διπλωμάτες στην Ουάσινγκτον έχουν αναμφισβήτητητα σε ποιον να απευθυνθούν όταν υπάρχουν εκκρεμή ευρωπαϊκά ζητήματα: στη Γερμανίδα καγκελάρια Αγκελα Μέρκελ. Πράγματι,

Προτεραιότητα των δύο πλευρών είναι η ενίσχυση των διατλαντικών σχέσεων μετά τη μοναχική πορεία που είχαν επιλέξει οι ΗΠΑ επί προεδρίας Τραμπ.

η Μέρκελ έχει εξασφαλίσει την εικόνα της σταθερής και αξιοσέβαστης πολιτικού στις διεθνείς σχέσεις. Θεωρείται εξάλλου ένθερμη υποστηρίκτρια των ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η 16χρονη θητεία της ωστόσο οδεύει προς το τέλος, αφού στις επόμενες εκλογές στις 26 Σεπτεμβρίου δεν θα είναι υποψήφια.

Πριν εκπνεύσει η θητεία της, η Μέρκελ επισκέπτεται για τελευταία φορά τις ΗΠΑ για να συναντήσει τον πρόεδρο Τζο Μπάιντεν στο ύστατο μεγάλο ταξίδι της στο εξωτερικό. Οι δύο ηγέτες θα συναντηθούν

αύριο στον Λευκό Οίκο. Προτεραιότητα των δύο πλευρών είναι η ενίσχυση των διατλαντικών σχέσεων μετά τη μοναχική πορεία που είχαν επιλέξει οι ΗΠΑ επί προεδρίας Ντόναλντ Τραμπ. Μπάιντεν και Μέρκελ αναμένεται να συζητήσουν τους κινδύνους από την πανδημία και την απειλή της κλιματικής αλλαγής, την προώθηση της οικονομικής ευημερίας και της διεθνούς ασφάλειας, βασισμένων όμως πάντα στις κοινές δημοκρατικές αξίες. «Οι ΗΠΑ είναι ανήσυχες για το πολιτικό κενό που θα αφήσει πίσω της η Μέρκελ», όταν εγκαταλείψει τον θώκο της, εκτιμά ο Μάρκους Κάιμ του Γερμανικού Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (SWP) μιλώντας στην Deutsche Welle.

Με δεδομένο ότι οι μέρες της στην εξουσία είναι μετρημένες, η καγκελάριας δεν πρόκειται να διεκδικήσει μακροπρόθεσμες μεταρρυθμίσεις, αλλά θα επικεντρωθεί σε δευτερεύοντα ζητήματα, όπως η άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών εκ μέρους των ΗΠΑ. «Όλοι περιμένουν να ανοίξουν οι ΗΠΑ τα σύνορά τους για ταξιδιώτες από τη ζώνη Σένγκεν».

Αυτοί οι περιορισμοί δεν ενοχλούν μόνο τους τουρίστες, αλλά πλήττουν και τις επιχειρήσεις», αναφέρει ο Κάιμ.

Η αποκατάσταση των αμερικανογερμανικών σχέσεων δεν γίνεται χωρίς προκλήσεις. Οι ΗΠΑ ζητούν να αυξήσει το Βερολίνο τις αμυντικές δαπάνες του στο 2% του ΑΕΠ, να υιοθετήσει πιο δραστήριο ρόλο στις διεθνείς κρίσεις και να δείξει προθυμία στην ανάπτυξη στρατιωτικών

χείρσε να στρέψει αλλού την προσοχή, μακριά από τη σύγκρουση για τον Nord Stream 2. «Θα ερμηνεύα τις προθέσεις της κυβέρνησης Μπάιντεν ως απόπειρα να προλάβει μια κλιμάκωση για το συγκεκριμένο ζήτημα, επειδή ακριβώς διεκδικεί τη γερμανική συνεργασία αλλού (σ.μ. έναντι της Κίνας)», επισμημαινει ο Κάιμ.

Στο πλαίσιο της επίσκεψης, ο Μπάιντεν και η σύζυγός του Τζιλ θα παραθέσουν δείπνο στη Μέρκελ και στον σύζυγό της, Γιόακιμ Ζάουερ, ενώ η καγκελάριας θα ανακηρυχθεί επίσης επίτιμη διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Τζον Χόκινς. Θα είναι ο 18ος τιμητικός τίτλος που της απονέμεται.

DW, A.P

Οι Ταλιμπάν απειλούν την Τουρκία

Απειλές εις βάρος της Τουρκίας εξαπέλυσαν οι Ταλιμπάν, καθώς οι διαπραγματευτές της Αγκυρας με τις ΗΠΑ για την τουρκική συμμετοχή στη φύλαξη του αεροδρομίου της Καμπούλ συνεχίζονται. Η Αγκυρα έχει προσφερθεί να φυλάσσει το αεροδρόμιο της αφγανικής πρωτεύουσας μετά την αποχώρηση του ΝΑΤΟ και διαπραγματεύεται με τις ΗΠΑ οικονομική, πολιτική και πρακτική στήριξη για το εγχείρημα αυτό.

«Το ισλαμικό εμιράτο του Αφγανιστάν καταδικάζει αυτήν την αποτρόπαια απόφαση. Αν οι Τούρκοι αξιωματούχοι δεν επανεξετάσουν την απόφασή τους και συνεχίσουν την κατοχή της χώρας μας, το ισλαμικό εμιράτο θα αναλάβει δράση εναντίον τους», ανακοίνωσαν οι Ταλιμπάν. Η Καμπούλ παραμένει υπό τον έλεγχο της αφγανικής κυβέρνησης, αλλά οι Ταλιμπάν εξακολουθούν να πιέζουν τον αφγανικό στρατό, με αποτέλεσμα να επικρατεί αβεβαιότητα για την επόμενη μέρα της αποχώρησης των ΗΠΑ, που προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί στα τέλη Αυγούστου, σχεδόν δύο δεκαετίες μετά τη νατοϊκή επέμβαση.

«Το αεροδρόμιο πρέπει να μείνει ανοικτό, να συνεχίσει να λειτουργεί, όλες οι χώρες το λένε αυτό. Αν δεν λειτουργεί, θα πρέπει να αποσυρθούν όλες οι διπλωματικές αποστολές», δήλωσε ο Τούρ-

κος υπουργός Αμυνας Χουλουσί Ακάρ μετά τις διαπραγματεύσεις με εκπροσώπους των ΗΠΑ. «Πιστεύουμε ότι θα υπάρξει συμφωνία για το αεροδρόμιο, είμαστε με το μέρος του αφγανικού λαού», προσέθεσε. Ανάλογα με την έκβαση της αναμέτρησης ανάμεσα στους Ταλιμπάν και τις κυβερνητικές δυνάμεις, μπορεί να υπάρξει νέο προσφυγικό κύμα.

Ανακοίνωσαν ότι «το ισλαμικό εμιράτο θα αναλάβει δράση» εάν η Αγκυρα δεν επανεξετάσει την απόφαση για φύλαξη του αεροδρομίου της Καμπούλ.

Ηδη οι υπηρεσίες διαβιτηριών του Αφγανιστάν υποδέχονται μεγάλο αριθμό ανθρώπων που ζητούν ταξιδιωτικά έγγραφα.

«Παρακολουθούμε όλες τις εξελίξεις στην περιοχή, περιλαμβανομένων της ασφάλειας στα σύνορα Τατζικιστάν - Ουζμπεκιστάν», προσέθεσε ο Ακάρ. «Ελέγχουμε για πιθανό κύμα προσφύγων προς την Τουρκία. Δόξα τω Θεό δεν υπάρχει πρόβλημα μέχρι στιγμής».

REUTERS, HURRIYET

Τι πυροδοτεί κύμα ανατιμήσεων στο ρεύμα

Ο ρόλος του φυσικού αερίου, η ανοδική κούρσα της μέσης τιμής των δικαιωμάτων ρύπων και ο παράγοντας της άπνοιας

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Αντιμέτωπη με ένα ανατιμητικό κύμα αυξήσεων στις τιμές του ρεύματος βρίσκεται ολόκληρη η Ευρώπη, αποτέλεσμα της αύξησης της ζήτησης, καθώς ανακάμπτει η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα κοντά στα πριν από την COVID-19 επίπεδα, των πολιτικών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και ενός συνδυασμού απροσδόκητων παραγόντων που έχουν εκτοξεύσει την τιμή του φυσικού αερίου σε υψηλά πολυετή επίπεδα. Οι χονδρεμπορικές τιμές ρεύματος στις αγορές της Ευρώπης κινούνται στα επίπεδα των 80-90 ευρώ η μεγαβατώρα, τα υψηλότερα των τελευταίων 13 ετών, πιέζοντας νοικοκυριά και επιχειρήσεις αλλά και τις κυβερνήσεις που καλούνται να διαχειριστούν την κατάσταση χωρίς διαθέσιμα εργαλεία. Στη Γερμανία το θέμα της τιμής του ρεύματος αποτελεί ένα από τα καίρια ζητήματα αντιπαράθεσης ενόψει των εκλογών του Σεπτεμβρίου, ενώ και στην Ελλάδα οι τιμές του ρεύματος θα είναι ένα από τα πλέον δύσκολα ζητήματα που θα χρειαστεί να διαχειριστεί η κυβέρνηση από τον Σεπτέμβριο, που οι υψηλές τιμές της χονδρεμπορικής αγοράς (πάνω από 100 ευρώ η μεγαβατώρα) θα

Οι χονδρεμπορικές τιμές ρεύματος στις αγορές της Ευρώπης κινούνται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 13 ετών.

περάσουν στο σύνολο των καταναλωτών, με την ενεργοποίηση της Ρήτρας ΑΝ προσαρμογής, και από τη ΔΕΗ στις 6 Αυγούστου. Διεθνείς αναλυτές προβλέπουν «σοκ» για τους Ευρωπαίους καταναλωτές μέσα στον χειμώνα, καθώς δεν διαβλέπουν αποκλιμάκωση των παραγόντων που οδηγούν την κούρσα των τιμών. «Η αύξηση των τιμολογίων λιανικής πώλησης φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας θα προκαλέσει σοκ στους χρήστες αυτόν τον χειμώνα. Οι τιμές χονδρικής εξακολουθούν να αυξάνονται μαζί με άλλα καύ-

Τρεις συνδυαστικοί παράγοντες έχουν πυροδοτήσει το ευρωπαϊκό ισοζύγιο φυσικού αερίου: τα πολύ χαμηλά αποθέματα αποθήκευσης, η απροθυμία της Gazprom να αυξήσει τον εφοδιασμό της ευρωπαϊκής αγοράς μέσω Ουκρανίας και ο ανταγωνισμός με την Ασία για φορτία LNG.

σιμα παραγωγής παγκοσμίως, οπότε δεν υπάρχει ακόμη σαφές τέλος», δήλωσε ο Glenn Rickson, επικεφαλής της ευρωπαϊκής ανάλυσης ενέργειας στο S&P Global Platts.

Οι Ευρωπαίοι καταναλωτές, που στην πλειονότητά τους στηρίζουν τους στόχους της Ε.Ε. για την κλιματική αλλαγή, δεν είναι βέβαιο πώς θα αντιδράσουν όταν θα αρχίσουν να επιμίζονται το κόστος της μετάβασης από τον άνθρακα στις ΑΠΕ, καθώς η επάρκεια των ευρωπαϊκών αγορών στο μεταβατικό διάστημα στη-

ρίζεται στο φυσικό αέριο, οι τιμές του οποίου διαμορφώνονται από το ευάλωτο ισοζύγιο προσφοράς - ζήτησης που έχει εκτοξεύσει τις τιμές στα ύψη, υποχρεώνοντας χώρες όπως η Γερμανία, το Βέλγιο, η Ολλανδία και η Ιταλία να αυξήσουν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα. Κάτι αντίστοιχο έκανε και η Ελλάδα τις ημέρες που καύσιμα για να καλύψει την αυξημένη ζήτηση, καθώς η άπνοια περιόρισε σημαντικά την παραγωγή των αιολικών πάρκων. Τρεις συνδυαστικοί παράγοντες έχουν πυροδοτήσει

το ευρωπαϊκό ισοζύγιο φυσικού αερίου: τα πολύ χαμηλά αποθέματα αποθήκευσης, η απροθυμία της Gazprom να αυξήσει τον εφοδιασμό της ευρωπαϊκής αγοράς μέσω Ουκρανίας και ο ανταγωνισμός με την Ασία για φορτία LNG.

Από τον Απρίλιο η Gazprom αρνήθηκε να κλείσει χωρητικότητα στο δίκτυο της Ουκρανίας προκειμένου να διατηρηθεί τουλάχιστον τον τρέχοντα όγκο προσφοράς αερίου προς την Ευρώπη, δεδομένης της προγραμματισμένης συντήρησης των αγωγών Yamal-Europe και Nord

Stream. Ο αγωγός Yamal, που μεταφέρει 81 εκατομμύρια κ.μ. αερίου ημερησίως, είχε γνωστοποιηθεί ότι θα είναι κλειστός 6-10 Ιουλίου και ο Nord Stream το διάστημα 13-23 Ιουλίου, μειώνοντας την προμήθεια μέσω Βαλτικής στη Γερμανία κατά 158 εκατομμύρια κ.μ. την ημέρα. Η ευρωπαϊκή αγορά αντέδρασε στη μείωση της προσφοράς αερίου από την Gazprom με άνοδο των τιμών κατά 31% τον Ιούνιο από 25,31 τον Μάιο σε 33,35 ευρώ ανά μεγαβατώρα. Η Gazprom σε μια προσπάθεια να αναδείξει την αναγκαιότητα του αγωγού Nord Stream 2 συνεχίζει να μην αυξάνει τον όγκο αερίου προς την Ευρώπη μέσω της ουκρανικής διόδου, ενώ στο μεταξύ οι ανάγκες της Ευρώπης για αέριο είναι αυξημένες καθώς προηγήθηκε ένας βαρύς χειμώνας, με αποτέλεσμα να μειωθούν σημαντικά τα αποθέματα στις αποθήκες αερίου. Οι υψηλές τιμές αποθαρρύνουν την έγκυση αερίου στις ευρωπαϊκές αποθήκες, με συνέπεια η πληρότητα να έχει περιοριστεί στο 47% (27 Ιουνίου) σε σύγκριση με 80% περίπου την ίδια περίοδο. Η Gazprom, σύμφωνα με το Platts Analytics, φαίνεται να καθυστερεί τον ανεφοδιασμό της Ευρώπης παρά τα χαμηλά επίπεδα αποθήκευσης, με τα αποθέματα στους δικούς της χώρους όπως το Rehden στη Γερμανία και το Haidach στην Αυστρία να είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Έτσι, οι ρωσικές ροές φυσικού αερίου εξακολουθούν να αποτελούν βασική αβεβαιότητα για την ευρωπαϊκή αγορά φυσικού αερίου για το τρίτο τρίμηνο του έτους, ενώ η τιμή ανέβηκε ήδη στα 36 ευρώ η μεγαβατώρα. Στενότητα προσφοράς προκαλεί και η υψηλή ζήτηση LNG της Κίνας και της Ινδίας, καθώς ανακάμπτουν οι οικονομίες τους με την υποχώρηση της πανδημίας, με αποτέλεσμα τα φορτία να κατευθύνονται προς την Ασία, μακριά από την Ευρώπη. Η βελτιωμένη διαθεσιμότητα των πυρηνικών της Γαλλίας και η αύξηση της δυναμικότητας ηλιακής και αιολικής ενέργειας αποτελούν παράγοντες που θα μπορούσαν να βελτιώσουν το κλίμα της ενεργειακής αγοράς στην Ευρώπη το τρίτο τρίμηνο.

Ωστόσο, θερμικά κύματα, ξηρασίες και πιθανή έλλειψη ανέμου αξιολογούνται ως κίνδυνοι που θα μπορούσαν να τρο-

φοδοτήσουν περαιτέρω αύξηση των τιμών. Η γαλλική πυρηνική παραγωγή προβλέπεται υψηλότερη κατά περίπου 7 GW, ενώ η συνδυασμένη ηλιακή και αιολική παραγωγή έχει αυξηθεί 7 GW κατ' έτος. Ο ανοδικός κίνδυνος των τιμών ωστόσο παραμένει στην περίπτωση ενός εκτεταμένου κύματος καύσιμα ή μείωσης των υδάτινων αποθεμάτων που επηρεάζουν την ψύξη στους αντιδραστήρες των πυρηνικών εργοστασίων. Σύμφωνα με τη γαλλική εταιρεία δικτύου RTE, ένα κύμα θερμότητας σε συνδυασμό με μια ξηρασία θα μπορούσαν να μειώσουν τη διαθέσιμη δυναμικότητα έως και 12 GW. Η άφθονη πυρηνική ενέργεια ώθησε την Platts Analytics να προβλέψει 24 GW ετήσια μείωση για τη μέση παραγωγή φυσικού αερίου το επόμενο τρίμηνο, ενώ η παραγωγή άνθρακα θα μπορούσε να ανακάμψει κατά μέσον όρο 7 GW. Στο μεταξύ, η μέση παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας στην ηπειρωτική Ευρώπη μειώθηκε κατά περίπου 2 GW σε ετήσια βάση, με τις δεξαμενές των Αλπεων να βρίσκονται στο χαμηλότερο εύρος. Ενα παρατεταμένο επίσης καλοκαιρινό κύμα υψηλών θερμοκρασιών θα μπορούσε να αυξήσει τη ζήτηση λόγω της χρήσης των κλιματιστικών και να μειώσει παράλληλα την αποδοτικότητα των θερμικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ασκώντας μεγαλύτερες πιέσεις στις τιμές.

Η ανοδική κούρσα της τιμής των CO2 είναι επίσης ένας παράγοντας που εξωθεί τις τιμές προς τα πάνω ενόψει και των αναθεωρημένων στόχων της ΕΕ για μείωση των εκπομπών κατά 55% έως το 2030 που αναμένεται να παρουνόσει η Επιτροπή στις 14 Ιουλίου. Η μέση τιμή των δικαιωμάτων ρύπων διαμορφώθηκε τον Ιούνιο στα 52,64 ευρώ ο τόνος, αυξημένη κατά 42% από το τέλος του προηγούμενου έτους. Την περασμένη Παρασκευή η τιμή των CO2 έφτασε στα 55,50 ευρώ ο τόνος, ενώ τον Σεπτέμβριο η μέση τιμή προβλέπεται να φτάσει στα 57 ευρώ ο τόνος.

Στον συνδυασμό των εξωγενών αυτών παραγόντων ορεφίονται και οι φουσκωμένοι λογαριασμοί ρεύματος για τους οποίους διαμαρτύρονται στις αρμόδιες αρχές οι Έλληνες καταναλωτές.

Η ανάγκη διαφοροποίησης του οικονομικού μας μοντέλου

Του
ΝΙΚΟΛΑ ΣΙΑΜΤΑΝΗ
Διευθυντικό
στέλεχος Exness

Κάθε συνετός επενδυτής πρέπει να διαφοροποιεί τις επενδύσεις του. Όπως λέει και το ρητό, δεν είναι ποτέ σοφό να βάζεις όλα τα αυγά στο ίδιο καλάθι. Όμως, ενώ αυτό χρησιμοποιείται κυρίως ως παράδειγμα όταν παρέχονται συμβουλές για προσωπικές επενδυτικές αποφάσεις, το ίδιο μπορεί να ισχύει και σε εθνικό επίπεδο, εάν αντιμετωπίσουμε το ΑΕγχΠ σαν αυτό που είναι: Ένα προϊόν, και πιο συγκεκριμένα ένα ακαθάριστο εγχώριο προϊόν.

Πάρτε για παράδειγμα το Ντουμπάι. Παρόλο που η μικρή πόλη των Εμιράτων είχε (και εξακολουθεί να έχει) κάποια αποθέματα πετρελαίου, μια μακροπρόθεσμη πρόβλεψη για το μέλλον κατέστησε σαφή την ανάγκη διαφοροποίησης του εισοδήματός της, αξιοποιώντας άλλες πηγές. Ως αποτέλεσμα, μέσω μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και σκεπτικού, το Ντουμπάι είναι σήμερα αυτό που ξέρουμε. Ένα κωνευτήρι πολιτισμών που αποτελεί διάσημο τουριστικό προορισμό, τον μεγαλύτερο αεροπορικό κόμβο και το χρηματοοικονομικό κέντρο της Μέσης Ανατολής.

Τα τελευταία 30 χρόνια, η κυπριακή οικονομία κατάφερε επίσης να διαφοροποιηθεί. Από μια οικονομία που βασιζόταν κυρίως στη γεωργία, στράφηκε περισσότερο στον τουρισμό και ενώ η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕγχΠ εξακολουθεί να είναι σημαντική, η συνεισφορά του στην προστιθέμενη αξία έχει εδώ και καιρό επισκιαστεί από τον κλάδο των υπηρεσιών, των κατασκευών και των ακινήτων.

Δυστυχώς όμως, με δεδομένη την πανδημία του Covid-19, σε συνδυασμό με την αστάθεια του επενδυτικού κλίματος, το οποίο κλονίστηκε πρόσφατα, είναι εμφανές ότι η ανάπτυξη του τουρισμού, των υπηρεσιών και του κλάδου των ακινήτων χρειάζεται έναν ακόμη πυλώνα για την οικοδόμηση ενός βιώσιμου οικονομικού μοντέλου για την Κύπρο. Έναν πυλώνα που θα συμπληρώνει όλους τους προαναφερθέντες κλάδους.

Μετεγκατάσταση έδρας ξένων εταιρειών (headquartering): Προσέλκυση επιχειρήσεων

Το headquartering αποτελεί εδώ και καιρό λέξη-κλειδί ως το νέο θεμέλιο επάνω στο οποίο θα οικοδομηθεί το οικονομικό μας μοντέλο. Έως σήμερα, η στρατηγική της κυβέρνησης έχει επικεντρωθεί στην παροχή φορολογικών κινήτρων (φορολογικό καθεστώς

ταχυδρομικής θυρίδας) προς τις εταιρείες και στόχευε στη μετεγκατάσταση της έδρας ξένων εταιρειών (headquartering) στην Κύπρο. Ενώ η φορολογία και τα οικονομικά κίνητρα γενικότερα είναι πάντα θετικά, δεν επαρκούν, καθώς δεν έχουν αντίκτυπο στο σημαντικότερο στοιχείο του απαιτούμενου μείγματος, ήτοι στους ανθρώπινους πόρους, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η προοπτική λειτουργίας και ανάπτυξης αυτών των εταιρειών.

Επίσης, η πολιτική του headquartering από μόνη της δεν είναι αρκετή για τη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, δεδομένου ότι λίγοι πόροι διατελούνται στην πραγματική οικονομία. Αυτό που θα τόνωνε πραγματικά την οικονομία είναι η παράλληλη μετεγκατάσταση ανθρώπινων πόρων στην Κύπρο, διότι αυτό θα δημιουργούσε έναν ενάρετο κύκλο αλυσιδωτών αντιδράσεων στην πραγματική οικονομία. Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα.

Οι εκπαιρισμένοι εργαζόμενοι υψηλής εξειδίκευσης ενισχύουν την οικονομία

Οι αλλοδαποί εργαζόμενοι υψηλής εξειδίκευσης μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομία της χώρας μας. Όταν οι αλλοδαποί εγκαθίστανται στην Κύπρο, η ζωή τους δεν περιορίζεται στην εργασία τους. Για παράδειγμα, ο τρόπος ζωής τους βοηθά στην τόνωση του τουριστικού κλάδου. Στον ελεύθερο χρόνο τους, είναι πιθανό να εξερευνήσουν το νησί, να δοκιμάσουν πολλές δραστηριότητες αναψυχής, όπως επισκέψεις σε τουριστικά αξιοθέατα, μπαρ και εστιατόρια, καταστήματα και εμπορικά κέντρα κ.λπ. Και η αγορά των ακινήτων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους εκπαιρισμένους. Τις περισσότερες φορές, οι εκπαιρισμένοι προτιμούν να εγκατασταθούν στις πιο δημοφιλείς συνοικίες, όπου τα ενοίκια είναι συνήθως υψηλά. Οι δαπάνες των εκπαιρισμένων για λογαριασμούς, υπηρεσίες, είδη διατροφής και ψώνια, είτε σε υπεραγορές είτε σε τοπικά παντοπωλεία, είναι ένας ακόμη παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Επομένως, οι υψηλές απολαβές τους επανεπενδύονται στην οικονομία της χώρας υποδοχής τους με ποικίλους τρόπους.

Οι εκπαιρισμένοι επιχειρηματίες δημιουργούν θέσεις εργασίας

Πολλές χώρες, όπως η Γερμανία, η Ιαπωνία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς, η Νότια

Κορέα, καθώς και η Ταϊλάνδη, η Ινδονησία και η Μαλαισία, έχουν χαράξει στρατηγικές προσέλκυσης και διατήρησης ξένων επιχειρηματιών. Πώς βοηθάει αυτό; Κατ' αρχάς, η επιχειρηματική δραστηριότητα στην αλλοδαπή προϋποθέτει κάποια επένδυση, η οποία αναμφίβολα έχει αντίκτυπο στην οικονομία. Όμως, δεν είναι μόνο αυτό. Ένας ξένος επιχειρηματίας με ένα καινοτόμο έργο θα αναζητεί τρόπους και μέσα για να αναπτυχθεί, και επομένως θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας, και όχι μόνο για τους ντόπιους. Σήμερα, πολλές χώρες φημίζονται για τις καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις τους, οι οποίες χρειάζονται συνεχώς ανθρώπους με υψηλή στάθμη δεξιοτήτων για να αναπτυχθούν.

Φόροι και εισφορές εκπαιρισμένων

Είτε είναι κανείς εργαζόμενος είτε επιχειρηματίας στην αλλοδαπή, ο φόρος είναι αναπόφευκτος. Οι αλλοδαποί εργαζόμενοι, οι οποίοι συνήθως δικαιούνται ελκυστικά πακέτα απολαβών, υποχρεούνται επίσης να καταβάλλουν φόρο εισοδήματος. Οι επιχειρηματίες καταβάλλουν εταιρικό φόρο και, μόλις αρχίσουν τις προσλήψεις, θα έχουν και άλλες υποχρεώσεις, όπως μισθοδοσία υπαλλήλων, υποχρεωτική ιατρική ασφάλιση κ.λπ. Όλοι οι εκπαιρισμένοι, συμπεριλαμβανομένων των συνταξιούχων και των φοιτητών, καταβάλλουν επίσης φόρο προστιθέμενης αξίας για ένα φάσμα αγαθών και υπηρεσιών. Όσοι επιλέγουν να επενδύσουν σε ακίνητα, συνήθως υποχρεούνται να καταβάλλουν φόρο ακινήτων και άλλα τέλη. Με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, οι εισφορές των εκπαιρισμένων έχουν σημαντικό αντίκτυπο στους κρατικούς προϋπολογισμούς και στις δημόσιες υπηρεσίες.

Ουσιαστικά, η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης θα τονώσει την ανάπτυξη, θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, θα αυξήσει τα εισοδήματα των νοικοκυριών, θα αυξήσει το ΑΕγχΠ και ούτως καθεξής. Επιπλέον, αυτά τα άτομα θα φέρουν μαζί τους τεχνολογία, εμπειρία, νέες ιδέες και αντιλήψεις, οι οποίες θα οδηγήσουν σε νέες καινοτομίες και νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες, ενώ η ένταξή τους στην αγορά εργασίας θα επιδράσει θετικά στην προσωπική ανάπτυξη των τοπικών ανθρώπων πόρων, ενισχύοντας τις ικανότητες, την παραγωγικότητα και την αποδοτικότητά τους.

«Όχι» σε νέα μέτρα διάσωσης και σε lockdowns στην αγορά

Το οικονομικό επιτελείο αποκλείει πρόσθετα «πακέτα» στήριξης

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Τέλος στα μέτρα στήριξης, αλλά και στην αναστολή λειτουργίας δραστηριοτήτων που επιβλήθηκαν μέχρι και την άνοιξη του 2021 βάζει η κυβέρνηση, ακόμα και στην περίπτωση που η υγειονομική κρίση συνεχίσει να ταλαιπωρεί τις κοινωνίες. «Καμία δραστηριότητα δεν θα κοπεί για τους εμβολιασμένους», αναφέρει κορυφαίος παράγων του οικονομικού επιτελείου, σημειώνοντας ωστόσο ότι η μοναδική περίπτωση να ανατραπεί ο σχεδιασμός του καλοκαιριού –και του φθινοπώρου κυρίως– είναι να εμφανισθεί μία νέα μετάλλαξη που δεν καλύπτεται από τα εμβόλια, κάτι όμως που στην παρούσα φάση δεν φαίνεται να συγκεντρώνει πολλές πιθανότητες. Μάλιστα ο ίδιος παράγων αναφέρει ότι τα μέτρα διάσωσης τελειώνουν και για τις επιχειρήσεις που θα κλείσουν λόγω COVID. Δηλαδή, στην περίπτωση που επιβληθούν πρόστιμα και λουκέτα σε μία επιχείρηση εξαιτίας μη τήρησης των υγειονομικών πρωτοκόλλων, δεν θα υπάρξουν αναστολές συμβάσεων εργασίας και αποζημιώσεις, τόσο στους εργαζομένους όσο και στους επιχειρηματίες, αλλά ούτε νέες επιστρεπτές προκαταβολές και χρηματοδοτικά προγράμματα. Με τις δηλώσεις αυτές μπαίνει επί τις ουσίες ένα τέλος στη συζήτηση για το αν τα τμειακά διαθέσιμα των 34 δισ. ευρώ μπορούν να αξιοποιηθούν για μέτρα στήριξης ανάλογα με αυτά της διετίας 2020- 2021, όπως επίσης και στα σενάρια προσφυγής στην πιστωτική γραμμή στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM), παρά το γεγονός ότι προσφέρει ευνοϊκούς όρους δανειοδότησης. Πάντως, η πιστωτική γραμμή του ESM θα είναι διαθέσιμη έως και το 2022.

«Λεφτά από το ελικοπτερο»

Όπως τονίζουν από την κυβέρνηση, το δίστημα αυτό δόθηκαν συνολικά 41 δισ.

«Καμία δραστηριότητα δεν θα κοπεί για τους εμβολιασμένους», αναφέρει κορυφαίος παράγων του οικονομικού επιτελείου.

ευρώ (23,1 δισ. ευρώ το 2020, 15,8 δισ. το 2021 και 2,1 δισ. το 2022), ποσό το οποίο φαντάζει εξωπραγματικό για τα δεδομένα της χώρας. Μάλιστα, σε αρκετές περιπτώσεις θα μπορούσε να πει κανείς ότι έπρεσαν «λεφτά από το ελικοπτερο», καθώς η ανάγκη να διοχετευθεί άμεσα ρευστότητα στην οικονομία οδήγησε στη χρηματοδότηση ακόμα και επιχειρήσεων που δεν επιλήγησαν σε σημαντικό βαθμό από την πανδημία. Δεν είναι λίγες οι επιχειρήσεις που με τα χρήματα των επιστρεπτέων προκαταβολών προχώρησαν σε ριζικές ανακαινίσεις, ενώ άλλες απλά τα τοποθέτησαν στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς. Αντίθετα, τα προγράμματα δεν

βοήθησαν τις νεοσύστατες επιχειρήσεις του 2020 οι οποίες δυστυχώς είχαν από μηδενική έως ελάχιστη κρατική στήριξη. Παρά τις έντονες αντιδράσεις φορέων της αγοράς προκειμένου να συνεχιστούν τα μέτρα στήριξης, η κυβέρνηση δεν φαίνεται διατεθειμένη να τα συνεχίσει. Ήδη οι απαντήσεις που έχουν λάβει οι φορείς είναι αρνητικές και όπως όλα δείχνουν η συζήτηση τελειώνει. Δεδομένου, μάλιστα, ότι ακόμα «τρέχουν» διάφορα προγράμματα, όπως για παράδειγμα των παγίων δαπανών, το οποίο μπαίνει στην τελική ευθεία. Την επόμενη εβδομάδα αναμένεται να ξεκαθαρίσει το τοπίο με το κουπόνι που θα λάβουν οι πληττόμενες επιχειρήσεις

για την πληρωμή φορολογικών και ασφαλιστικών εισφορών. Ταυτόχρονα «τρέχουν» και τα προγράμματα των περιφερειών. Αν και έχουν εγκριθεί από τις περιφέρειες, όπως για παράδειγμα της Αττικής, οι δικαιούχοι ακόμα δεν έχουν πιστωθεί τα ποσά στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων. Το πρόγραμμα της Περιφέρειας Αττικής, ύψους 250 εκατ., προβλέπει στη στήριξη μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, ενώ τα κεφάλαια που θα λάβουν δεν επιστρέφονται. Ουσιαστικά, υπάρχουν ακόμα χρήματα που διοχετεύονται σταδιακά στις πληττόμενες επιχειρήσεις και μέχρι το τέλος του έτους θα συνεχίσουν να λαμβάνουν κεφάλαια στήριξης.

Σε τροχιά ανάκαμψης

Είναι ενδεικτικό ότι οι περισσότεροι οργανισμοί, οίκοι αξιολόγησης, αλλά και η Ε.Ε. εκτιμούν ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας θα κινηθεί σε υψηλότερα επίπεδα. Η Ε.Ε. με τις θερινές προβλέψεις εκτιμά ότι το 2021 το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 4,3%, ενώ το IOBE στο βασικό σενάριο κάνει λόγο για αύξηση του ΑΕΠ κατά 5%-5,5%. Σε αυτό το πλαίσιο η κυβέρνηση φαίνεται να εκτιμά πως η χώρα θα παραμείνει στη φάση της ανάκαμψης που έχει μπει το τελευταίο δίμηνο.

Για παράδειγμα, στην οικοδόμη καταγράφεται αύξηση των νέων οικοδομικών αδειών, καθώς και αύξηση των μεταβιβάσεων. Σε αυτό συντελεί και η αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών, που τίθενται σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2022. Ακόμα και στον χώρο του λιανικού εμπορίου η δραστηριότητα είναι θετική. Οι πρώτες πληροφορίες αναφέρουν ότι τα έσοδα του Ιουνίου πήγαν πολύ καλύτερα από αυτά του Μαΐου και ένας ασφαλής δείκτης είναι αυτός των ηλεκτρονικών συναλλαγών, οι οποίες ήταν αυξημένες κατά περίπου 15% σε σχέση με αυτές του 2019.

στικά τις επιχειρήσεις που είχαν να επιδείξουν μείωση τζίρου κατά τους μήνες της πανδημίας, αγνόησε ή μάλλον τιμώρησε όσους τόλμησαν μια επένδυση μέσα στο 2020! Εδείξε δηλαδή στην πράξη την αδιαφορία του για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις, παρά το ότι σε κάθε ομιλία τους τα μέλη της κυβέρνησης τονίζουν την αξία της επιχειρηματικότητας και ακόμη περισσότερο της γυναίκαις επιχειρηματικότητας».

στήριξης. Ευρωπαίος αξιωματούχος δήλωνε την παραρμένη εβδομάδα ότι, βάσει των υφιστάμενων προβλέψεων για την ανάπτυξη και την εξέλιξη της πανδημίας, υπάρχει συναίνεση στο Eurogroup πως δεν απαιτούνται περαιτέρω οριζόντια μέτρα στήριξης. Ο ίδιος αξιωματούχος, ωστόσο, εξαιτίας της πιο μεταδοτικής παραλλαγής «Δέλτα». Η διασπορά της «Δέλτα», τόνισε ο Ιταλός επιτρόπος, είναι «μία γλαφυρή πενήθυμιση» ότι η απειλή της πανδημίας δεν έχει ακόμα απομακρυνθεί.

Ήδη έχει αποφασιστεί, χωρίς ενστάσεις, ότι η γενική ρήτρα διαφυγής, που έχει ανατεθεί την ισχύ του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, θα παραμείνει ενεργή και το 2022, με τους κανόνες να ισχύουν εκ νέου –εκτός συγκλονιστικού αιφνιτισμού– από το 2023. Ο κ. Τζεντίλνι, αλλά και ο πρόεδρος του Eurogroup, Παύλος Ντόνκοιου, έχουν επανειλημμένως υπογραμμίσει τη σημασία να αποφευχθεί η πρόωπη απόσυρση της δημοσιονομικής

Χαμηλώνει ο πήχυς για τον τουρισμό και την ανάπτυξη

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ολο και πιο ρεαλιστική φαίνεται για τους διεθνείς οίκους η πρόβλεψη της ελληνικής κυβέρνησης για ανάπτυξη φέτος στο 3,6%, λόγω των νέων τριγμών που εκτιμάται ότι θα προκαλέσει η μετάλλαξη «Δέλτα» στον τουρισμό το τρέχον πολύ κρίσιμο για τον κλάδο τρίμηνο. Με την πανδημία να καλπάζει και πάλι διεθνώς και ειδικά στην Ευρώπη, οι ελπίδες για σημαντική ανάκαμψη του τουρισμού το δίστημα Αυγούστου - Σεπτεμβρίου θαλάνουν, με τους οικονομολόγους που μιλούν στην «Κ» να εκτιμούν πως δεν αποκλείεται οι αριζίες να κινηθούν στο 30% των επιπέδων του 2019, αφαιρώντας τουλάχιστον 1,2% από την αύξηση του ΑΕΠ.

Όλοι οι διεθνείς οίκοι, οι οποίοι πρόσφατα «ανέβασαν» τις εκτιμήσεις τους για την ανάπτυξη στην Ελλάδα φέτος στο επίπεδο του 4,5%-6,5%, έθσαν ως αστερίσκο την πορεία της πανδημίας, με το ενδεχόμενο μία νέα μετάλλαξη να αλλάξει τα δεδομένα για τον τουρισμό, και άρα για την οικονομία, να αποτελεί τον μεγαλύτερο κίνδυνο.

Ο Φάμπιο Μπαλμπόνι, οικονομολόγος της HSBC, επισημαίνει στην «Κ» πως ο τουρισμός αποτελεί τον μεγαλύτερο κίνδυνο βραχυπρόθεσμα για χώρες όπως η Ελλάδα. Μπορεί το βασικό σενάριο της βρετανικής τράπεζας να είναι πως φέτος οι αφίξεις ξένων τουριστών θα φτάσουν το 40% των επιπέδων προ πανδημίας, ωστόσο οι επιπτώσεις της εξάπλωσης της «Δέλτα» μπορεί να σημαίνουν αρκετά χαμηλότερες επιδόσεις για τον κλάδο, και αυτό αυτόματα θα οδηγήσει σε καθοδική αναθεώρηση των προβλέψεων για την ανάπτυξη. Για παράδειγμα, στον πιθανό σενάριο που ο τουρισμός θα διαμορφωθεί τελικά στο 30% των επιπέδων του 2019, τότε, όπως τονίζει ο κ. Μπαλμπόνι, η HSBC θα υποβαθμίσει την πρόβλεψη του 4,5% για την ανάπτυξη στην Ελλάδα φέτος τουλάχιστον κατά 1,2%, δηλαδή στο 3,4%. Και προσθέτει πως οι προβλέψεις για το ελληνικό ΑΕΠ περιβάλλονται από τεράστια αβεβαιότητα αυτήν τη στιγμή και δεν αποκλείεται να δούμε στο επόμενο δίστημα πτωτικές αναθεωρήσεις.

Για την Ελλάδα, το επίπεδο του τουρισμού είναι ιδιαίτερα σημαντικό παρά το γεγονός ότι το δημοσιονομικό και νομισματικό περιβάλλον είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό αυτήν τη στιγμή, σημειώνει στην «Κ» η κ. Ραφαέλα Τενκόνι, ιδρύτρια της Ada Economics και επικεφαλής οικονομολόγος της Wood & Co. Σύμφωνα με τις έως τώρα εκτιμήσεις της, οι τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα φέτος θα κινηθούν στο 40% των επιπέδων του 2019 και θεωρεί ότι αυτό είναι ακόμη εφικτό – υπό

την προϋπόθεση ότι όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. δεν είναι πρόθυμα να διαταράξουν πάρα πολύ τη θερινή περίοδο. Ετσι, κατά την κ. Τενκόνι, η πρόβλεψη της ελληνικής κυβέρνησης για 3,6% ανάπτυξη φέτος φαίνεται ρεαλιστική. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος, όπως επισημαίνει, είναι ένα μόνιμο μοτίβο lockdowns για πολύ καιρό ακόμη, λόγω των μεταλλάξεων, έτσι εκφράζει ανησυχίες ότι η πρόβλεψη της Wood για αύξηση του ΑΕΠ στο 5,3% το 2022 και στο 6,5% το 2023 για την Ελλάδα υπάρχει ο κίνδυνος να υποβαθμιστεί σε 3,6% και 4,1% αντίστοιχα.

Εως τις αρχές του Ιουλίου η τουριστική δραστηριότητα στην Ελλάδα είχε πολύ καλή πορεία, ωστόσο η εξάπλωση της μετάλλαξης «Δέλτα» αρχίζει και αποτελεί απειλή για τον τουρισμό στη χώρα, όπως και στον υπόλοιπο Νότο, σημειώνει στην «Κ» ο Τόμας Ντβόρακ, οικονομολόγος

Στο επίπεδο του 3,6% «βλέπουν» την ανάπτυξη φέτος οι διεθνείς οίκοι.

της Oxford Economics. Ο οίκος έχει επισημάνει πως ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τον τουρισμό είναι οι νέες πιο μεταδοτικές μεταλλάξεις, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε νέο γύρο περιορισμών, ιδίως στα διεθνή ταξίδια.

Ωστόσο, δεν γνωρίζουμε ακόμη πώς θα αντιδράσουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής καθώς υπάρχει πλέον μια αρκετά ευρεία κάλυψη εμβολίων στον πληθυσμό, σημειώνει ο οικονομολόγος. Σύμφωνα με τον δείκτη κινητικότητας του τουρισμού της Oxford Economics, φαίνεται πως υπήρξε πλεονίασμα στασιμότητας στον τουρισμό σε χώρες όπου τα κρούσματα έχουν εκτιναχθεί (π.χ. Κύπρος, Πορτογαλία). Όμως, καθώς η κάλυψη εμβολίων αυξάνεται καθημερινά, οι τουρίστες αναμένεται να αποθαρρυνθούν λιγότερο από την αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων. Η Ελλάδα επηρεάζεται ελαφρώς λιγότερο από την απουσία τουριστών από το Ηνωμένο Βασίλειο σε σύγκριση με την Πορτογαλία ή την Ισπανία.

«Η εξάπλωση της «Δέλτα» θα έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στον τουρισμό και κατ' επέκταση στην οικονομία της Ελλάδας, αλλά η έκτασή του εξαρτάται πραγματικά από το πώς θα «απαντήσουν» οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι καταναλωτές», υπογραμμίζει ο κ. Ντβόρακ, προσθέτοντας πως οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ήταν περίπου στο 45% των επιπέδων του 2019 τον Ιούνιο και την πρώτη εβδομάδα του Ιουλίου άγγιξαν το 60%.

Μεγάλες χαμένες οι νεοσύστατες επιχειρήσεις

Οι επιχειρήσεις που συστάθηκαν το 2020 ήταν οι χαμένες των κρατικών μέτρων στήριξης. Το γεγονός ότι στα περισσότερα προγράμματα απαραίτητος όρος ήταν η μείωση του τζίρου σε σύγκριση με το 2019, τις εξαιρούσε από τα κρατικά δάνεια. Κατάφεραν, ωστόσο, να λάβουν το ελάχιστο ποσό (2.000 ευρώ) στις δύο τελευταίες επιστρεπτές προκαταβολές. Είναι ενδεικτική η περίπτωση (γυμναστήριο) που επένδυσε τον Ιούλιο του 2020 το

ποσό των 300.000 ευρώ. Λόγω του COVID-19, στις 2 Νοεμβρίου του ίδιου έτους η εταιρεία μπήκε σε αναστολή λειτουργίας και παρέμεινε κλειστή έως τις 31 Μαΐου 2021, που δόθηκε το πρόστιμο φως για την επανέναρξη των γυμναστηρίων (με περιορισμούς όρους). Ως νέα επιχείρηση και χωρίς στοιχεία τζίρου για προηγούμενα έτη, η επιχείρηση έλαβε στο πρόγραμμα επιστρεπτές προκαταβολής το ποσό των 2.000 ευρώ στην προκαταβολή

6 και άλλα 2.000 ευρώ στην προκαταβολή 7 (από τα οποία το 50% είναι προς επιστροφή).

Στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, ειδικό για γυμναστήρια, ανακοινώθηκε ότι μόνο οι επιχειρήσεις με έναρξη πριν από 1/1/2020 θα συμπεριληφθούν. Έχει γίνει αίτηση για επιστροφή του ΦΠΑ της επένδυσης στις αρχές Μαΐου η οποία δεν έχει ακόμα εγκριθεί. Όπως τονίζει η επιχειρηματίας: «Το κράτος, που πράγματι στήριξε ουσια-

Ανησυχίες για επιβράδυνση της ανάκαμψης στην Ε.Ε. εξαιτίας της μετάλλαξης «Δέλτα»

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ατενίζει το δεύτερο μισό του 2021 με αισιοδοξία στο οικονομικό μέτωπο. Στις θερινές προβλέψεις της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε σημαντικά προς τα πάνω τις εκτιμήσεις για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας φέτος, σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις στα μέσα Μαΐου. Το ΑΕΠ της Ε.Ε. και της Ευρωζώνης αναμένεται πλέον να μεγεθυνθούν κατά 4,8% το 2021, έναντι προβλέψεων 4,2% και 4,3% αντίστοιχα τον Μάιο.

Ωστόσο, η ραγδαία εξάπλωση της παραλλαγής «Δέλτα» δημιουργεί ανησυχίες για ανακοπή της ορμητικής ανάκαμψης και για την προοπτική επαναφοράς αυστηρών περιορισμών μέτρων – και παράταξης των δημοσιονομικών πολιτικών στήριξης της οικονομίας, που ήδη έχουν οδηγήσει σε μεγάλη αύξηση των ελλείμ-

Το φθινόπωρο ξεκινάει η μάχη για την αναθεώρηση των δημοσιονομικών κανόνων.

μάτων και των δημόσιου χρέους των κρατών-μελών.

Με το πραγματικό ΑΕΠ της Ε.Ε. να εκτιμάται πλέον ότι θα επιστρέψει στα προ κρίσης επίπεδα κατά το 8^ο τρίμηνο του 2021 –ένα τρίμηνο νωρίτερα από την εκτίμηση των εαρινών προβλέψεων– αναμένεται να ενταθούν οι δύσκολες διαβουλεύσεις για την αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) και την πορεία προς τη δημοσιονομική εξυγίανση μετά την πανδημία.

Όπως σημείωσε στη συνέντευξη Τύπου για την παρουσίαση των θερινών προβλέψεων ο επιτρώπος Οικονομίας της Ε.Ε., Πάολο Τζεντίλνι, χάρη στην πρόοδο των

εμβολιασμών και την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων καταστολής του ιού, ο αριθμός των κρουσμάτων COVID-19 στην Ε.Ε. «μειώνεται σταθερά από τις αρχές Απριλίου». Ωστόσο, πρόσθεσε, «τα πιο πρόσφατα στοιχεία δείχνουν σημαντικές αυξήσεις σε ορισμένα κράτη-μέλη, εξαιτίας της πιο μεταδοτικής παραλλαγής «Δέλτα»». Η διασπορά της «Δέλτα», τόνισε ο Ιταλός επιτρώπος, είναι «μία γλαφυρή πενήθυμιση» ότι η απειλή της πανδημίας δεν έχει ακόμα απομακρυνθεί.

Ήδη έχει αποφασιστεί, χωρίς ενστάσεις, ότι η γενική ρήτρα διαφυγής, που έχει ανατεθεί την ισχύ του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, θα παραμείνει ενεργή και το 2022, με τους κανόνες να ισχύουν εκ νέου –εκτός συγκλονιστικού αιφνιτισμού– από το 2023. Ο κ. Τζεντίλνι, αλλά και ο πρόεδρος του Eurogroup, Παύλος Ντόνκοιου, έχουν επανειλημμένως υπογραμμίσει τη σημασία να αποφευχθεί η πρόωπη απόσυρση της δημοσιονομικής

στήριξης. Ευρωπαίος αξιωματούχος δήλωνε την παραρμένη εβδομάδα ότι, βάσει των υφιστάμενων προβλέψεων για την ανάπτυξη και την εξέλιξη της πανδημίας, υπάρχει συναίνεση στο Eurogroup πως δεν απαιτούνται περαιτέρω οριζόντια μέτρα στήριξης. Ο ίδιος αξιωματούχος, ωστόσο, εξαιτίας της πιο μεταδοτικής παραλλαγής «Δέλτα». Η διασπορά της «Δέλτα», τόνισε ο Ιταλός επιτρώπος, είναι «μία γλαφυρή πενήθυμιση» ότι η απειλή της πανδημίας δεν έχει ακόμα απομακρυνθεί.

Ήδη έχει αποφασιστεί, χωρίς ενστάσεις, ότι η γενική ρήτρα διαφυγής, που έχει ανατεθεί την ισχύ του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, θα παραμείνει ενεργή και το 2022, με τους κανόνες να ισχύουν εκ νέου –εκτός συγκλονιστικού αιφνιτισμού– από το 2023. Ο κ. Τζεντίλνι, αλλά και ο πρόεδρος του Eurogroup, Παύλος Ντόνκοιου, έχουν επανειλημμένως υπογραμμίσει τη σημασία να αποφευχθεί η πρόωπη απόσυρση της δημοσιονομικής

Ελαφρύνσεις και κίνητρα για συγχωνεύσεις

Στη Βουλή, το φθινόπωρο, νέο φορολογικό νομοσχέδιο που ανοίγει τον δρόμο για την πρώτη δόση από το Ταμείο Ανάκαμψης

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Κίνητρα για συγχωνεύσεις επιχειρήσεων –φορολογικά και χρηματοδοτικά–, νέοι συντελεστές υπολογισμού του ΕΝΦΙΑ και του συμπληρωματικού φόρου ακινήτων, υπεραποσβέσεις για τις πράσινες και τις ψηφιακές επενδύσεις, αλλά και νέο πλαίσιο τόνωσης των ηλεκτρονικών συναλλαγών, σχεδιάζεται να αποτελέσουν τη «βάση» ενός νέου φορολογικού νομοσχεδίου, το οποίο θα κατατεθεί το φθινόπωρο στη Βουλή «συνδυεύνοντας» τον προϋπολογισμό της επόμενης χρονιάς.

Πρόκειται για φορολογικές αλλαγές για τις οποίες η κυβέρνηση έχει ήδη δεσμευθεί, και μάλιστα όχι μόνο σε πολιτικό επίπεδο: κίνητρα συγχωνεύσεων, τόνωση ηλεκτρονικών πληρωμών και υπεραποσβέσεις α-

ποτελούν τα τρία από τα πρώτα μέτρα που θα πρέπει να υλοποιηθούν μέσα στο γ' τρίμηνο της φετινής χρονιάς, προκειμένου να ανοίξει ο δρόμος για την εκταμίευση της πρώτης δόσης από το Ταμείο Ανάκαμψης, συνολικού ύψους 3,5 δισ. ευρώ. Ένα από τα ενδεχόμενα που εξετάζονται είναι οι διατάξεις να μην έρθουν α-ποσπασματικά στη Βουλή, αλλά να ενταχθούν σε ένα συνολικό νομοσχέδιο το οποίο είναι πιθανό να «φιλοξενηθεί» και άλλες μειώσεις φορολογικών συντελεστών. Εκτός από τη μείωση του συντελεστή φορολόγησης των νομικών προσώπων και της προκαταβολής φόρου που έχουν ήδη νομοθετηθεί, έχει ήδη εξαγγελθεί το «πάγωμα» της εισφοράς αλληλεγγύης και για την επόμενη χρονιά, τουλάχιστον για τους απασχολούμενους στον ιδιωτικό τομέα.

Κριτήριο για το τελικό περιεχόμενο του φορολογικού νομοσχεδίου θα είναι και ο εκτιμώμενος δημοσιονομικός χώρος του 2022.

Κριτήριο για το τελικό περιεχόμενο του φορολογικού νομοσχεδίου θα είναι και ο δημοσιονομικός χώρος που θα κριθεί ότι είναι διαθέσιμος για την επόμενη χρονιά. Το εύρος εξαρτάται από την επίπτωση που θα έχουν οι νέες αντικειμενικές αξίες στον ΕΝΦΙΑ, από τις διαβουλεύσεις με τους θεσμούς επί του προϋπολογισμού της επόμενης χρονιάς, αλλά και επί της

τρόπης που θα πάρει η πανδημία τους επόμενους μήνες.

Η έκπτωση φόρου 30% επί των ηλεκτρονικών πληρωμών που θα γίνουν σε ομάδες ύποπτες για φοροδιαφυγή θα είναι ένα από τα μέτρα που σχεδιάζεται να υλοποιηθούν από το νέο έτος, προκειμένου να περιοριστεί το λεγόμενο «κενό του ΦΠΑ» (ο.σ. το ποσό ΦΠΑ που θα έπρεπε να εισπράττει το Δημόσιο βάσει των πραγματικών συναλλαγών και το οποίο δεν καταλήγει ποτέ στο ταμείο του λόγω της μη έκδοσης αποδείξεων).

Σχεδιάζεται επίσης η παροχή κινήτρων στους φορολογουμένους ώστε να συμβάλουν στον εντοπισμό των αδελτών ταμειακών μηχανών, αλλά και η πλήρης αναμόρφωση της λεγόμενης «φορολογίας», η οποία εκτιμάται πως πλέον έχει

ολοκληρώσει τον κύκλο της. Τα κίνητρα συγχωνεύσεων θα είναι χρηματοδοτικά για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις –καθώς από τη στιγμή που ενεργοποιηθούν για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις ο συντελεστής 9%, το φορολογικό κίνητρο δεν είναι ιδιαίτερα ισχυρό –και φορολογικό για τις μεσαίες και μεγαλύτερες επιχειρήσεις: κυρίως προσωπικές και ανώνυμες εταιρείες ή ΙΚΕ που θα πληρώνουν φόρο με βάση τον νέο συντελεστή του 22%.

Τα κίνητρα θα τεθούν σε εφαρμογή από το νέο έτος, με τη συγκεκριμένη αλλαγή να συνδέεται άμεσα με την εκταμίευση της πρώτης δόσης του Ταμείου Ανάκαμψης. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και με τις υπεραποσβέσεις. Το μέτρο θα αφορά επενδύσεις πράσινου και ψηφιακού χαρακτήρα, που θα πραγματοποιηθούν κυ-

ρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Και αυτό το μέτρο θα ισχύσει από την 1/1/2022 και θα έχει ως αποτέλεσμα την ταχύτερη απόσβεση αυτών των επενδύσεων, καθώς πρακτικά, εκτός από την αύξηση των κερδών, απόσβεση θα γίνεται και μέσα από τη μείωση των φόρων.

Τα πρώτα στοιχεία της ΑΑΔΕ δείχνουν ότι οι αλλαγές των φορολογικών συντελεστών του ΕΝΦΙΑ και των συμπληρωματικού φόρου θα είναι εκτεταμένες, καθώς οι νέες αντικειμενικές αξίες προσαυξάνουν τη φορολόγητα αξία των ακινήτων κατά περισσότερο από 100 δισ. ευρώ.

Αυτό σημαίνει ότι δημιουργείται αρκετός δημοσιονομικός χώρος (ο.σ. ενδεχομένως και άνω των 500 εκατ. ευρώ) για να χρηματοδοτηθούν οι μειωμένοι συντελεστές υπολογισμού του ΕΝΦΙΑ.

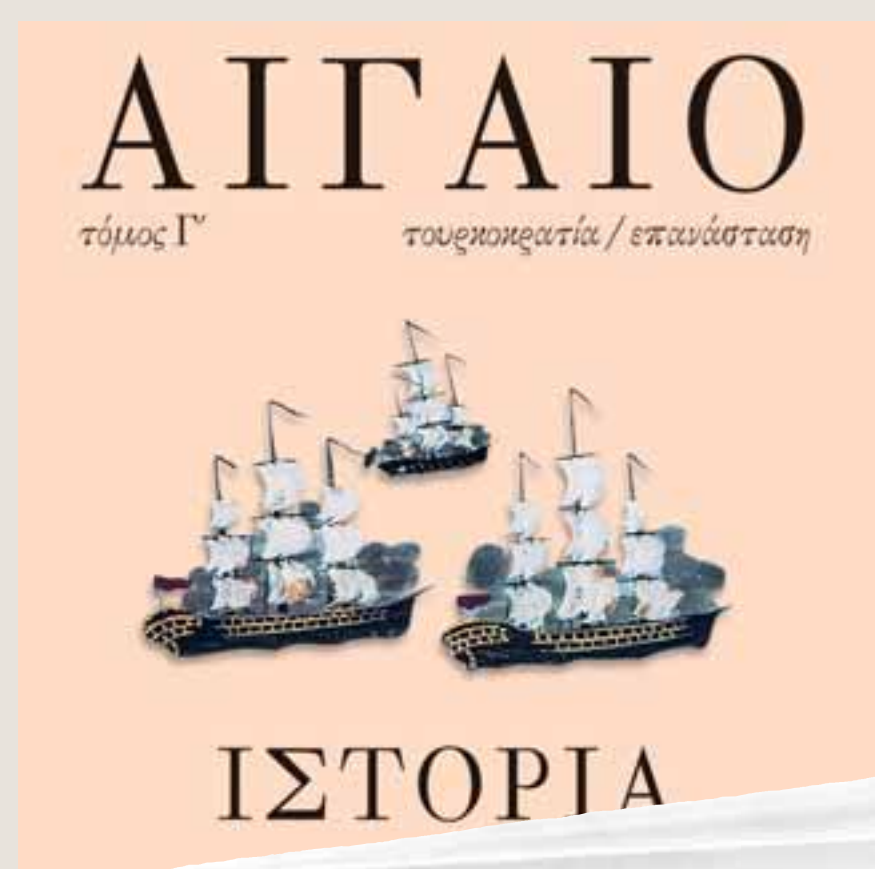
ΑΙΓΑΙΟ

Ένα συναρπαστικό ταξίδι στον χρόνο

ΚΥΡΙΑΚΗ
18/7

ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Επιμέλεια

«Βουτιά» τζίρου και φορολογικών εσόδων λόγω πανδημίας

Οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις

δηλώνουν χαμηλότερα κέρδη ή ζημίες

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Μειωμένο φόρο σε σύγκριση με το 2019 θα καταβάλει το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις πρώτες δηλώσεις που έχουν υποβληθεί για τα κέρδη του 2020, ενώ αρκετές θα είναι και όσες κατέγραψαν σημαντικές ζημίες το προηγούμενο έτος. Η υγειονομική κρίση και τα παρατεταμένα lockdowns συρρίκνωσαν τους τζίρους των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα περίπου 8 στις 10 να δηλώνουν χαμηλότερα κέρδη ή ζημίες. Είναι ενδεικτικό ότι ο προϋπολογισμός αρχικά προβλέπε έσοδα από τα νομικά πρόσωπα ύψους 4,48 δισ. ευρώ, για να αναθεωρηθεί λίγο αργότερα στα 2,6 δισ. ευρώ και πλέον με τις τελευταίες εκτιμήσεις που αναλύονται στο μεσοπρόθεσμο σχέδιο ο στόχος είναι να εισπραχθούν περί τα 2,3 δισ. ευρώ, μετά την απόφαση να μειωθεί και φέτος η προκαταβολή φόρου περίπου κατά 900 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, από τα κέρδη του 2018 τα οποία οδήγησαν σε πρόσθετους φόρους ύψους 4,36 δισ. ευρώ, το 2019 έπεσαν στα 3,4 δισ. ευρώ, ενώ για το 2020 υπολογίζεται να κυμανθούν, όπως προαναφέρθηκε, στα 2,3 δισ. ευρώ.

Δηλαδή οι εισπράξεις του Δημοσίου θα συρρικνωθούν κατά περίπου 45%-50% συγκριτικά με τις εισπράξεις του 2019 (κέρδη 2018).

Σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου

Οικονομικών, 800.000 επιχειρήσεις (νομικά πρόσωπα, ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες) έχουν υποστεί σημαντικές απώλειες τζίρου από την αρχή της πανδημίας, εξέλιξη που συνεχίσθηκε κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους. Από τις επιχειρήσεις αυτές οι 210.000 είχαν κλείσει το προηγούμενο έτος με κρατική εντολή και οι υπόλοιπες περίπου 600.000 βρίσκονται στους πληττόμενους ΚΑΔ που έχει ανακοινώσει η κυβέρνηση. Από τα στοιχεία της Αναξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων προκύπτει ότι δεκάδες κλάδοι της οικονομίας κατέγραψαν μείωση τζίρου που φθάνει έως και 65%.

Σημειώνεται ότι φέτος οι επιχειρήσεις θα προκαταβάλουν το 70% του φόρου που θα προκύψει, ενώ οι νέες επιχειρήσεις για τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας τους 35%. Η μείωση της προκαταβολής φόρου για δεύτερο συνεχόμενο έτος βοηθάει τις επιχειρήσεις να σταθούν όρθιες την επόμενη μέρα μετά το άνοιγμα της αγοράς. Με βάση τις νέες ρυθμίσεις, επιχείρηση που παρουσιάζει για πρώτη φορά φορολογητέα κέρδη ύψους 30.000 ευρώ θα πληρώσει φόρο στο ελληνικό Δημόσιο ύψους 7.200 ευρώ. Αντίστοιχα και η προκαταβολή φόρου ήταν 7.200 ευρώ. Συνολο δηλαδή 14.400 ευρώ. Με τις αλλαγές που αποφασίσθηκαν, η ανωτέρω επιχείρηση για φόρο ύψους 7.200 ευρώ θα προκαταβάλει για το επόμενο έτος το ποσό των 5.040 ευρώ. Συ-

Σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, 800.000 επιχειρήσεις (νομικά πρόσωπα, ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες) έχουν υποστεί σημαντικές απώλειες τζίρου από την αρχή της πανδημίας.

Σημαντικά λιγότερους φόρους θα καταβάλουν φέτος επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες.

νολικά θα πληρώσει 12.240 ευρώ. Το όφελος δηλαδή ανέρχεται στο ποσό των 2.160 ευρώ. Και οι ελεύθεροι επαγγελματίες θα έχουν σημαντικά όφελη, καθώς για αυτούς μειώνεται η προκαταβολή φόρου στο 55%. Για παράδειγμα, επαγγελματίας που παρουσιάζει για πρώτη φορά κέρδη 15.000 ευρώ θα πληρώσει φόρο 2.000 ευρώ. Αντίστοιχα είναι και η προκαταβολή φόρου. Συνολικά ο φόρος φθάνει στο ποσό των

4.000 ευρώ. Με τη μείωση της προκαταβολής φόρου θα πληρώσει συνολικά 3.100 ευρώ. Δηλαδή θα έχει όφελος 900 ευρώ.

Μεγάλες επιστροφές φόρου

Λιγότερους φόρους θα καταβάλει φέτος σχεδόν το σύνολο των ελεύθερων επαγγελματιών, ενώ δεκάδες χιλιάδες θα έχουν και μεγάλες επιστροφές φόρων. Η μείωση του πρώτου φορολογικού συντελεστή, η αναστολή της εισφοράς αλληλεγγύης και η μείωση της προκαταβολής φόρου συρρικνώνουν τους φόρους για τις ατομικές επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες. Το γεγονός δε ότι στους περισσότερους επαγγελματίες γίνεται παρακράτηση 20% θα οδηγήσει σε μεγάλες επιστροφές φόρων. Όλες αυτές οι παρεμβάσεις θα περιορίσουν και τα έσοδα του προϋ-

πολογισμού, κάτι που θα φανεί κατά την εκκαθάριση των φετινών φορολογικών δηλώσεων. Συγκεκριμένα, οι παρεμβάσεις που μειώνουν τους φόρους είναι:

- Μείωση του κατώτατου συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από το 22% στο 9% για ετήσια εισοδήματα μέχρι 10.000 ευρώ και μειώσεις φορολογικών συντελεστών από τα επίπεδα του 29%, του 37% και του 45% στα επίπεδα του 28%, του 36% και του 44%, για ετήσια εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ.
- Αναστολή εφαρμογής της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, η οποία επιβάλλεται στα καθαρά εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ.
- Μείωση του συντελεστή υπολογισμού της προκαταβολής φόρου εισοδήματος από το 100% στο 55%.

Οι προτάσεις των κοινωνικών εταίρων

Διατήρηση κατώτατου μισθού στα 650 ευρώ προτείνει το ΚΕΠΕ

Η «Κ» αποκαλύπτει το πόρισμα της επιτροπής εμπειρογνομένων

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Επιφυλακτική εμφανίζεται η επιτροπή εμπειρογνομένων στην πρότασή της για τη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού και ημερομισθίου το 2021, με αποτέλεσμα στο τελικό σχέδιο πορίσματος διαβούλευσης που κατατέθηκε στο υπουργείο Εργασίας, και αποκαλύπτει η «Κ», να περιλαμβάνεται ένα εύρος επιλογών, με αυξήσεις από 0% έως και 4%.

Η οριστική απόφαση ανήκει στον υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Κωστή Χατζηδάκη, ο οποίος θα λάβει υπόψη την πρόταση, που βέβαια δεν είναι δεσμευτική. Βάσει του θεσμοθετημένου χρονοδιαγράμματος, οι τελικές αποφάσεις πρέπει να ληφθούν έως το τέλος του μηνός, προκειμένου να γίνει η σχετική εισήγηση στο υπουργικό συμβούλιο και να υπογραφεί η απαιτούμενη υπουργική απόφαση.

Η έντονη αβεβαιότητα και η υψηλή ανεργία δεν αφήνουν περιθώρια για αυξήσεις, εκτιμά το Κέντρο.

Η διαδικασία προβλέπει αρχικά τη σύνταξη υπομνημάτων από τους κοινωνικούς εταίρους, επιστημονικούς και ερευνητικούς φορείς, διαβούλευση και υποβολή των τελικών θέσεων καθώς και των σχετικών εκθέσεων στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) για τη σύνταξη σχεδίου πορίσματος διαβούλευσης.

Το πόρισμα συντάχθηκε σε συνεργασία με επιτροπή αποτελούμενη από πέντε ανεξάρτητους εμπειρογνοήμονες σε θέματα οικονομίας και κυρίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων.

Στο τελικό σχέδιο, που παρουσιάζει η «Κ», κάποια από τα μέλη της επιτροπής έδωσαν περισσότερη έμφαση στην οικονομική αβεβαιότητα και στο γεγονός ότι το 2020 υπήρξε έτος αποπληθωρισμού και γενικά μεγάλης (αν και παροδικής και όχι συστημικής) ύφεσης.

Αλλα μέλη, αντιθέτως, έδωσαν περισσότερη έμφαση στις επιπτώσεις προβλέψεις εθνικών και διεθνών φορέων και οργανισμών που κάνουν λόγο για μια διαφανόμενη ραγδαία ανάκαμψη, στη γενική τάση αύξησης του κατώτατου μισθού

που εμφανίζεται σχεδόν παντού στην Ευρώπη ακόμα και σε καθεστώς πανδημίας, αλλά και στη –συνολικά– θετική αποτίμηση της αύξησης του 2019.

Συνεπώς, ορισμένα μέλη της επιτροπής προτείνουν, υπό τις παρούσες συνθήκες, τη διατήρηση αμετάβλητου του νυν ισχύοντος κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, ενώ άλλα μέλη της επιτροπής προτείνουν αύξηση του σε ποσοστό έως και 4%. Το ΚΕΠΕ θεωρεί ότι, εφόσον αποκατασταθεί η ομαλότητα στην οικονομία και αυτή καταγράψει συστηματικά θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης του κατώτατου μισθού. Την τρέχουσα περίοδο όμως, με την έντονη αβεβαιότητα που υπάρχει καθώς η οικονομία ακόμα έχει περιορισμούς στη λειτουργία της και τα μέτρα στήριξης συνεχίζουν να υφίστανται, εκτιμά ότι δεν είναι σκόπιμο να υπάρξει κάποια επιπλέον διαταραχή στην αγορά εργασίας και συνιστά να διατηρηθεί ο κατώτατος μισθός στα 650 ευρώ.

«Οχι» σε αύξηση

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας που οφείλει να λάβει υπόψη ο καθορισμός του επιπέδου του κατώτατου μισθού, σύμφωνα με τα μέλη που τάχθηκαν υπέρ της διατήρησής του στα ίδια επίπεδα, είναι:

- Το εξαιρετικά υψηλό ποσοστό ανεργίας, αποτέλεσμα της κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας: περισσότερο από το 16% του εργατικού δυναμικού ήταν άνεργο το 2019 και το 2020.
- Η τεράστια και συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση λόγω της πανδημίας: το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 8,2% το 2020, ενώ η προβλεπόμενη (σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) ανάπτυξη κατά 4,1% για το τρέχον έτος δεν επαρκεί για την ανάκτηση των απωλειών της πανδημίας, καθώς το πραγματικό ΑΕΠ για το 2021 προβλέπεται να είναι 4,5% χαμηλότερο από ό,τι το 2019.
- Η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα σχετικά με την πορεία επανεκκίνησης της οικονομίας λόγω και των νέων μεταλλάξεων.

Δεδομένων τούτων, οι υποστηρικτές της μη αύξησης εκτιμούν πως οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις μιας αύξησης του κατώτατου μισθού στην απασχόληση είναι σημαντικές, ιδίως στο τρέχον καθεστώς υψηλής ανεργίας, οικονομικής ύφεσης και αβεβαιότητας για την ανάκαμψη της οικονομίας.

Στην περίπτωση δε που η πανδημία υποχωρήσει και η οικονομία ανακάμψει

δυναμικά, τότε υποστηρίζουν ότι θα υπάρξει η ευκαιρία να αναπροσαρμοστεί ο κατώτατος μισθός σε επόμενο χρόνο.

Επισημαίνουν, μάλιστα, ότι το καθάρ εισόδημα των χαμηλόμισθων ιδιωτικού τομέα έχει αυξηθεί κατά 2,5% σε πραγματικούς όρους μετά το 2019, παρά το «πάγωμα» του κατώτατου μισθού, λόγω της μείωσης των εργατικών ασφαλιστικών εισφορών και της μείωσης του επιπέδου τιμών.

«Ναι» σε αύξηση

Στον αντίποδα, κατά άλλη άποψη, που υποστηρίχθηκε από άλλα μέλη της επιτροπής, μια αύξηση του κατώτατου μισθού σε ποσοστό έως και 4% θα ήταν συνολικός επωφελής για την ελληνική οικονομία. Ειδικότερα, η άποψη αυτή, χωρίς να παραβλέπει τις παραπάνω επισημάνσεις, παρατηρεί ότι:

- Στη δημόσια συζήτηση ενίοτε δημιουργείται μια πλαστή εντύπωση για το μέγεθος της οικονομίας που επηρεάζεται ουσιαστικά από τον κατώτατο μισθό.
- Ακόμη και η έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας δεν δημιουργεί ανησυχία για σημαντικά αντιαναπτυξιακά αποτελέσματα από μια περαιτέρω αύξηση του κατώτατου μισθού.
- Η Ελλάδα είναι το μοναδικό κράτος-μέλος της Ε.Ε., με εξαίρεση την Εσθονία, που δεν έχει αυξήσει τον κατώτατο μισθό κατά την περίοδο 2020-2021.
- Η χώρα βρίσκεται σε καθεστώς δε

facto δημοσιονομικής επέκτασης και θα υπάρξει σημαντική εισροή κεφαλαίων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικόπτας.

- Οι προβλέψεις των διεθνών οργανισμών και της ελληνικής κυβέρνησης για την ανάκαμψη της οικονομίας συγκλίνουν σε μεγάλο ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ εντός του 2021 (έως και 4%) και ακόμα μεγαλύτερο το 2022 (έως και 6%).
- Η ανεργία ακολουθεί πτωτική τάση εδώ και τουλάχιστον μία πενταετία και, παρά τη στασιμότητα το τελευταίο έτος, η πρόβλεψη των οικονομικών φορέων είναι για συνέχιση της πτωτικής της τάσης και τα επόμενα έτη (14,4% το 2022 και 13,2% το 2023, σύμφωνα με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής).
- Την περίοδο της κρίσης της πανδημίας πραγματοποιήθηκε αύξηση των αποταμιεύσεων και η εκτίμηση είναι για αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων (κατά 7% το 2021) και της ιδιωτικής κατανάλωσης (2,6% το 2021).
- Οι αποπληθωριστικές τάσεις υποχωρούν και υπάρχουν προβλέψεις ήδη για μια μικρή αύξηση του τιμariθμου το 2021 και μεγαλύτερη το 2022.

Στη βάση των παραπάνω παραδοχών, οι ειδικοί συνάγουν το συμπέρασμα ότι μια αύξηση του κατώτατου μισθού σε ποσοστό έως και 4% (ενώ προτάθηκε και αύξηση έως και 5%) θα στείλει ένα θετικό μήμα για την επανεκκίνηση της οικονομίας.

Αμεσες οι επιπτώσεις στην απασχόληση

Αρνητικές συνέπειες στην απασχόληση ενδέχεται να έχει μια αύξηση του κατώτατου μισθού, που οδηγεί σε αύξηση της πίεσης στο μισθολογικό κόστος. Ιδιαίτερα στην παρούσα συγκυρία, μια πιθανή αναπροσαρμογή προς τα πάνω του κατώτατου μισθού θα αύξανε την πίεση σε κλάδους που ήδη πλήττονται από την πανδημία, με πιθανές σημαντικές επιπτώσεις στην απασχόληση, επισημαινει η Τράπεζα της Ελλάδος, που κατέθεσε κι αυτή έκθεση προκειμένου να συμβάλει στη δημόσια διαβούλευση για τον κατώτατο μισθό. Στο ίδιο συμπέρασμα φτάνει πως καταλήγει και η Παγκόσμια Τράπεζα, ενώ και το ΚΕΠΕ τονίζει πως η σχέση μεταξύ του κατώτατου μισθού και της απασχόλησης διαφοροποιείται ανάλογα

με τα επίπεδα οικονομικής συγκυρίας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΚΕΠΕ, η επίδραση του κατώτατου μισθού στην απασχόληση σε περιόδους βαθιάς ύφεσης μπορεί να ξεπεράσει το -0,2, ενώ όσο καλύτερευουν οι προοπτικές ανάπτυξης η επίδραση του κατώτατου μισθού αποδυναμώνεται, αν και συνεχίζει να είναι αρνητική.

Είναι ενδιαφέρον ότι μόνο όταν το ΑΕΠ φτάσει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, και ειδικότερα ξεπεράσει το 0,5%, ο κατώτατος μισθός φαίνεται να μην έχει κάποια στατιστικά σημαντική επίδραση στην απασχόληση, επισημαινουν οι μελετητές.

Το εύρημα αυτό σε κάποιο βαθμό εξηγεί γιατί η αξιολογη αύξηση του κα-

τώτατου μισθού τον Φεβρουάριο του 2019 δεν φαίνεται να επηρέασε σημαντικά την απασχόληση.

Βέβαια αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι δεν επηρέασε και τον ρυθμό με τον οποίο η απασχόληση αυξανόταν. Δεδομένου ότι ο κατώτατος μισθός επηρεάζει τον μέσο μισθό και αυτός με τη σειρά του τον σχετικό ρυθμό μεταβολής της απασχόλησης κάθε κλάδου, οι μελετητές εκτιμούν ότι μπορεί ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης να ανακόπηκε λόγω της γενναίας αύξησης του κατώτατου μισθού τον Φεβρουάριο του 2019. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγει τόσο ο αξιολόγησης της Παγκόσμιας Τράπεζας όσο και η έκθεση αξιολόγησης της ΤτΕ. Μάλιστα, για τις μικρές επιχειρήσεις η επί-

δραση του κατώτατου μισθού στην απασχόληση εκτιμάται αρνητική, κοντά στο -0,17, και καθίσταται στατιστικά ασήμαντη όταν η μεταβολή του ΑΕΠ φτάνει περίπου στο 6%. Στην πράξη, η μελέτη επισημαίνει ότι οι μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν το 85% των εργαδωτών, αλλά απασχολούν το 26% των μισθωτών, είναι ευαίσθητες σε μεταβολές του κατώτατου μισθού ακόμα και σε περιόδους ανάπτυξης.

Πολλά δε μάλλον σε περιβάλλον πανδημίας και μάλιστα όταν αποδεικνύεται ότι οι θέσεις εργασίας σε αναστολή είναι συγκριτικά περισσότερες σε κλάδους και επιχειρήσεις όπου το ποσοστό των αμειβομένων με κατώτατο μισθό είναι επίσης υψηλό.

Παραδείγματα

- **Ελεύθερος** επαγγελματίας με ακαθάριστα έσοδα 18.000 ευρώ. Ο ανωτέρω δηλώνει δαπάνες ύψους 3.000 ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι θα φορολογηθεί για το ποσό των 15.000 ευρώ. Στην επαγγελματία έγινε παρακράτηση φόρου 20%, δηλαδή 4.000 ευρώ. Ο φόρος που προκύπτει ανέρχεται σε 2.000 ευρώ και με το τέλος επιτηδεύματος φθάνει τις 2.650 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο επαγγελματίας θα έχει επιστροφή φόρου 1.350 ευρώ.
- Ελεύθερος επαγγελματίας με ακαθάριστα έσοδα 35.000 ευρώ. Ο ανωτέρω δηλώνει δαπάνες ύψους 10.000 ευρώ. Θα φορολογηθεί για το ποσό των 25.000 ευρώ. Στον επαγγελματία έγινε παρακράτηση φόρου 20% ή, διαφορετικά, 7.000 ευρώ. Ο φόρος που προκύπτει ανέρχεται σε 4.500 ευρώ και με το τέλος επιτηδεύματος φθάνει τις 5.150 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, ο επαγγελματίας θα έχει επιστροφή φόρου 1.850 ευρώ.
- Ελεύθερος επαγγελματίας είχε καθαρά φορολογητέα κέρδη για το 2019 ύψους 25.000 ευρώ. Για τα κέρδη αυτά δεν παρακρατήθηκε φόρος. Ο φόρος που κατέβαλε ανήλθε σε 12.126 ευρώ (5.850 ευρώ φόρος εισοδήματος, 426 ευρώ εισφορά αλληλεγγύης και 5.850 ευρώ προκαταβολή φόρου). Φέτος με τη μείωση του πρώτου φορολογικού συντελεστή στο 9%, την αναστολή της εισφοράς αλληλεγγύης και τη μείωση της προκαταβολής φόρου στο 55%, θα πληρώσει 6.975 ευρώ. Δηλαδή, λιγότερα κατά 5.151 ευρώ ή 42,48%.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι επιπτώσεις της απόσυρσης των μέτρων στήριξης

Του NEIL IRWIN / THE NEW YORK TIMES

Η **αμερικανική** οικονομία είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει μια καινούργια πρόκληση που έχει τις ρίζες της στην α-ριθμητική που αφορά την ανάπτυξη: όπως εφαρμόστηκαν τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης, έτσι και θα αφαιρεθούν. Το αμερικανικό σχέδιο διάσωσης ύψους 1,9 τρις. δολ. που τέθηκε σε εφαρμογή τον Μάρτιο, καθώς και το πακέτο στήριξης ύψους 900 δισ. δολ. που εγκρίθηκε τον περασμένο Δεκέμβριο ήταν εμπροσθοβαρή. Ωστόσο, μία επιπλοκή αυτής της στρατηγικής είναι ότι η δημοσιονομική πολιτική τα επόμενα τρίμηνα θα περιορίσει την οικονομική ανάπτυξη. Οι οικονομολόγοι προβλέπουν κυρίως πως η οικονομία, η οποία παρουσιάζει ισχυρή δυναμική στην αγορά εργασίας καθώς και υψηλές συσσωρευμένες αποταμιεύσεις από τα νοικοκυριά, θα εξακολουθήσει να είναι αρκετά ισχυρή, έτσι ώστε να συνεχίσει να αναπτύσσεται παρά τη σταδιακή εξάλειψη των δημοσιονομικών μέτρων τόνωσης. «Σίγουρα θα δούμε μια μεγάλη πτώση των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης» επισήμανε η Νάνσι Βάντεν Χούτεν, επικεφαλής οικονομολόγος στην Oxford Economics. «Το ερώτημα που προκύπτει σε αυτήν την περίπτωση είναι σε πόσο καλή κατάσταση είναι η οικονομία για να αντιμετωπίσει κάτι τέτοιο». Οι περισσότεροι Αμερικανοί που έλαβαν επιταγές 2.000 δολ. ανά άτομο τις έχουν ήδη εξαργυρώσει. Το υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε νωρίτερα αυτόν τον μήνα πως 395 δισ. δολ. αυτών των κεφαλαίων έχουν τώρα δοθεί, ποσό που είναι ελαφρώς πιο υψηλό από το αντίστοιχο ποσό του αμερικανικού σχεδίου διάσωσης, όπως προβλεπόταν ότι θα κοστίσει όταν εγκρίθηκε. Καθώς οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις των α-νέργων διατηρούνται σε υψηλό επίπεδο, ως ποσό θα μειωθεί καθώς οι εργαζόμενοι επιστρέφουν στις δουλειές τους. Μάλιστα, οι ενισχύσεις για αυτού του είδους τις δαπάνες αναμένεται να λήξουν τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Σύμφωνα με το Hutchins Center on Fiscal and Monetary Policy στο Brookings Institution, συνολικά οι δα-

πάνες της κυβέρνησης πρόσθεσαν 8,5 ποσοστιαίες μονάδες στο ποσοστό ανάπτυξης της οικονομίας κατά το πρώτο τρίμηνο. Όμως, αυτή η δημοσιονομική επιπλοκή προβλέπεται να είναι ελαφρώς αρνητική το δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο. Μετά θα αποτελέσει φρένο για την ανάπτυξη της οικονομίας κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου του 2021 και του πρώτου τριμήνου του 2022. Έως το δεύτερο τρίμηνο του 2022, η δημοσιονομική πολιτική θα αφαιρέσει 3,3 ποσοστιαίες μονάδες από το ποσοστό της ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας, που είναι αρκετά περισσότερες από τη μείωση 2,2 ποσοστιαίων μονάδων της ανάπτυξης το τρίτο τρίμηνο του 2021. Η περίπτωση να επικρατήσει ηρεμία, ακόμη και εάν οι δαπάνες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης περιοριστούν, έγκειται στη γρήγορη ανάπτυξη που θα καταγράψει ο ιδιωτικός τομέας τους επόμενους μήνες. «Πιστεύω ότι το πιο βασικό σημείο είναι το άνοιγμα της οικονομίας, πράγμα που σημαίνει ότι τα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης έχουν πετύχει», αναφέρει η Λουίζ Σέινερ, πρώην επικεφαλής στην Brookings. Επίσης, οι Αμερικανοί έχουν στην κατοχή τους πολλές αποταμιεύσεις από χρήματα που δεν ξόδεψαν σε πράγματα όπως τα ταξίδια και τα εστιατόρια κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Τα νοικοκυριά αποταμιεύσαν από τον Μάρτιο του 2020 κατά μέσον όρο 282 δισ. δολ. τον μήνα, σε σύγκριση με 103 δισ. δολ. το 2019. Οπότε ένα μεγάλο ερώτημα για την πορεία της οικονομίας κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2021 και το 2022 είναι το τι θα γίνει με τις συσσωρευμένες πρόσθετες αποταμιεύσεις των 2,5 τρις. δολ. Θα στηρίξουν μεσοπρόθεσμα την ανάπτυξη σε ισχυρή πορεία, ή αντ' αυτού οι Αμερικανοί θα προτιμήσουν να έχουν έναν φουσκωμένο ισολογισμό; Τέτοιες ανησυχίες εγείρονται. Στον βαθμό που τα χρήματα τα διαθέτουν άτομα ευκατάστατα, είναι λιγότερο πιθανό να τα ξοδέψουν και να βοηθήσουν στην ενίσχυση της οικονομίας.

Η Ελλάδα ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε. με μεγάλη βελτίωση στην καινοτομία

Σημαντική άνοδος τα τελευταία τρία χρόνια, σύμφωνα με έρευνα της Κομισιόν

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Σημαντικό άλμα έχει σημειώσει η χώρα μας σε θέματα καινοτομίας την περίοδο 2014-2021, καθώς μαζί με την Κύπρο, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Λιθουανία η απόδοσή της έχει αυξηθεί πάνω από 25 ποσοστιαίες μονάδες, την ώρα που οι αντίστοιχες επιδόσεις της Ε.Ε. έχουν αυξηθεί κατά μέσον όρο 12,5 ποσοστιαίες μονάδες. Την ίδια στιγμή όμως συνεχίζει να παραμένει κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, καταλαμβάνοντας την 20ή θέση μεταξύ των 27 κρατών-μελών της Ε.Ε. στον ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων καινοτομίας που έδωσε στη δημοσιότητα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Innovation Scoreboard 2021). Παρά την απόδοση που χρειάζεται να διανύσει, η Ελλάδα βάσει των επιδόσεων της κατατάσσεται στην πολυπληθέστερη κατηγορία των χωρών «μέσης καινοτομίας», μεταξύ των οποίων βρίσκονται η Κύπρος, η Τσεχία, η Ιταλία, η Λιθουανία, η Μάλτα, η Πορτογαλία, η Σλοβενία, η Ισπανία και η Ισλανδία.

Όπως αναφέρει η έρευνα της Κομισιόν, η θέση της Ελλάδας όσον αφορά τις επιδόσεις της σε θέματα καινοτομίας σε σύγκριση με την Ε.Ε. έχει σημειώσει σημαντική άνοδο, κυρίως τα τελευταία τρία χρόνια. Έτσι, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πίνακα, ο δείκτης των επιδόσεων καινοτομίας της Ελλάδας το 2021 διαμορφώθηκε στο 79% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, όταν το αντίστοιχο ποσοστό το 2020 ήταν στο 73% και το 2014 στο 63%. Επίσης, εάν ως έτος βάσης για τον ευρωπαϊκό μέσο όρο θεωρηθεί το 2014, τότε η χώρα μας έφθασε στο 88% της μέσης καινοτομίας της Ε.Ε. το 2021, από 81% ένα χρόνο πριν και 63% το 2014. Σύμφωνα με τα στοιχεία, η καλύτερη επίδοση της χώρας μας από το 2018 οφείλεται στη βελτίωση της ευρωζωνικής διείσδυσης, στην παρουσία επενδυτικών κεφαλαίων (venture capital), στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, στην κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού στους κλάδους της εμπορίας και της τεχνολογίας και στις εξαγωγές α-

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Ε., η καλύτερη επίδοση της χώρας μας από το 2018 οφείλεται στη βελτίωση της ευρωζωνικής διείσδυσης, στην παρουσία επενδυτικών κεφαλαίων (venture capital), στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, στην κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού στους κλάδους της εμπορίας και της τεχνολογίας και στις εξαγωγές αγαθών μεσασίας και υψηλής τεχνολογίας.

γαθών μεσασίας και υψηλής τεχνολογίας. Παράλληλα, πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο είναι οι επιδόσεις της Ελλάδας όσον αφορά την παρουσία καινοτόμων προϊόντων του εσωτερικού, ενώ βρίσκεται κοντά στον μέσο όρο σε δείκτες που αφορούν την κλιματική αλλαγή. Ωστόσο, παρά την ανοδική πορεία της, σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο η Ελλάδα υστερεί στις δαπάνες τόσο του κράτους όσο και του ιδιωτικού τομέα σε έρευνα και ανάπτυξη.

Σημειώνεται ότι με βάση τις επιδόσεις τους οι χώρες της Ε.Ε. διακρίνονται σε τέσσερις ομάδες: «ηγέτες καινοτομίας», «ισχυροί καινοτόμοι», «μέτριοι καινοτόμοι» και «αναδυόμενοι καινοτόμοι». Για άλλη

μια χρονιά η Σουηδία αναδεικνύεται σε ηγέτιδα χώρα, ακολουθούμενη από τη Φινλανδία, τη Δανία και το Βέλγιο. Μάλιστα, οι τέσσερις αυτές χώρες έχουν σημειώσει επιδόσεις αρκετά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Από την άλλη, ως αναδυόμενες χώρες στον κλάδο της καινοτομίας χαρακτηρίζονται βάσει των βαθμολογιών τους η Ρουμανία, που είναι ουραγός στη λίστα, η Βουλγαρία, η Λετονία, η Πολωνία, η Σλοβακία, η Ουγγαρία και η Κροατία. Σε γενικές γραμμές, από τα στοιχεία προκύπτει πως υπάρχει συνεχής σύγκλιση εντός της Ε.Ε., με τις χώρες που έχουν χαμηλότερες επιδόσεις στον κλάδο της καινοτομίας να αναπτύσσονται ταχύτερα σε σύγκριση με όσες έχουν υψη-

λότερες επιδόσεις. Συνεπώς το χάσμα καινοτομίας ανάμεσά τους έχει αρχίσει να περιορίζεται. Παγκοσμίως, η Ευρώπη θεωρείται πιο καινοτόμος από την Κίνα, τη Βραζιλία, τη Νότια Αφρική, τη Ρωσία και την Ινδία, σύμφωνα με τις φετινές επιδόσεις του ευρωπαϊκού πίνακα. Αντίθετα, προβάδισμα έναντι των επιδόσεων της Ε.Ε. έχουν η Νότια Κορέα, ο Καναδάς, η Αυστραλία, οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία. «Όλα τα κράτη-μέλη και οι περιφέρειες της Ε.Ε. επενδύουν περισσότερο στην καινοτομία και το χάσμα καινοτομίας στην Ε.Ε. μειώνεται», ανέφερε σε δηλώσεις της η επιτροπή για την Καινοτομία, την Έρευνα, τον Πολιτισμό, την Εκπαίδευση και τη Νεολαία, Μαρίγια Γκαμπριέλ.

16th Cyprus Rialto World Music Festival
Ιούλιος 2021

6/ Ο'Ηλιος της Αυκής
Τρίτη 21.00 (75')

Η συνολική παρουσίαση το πρώτο μισό της νύχτας του συνθέτη Βασίλη Φιλίππου, εμπνευσμένο από μουσικές παραδόσεις της Αν. Μεσογείου. Η μουσική του αλμυρού θα μπορούσε να χαρακτηριστεί με τον όρο "Σύγχρονη Τροπική Μουσική", με γεωγραφικά ενδιαφέρον την ευρύτερη Μέση Ανατολή. Ο δίσκος έχει ήδη αποσπάσει πολύ θετικές κριτικές από τα Songlines και Flac, μεταξύ άλλων.

Μουσικοί: Βασίλης Φιλίππου, Μελίτης Κουλουμάς, Γιάννης Κουρτίλ, Μιχάλης Μουκιάδης

12/ Τρόπος Ensemble
Δευτέρα 21.00 (75')

Μια περιπέτεια στις μουσικές αυλές της Αν. Μεσογείου με επιλεγμένα τραγούδια και οργανικούς σκοπούς από την Κύπρο, τα νησιά του Αιγαίου, τη Μέση Ανατολή και την Κωνσταντινούπολη, καθώς και πρωτότυπες συνθέσεις του Μελίτη Κουλουμά.

Μουσικοί: Μελίτης Κουλουμάς, Πάρις Κουλουμάς, Παύλος Κουκουράς, Γιάννης Μπαζάνης, Βασίλης Βασιλείου, Μελίτης Παπαμπασιού, Ιωάννης Μονέτας, Αλέξανδρος Πάππου, Αικατερίνη Ζαχαράκη, Στέλιος Σακκάς, Γιώργος Σαχινιάδης, Μελίτης Μάρκου, Γιάννης Χατζηνοταρίδης, Φανή Χατζηαχμέτ, Μάνος Σαπφίς

14/ acapella solo loop (the band)
Τρίτη 21.00 (75')

Η παράσταση ανήκει στην εντός της νύχτας μουσική vol.2, βασίζεται στην καινούργια διασκευασμένη δουλειά του Δημήτρη Σπύρου, με έντονα το στοιχείο του παραδοσιακού πάνω στους ήχους, την παρασκευασμένη, τον ήχο και την ποιότητα. Ένα μίγμα από σύγχρονες μουσικές φόρμες, σε συνδυασμό με παραδοσιακά όργανα και μεσογειακές, σε ένα ταξίδι στην Κύπρο, την Αίγυπτο, την Αφρική και τα νησιά.

Μουσικοί: Δημήτρης Σπύρος, Ανδρέας Ραδοβάνης, Βασίλης Παπαδόπουλος, Χριστίνης Παπαδόπουλος

17/ RIALTO Residency 2021 Εργαστήρι Κρουστών για παιδιά
Ευτέρα 18.00 - 11.30

Στο πλαίσιο του Rialto Residency διοργανώνεται από τον Ρόδο Παναγιώτη και μέλη της ομάδας Βασιλείου, εργαστήρι για παιδιά ηλικίας 6-12 ετών. Οι εισηγητές του εργαστηρίου θα παρουσιάσουν αυθεντικά βραζιλιάνικα κρουστά, βιώνοντας την ευκαιρία στους νηπιούς συμμετέχοντες να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, να ακούσουν, να παραμαστούν, να αυτοσχεδιάσουν και να βασιστούν την εμπειρία της δημιουργίας.

Διαρκόν αναμεταστή / Ακαδημία η προγραμματική Βίανης

19/ Ελκονώρα Ρούσου - Χαρά
Δευτέρα 21.00 (75')

Όπως υποδηλώνει και το όνομα του αλμπας «Χαρά», οι συνθέσεις και τα τραγούδια του είναι εμπνευσμένα από ανθρώπινα συναισθήματα, την εμπειρία, τη ζωή και την επιδίωξη τους. Εκπαιδευτικός βασικά όργανα δημιουργίας τις έννοιες της διαφάνειας, του να μοιάζουν και να είναι εναντίον, οι συνθέσεις αυτές αποτελούν ένα συγκινητικό μείγμα της μέρας σήμερα ζωής μας.

Μουσικοί: Ελευθέριος Ρούσσος, Ηλίας Ιωάννου, Γιάννης Κούρτις, Οδυσσεύς Παπαδόπουλος, Χρήστος Παπαδόπουλος, Ανδρέας Ραδοβάνης, Στέλιος Σακκάς

27/ Chunky Funky
Τρίτη 21.00 (75')

Ένας από τους στόχους της πρότασης είναι η επικοινωνία με τον κόσμο. Έτσι, φρεσκάκι από τους οργανισμούς θα είναι η δυνατότητα, μέσω από ένα «παρενέμο» να απελευθερώσουν τον ρόλο του Μουσικού και να διαδίδουν επί σκηνής. Ηλικίες που περιγράφουν τη μουσική τους είναι: καρτερική, χαρούμενη, ρυθμική και δυναμική.

Μουσικοί: Γιώργος Μορτίρης, Ηλίας Ιωάννου, Χάρης Ιωάννου, Χρήστος Σένος, Ανδρέας Παναγιώτης, Εργής Μελίτης, Ραδίκης Σακκάς, Ανδρέας Σακκάς, Ρόδος Παναγιώτης

29/ Amalgamation Project
Τρίτη 21.00 (75')

Ένα μουσικό ταξίδι με διασκευασμένα παραδοσιακά τραγούδια, ένα μείγμα όσων και ανατολικών συνθέσεων του αλμπας με επιλεγμένες αφηγηματικές ιστορίες/πλοήματα, με έμφαση στις «ιστορίες» γενναίων της Κύπρου κ.ά. περσιών της Μεσογείου.

Μουσικοί: Βασίλης Αλεξανδρίδης, Εργής Μελίτης, Μελίτης Κουλουμάς, Ρόδος Παναγιώτης, Ανδρέας Ραδοβάνης

Χορωδία Amalgamation: Αργυρώ Χρησθοπούλου, Μυρτώ Αρναυτοπούλου, Χριστίνα Αντωνιάδου, Χριστίνα Παπαμπασιού, Αικατερίνη Κωνσταντίνου

©Χώρος Στάθμευσης ΤΕΚ (πίσω από Ραλτό)

Ελεύθερη είσοδος για μουσικούς, μαθητές και φοιτητές (Αναρτήστε η κάρτα της ΕΕΕ)

Tickets €5
www.rialto.com.cy 77 77 77 45
www.cypriarrialtoworldmusic.com

Forum of worldwide music festivals
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ 2019-2021

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Αισχύλου

Από όλα μου τα υπάρχοντα
ένα ελάχιστο να κρατάγα
θα ήταν για μένα παραπάνω από αρκετό,
μόνο να είχα τη δύναμη να ξεριζώσω
απ' το παλάτι τη μανία
να σκοτώνουμε ο ένας τον άλλο.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2021

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Αμφιθέατρο Μακαρίου Γ'
Παρασκευή 16 Ιουλίου 2021
Σάββατο 17 Ιουλίου 2021
Τετάρτη 21 Ιουλίου 2021
Πέμπτη 22 Ιουλίου 2021 (με ελληνικούς υπέρηχους)
Παρασκευή 23 Ιουλίου 2021 (με αγγλικούς και τουρκικούς υπέρηχους)

ΛΑΡΝΑΚΑ
Πατήσιο Δημοτικό Αμφιθέατρο
Τετάρτη 28 Ιουλίου 2021 (στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Λάρνακας)

ΔΕΡΥΝΕΙΑ
Δημοτικό Αμφιθέατρο
Παρασκευή 30 Ιουλίου 2021

ΛΕΜΕΣΟΣ
Αργαίο Θέατρο Κουρίου
Τετάρτη 4 Αυγούστου 2021
Πέμπτη 5 Αυγούστου 2021
Παρασκευή 6 Αυγούστου 2021 (με αγγλικούς και τουρκικούς υπέρηχους)

Ένορξη παραστάσεων: 21.00 (προβλινση: 20.15)
Τιμές Εισιτηρίων: €17 / €8

Μετάφραση: ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΦΡΙΝΤΖΗΛΑ
Σκηνοθεσία: ΛΕΑ ΜΑΛΕΝΗ
Σκηνοδ: ΧΑΡΗΣ ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ
Καστούμια: ΣΟΣ ΕΣΚΙΤΖΙΑΝ
Μουσική: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΑΒΡΟΣ
Χορογραφία Κίνηση: ΦΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Σχεδιασμός φωνών: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΜΑΙ
Βοηθός σκηνοθέτης: ΕΛΕΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Βοηθός σκηνογράφου-ενδυματολόγου: ΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Παίζουν: ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΤΤΟΣ, ΘΑΝΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΝΝΑ ΠΑΤΡΙΚΙΩΝΗ, ΗΛΙΑΝΑ ΚΑΚΚΟΥΡΑ, ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΗΣ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΥΡΙΑΙΟΥ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΑΥΡΟΡΑ ΜΑΡΙΟΝ, ΠΑΝΝΗΣ ΜΙΝΩΣ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, ΦΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΟΝΗΣΙΦΟΡΟΣ ΟΝΗΣΙΦΟΡΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΛΕΝΗ ΣΙΔΕΡΑ, ΝΙΟΒΗ ΚΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, ΧΑΡΗΣ ΚΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, ΜΑΡΙΑΝΑ ΧΑΡΙΔΗΜΟΥ, ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ

Σκηνογράφος: ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΣΤΟΠΙΔΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ, ΣΕΜΕΛΗ ΚΥΡΙΑΖΗ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΜΙΧΑΗΛ, ΦΩΣΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΟΥ, ΑΝΤΡΕΑΣ ΤΣΑΚΚΙΣΤΟΣ, ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

50 ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

77 77 27 17
THOC.ORG.CY
ΘΟΚ/THOC
th.o.c ΘΗΟC

Κάτω από τις 870 μονάδες υποχώρησε το Χρηματιστήριο

Οι επενδυτές «αδιαφορούν» για τα θετικά νέα που υπάρχουν γύρω από την οικονομία

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με απώλειες κινήθηκε και χθες το Χρηματι-στήριο Αθηνών, προσπαθώντας να διαφυλάξει το επίπεδο στήριξης των 870 μονάδων, κάτι που κατάφερε για το μεγαλύτερο μέρος της συνεδρίασης και που «έχασε» στο τέλος. Η συναλλακτική δραστηριότητα σημείωσε και πάλι έκρηξη, η οποία οφείλεται για δεύτερη ημέρα στην κινητικότητα γύρω από τη μετοχή της Alpha Bank, μετά και την εισαγωγή χθες των νέων μετοχών αλλά και την αναδιάρ-θρωση του MSCI, με τον όγκο στη συστημακή τράπεζα να διαμορφώνεται στο 92% του συ-νολικού όγκου της αγοράς, δείχνοντας πως οι επενδυτές συνεχίζουν να απέχουν από το Χ.Α.

Οι επιλεκτικές τοποθετήσεις σε δεικτο-βαρείς τίτλους δεν ήταν αρκετές για να α-ντισταθίσουν τις πιέσεις σε άλλα blue chips και να ελλείνουν την αγορά σε θετικό έδαφος, με το ελληνικό Χρηματιστήριο να συνεχίζει

Οι επιλεκτικές τοποθετήσεις σε δεικτοβαρείς τίτλους δεν ήταν αρκετές για να αντισταθ-μίσουν τις πιέσεις σε άλλα blue chips.

να... αδιαφορεί για τα θετικά νέα που υπάρχουν γύρω από την οικονομία και τα οποία θα μπο-ρούσαν να αποτελέσουν ισχυρό καταλύτη ανόδου. Και όλα αυτά τη στιγμή που, παρά τη μετάλλαξη «Δέλτα», οι ευρωπαϊκές αγορές «κρατούν» καλά και η Γουόλ Στρίτ κινείται κοντά στα πρόσφατα ιστορικά υψηλά της. Παράλληλα, τα περιθώρια για αύξηση του τζίρου το τρέχον διάστημα παραμένουν χα-μηλά λόγω και της «βροχής» εταιρικών εκ-δόσεων και ΑΜΚ που έχει κατακλύσει το Χ.Α. αυτόν τον μήνα αλλά και το αμέσως προη-γούμενο διάστημα.

Έτσι, στα στατιστικά της χθεσινής συνε-δρίασης, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες

ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 316,65 εκατ. ευρώ, με τα 252,4 εκατ. ευρώ να αφορούν την Alpha Bank.

0,47% στις 869,72 μονάδες, ενώ ο τζίρος δια-μορφώθηκε στα 316,65 εκατ. ευρώ, με τα 252,4 εκατ. ευρώ να αφορούν ωστόσο την Alpha Bank.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης κα-τέγραψε απώλειες 0,76%, στις 2.098.93 μο-νάδες, ενώ στο +0,57% και στις 1.388.95 μο-νάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιο-ποίησης.

Από τα μη τραπεζικά blue chips ξεχώρισαν οι Coca-Cola (+1,92%), ΔΕΗ (+1,14%) και Βιοχάλκο (+1,01%), με μόνο άλλους δύο τί-τλους να κλείνουν στα θετικά (ΕΛΒΑΛΧαλκόρ και ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή), ενώ απώλειες 6,15% κατέγραψε ο ΟΠΑΠ και ακολούθησαν η

Aegean στο -3,55% και οι ΕΧΑΕ, Ελλάκτωρ, ΟΤΕ και Jumbo με πτώση άνω του 2%.

Ο τραπεζικός δείκτης ενισχύθηκε κατά 0,78%, στις 555.26 μονάδες, με την Alpha Bank να παραμένει στο επίκεντρο και να μο-νοπωλεί το ενδιαφέρον από άποψη τζίρου, κλείνοντας στο +1,20% με όγκο 222,75 εκατ. τεμαχίων (εκ του συνόλου των 240,6 εκατ.). Η Eurobank έκλεισε στο -0,02%, η Εθνική Τράπεζα στο +3,22% και η Τράπεζα Πειραιώς στο -2,11%.

Το Ecofin ενέκρινε το εθνικό σχέδιο α-νάκαμψης, οι Βρυξέλλες σύντομα θα εγκρί-νουν το ΕΣΠΑ για την περίοδο 2021-2027, ενώ την ίδια ώρα η Alpha Bank εισάγεται

στον δείκτη MSCI Standard Greece, εξελίξεις που έχουν ευεργετικό αποτέλεσμα τόσο για την οικονομία, που επιβεβαιώνει το προοπτικά θετικό αφήγημά της, όσο και για το Χρημα-τιστήριο, σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, δι-ευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρημα-τιστηριακή». Όμως, όπως τονίζει, για μια α-κόμη φορά το ελληνικό Χρηματιστήριο κι-νείται ασύμμετρα. Αγνοεί τα θετικά νέα των τελευταίων ημερών και ούτε καν συγχρονί-ζεται με τις διεθνείς αγορές. Θα απαιτηθεί υπομονή και εύλογος χρόνος μέχρις ότου διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις για την κί-νηση του Χ.Α. προς τις 900 μονάδες, καταλήγει ο κ. Τζάνας.

Ανησυχία από την επιτάχυνση του πληθωρισμού στις ΗΠΑ

Τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια υπο-χώρησαν χθες από τα υψηλά επί-πεδα που είχαν σημειώσει τη Δευ-τέρα, καθώς οι επενδυτές έσπευσαν να ρευστοποιήσουν τις θέσεις τους σε ευαίσθητους τομείς. Ατία ήταν τα στοιχεία που είχαν δοθεί νωρί-τερα και φέρουν τον πληθωρισμό να επιταχύνεται στις ΗΠΑ τον Ι-ούνιο, καταγράφοντας τη μεγαλύ-τερη άνοδο των τελευταίων 13 ετών. Η είδηση ενέσπειρε την α-νησυχία ότι η ομοσπονδιακή τρά-πεζα των ΗΠΑ θα αναγκαστεί να περιορίσει την αναπτυξιακή νομι-σματική πολιτική της και να προ-χωρήσει σε αυξήσεις επιτοκίων νωρίτερα απ' ό,τι είχε σχεδιάσει. Ωστόσο, τα ικανοποιητικά αποτε-λέσματα που ανακοίνωσαν ορισμέ-νες επιχειρήσεις περιορίσαν τις α-πώλειες.

Έτσι, ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600 έκλεισε στάσιμος έχο-ντας υποχωρήσει από το υψηλό ρεκόρ που σημείωσε στην αρχή της χθεσινής συνεδρίασης. Τις με-γαλύτερες απώλειες σημείωσαν οι μετοχές τραπεζών, αυτοκινητοβιο-μηχανιών και ανταλλακτικών αυ-τοκινήτων αλλά και ο κλάδος των υδρογονανθράκων. Όλοι τους ση-μείωσαν υποχώρηση από 0,5% έως 1,2%, αλλά περιορίσαν τις συνολικές απώλειες οι μετοχές ορισμένων α-μυντικών βιομηχανιών και εται-ρειών τεχνολογίας. Στο μεταξύ η πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λα-γκάρντ, επανέλαβε χθες ότι η Τρά-πεζα δεν προτίθεται να επανυλάξει το λάθος που διέπραξε κατά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρί-ση και την κρίση χρέους, όταν βιά-στηκε να αυξήσει τα επιτόκια με αποτέλεσμα να παγώσει την ανά-καμψη. Έτσι οι αποδόσεις των κρα-τικών ομολόγων της Ευρωζώνης υποχώρησαν στα χαμηλότερα ε-πίπεδα των τελευταίων τριών μη-νών, αλλά ο δείκτης που παρακο-λουθεί τις τραπεζικές μετοχές κα-τέγραψε απώλειες 1,5%. Γι' αυτό και ο δείκτης IBEX της Μαδρίτης, που αποτελείται σε μεγάλο ποσοστό από ισπανικές τράπεζες, έκλεισε με απώλειες 1,4% σημειώνοντας

Οι αποδόσεις των κρατι-κών ομολόγων της Ευ-ρωζώνης υποχώρησαν στα χαμηλότερα επίπε-δα των τελευταίων τριών μηνών.

πολύ μεγαλύτερη υποχώρηση σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές, που σημείωσαν σχεδόν μηδενική μεταβολή. Ειδικότερα έκλεισαν με την ίδια οριακή υποχώρηση 0,01% οι δείκτες FTSE 100 του Λονδίνου, Xetra DAX της Φρανκφούρτης και CAC 40 του Παρισιού.

Ορισμένες μεμονωμένες μετοχές που πήγαν καλά ήταν της φινλαν-δικής εταιρείας Nokia που σημείωσε άλμα 8%, όταν η εταιρεία ανακοί-νωσε ότι σχεδιάζει να αναθεωρήσει προς τα πάνω τις εκτιμήσεις της για τα αποτελέσματα που θα έχει στο σύνολο του έτους. Παράλληλα, η μετοχή της ελβετικής βιομηχανίας ρολογιών Swatch σημείωσε άνοδο 0,9% καθώς ανακοίνωσε επιστροφή στην κερδοφορία το πρώτο εξάμηνο του έτους και αύξηση πωλήσεων πάνω από 50%.

REUTERS, BLOOMBERG

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Τιμή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				PEARSON			
(Σε δολάρια)				(Σε δολάρια)				(Σε δολάρια)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%		Εταιρείες	Χθες	Μετ.%		Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
3M COMPANY	199.715	-0.1325		London/Λονδίνο							
ALCOA CORP	35.58	-4.5857		(Σε πέννες)							
ALLEGHANY CRP	664.325	-1.4208		Εταιρείες				Εταιρείες			
ALTRIA GROUP	47.101	-0.8		Χθες				Χθες			
AMAZON COM	3732.875	0.3852		ANGLO AMERICAN				2945.5			
AMER EXPRESS C	172.69	-0.5242		A.B.FOOD				2093			
AMER INTL GROU	46.77	-1.4123		ADMIRAL GRP				3259			
AMGEN	245.14	0.3151		ASHTED GRP				5708			
APPLE INC	147.201	1.8692		ANTOFAGASTA				13975			
BANK OF AMERIC	39.7637	-2.1322		AVIVA				396.7			
BAXTER INTL IN	81.25	0.5445		ASTRAZENECA				8759			
BOEING CO	230.55	-3.2481		BARCOCK INTL				301.5			
BRISTOL MYERS	67.525	0.037		BAE SYS.				538.6			
CAMPBELL SOUP	45.02	-0.3541		BARCLAYS				170			
CATERPILLAR IN	215.08	-1.6012		BR.AMER.TOB.				2782			
CIGNA CORP	234.91	-0.1318		BARRATT DEVEL.				696.8			
CHEVRON	103.98	-0.2787		BERKELEY GRHL				4726.108			
CISCO SYSTEMS	53.39	0.3006		BR.LAND				511.6			
CITIGROUP	68.2927	-1.6522		BUNZL				2613			
CERVECIERAS	20.39	-2.0653		BP				305.9			
COCA-COLA CO	55.28	1.4684		BURBERRY GRP				2058			
COLGATE PALMOL	83.06	0.1568		BT GROUP				187.1			
DANAOS CORP	70.3	-3.9092		COCACOLA HBC A				2605.6893			
DIANA SHIPPING	4.16	-3.4803		CENTRICA				1487.2			
DOW INC	62.48	-1.1705		COMPASS GROUP				52			
DUPONT DE NIMOU	78.95	-0.5918		CAPITA GROUP				1473.5			
ENTERGY CP	102.792	-0.3016		CRH				36.31			
EXXON MOBIL	61.12	-0.0817		DIXONS CARPHO				3601			
FEDEX CORP	300.81	0.3804		DCC				126.2			
FORD MOTOR CO	14.5	-0.7529		DIAGEO				3502			
INTL BUS MACHI	140.225	-0.4932		EXPERIAN				3027			
GENERAL DYNAMI	189.44	0.0581		EASVIET				8778			
GENERAL ELEC C	12.92	-1.4493		FRESNILLO				815			
GOLDM SACHS GR	375.99	-1.1853		#N/A The record could not be found				#N/A The record could not be found			
HALLIBURTON CO	22.12	-1.3381		GLAXOSMITHKLIN				1441.9686			
HARTFORD FINL	62.83	-0.7582		HICKMA				2609			
HP INC	28.47	-2.5334		HAMMERSON				37.91			
HOME DEPOT INC	318.705	-0.9433		HARGREAVES LS				1677			
INTEL CORP	57.075	0.6081		HSBC HLDGS UK				414.67107			
JOHNSON JOHNSO	169.595	0.0679		INTL CONSOL AI				174.07125			
JPMORGAN CHASE	154.1205	-2.4554		INTERCON. HOTE				4677			
LAZARD	46.82	0.3429		3I GRP				1196.5			
MCDONALD'S COR	237.39	0.7555		IMPRANDS				1592			
MERCK & CO	77.675	0.1612		INTERTEK GROUP				5668			
MICROSOFT CP	281.9941	1.6855		ITV				124.85			
3M COMPANY	199.67	-0.155		JOHNSON MATTHE				3168			
MORGAN STANLEY	92.73	-0.0216		KINGFISHER				367.5			
NIKE INC CL B	161.62	-0.1236		LAND SECS.				687.6			
NORFOLK SOUTHE	261.91	0.0458		LEGAL&GEN.				268.5			
PFIZER INC	39.76	0		LLOYDS GRP.				46.75			
PROCTER & GAMB	137.51	0.2698		MARKS & SP.				65000			
ROCKWELL AUTOM	292.765	-0.0495		MONDI				197.55			
SCHLUMBERGER L	30.76	-1.4734		NATIONAL GRID				942.6			
SOUTHERN	61.6882	-0.1809		NEXT				7832			
STEALTH GAS	2.9101	1.0451		PROVIDENT FIN.				241.4			
TSAKOS ENERGY	7.88	-1.99		PRUDENTIAL				1367.68			
UNISYS CORP	23.68	-5.4691		PERSIMMON				2984			
UNITEDHEALTH G	418.48	0.5865									
US BANCORP	56.67	-1.5804									
VERIZON COMMS	56.2	0.089									

Tokyo/Τόκιο				Paris/Παρίσι						
		(Σε γιέν)				(Σε ευρώ)				
	Χθες	Μετ.%		Εταιρείες	Χθες	Μετ.%				
SENIUS SE	10.184	-0.026	AIKOMOTO	2942.5	2.19	ACCOR	30.06	-2.12		
SENIUS SE	44.865	-0.035	ASAHI GROUP HL	5165	1.16	AIR LIQUIDE	150.10	0.31		
DELBERGEME	74.52	0.46	ASTELLAS PHARM	1922	0.18	ALSTOM	35.95	-4.26		
NKEL AG&O V	86.96	-0.2	BRIDGESTONE CO	4988	0.56	AXA	21.77	-0.25		
INEON TECH	32.995	0.075	CANON INC	2545	1.6	BNP PARIBAS	50.83	-0.41		
AG NGA	12.135	-0.14	CASIO COMPUTER	1937	2.05	BOUYGUES	32.19	1		
ROCK KGAA	171.45	1.4	CITIZEN WATCH	427	2.4	CAPGEMINI	168.75	0.12		
ENCH. RUECK	230.85	-1	CREDIT SAISON	1367	1.48	CARREFOUR	16.30	0.12		
E AG	31.5	-0.52	DAIWA SEC GROU	585.2	6.33	CASINO GUICHAR	24.79	-1.35		
YSENKRUPP A	8.644	-0.096	SUBARU	2181.5	1.51	CREDIT AGRICOL	11.58	-1.56		
SWAGEN VZ	215.25	-2.9	FUJIFILM HOLDI	8350	1.95	DANONE	59.72	0.07		
NOVIA SE	58.44	-0.08	FUJITSU LTD	21140	-0.12	DASSAULT SYSTE	43.58	0.96		
MENS N	134.7	1.16	HINO MOTORS	982	1.55	EDF	11.14	-2.32		
P SE	127.26	1.48	HITACHI	6826	1.44	L'OREAL	375.50	0.04		
				HONDA MOTOR	3587	0.62	L.V.M.H.	670.70	0.71	
				IHI	2618	2.63	LADARERE	20.74	0.97	
				ISUZU MOTORS	1513	1.27	MICHELIN	137.25	-0.04	
				KAWASAKI HWY I	2448	2.38	PERNO RICARD	183.60	0.66	
				KAJIMA CORP	1454	1.04	KERING	743.60	1.14	
				KEIO	6570	0.15	PUBLICIS GROUP	53.94	1.51	
				KOBE STEEL	714	1.42	RENAULT	32.44	-1.76	
				KONICA MINOLTA	625	2.12	SAINT-GOBAIN	58.69	0.84	
				JTEKT	1159	1.05	SANOFI	88.73	-0.08	
				MITSUB UFJ FG	602	1.5	SCHNEIDER ELEC	138.42	0.13	
				MITSUBISHI COR	3133	0.93	SOCIETE GENERA	24.56	-0.97	
				MITSUBISHI ELE	1499.5	1.01	SODEXO	74.02	-0.51	
				MITSUBISHI MOT	309	0	TF1	8.49	-0.35	
				NEC CORPORATIO	2760	1.77	THALES	88.68	-0.36	
				NIKKON HLDG	5450	1.32	VEOLIA ENVIRON	26.18	-0.46	
				NIKON CORP	1121	2.28				
				NIPPON SUISAN	5165	1.86	Madrid/Μαδρίτη			
				NISSAN MOTOR C	5871	0.19			(Σε ευρώ)	
				NOMURA HOLDING	562.1	1.79	Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
				NISSAN CHEMICA	5400	0.93	ACS CONS Y SER	22.26	-0.8021	
				NIPPON PAPER I	1274		ANEA SME	135.85	-2.0195	
				OBAYASHI CORP	924		ACCONA	128.6	0.3903	
				ODAKU ELEC RA	2835	-0.25	AMADEUS	55.4	-3.3833	
				OII HOLDINGS	652	1.56	BBVA	5.148	-2.0921	
				OSAKA GAS	2070	2.27	BANKINTER	4.195	-1.5027	
				RICOH CO LTD	1229	0.24	CAIXABANK	2.508	-2.4504	
				SEVEN	8471	-0.59	DSTR INT ALIM	0.0276	15.9664	
				SECOM I & HLDG	5152		ENDESA	21.23	-1.0256	
				SHARP CORP	1792	0.39	ENAGAS	18.395	-0.6481	
				SHIMIZU CORP	895	0.45	FERROVIAL	25.31	-0.11	
				SHISEIDO	8073	0.91	GEMIFLO DE CON	9.51	-0.523	
				SONY GROUP COR	11565	0.7	GRIFOLS	20.94	-2.6499	
				SMFG	3813	1.17	IBERDROLA	10.39	-0.24	
				SUMITOMO CHEM	582	1.93	INT AIRLINES G	2.031	-2.4496	
				SUZUKI	960	1.05	INDRA SISTEMAS	7.535	-1.8241	
				TAISEI CORP	3780	-0.26	INDITEX	29.32	-1.4785	
				TDK CORPORATIO	13650	1.11	MAPPRE	1.753	-0.6799	
				TOBU RAILWAY	2926	0.03	MERLIN PROP	9.274	-3.0727	
				TOKIO MARINE H	5224	1.65	ACELCORMITTAL	25.72	-1.7383	
				TORAY INDUSTRI	732.6	1.33	OBR HUARTE LAI	0.579	-3.5	
				TREND MICRO	5830	0.17	RED ELECTR COR	15.925	-0.1567	
				TOPY IND LTD	1296	1.09	REPSEL	9.569	-1.8463	
				TORAY INDUSTRI	7236	1.33	BCO DE SABADEL	0.5452	-4.4849	
				TOSHIBA CORP	4970	0.71	SACYR	2.11	-1.8605	
				TOYODO	1348	2.2	TELEFONICA	3.7735	-0.5665	
				TOYOTA MOTOR C	9865	0.51	MEDIASET ES CO	5.46	-0.1828	
				YAMAHA CORP	6100	0.83	TECNICAS REUN	9.87	-1.003	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	869,72	873,87	-4,15	-0,47%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	2.098,93	2.114,97	-16,04	-0,76%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	5.206,12	5.187,87	18,25	0,35%
FTSE/Χ.Α.ΥΦΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.947,40	2.978,23	-30,83	-1,04%
ATHEX SELECT PLUS	3.323,40	3.348,65	-25,25	-0,75%
ATHEX SELECT	3.862,96	3.837,07	25,89	0,67%
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	420,26	417,01	3,25	0,78%
FTSE/ΧΑ MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	3.688,66	3.675,62	13,04	0,35%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.388,95	1.381,07	7,88	0,57%
FTSE/ΧΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.402,23	2.420,21	-17,98	-0,74%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	520,70	523,07	-2,37	-0,45%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.482,75	1.486,70	-3,95	-0,27%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	555,26	550,97	4,29	0,78%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.151,77	5.179,42	-27,65	-0,53%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	770,89	789,77	-18,88	-2,39%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.587,97	3.626,49	-38,52	-1,06%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	53,78	53,80	-0,02	-0,04%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ - ΟΙΚΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.605,15	7.771,44	-166,29	-2,14%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ	11.340,67	11.128,06	212,61	1,91%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	7.345,57	7.303,92	41,65	0,57%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΥΛΙΚΑ	3.144,02	3.175,17	-31,15	-0,98%
FTSE/Χ.Α. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ - ΑΕΡΙΟ	3.400,59	3.404,39	-3,80	-0,11%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ - ΑΝΑΨΥΧΗ	1.885,10	2.004,40	-119,30	-5,95%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.438,45	1.409,93	28,52	2,02%
FTSE/Χ.Α. ΘΙΑΛΕΠΚΙΝΩΝΙΕΣ	4.021,82	4.102,74	-80,92	-1,97%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4.902,99	4.892,21	10,78	0,22%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	265.128.843,05
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	18.442.734,93
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	11.562.684,33
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.424.935,71
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.600.117,39
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.707.509,80
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.698.481,65
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.459.693,68
ΔΥΝΙΣΤΗΡΙΑ	1.431.866,74
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.085.951,37
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	736.202,68
ΥΔΡΕΥΣΗ	485.182,89
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	294.162,50
ΚΑΘΕΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡ. & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	278.082,50
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	266.774,50
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	256.279,65
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	189.676,57
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	184.592,68
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	164.514,00
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	156.458,74
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	147.207,52
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	115.046,16
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	100.651,21
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	94.966,13
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	90.021,06
ΤΡΟΦΙΜΑ	87.186,64
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	87.075,54

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,405	3,22%	ΕΛΕΧΟΡΑΣΚ (ΚΟ)	8,500	-7,10%
ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	3,420	3,01%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	11,900	-6,15%
ΕPSILON NET (ΚΟ)	8,480	2,91%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	1,320	-4,69%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	1,670	2,71%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	5,160	-3,55%
ΑΒΕ Α.Ε. (ΚΟ)	0,474	2,60%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	1,900	-3,31%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	13,700	2,39%	ΕΛΛ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	3,975	-2,57%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	6,880	2,38%	JUMBO (ΚΟ)	13,680	-2,29%
CPI (ΚΟ)	0,890	2,30%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	4,850	-2,22%
ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,675	2,13%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FIN. HOLDINGS (ΚΟ)	1,390	-2,11%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	30,270	1,92%	ΟΤΕ (ΚΟ)	14,370	-2,08%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	252.393.650,98
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	18.410.675,96
ΟΤΕ (ΚΟ)	11.562.684,33
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.281.357,50
JUMBO (ΚΟ)	4.424.935,71
ΕΥΡΟΒΑΝΚ HOLDINGS (ΚΟ)	4.422.473,61
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.937.035,09
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	2.260.095,47
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	1.953.267,51
ΔΕΗ (ΚΟ)	1.516.841,27

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	315	2.905	5.333
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	5
FTSE/Χ.Α. Large Cap	315	2.905	5.328
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	939	29.467	549.763
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	15	44	9.076
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	320	16.780	40.976
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	248
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	6	6	108
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	13	31	9.699
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	26	259	6.562
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	42	2.087	34.268
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0	0	1.046
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3	3	1.552
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	13	63	7.343
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	3	12	1.693
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	2	6	2.261
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	33	97	3.726
JUMBO (ΚΟ)	24	70	2.116
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	38	97	5.860
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	1	1	24.138
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	3	21	2.492
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	23	90	6.512
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	247	3.346	34.345
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8	20	1.492
ΟΤΕ (ΚΟ)	41	137	3.402
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	394
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	48	6.139	322.873
ΔΕΗ (ΚΟ)	22	131	16.503
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0	0	2.300
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	1	1	731
ΥΙΟΗΛCO SA/NV (ΚΑ)	7	26	8.047
Δικαιώματα σε Δείκτες	4	37	1.477
FTSE/Χ.Α. Large Cap	4	37	1.477
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	711
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	300
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	135
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	20
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	256
Συνολική Δραστηριότητα	1.258	32.409	557.284

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 13 Ιουλίου 2021

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,7300	0,7560	0,7331	0,2450	257.610	0,7320	0,7400	0,7380	1,10
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,0500	1,0650	1,0552	-1,8240	6.508	1,0500	1,0650	1,0550	-1,40
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)							0,3940	0,4000	
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)							0,0000	0,0100	

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0800	0,0805	0,0802	-0,2610	8.048	0,0800	0,0835	0,0800	-4,76

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,6000	1,6200	1,6009	-1,6970	11.500	1,5800	1,6300	1,6000	0,00

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,5000	1,5500		
ΚΟΖΑ	ΚΟΖΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0600	0,0650		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0180	0,0190	0,0187	-0,0810	14.400	0,0180	0,0190	0,0190	-2,56
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0240		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0380	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0,0000	0,1160		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1160		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0035		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0100		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0020	0,0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ *						1,0400	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1170	0,1350		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0150	0,0160		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0720	0,0860		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0495		
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,6300	0,7000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	1,3000	1,3000	1,3000	-0,6920	300	0,0000	1,3000	1,3000	-0,76
ΣΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0,1360	0,1370	0,1369	-0,1060	16.000	0,1370	0,1400	0,1370	-0,72
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0565	0,0000		

Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0475		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0295		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,7200		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,5300	0,5300	0,5300	1,3670	205	0,5300	0,5400	0,5300	1,92
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1280	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2,4600	2,4600	2,4600	1,9860	4.158	2,4400	2,4600	2,4600	0,82

Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNIDOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0080	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC (Σ)						1,3100	0,0000		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΩΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,2400		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,6500	0,7100		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2740	0,2860		

Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC						0,0000	1,2500		

Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0000	0,0800		

Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,2400	0,2400	0,2400	-1,0000	3.882	0,2440	0,2620	0,2400	-4,00
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0435	0,0495		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,3100		

Αφιερωμένο στον Ντάβιντε Αστόρι

Ο Κιελίνι δεν ξέχασε τον διεθνή Ιταλό ποδοσφαιριστή που έφυγε από τη ζωή το 2018

Το... **Κουτί** της Πανδώρας άνοιξε στην Αγγλία η ήττα στα πέναλτι από την ανώτερη Ιταλία στον τελικό του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος προχθές το βράδυ στο Γουέμπλεϊ.

Η ομάδα του Ρομπέρτο Μαντσίνι, κατά γενική ομολογία η πληρέστερη και πιο ελκυστική ομάδα του τουρνουά, κατέκτησε το δεύτερο τρόπαιο της Ιταλίας στον θεσμό, 53 έτη μετά το πρώτο, σκορπώντας ανεπίσημα χαρά στην ταλαιπωρημένη από τον κορωνοϊό γειτονική χώρα, καθώς και στο μεγαλύτερο μέρος της ηπειρωτικής Ευρώπης αν κρίνει κανείς από τα σχόλια στον Τύπο, ενώ στην Αγγλία η αισιοδοξία για το πρώτο ευρωπαϊκό στέμμα έδωσε τη θέση της στις γνωστές ασθένειες του έθνους που γέννησε το ποδόσφαιρο.

Με ήρωα τον Τζανλουίτζι Ντοναρούμα, η Ιταλία νίκησε την Αγγλία με 3-2 στα πέναλτι, μετά το 1-1 του κανονικού αγώνα και της παράτασης, καθώς ο Ιταλός πορτιέρε έπιασε δύο πέναλτι και αναδείχθηκε, προς έκπληξη πολλών, κορυ-

Η πολιτειακή ηγεσία της Ιταλίας υποδέχθηκε τους πρωταθλητές Ευρώπης – Βαρύ το κλίμα για την Αγγλία.

φαίος παίκτης (όχι μόνο τερματοφύλακας) του τουρνουά των 11 διοργανωτριών χωρών.

Παίζοντας ουσιαστικά στην έδρα της Αγγλίας, οι Ιταλοί έκαναν το παιχνίδι τους και κατέστησαν τον Ρομπέρτο Μαντσίνι τον δεύτερο προπονητή που κατακτά τίτλο και με ομάδα της Πρέμιερ Λιγκ και με εθνική ομάδα, μετά τον σερ Αλφ Ράμζι. Παρά το πρωτάθλημα που πήρε, πάλι στην ίδια πόλη, με την Τσέλσι ο Μαντσίνι δήλωσε μετά τον προχθεσινό τελικό ότι «κάτι μου χρωστούσε κι εμένα η τύχη», αναφερόμενος στην απώλεια του Κυπέλλου Πρωταθλητριών με τη φανέλα της Σαμπιντόρια, στο παλιό Γουέμπλεϊ.

Η Ιταλία ξενύχτησε στους δρόμους και στις πλατείες πανηγυρίζοντας, παρά τους περιορισμούς για τον κορωνοϊό, με κάποιους να μιλούν για... ευρωντάμπλ

Ο αρχηγός της Ιταλίας, Τζόρτζιο Κιελίνι, επιδεικνύει στους φιλάθλους με καμάρι το βαρύτιμο τρόπαιο λίγο πριν εισέλθει, μαζί με τους συμπαίκτες του, στο προεδρικό μέγαρο.

της Ιταλίας, μετά και τη νίκη στη Eurovision τον Μάιο. Η αποστολή της «Σκουάντρα Ατζούρα» έγινε δεκτή χθες το απόγευμα στο προεδρικό μέγαρο από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας Σέρτζιο Ματαρέλα και από τον πρωθυπουργό Μάριο Ντράγκι. Ο Τζόρτζιο Κιελίνι αφιέ-

ρωσε το τρόπαιο στον Ντάβιντε Αστόρι, βασικό μέλος της εθνικής Ιταλίας, που έφυγε από τη ζωή αιφνίδια τον Μάρτιο του 2018 από καρδιακό επεισόδιο σε ηλικία 31 ετών.

Από την άλλη πλευρά, και σε αντίθεση με το μήνυμα της αγγλικής ποδοσφαιρικής

ομοσπονδίας που αποδέχθηκε με χάρη την ήττα ως μέρος του παιχνιδιού «που δημιουργήσει ιστορίες και φίλεις», η αγγλική κοινωνία του 21ου αιώνα έβγαλε με την ήττα το χειρότερο πρόσωπό της. Οι αντιδράσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ήταν υπερβολικά αρνητικές, ξεπερνώντας τα όρια σε πολλές περιπτώσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Δικαιοσύνης. Στους δρόμους των αγγλικών πόλεων επικρατούσε επί ώρες παγκόσμιος, με την αστυνομία να προβαίνει σε 49 συλλήψεις την ημέρα του τελικού, πριν και μετά τον αγώνα.

Ο αγγλικός Τύπος, ελάχιστα πιο συγκρατημένος, αναζητάσε κι αυτός εξίσταστηρά θύματα, με σφοδρότατη κριτική κατά του Αγγλου τεχνικού Γκάρεθ Σάουθγκεϊτ, του ανθρώπου που επανέφερε σε υπόληψη τα «τρία λιοντάρια» τα τέσσερα τελευταία χρόνια. Μηδενισμός χωρίς αιτία εις βάρος προπονητή και παικτών λες και είναι κανείς αλάνθαστος και φυσικά η διαχρονική φιλολογία για την «κατάρτα των πέναλτι».

Στην Ευρώπη παραλλήλως σε Ιταλία και Ισπανία την ήττα των Αγγλών με εκείνη των Βραζιλιάνων στο Μαρακανά το 1950, γράφοντας τον τίτλο «Γουεμπλεϊάσο», ενώ η Equipe στο Παρίσι έγραψε ότι οι Ιταλοί ήταν «ανίκητοι».

Όσο για τον Τύπο στη Σκωτία, το γλέντι του χθες συναγωνιζόταν αυτό των Ιταλών, με τους πιο ήπιους τίτλους να χαρακτηρίζουν τους Αγγλούς «αιωνίως χαμένους».

Στο ποδόσφαιρο βέβαια όλα είναι... «δανικά»: Στη Δανία, που άδικα αποκλείστηκε στα ημιτελικά από το μακροβούτι του Ραχίμ Στέρλινγκ στον ημιτελικό της περασμένης Τετάρτης, μια δικτική δήλωση του τερματοφύλακα Κάσπερ Σμάικελ κυκλοφορεί έντονα τα τελευταία 24ωρα: Ακούγοντας το περιβόητο σύνθημα των Αγγλών «Το ποδόσφαιρο γυρίζει σπίτι (Football's coming home)» διερωτήθηκε, «γιατί, τότε ήταν σπίτι».

Το σύνθημα αυτό πλέον στοιχειώνει τους Αγγλούς, αφού μετά την αποτυχία στο Ευρο '96, όταν και γεννήθηκε ως στίχος του επίσημου τραγουδιού της τότε Εθνικής Αγγλίας, χαρακτηρίζει πλέον και το Ευρο 2020, και μάλιστα με την παραλλαγή «It's Coming Rome», δηλαδή έρχεται στη Ρώμη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η λύτρωση του Μέσι, ο θρίαμβος της Αργεντινής

«Ο Θεός φυλούσε αυτή τη στιγμή για μένα», δήλωσε ο Λιονέλ Μέσι, όταν κατάφερε να συγκρατήσει τα δάκρυα, χαράς, συγκίνησης και κυρίως λύτρωσης, καθώς είχε μόλις καταφέρει επιτέλους να οδηγήσει την Αργεντινή σε ένα τρόπαιο.

Κι αυτό ήρθε τα ξημερώματα της Κυριακής, σαν βγαλμένο από παραμύθι, στα 34 πια χρόνια του κορυφαίου ποδοσφαιριστή, έπειτα από σειρά χαμένων τελικών και δύο αποκωρήσεις από την εθνική του ομάδα. Και τι νίκη ήταν αυτή! Δεν ήταν απλώς ένας τελικός Κόπα Αμέρικα, δεν ήταν μόνο το πρώτο τρόπαιο για την Αργεντινή από το 1993, ούτε μόνο η λύτρωση για τον Μέσι και άλλες παλιές караβάνες, όπως ο Κουν Αγουέρο, αλλά ήταν νίκη επί της Βραζιλίας μέσα στο «Μαρακανά». Πιο ονειρεμένο Κόπα Αμέρικα δεν μπορούσε να φανταστεί ο Μέσι, ο οποίος ήταν και ο πρώτος σκόρερ της διοργάνωσης. Τι κι αν το μοναδικό γκολ στο 1-0 επί της παρέας του μεγάλου Νέιμάρ πέτυχε ο Ανχελ ντι Μαρία, στο 22ο λεπτό, από λάθος του Λόντι στην ά-

Ο Λιονέλ Μέσι απολαμβάνει τη δόξα που του αναλογεί, κατά την επιστροφή της εθνικής Αργεντινής στο Μπουένος Άϊρες.

μυνα... Ο τελικός αυτός ήταν του Μέσι και θα μείνει για πάντα, όπως φάνηκε και όταν τον πετούσαν οι συμπαίκτες του στον αέρα.

Ετσι, επίταξις μήνες μετά τον θάνατό του, ο Ντιέγκο Μαραντόνα χαμογέλασε ξανά, από εκεί ψηλά. Ίσως να έβαλε κι εκείνος το... χέρι του τελικά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΨΗ / Του ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

Μια διαφορετική ήττα της Αγγλίας

Η Αγγλία μπορεί να βιώνει το...

εθνικό δράμα της από την περασμένη Κυριακή με την απώλεια του Ευρο, όμως ένα πραγματικό δράμα μεγεθύνθηκε στη χώρα που γέννησε το ποδόσφαιρο, αλλά δείχνει να μη σέβεται τις γυναίκες που γεννούν τα ινδάλματά της: η ενδοοικογενειακή βία. Σύμφωνα με το Εθνικό Κέντρο Ενδοοικογενειακής Βίας (NCDV), από το βράδυ του χαμένου τελικού στην Αγγλία, η βία –κυρίως κατά των γυναικών– εκτιμάται πως αυξήθηκε κατά 38%. Σχεδόν 40% περισσότεροι άνθρωποι απ' ό,τι συνήθως βίωσαν, δηλαδή, μια πολύ τραυματική νύχτα. Μάλιστα, πολλές γυναίκες στη Βρετανία χρειάστηκε να φιλοξενηθούν... προκαταβολικά σε άλλα σπίτια, προκειμένου να νιώσουν προστατευμένες έστω για μία ημέρα.

Οι ειδικοί πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα είχαν προειδοποιήσει τις Αρχές ότι όσο η Εθνική Αγγλίας προχωρούσε στο Ευρο, τόσο θα εκτοξευόνταν τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών, κυρίως μετά τη χρήση αλκοόλ.

Σύμφωνα με νέα μελέτη, η ενδοοικογενειακή βία αυξάνεται μετά τους αγώνες ποδοσφαίρου κατά 5% κάθε δύο ώρες. Αυτό οφείλεται στην υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ στη διάρκεια αγώνων, με τους ειδικούς να απαιτούν αλλαγή της κουλτούρας «ποδόσφαιρο και αλκοόλ» για την προστασία τόσο των γυναικών όσο και των παιδιών.

Οι αριθμοί σοκάρουν: Δύο γυναίκες χάνουν τη ζωή τους από έναν νυν ή πρώην συντροφο κάθε εβδομάδα στην Αγγλία και στην Ουαλία. Κατά μέσον όρο, η αστυνομία στην Αγγλία και στην Ουαλία λαμβάνει πάνω από 100 κλήσεις σχετικά με την ενδοοικογενειακή κακοποίηση κάθε ώρα. Οι φωνές που ζητούν από τους ποδοσφαιριστές και τους συλλόγους να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο και να αντιταχθούν δημοσίως σε αυτό το φαινόμενο, πληθαίνουν και αυτό αφήνει μια χαραμάδα αισιοδοξίας.

Αν και όλα αυτά δεν συμβαίνουν μόνο στους αγώνες της Εθνικής Αγγλίας· δεν συμβαίνουν μόνο στην Αγγλία...

Καίγονται οι δυτικές πολιτείες

Καλιφόρνια, Αριζόνα και Νεβάδα, με ρεκόρ θερμοκρασιών και φονικές πυρκαγιές

Φονικοί καύσωνες, ρεκόρ θερμοκρασιών, πυρκαγιές, διακοπή ηλεκτροδότησης: οι δυτικές ΗΠΑ, από την Καλιφόρνια ως την Αριζόνα, δοκιμάζουν ήδη μια πρώτη γεύση από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Το κύμα καύσωνα τροφοδότησε τις καταστροφικές φωτιές και ανάγκασε τους κατοίκους να εγκαταλείψουν τη βόρεια Καλιφόρνια. Περίπου 30 εκατομμύρια άνθρωποι βρέθηκαν αντιμέτωποι με την υπερβολική ζέση τη Σαββατοκύριακο: πολλές πόλεις γνώρισαν πρωτόγνωρα ρεκόρ θερμοκρασιών, ενώ ορισμένες από τις πυρκαγιές στην πολιτεία έγιναν θανατηφόρες. Ομοσπονδιακοί ερευνητές εξετάζουν τη συντριβή ενός πυροσβεστικού αεροσκάφους στην Αριζόνα, κατά την οποία έχασε τη ζωή του ο συνταξιούχος αρχηγός της πυροσβεστικής Τζεφ Πιτσούρα και ο πιλότος του.

Το κανάλι CBS ανέφερε ότι οι εμπειρογνώμονες παρακολουθούν πολύ προσεκτικά πώς μπορεί να επηρεάσουν οι πυρκαγιές το ηλεκτρικό δίκτυο της Καλιφόρνιας, καθώς οι πυρκαγιές στο Ορεγκον κατέστρεψαν τρεις μεγάλες γραμμές ηλεκτροδότησης στην πολιτεία. Όλες οι γραμμές μαζί τροφοδοτούν το 10% της ενέργειας της Καλιφόρνιας ή περίπου 5.500 μεγαβάτ, ποσότητα δηλαδή που απαιτείται για την τροφοδοσία κάθε σπιτιού στην κομητεία του Λος Άντζελες για δύο ώρες. Το πρωί της Δευτέρας, τα εφεδρικά συστήματα αντιστάθμισαν τη διαφορά, αλλά η ένταση στο δίκτυο λόγω των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών ώθησε τους αξιωματούχους να εκδώσουν επείγουσα έκκληση προς τους Καλιφορνέζους να εξοικονομήσουν ηλεκτρική ενέργεια. Στη βόρεια Καλιφόρνια, πυρκαγιά έκκαψε ολόκληρος τουλάχιστον 20 σπίτια και μετέτρεψε την περιοχή σε επίγεια κόλαση,

Στην Κοιλάδα του θανάτου η θερμοκρασία ξεπέρασε τους 56 βαθμούς Κελσίου, ενώ αναμένεται να ανέβει υψηλότερα τις επόμενες ημέρες.

Οι ανεξέλεγκτες φωτιές κατέστρεψαν μεγάλες γραμμές ηλεκτροδότησης, με τους αξιωματούχους να απευθύνουν επείγουσα έκκληση για εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας.

καθώς εξελίχθηκε στη μεγαλύτερη της πολιτείας αυτή τη χρονιά, καλύπτοντας μια έκταση σχεδόν τριπλάσια από το μέγεθος του Σαν Φρανσίσκο.

Αναζωπυρώσεις

Στο Ορεγκον, βόρεια των συνόρων της Καλιφόρνιας, μια πυρκαγιά αναζωπυρώθηκε το Σαββατοκύριακο. «Προβλέπουμε να διπλασιάζεται το μέγεθος της πυρκαγιάς κάθε 24 ώρες», δήλωσε το Σάββατο το κρατικό πυροσβεστικό σώμα του

Ορεγκον. «Κάθε αποκαΐδι που πέφτει θα ξεκινήσει μια νέα φωτιά». Υπήρχε τόσος καπνός και τέφρα στην περιοχή που επηρέασαν τις γραμμές ηλεκτροδότησης που διασχίζουν τα σύνορα προς την Καλιφόρνια, προκαλώντας ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα με την παροχή ρεύματος στην πολιτεία. Αξιωματούχοι δήλωσαν ότι πιθανότατα δεν θα μπορούσαν να επαναφέρουν τις γραμμές μέχρι σήμερα. Με τις τρεις γραμμές ηλεκτροδότησης να παραμένουν εκτός λειτουργίας, οι αξιωματούχοι εξέδωσαν ειδοποίηση η οποία αναφέρει ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη για όλους τους κατοίκους της Καλιφόρνιας να εξοικονομήσουν ενέργεια. Οι κάτοικοι πρέπει να αποφύγουν τη χρήση μεγάλων ηλεκτρικών συσκευών όπως φούρνων και στεγνωτηρίων κατά τις ώρες αιχμής μεταξύ 4 μ.μ. και 9 μ.μ. τοπική ώρα.

Παράλληλα, στο Λας Βέγκας η θερμοκρασία έφτασε τους 47,2 βαθμούς Κελσίου το Σάββατο, αγγίζοντας το προηγούμενο ρεκόρ θερμοκρασιών της πόλης. Τα ημερήσια υψηλά ρεκόρ έχουν καταρρίψει κάθε προηγούμενη τελευταίες ημέρες στη Νεβάδα. Η προειδοποίηση για καύσωνα παραμένει σε ισχύ για την περιοχή, ενώ η Κοιλάδα του Θανάτου που ξεπέρασε τους 56 βαθμούς Κελσίου, αναμένεται να γνωρίσει ακόμα πιο υψηλές θερμοκρασίες αυτή την εβδομάδα. Αξιωματούχοι προειδοποιούν ότι ο καύσωνας μπορεί να αποδειχθεί πολύ πιο επικίνδυνος, καθώς οι κάτοικοι κινδυνεύουν με ασθένειες που συνδέονται με την υπερβολική ζέση. Στο Αϊνταόο ο κυβερνήτης Μπραντ Λιτλ κινητοποίησε την εθνοφυορά για να βοηθήσει στην κατάσβεση των πυρκαγιών, οι οποίες ξεσπασαν έπειτα από καταιγίδες με κεραυνούς που έπληξαν τη δοκιμαζόμενη από την Ήρασια περιοχή.

Μέσω Twitter απάντησε ο διάσημος σκηνοθέτης: «Χαρακτήριστε τον Ναζαρμπάγεφ όπως θέλετε, δικτάτορα, τύραννο, ισχυρό άνδρα, ιδρυτή. Θα ανακαλύψετε ότι είναι ένας μετριοπαθής άνθρωπος».

Ταινία-ύμνος στον Ναζαρμπάγεφ διά χειρός Στόουν

Δριμύτατη κριτική δέχθηκε ο σκηνοθέτης Ολίβερ Στόουν για το νέο του ντοκιμαντέρ-αγιογραφία του πρώην προέδρου του Καζακστάν, Νουρσουλτάν Ναζαρμπάγεφ. Στην ταινία με τίτλο «Καζάκ: Η Ιστορία του Χρυσού Ανδρα», ο Στόουν χρησιμοποιεί, για άλλη μια φορά, την αγαπημένη του ήπια και μη συγκρουσιακή προσέγγιση που τον έκανε ιδιαίτερα αγαπητό στον Ρώσο πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν, τον πρώην πρόεδρο της Ουκρανίας Βίκτορ Γιανουκόβιτς και άλλους ηγέτες που προσπαθούν να ωριοποιήσουν την εικόνα τους μιλώντας στον βραβευμένο με Οσκαρ σκηνοθέτη ταινιών όπως το «Platoon» και το «JFK». Χθες το βράδυ, εξάλλου, επρόκειτο να προβληθεί στις Κάγκες μια νέα προσέγγιση του σκηνοθέτη στη δολοφονία του Τζον Φ. Κένεντι, που αναμενόταν να προκαλέσει νέες αντιδράσεις. «Μπορεί πλέον να τον πάρει κανείς στα σοβαρά μετά τις ταινίες του για τον Πούτιν και τον Κάστρο;» αναρωτήθηκε το περιοδικό Hollywood Reporter.

Ο Στόουν δεν κώφευσε στα αρνητικά σχόλια που δέχθηκε, αλλά σήκωσε το γάντι και μέσω Twitter απάντησε: «Χαρακτήριστε τον Ναζαρμπάγεφ όπως θέλετε, δικτάτορα, τύραννο, ισχυρό άνδρα, ιδρυτή. Θα ανακαλύψετε ότι είναι ένας μετριοπαθής άνθρωπος, που εξηγεί την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και τη μετάβαση της σημαντικής χώρας του στην ανεξαρτησία, αλλά και την κατοχή πυρηνικού οπλοστασίου».

Αναμφίβολα η μετριοπάθεια δεν είναι ένα από τα χαρακτηριστικά του 81χρονου Ναζαρμπάγεφ, ο οποίος κυριάρχησε στη χώρα του με σιδηρά πυγμή επί τριετις δεκαετιών. Κατά την εκλογική αναμέτρηση του 2015 συγκέντρωσε το 97,5% των ψήφων και υιοθέτησε για τον εαυτό του τον όρο «Ελμπασί», δηλαδή «πατέρας του έθνους». Η πρωτεύουσά, το κεντρικό αεροδρόμιο, το πανεπιστήμιο και οι κύριοι δρόμοι του Καζακστάν φέρουν το όνομά του. Ο Ολίβερ Στόουν αρνείται κατηγορητικά ότι η ταινία του θα χρησιμοποιηθεί

για προπαγανδιστικούς σκοπούς και δεν απάντησε στο κατά πόσον θα έπρεπε να ασκήσει μεγαλύτερες πιέσεις στον Ναζαρμπάγεφ όσον αφορά τη «λατρευτική αίρεση» που έχει οικοδομήσει γύρω από το όνομά του. «Δεν πρόκειται να κάνω διαλέξεις σε αυτούς τους ανθρώπους σχετικά με το πώς πρέπει να κυβερνήσουν τη χώρα τους, πώς να διοικήσουν μια Δημοκρατία», επισήμανε τηλεφωνικά.

Η δημοσιογράφος Τζόαννα Λίλις, συγγραφέας του βιβλίου «Σκοτεινές Δυνάμεις: Στο εσωτερικό του μυστικού κόσμου του Καζακστάν», τονίζει ότι η ταινία του Στόουν εντάσσεται στην προσπάθεια δημιουργίας «αίρεσης» γύρω από το πρόσωπο του Ναζαρμπάγεφ. «Μόνο ως προπαγάνδα

Πλήθος αντιδράσεων για το ντοκιμαντέρ με τίτλο «Καζάκ: Η Ιστορία του Χρυσού Ανδρα» από τον Αμερικανό σκηνοθέτη.

μπορεί να χαρακτηριστεί. Μοναδικός στόχος της ταινίας είναι να κάνει ακόμα πιο λαμπρή τη φήμη του Ναζαρμπάγεφ και την κληρονομιά του».

Την ίδια άποψη εκφράζει και ο Βιάτσεσλαβ Αμπράμοφ, ιδρυτής της ανεξάρτητης ειδησιογραφικής ιστοσελίδας Vlaz.Kz, ο οποίος αναγνωρίζει ότι ο Ναζαρμπάγεφ είχε ορισμένες επιτυχίες κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής της χώρας, αλλά ο Στόουν παραλείπει ολοκληρωτικά από την ταινία τα λάθη ή τα προβλήματα που προέκυψαν σε αυτή την περίοδο. «Είναι βέβαιο ότι ο Ολίβερ Στόουν δεν θέλει να δημιουργήσει μια έντιμη ταινία για το Καζακστάν. Δεν είναι αυτός ο στόχος ή η βούλησή του. Λυπάμαι, αλλά πιστεύω ότι είναι ένας κοινός, ένας αναισθητός προπαγανδιστής ή, καλύτερα, αυτό έχει καταντήσει», λέει.

Ανοίγει ο δρόμος για τον διαστημικό τουρισμό

Ο Βρετανός επιχειρηματίας Ρίτσαρντ Μπράνσον ταξίδεψε έως την άκρη του Διαστήματος και επέστρεψε ασφαλής με τον επιβατικό πύραυλο της εταιρείας του Virgin Galactic, λίγες ημέρες πριν από την εκτόξευση του ιδρυτή της Amazon Τζεφ Μπέζος, καθώς οι δισεκατομμυριοίχοι ανταγωνίζονται για να εγκαινιάσουν τη νέα εποχή του διαστημικού τουρισμού. Δεκαεπτά χρόνια από την ίδρυση της Virgin Galactic με σκοπό να αναπτύξει εμπορικά διαστημικά σκάφη και να εξυπηρετήσει μελλοντικούς διαστημικούς τουρίστες, ο πύραυλος του Μπράνσον εκτοξεύθηκε την Κυριακή το πρωί, φτάνοντας 88 χιλιόμετρα πάνω από την επιφάνεια της Γης. Η εκτόξευση καθυστέρησε μέχρι τις 10.40 τοπική ώρα λόγω των καιρικών συνθηκών στη βάση της Virgin Galactic, στην έρημο του Νέου Μεξικού. «Καλώς ήρθατε στην αρχή μιας νέας διαστημικής εποχής», έγραψε ο Μπράνσον στο Twitter λίγο μετά την πτήση, μαζί με μια φωτογραφία του σε μπλενική βαρύτητα. Το πολυαναμενόμενο διαστημικό ταξίδι ήταν η πρώτη επανδρωμένη δοκιμαστική πτήση του αεροσκάφους προς το Διάστημα και διάρκεσε 59 λεπτά. Ο Μπράνσον πέταξε

Ρίτσαρντ Μπράνσον, Ελον Μασκ, Τζεφ Μπέζος: οι δισεκατομμυριοίχοι ανταγωνίζονται για να εγκαινιάσουν τη νέα εποχή.

με τους πιλότους Ντέιβιντ Μακέι και Μάικλ Μασούτσι, την επικεφαλής εκπαιδευτή αστροναύτη της εταιρείας Μπεθ Μόουζες, τον επικεφαλής μηχανικό της Virgin Galactic Κόλιν Μπένετ και την αντιπρόεδρο επιχειρήσεων έρευνας και κυβερνητικών υποθέσεων Σίρια Μπράντλ. Πριν από την εκτόξευση, ο επιχειρηματίας έφτασε στον διαστημικό λιμένα με ποδήλατο και χαιρέτησε και αγκάλιασε τους συνεργάτες του. «Είναι μια όμορφη μέρα για να πάει κανείς στο Διάστημα», έγραψε στο Twitter. Καθώς ο Μπράνσον αιωρείτο στο Διάστημα, κατέγραψε ένα μήνυμα χρησιμοποιώντας τις κάμερες του διαστημικού αεροσκάφους: «Προς όλα τα παιδιά εκεί έξω: Η μουσική κάποτε κι εγώ ένα παιδί με ένα όνειρο, κοιτώντας ψηλά τα αστέρια. Τώρα

Σαμπάνιες και πανηγυρισμοί για τον Ρίτσαρντ Μπράνσον και το υπόλοιπο πλήρωμα μετά την επιστροφή τους στη Γη.

είμαι ενήλικας σε ένα διαστημόπλοιο ... Αν μπορώ να το κάνω εγώ αυτό, φανταστείτε απλώς τι μπορείτε να κάνετε εσείς».

Μια ομάδα στελεχών της διαστημικής βιομηχανίας, μελλοντικών πελατών και απλού κοινού παρατήρησε την εκτόξευση του πυραύλου στο Spaceport America, συμπεριλαμβανομένου του δισεκατομμυριούχου και πρωτοπόρου της διαστημικής βιομηχανίας Ελον Μασκ. Σύμφωνα με δήλωσή του Μπράνσον στην εφημερίδα The Sunday Times, ο Μασκ έκλεισε εισιτήριο για μία από τις μελλοντικές πτήσεις της Virgin Galactic προς την άκρη του Διαστήματος, δίνοντας προκαταβολή που ανέρχεται στα 8.500 ευρώ. Η SpaceX του Μασκ, η οποία θα στείλει το πρώτο πολιτικό πλήρωμά της σε τροχιά τον Σεπτέμβριο, έχει ένα προβόδιση ενάντι των Μπράνσον και Μπέζος, έχοντας ήδη ξεκινήσει πολλές πτήσεις προς τον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό, ενώ σε εννέα ημέρες ο Μπέζος θα λανσάρε τον δικό του πύραυλο, New Shepard, που κατασκευάστηκε από την εταιρεία του Blue Origin και θα στείλει τον ίδιο και άλλα πέντε άτομα περίπου 100 χιλιόμετρα πάνω από την επιφάνεια της Γης.

Τα αυτοκίνητα του μέλλοντος δεν θα είναι... Ι.Χ.

Εκτίμηση για αντικατάσταση του ιδιοκτησιακού μοντέλου αυτοκίνησης με ένα κοινόχρηστο μοντέλο διαμοιρασμού

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΣΙΜΗ**

«**Στο μέλλον** κανείς δεν θα έχει το δικό του όχημα». Δεν πρόκειται για ατάκα από κάποια ταινία επιστημονικής φαντασίας, αλλά μια τοποθέτηση με έντονο επιστημονικό περιεχόμενο. Την παραπάνω εκτίμηση έκανε ο διευθυντής του IMET (Ινστιτούτο Βιώσιμης Κινητικότητας και Δικτύων Μεταφορών του Εθνικού Κέντρου Ερευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης), δρ Ευάγγελος Μπεκιάρης, υποστηρίζοντας ότι το ιδιοκτησιακό μοντέλο αυτοκίνησης θα αντικατασταθεί από ένα κοινόχρηστο μοντέλο διαμοιρασμού των αντίστοιχων υπηρεσιών. Πέραν του περιβαλλοντικού οφέλους της μετάβασης σε άλλες μορφές κινητικότητας, ο κ. Μπεκιάρης τόνισε, στο πλαίσιο του 4ου Συνεδρίου Υποδομών - Μεταφορών, ότι η διεύρυνση της πρακτικής του διαμοιρασμού οχημάτων θα αλλάξει άρδην την εικόνα της αστικής κινητικότητας στις μεγάλες πόλεις της χώρας, προσφέροντας μια σημαντική αλυσίδα στο έντονο κυκλοφοριακό πρόβλημα. Προ των πυλών βρίσκεται η διαμόρφωση από το υπουργείο Υποδομών του θεσμικού πλαισίου το οποίο θα διέπει τη λειτουργία των εταιρειών (πρόκειται για ψηφιακές πλατφόρμες) διαχείρισης τόσο του διαμοιρασμού (car sharing) όσο και των υπηρεσιών συνεπιβατισμού (carpooling). Μέχρι στιγμής, τέτοια συστήματα έχουν εφαρμοστεί στη χώρα μόνο στα ποδήλατα για κοινή χρήση σε αστικές περιοχές. «Για να επιτύχει η εφαρμογή τέτοιων

συστημάτων κοινής χρήσης αυτοκινήτων, προϋπόθεση είναι η ευρεία κάλυψη του δικτύου της πόλης με τα σημεία στάθμευσης των οχημάτων, καθώς και η εφαρμογή ευέλικτων τρόπων τιμολόγησης (π.χ. με βάση την απόσταση ή τον χρόνο διαδρομής) για τους διάφορους χρήστες της υπηρεσίας», εξηγεί στην «Κ» η δρ Ιωάννα Παγώνη, μέλος Δ.Σ. του Συλλόγου

Εκτός από το περιβαλλοντικό όφελος, μπορεί να δώσει ανάσα στο κυκλοφοριακό πρόβλημα – Οι βασικές προκλήσεις για την ελληνική προσπάθεια.

Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων, μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Εργαστήριο Μεταφορών και Λήψης Αποφάσεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Στο ερευνητικό έργο MaaS4EU «End-to-End Approach for Mobility-as-a-Service tools, business models, enabling framework and evidence for European seamless mobility» συμμετείχε το Εργαστήριο Μεταφορών και Λήψης Αποφάσεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου και οι πιλοτικές δοκιμές πραγματοποιήθηκαν στο Μάντσεστερ (Ηνωμένο Βασίλειο), στο Λουξεμβούργο και στη Βουδαπέστη (Ουγγαρία). «Η Βουδαπέστη είναι μια πόλη που μοιράζεται κοινά χα-

Στην Ελλάδα βρίσκεται προ των πυλών η διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου το οποίο θα διέπει τη λειτουργία των εταιρειών διαχείρισης τόσο του διαμοιρασμού (car sharing) όσο και των υπηρεσιών συνεπιβατισμού (carpooling).

ρακτηριστικά με την Αθήνα, με αποτέλεσμα τα μελεπτικά δεδομένα να είναι πολύ χρήσιμα και για τη χώρα μας», μας εξηγεί η κ. Παγώνη.

Οι κύριες προκλήσεις που παρατηρούνται στις υπηρεσίες κινητικότητας, που αποτελούν και το αντικείμενο του ερευνητικού προγράμματος «Κινητικότητα ως Υπηρεσία» (Mobility as a Service / MaaS), αφορούν τον επιχειρηματικό τομέα, τη συνεννόηση με τις δημόσιες υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών, καθώς και την παρούσα του απαιτούμενου νομοθετικού πλαισίου. Οι βασικές προκλήσεις που παρατηρήθηκαν και στις οποίες θα πρέπει να επεκεντρωθεί οποιαδήποτε ελληνική προσπάθεια περιλαμβάνουν την ανάπτυξη συνεργασίας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, συνθήκη η οποία, όπως διαπιστώθηκε και στη Βουδαπέστη, δεν είναι πάντα εύκολη.

Η μελέτη κατέδειξε ότι μερικές εταιρείες παροχής μεταφορικού έργου φάνηκαν απρόθυμες να μοιραστούν τα δεδομένα τους, ενώ οι δημόσιες Αρχές πρέπει να υποστηρίξουν τη μετάβαση προς το σύστημα MaaS και να βοηθήσουν τους εμπλεκόμενους φορείς να συνεργαστούν. Η εφαρμογή των καινοτόμων υπηρεσιών κινητικότητας διαπιστώθηκε ότι είναι πολύ δυσκολότερη σε περιοχές όπου οι μετακινούμενοι είναι προσκολλημένοι στα ιδιωτικά τους οχήματα, όπως συμβαίνει στην Αθήνα. Παράλληλα, το γεγονός ότι τα οφέλη προγραμμάτων όπως αυτά του MaaS είναι δύσκολο να γίνουν αντιληπτά

από τους τελικούς χρήστες πριν τα δοκιμάσουν αποτελεί ένα εμπόδιο στην προσέλκυση νέων χρηστών, όπως επισημαίνεται στη μελέτη.

Οι επιλογές

Στόχος των νέων μορφών μετακίνησης είναι να απαλλαγεί ο μετακινούμενος από τη λογική της ιδιοκτησίας Ι.Χ., να μην το χρησιμοποιεί καθημερινά και να κάνει χρήση εναλλακτικών μορφών μετακίνησης, όπως είναι τα ΜΜΜ, ο διαμοιρασμός οχημάτων και ο συνεπιβατισμός. Ο διαμοιρασμός οχημάτων (car sharing) θέλει μια εταιρεία να διαθέτει τον στόλο της μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Υπάρχουν μοντέλα διαμοιρασμού οχημάτων όπου οι πλατφόρμες δεν διαθέτουν ιδιόκτητο στόλο Ι.Χ., αλλά φέρνουν σε επαφή ιδιοκτήτες Ι.Χ. με χρήστες. Οι ιδιοκτήτες διαθέτουν πρακτικά το Ι.Χ. στους χρήστες. Το car sharing θυμίζει μια μορφή βραχυχρόνιας μίσθωσης αυτοκινήτων. Το carpooling (συνεπιβατισμός οχημάτων) λειτουργεί λίγο διαφορετικά, με παρόμοια λογική. Η πλατφόρμα του συνεπιβατισμού είναι επιφορτισμένη με το «προεγνί» μεταξύ μετακινούμενων. Φέρνει σε επαφή τον ιδιοκτήτη Ι.Χ., που έχει δηλώσει τη διαδρομή που θα ακολουθήσει, με έναν άλλο (ή πάνω από έναν) μετακινούμενο που θα ακολουθήσει παρόμοιο δρομολόγιο. Ιδιοκτήτης Ι.Χ. και μετακινούμενος βρίσκουν το «ταίρι» τους μέσω της εφαρμογής και μοιράζονται τα έξοδα μετακίνησης.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σημαντικά κέρδη για τα αμερικανικά ομόλογα

Τα πρακτικά από τη συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed), που πραγματοποιήθηκε στις 15-16 Ιουνίου, επιβεβαίωσαν ότι τα μέλη της αρμόδιας επιτροπής ξεκίνησαν τη συζήτηση για το ενδεχόμενο μείωσης του ρυθμού αγορών περιουσιακών στοιχείων (tapering) μέσω του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), αν και όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι ακόμα δεν έχουν ικανοποιηθεί οι προϋποθέσεις για μια τέτοιου είδους κίνηση. Ωστόσο, ιδιαίτερη έκπληξη στις αγορές προκάλεσαν οι αναθεωρημένες προβλέψεις της Fed για την πορεία των επιτοκίων, οι οποίες έδειξαν δύο αυξήσεις των 25 μ.β. εκάστη μέσα στο 2023, έναντι προηγούμενης εκτίμησης (τρεις μήνες ωρίτερα) για διατήρηση των επιτοκίων στα τωρινά επίπεδα τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2023. Εντούτοις, τα πρακτικά περιορίστηκαν στο να αναφέρουν ότι κάποια από τα μέλη της επιτροπής συνηγορούν σε αύξηση των επιτοκίων ωρίτερα απ' ό,τι ανέμεναν αρχικά, ενώ η γεινικότερη άποψη για τον πληθωρισμό ήταν ότι η ενίσχυσή του οφείλεται σε προσωρινούς παράγοντες. Η δημοσίευση των πρακτικών ακολούθησε την ανακοίνωση των στοιχείων απασχόλησης των ΗΠΑ λίγες ημέρες ωρίτερα, τα οποία έδειξαν απρόσμενη αύξηση του ποσοστού ανεργίας τον Ιούνιο στο 5,9% από 5,8% τον προηγούμενο μήνα, καθώς και της έρευνας για τον δείκτη υπηρεσιών του ISM, ο οποίος υποχώρησε τον ίδιο μήνα στις 60,1 μονάδες, το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων τεσσάρων μηνών. Οι εξελίξεις αυτές, καθώς και η απουσία των επενδυτών για τη συνεχιζόμενη γρήγορη εξάπλωση της μετάλλαξης «Δέλτα», και τις αναμενόμενες αρνητικές συνέπειες στην πορεία της παγκόσμιας οικονομίας, συνέβαλαν σημαντικά στο ρόλι των αμερικανικών κυβερνητικών ομολόγων τις τελευταίες ημέρες. Χαρακτηριστικά, μετά από συνεχή πτώση τεσσάρων ημερών, η απόδοση του 10-ετούς τίτλου (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή) βρέθηκε την Πέμπτη στο 1,250% πρώτη φορά από τα μέσα Φεβρουαρίου, πριν ενισχυθεί στην περιοχή του 1,335% την επόμενη ημέρα, παραμένοντας όμως 10 μ.β. περίπου χαμηλότερα σε εβδομαδιαία βάση. Στις αγορές συναλλάγματος, η σημαντική υποχώρηση των αποδόσεων των αμερικανικών κυβερνητικών ομολόγων επηρέασε αρνητικά το δολάριο, με την ισοτιμία ευρώ/δολ. να ανακάμπτει την Παρασκευή στην περιοχή του 1,1850 και να περιορίζει τις απώλειες σε εβδομαδιαία βάση σε μόλις 0,3% περίπου, μετά από προσωρινή πτώση δύο ημέρες ωρίτερα κάτω από το επίπεδο 1,1800 για πρώτη φορά τους τελευταίους τρεις μήνες, υπό το βάρος μιας σειράς αρνητικών στοιχείων από τη Γερμανία, τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, για τη βιομηχανική παραγωγή, τις παραγγελίες βιομηχανικών αγαθών και τον δείκτη οικονομικών προσδοκιών ZEW.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Μικρή πτώση σημείωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Μικρή πτώση σημείωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 64,89 μονάδες, σημειώνοντας απώλειες σε ποσοστό 0,32%.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 διαμορφώθηκε στις 38,74 μονάδες, παρουσιάζοντας επίσης πτώση κατά 0,31%. Η ημερήσια αξία των συναλλαγών ανήλθε στα €232.400.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, με απώλειες έκλεισε η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 0,36% και τα Ξενοδοχεία σε ποσοστό 0,14%. Με οριακά θετικό πρόσημο έκλεισε η Εναλλακτική Αγορά κατά 0,04%. Χωρίς μεταβολή παρέμειναν οι Επενδυτικές. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλαυσε η μετοχή της Ελληνικής Τράπεζας με όγκο συναλλαγών €188.853 (τιμή κλεισίματος €0,738 – άνοδος 1,1%). Ακολούθησαν οι μετοχές της Logistic με όγκο συναλλαγών €18.410 (τιμή κλεισίματος €1,60 – χωρίς μεταβολή), της Τοιμεντοποιίας Βασιλικού με όγκο συναλλαγών €10.229 (τιμή κλεισίματος €2,46 – άνοδος

Ο Γενικός Δείκτης **έκλεισε στις 64,89** **μονάδες, σημειώνοντας απώλειες σε ποσοστό 0,32%.**

0,82%), της Τράπεζας Κύπρου με €6.868 (τιμή κλεισίματος €1,055 – πτώση 1,4%) και της CCC Tourist Enterprises με €2.191 (τιμή κλεισίματος €1,37 – πτώση 0,72%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 4 κινήθηκαν ανοδικά, 8 καθοδικά και 2 παρέμειναν χωρίς μεταβολή. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 103.

ΔΕΚΑ στα ΔΕΚΑ

Στέλιος και Αντρέας Αναστασιάδης

TELIA & PAVLA BBDO

Δεν θα διαλυθεί η σημερινή πραγματικότητα της διαφήμισης

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Τη θέση ότι η σημερινή πραγματικότητα της διαφήμισης δεν πρόκειται να διαλυθεί ούτε λόγω του Netflix ούτε λόγω οποιασδήποτε άλλης πλατφόρμας ροής ψυχαγωγικού ή άλλου περιεχομένου, διατυπώνουν στο ΔΕΚΑ στα ΔΕΚΑ οι Στέλιος και Αντρέας Αναστασιάδης, της TELIA & PAVLA BBDO. Επισημαίνουν επίσης ότι οι εταιρείες θα πρέπει να επαναφεύρουν τον τρόπο με τον οποίο θα διαθέτουν το περιεχόμενό τους, αν θέλουν να διατηρήσουν το κοινό τους. Αναφέρονται ακόμα στην τηλεδιάσκεψη και τονίζουν ότι έχει γίνει ο νέος κανόνας. Για το ηλεκτρονικό εμπόριο εκτιμούν ότι η τάση αυτή θα συνεχισθεί καθώς οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές είναι τώρα πιο εξοικειωμένοι.

1. Πόσο δύσκολο είναι να κρατήσεις «ζεστό» τους διαφημιζόμενους στην πανδημία για να συνεχίσουν να επικοινωνούν τα μηνύματά τους;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Αυτό εξαρτάται από τον τύπο της επιχείρησης ή του προϊόντος που διαθέτει ένας συγκεκριμένος διαφημιζόμενος. Κάποιοι αντιλήφθηκαν ότι η πανδημία μπορούσε να τους προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες και τις αξιοποίησαν. Κάποιοι άλλοι υπέφεραν πραγματικά με τις απότομες μειώσεις εισοδημάτων λόγω του είδους των δραστηριοτήτων τους. Δεν μπορείς να περιμένεις από ένα ξενοδοχείο ή εστιατόριο να βολιβαρδίζει με διαφημίσεις κατά τη διάρκεια μιας πανδημίας, ούτε βέβαια ένα ακριβό κατάστημα μόδας. Τα αθλητικά καταστήματα από την άλλη πλευρά, πιθανότατα τα πήγαν καλύτερα καθώς πολλοί άνθρωποι που πλέον είχαν περισσότερο χρόνο στο σπίτι άρχισαν να ασκούνται πιο συστηματικά ή προτιμούσαν να φορούν πιο άνετα είδη ένδυσης –φόρμες- από εκείνα που συνήθως φορούσαν όταν πήγαιναν στη δουλειά τους.

2. Οι επιδοτήσεις των επιχειρήσεων από την κυβέρνηση πιστεύετε ότι έπασαν τόπο; Αν ναι σε ποιο βαθμό;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Ήταν ένα καλό πλάνο και κράτησε πολλές επιχειρήσεις ζωντανές, αλλά οι επιδοτήσεις από μόνες τους δεν μπορούν να διατηρήσουν μια επιχείρηση για πολύ.

ΑΝΤΡΕΑΣ: Βραχυχρόνια, η πρακτική αυτή κράτησε ζωντανές πολλές επιχειρήσεις, οπότε ως έλλειψή τους ότι στο μέλλον θα αποδεχθεί μια λύση με βιώσιμα αποτελέσματα.

3. Υπάρχει καταναλωτικό απόθεμα λόγω της πανδημίας;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Σίγουρα δημιουργήθηκε απόθεμα χρηματικό αφού έπαψε ο κόσμος να βγαίνει (εστιατόρια/ κλαμπ/ ταξίδια/ξενοδοχεία/ δώρα σε εκδηλώσεις κ.λπ).

4. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα κατευθυνθεί η κατανάλωση στην μετά την πανδημία εποχή;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Σίγουρα τα αεροπορικά ταξίδια θα είναι ο πρώτος και σημαντικότερος τρόπος για πολλούς ανθρώπους να δραπέτευσουν από ό,τι μας καθήλωσε, για να νιώσουν ξανά ότι η ζωή επιστρέφει στους φυσιολογικούς της ρυθμούς. Επίσης, θα δούμε και μια απότομη άνοδο σε αγορές πιο ακριβών αντικειμένων όπως π.χ. αυτοκίνητα και άλλα είδη πολυτελείας.

5. Οι πολυεθνικές επιχειρήσεις ή και τα διαφημιστικά δίκτυα με τα οποία συνεργάζεστε πώς αντιμετωπίζουν αυτή την πρωτόγνωρη κατάσταση;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Οι τηλεδιασκέψεις έχουν γίνει ο νέος τρόπος επικοινωνίας και είμαι βέβαιος ότι πολύ σύντομα θα διστάσουμε πολλά από το δικτύό μας την BBDO, σχετικά με το πώς μπορούμε να είμαστε ακόμη πιο αποτελεσματικοί όσον αφορά τον τρόπο που χρησιμοποιούμε και αξιοποιούμε αυτά τα νέα εργαλεία. Στις ΗΠΑ, οι περισσότερες επιχειρήσεις εξακολουθούν να έχουν προσωπικό που εργάζεται από το σπίτι, οπότε η τηλεδιάσκεψη έχει γίνει ο νέος κανόνας.

6. Κατά την άποψή σας ποιοι ήταν οι κερδισμένοι της κρίσης; Ποια συμβουλή θα τους δίνετε;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Οι υπεραγορές, τα διεθνή διαδικτυακά μεγάλα καταστήματα αγορών και οι εταιρείες παράδοσης φαγητού. Θα τους συστήσω να δείξουν την εκτίμησή τους απέναντι στο κοινό μέσω δραστηριοτήτων και εκστρατειών κοινωνικής ευθύνης.

7. Ως προς τη διαχείριση αυτής της παγκόσμιας νέας τάξης πραγμάτων, τι γεύση σας αφήνει το κράτος μας αλλά και οι πολίτες του;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Είναι πολύ εύκολο να επικρίνεις όταν δεν ασχολείσαι με τις μικρές λεπτομέρειες και δεν εμπιστεύεσαι σε κάποια θέματα. Αυτή ήταν μια άνευ προηγουμένου καταστροφή για να αντιμετωπιστεί από κάθε κυβέρνηση. Δεν ήμασταν οι καλύτεροι στον κόσμο, αλλά σίγουρα

Οι επιδοτήσεις από το κράτος κράτησαν πολλές επιχειρήσεις ζωντανές, τονίζουν οι Στέλιος και Αντρέας Αναστασιάδης, προσθέτοντας ότι οι επιδοτήσεις από μόνες τους δεν μπορούν να διατηρήσουν μια επιχείρηση για πολύ.

Στο μέλλον θα βλέπουμε όλο και περισσότερες επιχειρήσεις να διευθετούν με τους ανθρώπους τους να εργάζονται από το σπίτι, ώστε με τη σειρά τους να επωφελούνται από χαμηλότερα γενικά έξοδα στον χώρο γραφείου και στα μεταφορικά.

δεν ήμασταν και οι χειρότεροι. Προσωπικά, πιστεύω ότι ο πρώην υπουργός Υγείας, κ. Κωνσταντίνος Ιωάννου, αξίζει όλους τους επαίνους και τις ευχαριστίες μας για την αδιάκοπη προσπάθειά του να περιορίσει τη ζημιά.

8. Ποιες συνθήκες ήρθαν για να μείνουν κατά την άποψή σας;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Προφανώς η τηλεδιάσκεψη. Και εξαιτίας αυτού, θα βλέπουμε στο μέλλον όλο και περισσότερες επιχειρήσεις να διευθετούν με τους ανθρώπους τους να εργάζονται από το σπίτι ώστε με τη σειρά τους να επωφελούνται από χαμηλότερα γενικά έξοδα στον χώρο γραφείου και στα μεταφορικά. Επίσης, χωρίς να έχω δει ακόμη στατιστικά στοιχεία, ελπίζω ότι το κάπνισμα θα μειωθεί λόγω της σοβαρότητας αυτής της πανδημίας. Ω! και κάτι ακόμη: οι οθόνες υπολογιστών χωρίς ενσωματωμένες κάμερες και ηχεία θα αποτελούν πλέον παρελθόν! Γι' αυτό ζητάμε μεγάλη έκπτωση στην τιμή σε όλες αυτές τις επί του παρόντος μη εξοπλισμένες οθόνες που υπάρχουν στην αγορά.

ΑΝΤΡΕΑΣ: Πιστεύω ότι η πανδημία υπήρξε (όχι ο επιθυμητός φυσικά) καταλύτης στην άνοδο του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κύπρο, τόσο

από την πλευρά των επιχειρήσεων όσο και από εκείνη των καταναλωτών. Σύμφωνα με ευρωπαϊκά δεδομένα, η Κύπρος είναι μία από τις λιγότερο ενεργές χώρες στο ηλεκτρονικό εμπόριο, παρά τον μεγάλο αριθμό χρηστών του διαδικτύου. Έτσι, οι επιχειρήσεις έπρεπε να βρουν έναν τρόπο να υποθετήσουν και αξιοποιήσουν άμεσα τα τεχνολογικά μέσα προκειμένου να συνεχίσουν να προσφέρουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, ενώ οι πελάτες δεν είχαν άλλη επιλογή από το να τα χρησιμοποιήσουν. Την ίδια στιγμή, οι πάροχοι υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας έπρεπε να δράσουν γρήγορα. Υποθέτω ότι είμαστε πλέον καλυμμένοι ως προς αυτό. Εφόσον και οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές είναι τώρα πιο εξοικειωμένοι με τον κόσμο του ηλεκτρονικού εμπορίου, πιστεύω ότι αυτή η νέα τάση θα συνεχιστεί.

9. Το φαινόμενο «Netflix» τι επίδραση πιστεύετε θα έχει στη διαφημιστική αγορά και με ποιον χρονικό ορίζοντα;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Αν με ρωτάτε αν θα διαλυθεί η σημερινή πραγματικότητα της διαφήμισης, αυτό με κανέναν τρόπο δεν θα γίνει ούτε λόγω του Netflix ούτε λόγω οποιασδήποτε άλλης πλατφόρμας ροής ψυχαγωγικού ή άλλου περιεχομένου. Τα brands θα έχουν πάντα την ανάγκη να ακούγεται η φωνή τους και να γνωστοποιείται η διαφωροποίησή τους. Το πώς θα διαφημίζουν (και πού) είναι κάτι που πάντα θα αναλαμβάνουν εκείνοι που εξειδικεύονται στο κτίσιμο των brands σε κάθε εποχή. Αν το σκεφτείτε, το Netflix δεν διαφέρει και τόσο από τα βίντεο κλαμπ της προηγούμενης γενιάς. Η κύρια διαφορά (και μια πολύ σημαντική διαφορά) είναι ότι το κοινό έχει την πρόσθετη ευκολία να μην χρειάζεται να βγει από το σπίτι και να βρεθεί σε άλλο χώρο για να αναζητήσει και να επιλέξει εκεί το ψυχαγωγικό του βίντεο.

Ανθρωποι της επικοινωνίας απαντούν για τις αλλαγές που φέρνει η νέα εποχή.

10. ΛΑΚΩΝΙΚΑ

1. Digital ή Τηλεόραση;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Digital
ΑΝΤΡΕΑΣ - Digital

2. Netflix ή Apple Tv;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Netflix - τώρα
Appletv στο μέλλον
ΑΝΤΡΕΑΣ - Netflix

3.Ραδιόφωνο ή Spotify;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Ραδιόφωνο
ΑΝΤΡΕΑΣ - Spotify

4. Ανάλυση ή είδηση;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Είδηση
ΑΝΤΡΕΑΣ - Ανάλυση

5. Desktop ή mobile
ΣΤΕΛΙΟΣ - Desktop
ΑΝΤΡΕΑΣ - Mobile

6. Twitter ή Instagram;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Instagram
ΑΝΤΡΕΑΣ - Instagram

7. Facebook ή Youtube;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Facebook
ΑΝΤΡΕΑΣ - YouTube

8. Notifications ή email;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Email
ΑΝΤΡΕΑΣ - Email

9. Zoom ή Teams;
ΣΤΕΛΙΟΣ - Zoom
ΑΝΤΡΕΑΣ - Zoom

Όσο για τα τηλεοπτικά κανάλια θα πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα, αλλά θα επιβιώσουν. Πριν από εκατό χρόνια, είπαμε ότι το ραδιόφωνο θα πεθάνει λόγω της γέννησης της τηλεόρασης. Το ραδιόφωνο δεν πέθανε! Άλλαξε. Προσαρμόστηκε. Ζει και βασίλει. Ενώ βρήκε τη θέση του και το κοινό του απολαμβάνοντας τις νέες τεχνολογίες και τη δυναμική που πάντα διέθετε ως μέσο.

ΑΝΤΡΕΑΣ: Η ανάπτυξη των υπηρεσιών ροής ψυχαγωγικού περιεχομένου όπως το Netflix, το Amazon Prime, η Disney, η HBO και η Apple TV αποδεικνύει ότι οι εταιρείες θα πρέπει να επανεξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο θα διαθέτουν το περιεχόμενό τους, αν θέλουν να διατηρήσουν το κοινό τους. Ωστόσο, πιστεύω ότι αξίζει να σταθούμε περισσότερο σε μια άλλη τάση, η οποία είναι ο εκδημοκρατισμός των media και του περιεχομένου. Τα YouTube, Twitch, TikTok και Instagram Reels αποτελούν παραδείγματα της συνήθειας των νέων να διαθέτουν περισσότερο χρόνο στο να βλέπουν περιεχόμενο που δημιουργείται από χρήστες (user generated content) παρά τις υψηλές κόστους τηλεοπτικές παραγωγές που είχαμε συνήθως. Σήμερα, τα περισσότερα budget που προορίζονται για διαφημιστικούς σκοπούς παγκοσμίως καταλήγουν σε τεχνολογικούς κολλοσσούς, όπως η Google και η Facebook. Η δικιά μου πρόβλεψη είναι ότι η τάση αυτή της διαφημιστικής αποκέντρωσης θα επεκταθεί ακόμα περισσότερο στο μέλλον και πως ο κάθε ιδιώτης ή «influencer» θα μπορεί να δημιουργεί περιεχόμενο και να εκμεταλλεύεται το δικό του μερίδιο στην αγορά της διαφήμισης.

Ανάπτυξη 4,3% το 2021 και 6% το 2022 βλέπει η Ε.Ε. για την Ελλάδα

Του αναπλοκρητή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Ανάπτυξη 4,3% και 6,0% για τα έτη 2021 και 2022, αντίστοιχα, προβλέπει η Κομισιόν για την Ελλάδα, σύμφωνα με τις θερινές οικονομικές προβλέψεις της, που δημοσιεύθηκαν σήμερα στις Βρυξέλλες. Η εκτίμηση για το 2021 είναι οριακά υψηλότερη από την αντίστοιχη των εαρινών προβλέψεων του Μαΐου (4,1%). Όπως αναφέρουν οι νεότερες προβλέψεις της Κομισιόν,

τα δημοσιονομικά μέτρα που ελήφθησαν ωρίτερα φέτος, σε συνδυασμό με την ώθηση από τους πόρους του Recovery and Resilience Facility (RRF), αναμένεται να ενισχύσουν την εγχώρια ζήτηση, η οποία θα είναι ο κύριος μοχλός ανάπτυξης τόσο το 2021 όσο και το 2022. Υπενθυμίζεται ότι η Ελλάδα αναμένεται να εισπράξει 7,5 δισ. ευρώ από το RRF έως το τέλος του έτους. Το ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναμένεται να εγκριθεί από το Ecofin την προσεχή Τρίτη. Τα

πρώτα 4 δισ. ευρώ –προχρηματοδότηση ύψους 13% του συνολικού ποσού που αναλογεί στη χώρα– αναμένονται εντός του Αυγούστου. Η Κομισιόν καταγράφει ότι η Ελλάδα σημείωσε αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 4,4% στο α' τρίμηνο του έτους σε σύγκριση με το τελευταίο τρίμηνο του 2020, παρά την εντατικοποίηση των περιοριστικών μέτρων για την καταπολέμηση του κορωνοϊού που θεσπίστηκαν τον Ιανουάριο. Η επίδοση αυτή οφείλεται κυρίως «στις καθαρές εξαγωγές,

κάρη στην ισχυρή ανάκαμψη των εξαγωγικών υπηρεσιών και στη σημαντική συμβολή των αποθεμάτων», αναφέρεται στην έκθεση. Αντίθετα, όπως σημειώνεται, «η ιδιωτική καταναλωση μειώθηκε κατά 1,3%» σε τρίμηνια βάση, ενώ «μια προγραμματισμένη αύξηση των φόρων ακινήτων περιουσίας το 2022 έδωσε ώθηση στον κατασκευαστικό τομέα». Η Κομισιόν αναφέρει επιπλέον ότι «τα μέτρα κοινωνικής απόστασης άρχισαν να χαλαρώνουν στις αρχές Μαΐου», οδηγώ-

ντας σε αναβάθμιση των βασικών διεκδικημάτων. Η ανάκαμψη των εξαγωγών υπηρεσιών θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις προοπτικές του τουρισμού, οι οποίες προβλέπεται να παραμείνουν κάτω από τα επίπεδα του 2019 τόσο φέτος όσο και το 2022, προειδοποιεί η Κομισιόν. Οι συντάκτες της έκθεσης προβλέπουν ότι το ποσοστό ανεργίας θα μειωθεί οριακά από το 16,3% του 2020 (στις εαρινές προβλέψεις η εκτίμηση ήταν ότι θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα).

The Deloitte Global 2021 Millennial and Gen Z Survey

Οι δυο αυτές γενιές απαιτούν κοινωνική αλλαγή και ανάληψη ευθύνης

www.deloitte.com/millennialsurvey